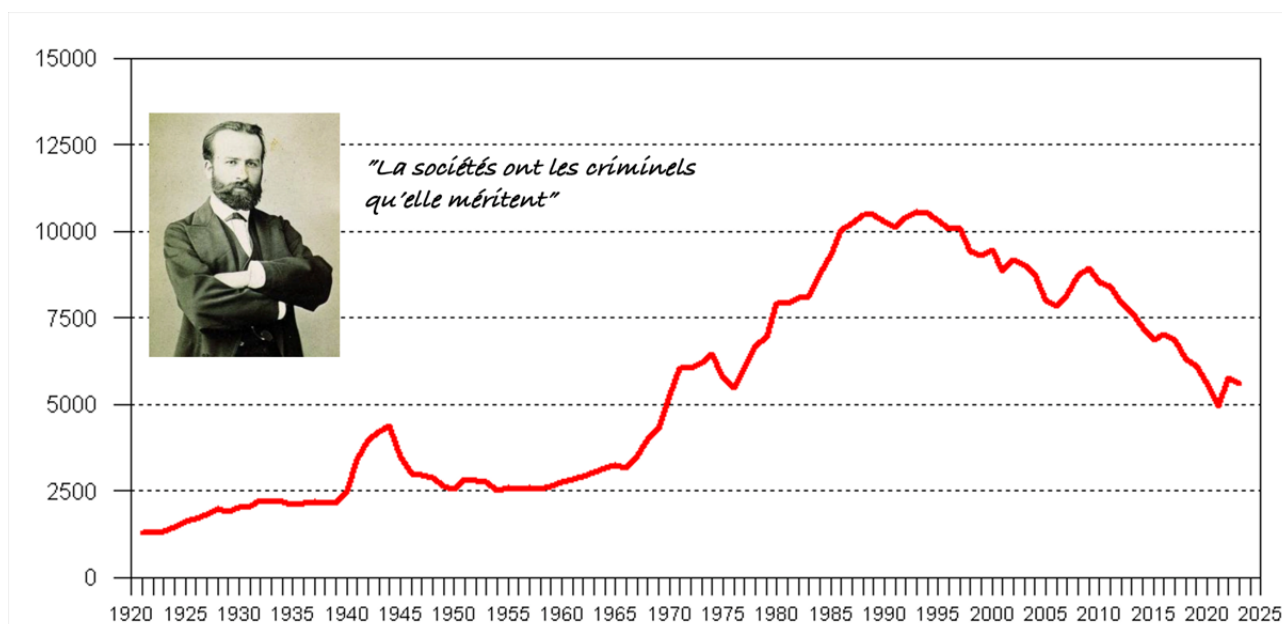

KRIMINALITETSUDVIKLINGEN I DANMARK 1995-2023

ved
Flemming Balvig & Lars Holmberg

24. februar 2024
Akademiet for Forebyggelse Danmark

AFFORD

Kriminalitetsudviklingen i Danmark, 1995 til 2023
ved Flemming Balvig & Lars Holmberg
København, 24. februar 2024
© AFFORD Akademiet for Forebyggelse Danmark
ISBN: 978-87-974554-5-6

Adresse:
AFFORD Akademiet for Forebyggelse Danmark
Bykildevej 12, kld.
2500 Valby

CVR: 37 36 91 95
Tlf.: +45 41444730
Mail: info@afford.dk
Hjemmeside: <https://afford.dk/>

Grafen på forsiden viser antal straffelovsovertrædelser i Danmark, der ved anmeldelser eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i årene fra 1921 til 2023, pr. 100.000 indbyggere. 1921 er det første år i Danmarkshistorien, hvor en sådan "anmeldelsesstatistik" er blevet opgjort og offentliggjort. "Anmeldelsestallene" for 1944 og 1945 er estimerede.

Manden på billedet er den franske læge og kriminolog Alexandre Lacassagne (f. 1843, d. 1924). Det er ham, der er fadder til citatet: "La société's ont les criminels qu'elle méritent", på dansk gerne oversat til: "Ethvert samfund har de forbrydere det fortjener" (udtalt/skrevet første gang i 1882 og senere igen ved flere tilfælde, med lidt ændret ordvalg fra gang til gang). Formentlig har Lacassagne været inspireret af filosofen, juristen o.m.a. Joseph de Maistre's (f. 1753, d. 1821) udsagn: "Toute nation a le gouvernement qu'elle mérite": "Enhver nation har den regering den fortjener" (skrevet i 1811). Hvem af dem, der har inspireret rigsadvokaten i USA i 1964 Robert Kennedy (tidligere bl.a. justitsminister, f.1925, d. 1969) til at skrive følgende, vides ikke – men det lyder som en kombination: "Every society gets the kind of criminal it deserves. What is equally true is that every community gets the kind of law enforcement it insists on."

Under alle omstændigheder deler vi det grundsyn på kriminalitet, Lacassagne lægger for dagen: Hvor meget kriminalitet, vi har, og hvordan det udvikler sig, skal ikke primært forstås og forklares ud fra, hvad vi er for nogle mennesker, men hvilken slags samfund vi har, og hvordan det ændrer sig. Og på dette niveau følger det ikke nødvendigvis moralens logik. Det kan være samfundsforhold, vi betragter som gode, der har uønskede kriminalitetsmæssige konsekvenser – og omvendt.

FORORD

Denne publikation omhandler og præsenterer udviklingen i de registrerede straffelovsovertrædelser, dvs. straffelovsovertrædelser der ved anmeldelse eller på anden måde er kommet til politiets kundskab i Danmark og der formelt er registreret som en sådan, i perioden fra 1995 til 2023.

Der præsenteres også udviklingen i enkelte former for registrerede særlovsovertrædelser, men desværre forholder det sig sådan, at tallene for mange af særlovsområderne er mangelfulde, fordi man af kendte sager kun har ”registreret” de sager, der ligger over et vist bødebeløb, som tillige ændrer sig over tid. Når særlovsovertrædelser altså kun i meget beskedent omfang er med, er det ikke fordi disse anses for mindre vigtige, men alene af tekniske grunde.

Datakilden til oplysningerne er Danmarks Statistiks Statistikbank (statistikbanken.dk), mere præcist de oplysninger der fandtes på hjemmesiden:

<https://statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=3072> den 12/2 2024.

Tal for 2023 er baseret på kvartalsopgørelser, og der må derfor forventes mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de endelige tal for 2023. Tallene for de tidligere år er endelige årsopgørelser.

Hovedformålet med publikationen er at vise, hvordan kriminalitetsudviklingen har været over et længere tidsforløb. Hvor det er relevant og muligt er udgangsåret 1995, fordi statistikken ifølge Danmarks Statistik er sammenlignelig i sin nuværende form fra og med 1995. Man bør altså udvise stor varsomhed med at sammenligne de oplysninger, der præsenteres med oplysninger forud for 1995. Statistik om anmeldelser kan føres tilbage til 1921.

Det kan ofte være svært at gennemskue, hvilke konkrete lovovertrædelser, der ligger bag de optalte anmeldelser. Vi har forsøgt at hjælpe lidt på det ved i de enkelte grafer – bortset fra de summariske – at nævne hvilke paragraffer i straffeloven, det drejer sig om – og at tilføje straffeloven i bilag A (baseret på: <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2022/1360>). Den straffelov, der er gengivet der, er den gældende ifølge lovebekendtgørelse af 28/9 2022. Senere ændringer af denne frem til ultimo 2023, fx en ny lov om grooming, er ikke indarbejdet i denne, men tilføjet efterfølgende efter sidste §. Det drejer sig om i alt seks lovændringer/nye love.

Yderligere et hjælpeværktøj til at kunne gennemskue og forstå, hvad der ligger bag de optalte anmeldelser, er en oversigt over overtrædelsestyper således som Danmarks Statistik registrerer og bruger dem i deres kriminalstatistik, se bilag B. Heraf fremgår det bl.a., hvilke konkrete gerningstyper i en større gruppering, som fx ”Voldtægt m.v.”, der er kommet til eller er udgået hvornår. Ofte kan man her finde forklaringen på, hvorfor antallet af lovovertrædelser i en gruppering pludselig falder eller stiger voldsomt fra et år til et andet. Man bemærker sig i oversigten, at Danmarks Statistik langt fra publicerer antal tilfælde for hver enkelt lovovertrædelsestype, man registrerer. Heri ligger, at disse oplysninger findes og under visse betingelser kan fremskaffes fra Danmarks Statistik, hvis man har brug for nogle mere detaljerede oplysninger. Fx publiceres kun et tal for det samlede antal registrerede røverier, mens der foreligger detaljerede optællinger af, hvor mange af disse der var røverier mod pengeinstitutter osv. (16 forskellige former for røveri). Vi har fået adgang til disse oplysninger i form af udspecificerede gerningskoder fra Danmarks Statistik, og data herfra indgår i et vist omfang i analyserne.

Man bør være opmærksom på, at der kan forekomme tre forskellige typer af fejl.

For det første kan der være sket forskellige former for tekniske fejl i politiets oprettelse af de anmeldelsesblanketter, der bruges til statistikken, fx ved at en anmeldelse oprettes for et forkert forhold osv. Herunder ligger også mulige fejl med hensyn til, hvordan ”serieforbrydelser” registreres.

For det andet kan der være tekniske fejl i Danmarks Statistiks optællinger på basis af de oprettede blanketter, men formentlig er en mulig større fejlkilde dog nok, at vi utilsigtet har opgjort eller gengivet data fra statistikbanken fejlagtigt. Heldigvis er der en måde at tjekke det på: Gå ind i Statistikbanken og kontroller oplysningerne!

Det er selvfølgelig ikke en fejl i sig selv, at det udelukkende er den *registrerede* kriminalitet, der belyses. Det, vi imidlertid endnu hellere ville kende til, er kriminalitetens *faktiske* udvikling. For hver eneste forbrydelse og for hvert eneste år er der et mørketal, selv for forsættligt manddrab. Det er ikke lige stort fra forbrydelse til forbrydelse, og hvad mere er: Det kan for den samme forbrydelse variere fra år til år. Den udvikling, vi ser for den registrerede kriminalitet, er derfor ikke nødvendigvis den samme som for den faktiske kriminalitet. De forhold over tid, der især kan forvride billedet af graden af overensstemmelse mellem udviklingen i den registrerede kriminalitet og den faktiske, er følgende forhold: Tre ”myndighedsfaktorer”: ændringer af lovgivningen, ændringer i hvor proaktivt (opsøgende, undersøgende, overvågende) politiet er for en bestemt forbrydelse og/eller ændringer i politiets praksis med at optage en anmeldelse (registrere) – og tre ”befolkningsfaktorer”: ændringer i muligheden for at erkende, at der er begået en lovovertrædelse mod en, ændringer i opfattelsen af, hvorvidt en bestemt handling er en bestemt lovovertrædelse og ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden.

I graferne gengives udviklingen over et ganske langt tidsrum, mere end et kvart århundrede. Det er vigtigt her at holde sig for øje, at ændringerne i større eller mindre grad kan have baggrund i demografiske ændringer, fx i det samlede folketal eller i størrelsen af specifikke aldersgrupper, hvori forskellige former for kriminalitet i særlig grad begås. Middelfolketallet i 1995 var 5.233.373, i 2023 5.946.952, altså en stigning på 14%. En illustration af, hvad det kan betyde: I 1995 blev der registreret 60 fuldbyrdede manddrab (§ 237, § 238, stk.1), i 2023 46 – et fald på 23%. Sat i forhold til folketallet er faldet på 32%. Det samlede antal registrerede straffelovsovertrædelser er faldet med 38% fra 1995 til 2023, altså med godt en tredjedel. I 1995 forekom der 10.299 registrerede straffelovsovertrædelser pr. 100.000 indbyggere, i 2023 5.580. Sat i forhold til folketallet er faldet således på 46%, altså tæt på en halvering.

Det er tanken, at vi i fremtidige tilsvarende publikationer vil søge at analysere, hvorvidt og i hvilken grad, især de nævnte myndighedsfaktorer kan have påvirket udviklingen i de registrerede straffe- og særlovsovertrædelser. Dette arbejde er påbegyndt – men bestemt ikke afsluttet! – i nærværende udgave.

Det vigtigste bud på, hvordan den *faktiske* kriminalitetsudvikling har udviklet sig på enkelte områder, får man via de såkaldte offerundersøgelser. De i skrivende stund seneste resultater af disse er beskrevet i følgende publikation: Maria Libak Pedersen & Flemming Balvig: *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2022*, Justitsministeriets Forskningskontor, 2023.

En særlig interesse knytter sig traditionelt til, hvordan udviklingen har været i børne- og ungdomskriminaliteten. Bud på, hvordan den *faktiske* udvikling har været for børne- og ungdomskriminaliteten i Danmark, kan især findes i følgende tre publikationer: Flemming Balvig: *Fra barndommens*

gade til et liv i cyberspace, Det Kriminalpræventive Råd, 2017; Flemming Balvig: *Hvad er det dog der sker med børns og unges risikoadfærd?* AFFORD, 2022 – og Mai Heide Ottosen m.fl.: *Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel 2022*, VIVE, 2022. Udviklingen i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet er, i skrivende stund, senest beskrevet i følgende publikation: Cecilie Fjeldberg Hjarsen: *Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2012-2022. Med separate opgørelser for kommuner og politikredse*, Justitsministeriets Forskningskontor, 2023. Under ”Referencer” har vi søgt at få de vigtigste offentliggjorte kriminologiske analyser af kriminalitetsudviklingen eller analyser relevant for denne med – men komplet er den givetvis ikke.

Skulle man finde fejl eller have forslag til tal, tekst eller referencer skriv gerne til: info@afford.dk.

Kriminalitetsudviklingen i Danmark, 1995-2024 – der altså belyser udviklingen over tre årtier – skulle gerne blive en endnu mere korrekt og fyldestgørende publikation. Den forventes at kunne publiceres omkring 1. marts 2025.

Vi vil gerne takke afdelingsleder Iben Birgitte Pedersen fra Danmarks Statistik for hjælp blandt andet med dataindhentning. Eventuelle fejl og mangler i denne rapport er naturligvis alene vores ansvar.

24. Februar 2024
Flemming Balvig & Lars Holmberg

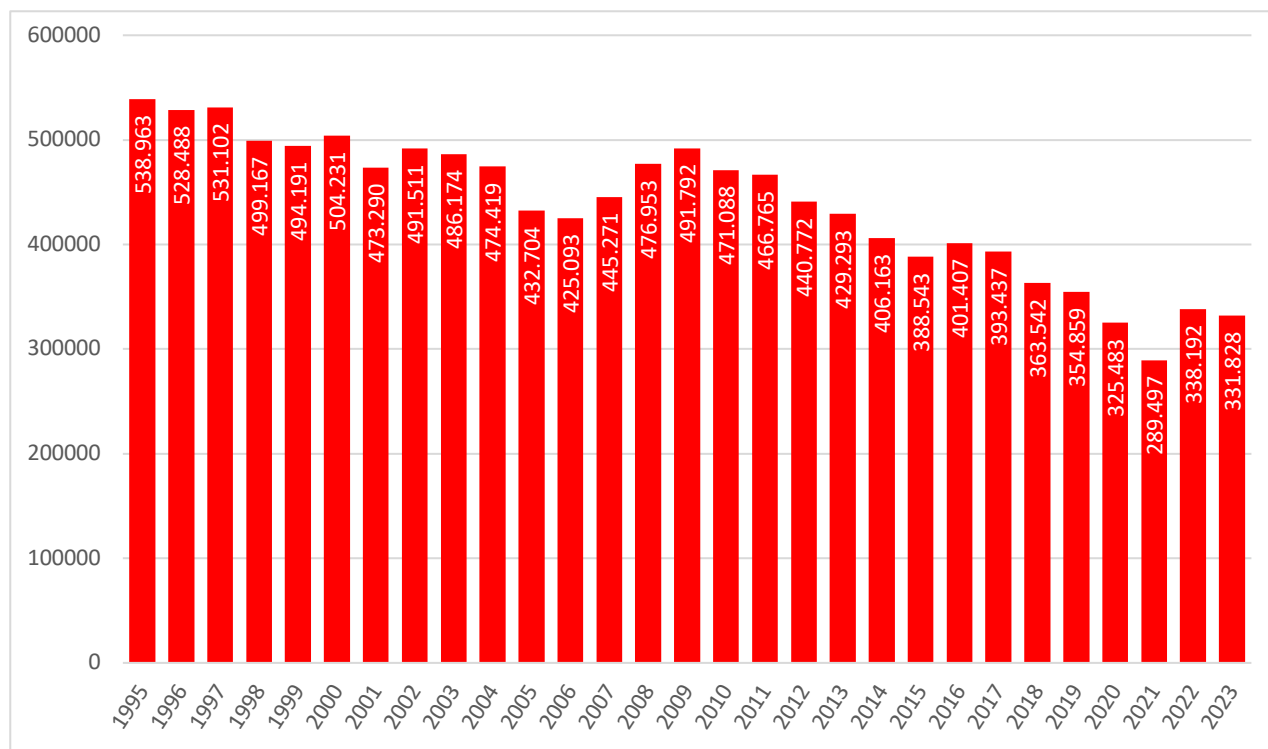
INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD.....	3
1. ALLE STRAFFELOVSOVERTRÆDELSER.....	9
2. EJENDOMSFORBRYDELSER I ALT	13
2.1. INDBRUD I FORRETNING, VIRKSOMHED M.V. (§ 276a).....	15
2.2. INDBRUD I BEBOELSER (§ 276a)	19
2.3. INDBRUD I UBEBOEDE BEBYGGELSER (§ 276a)	23
2.4. TYVERI FRA BIL, BÅD M.V. (§ 276).....	25
2.5. BUTIKSTYVERIER M.V. (§ 276).....	27
2.6. ANDRE TYVERIER (§ 276).....	30
2.7. TYVERI/BRUGSTYVERI AF KØRETØJ (§§ 276, 293 stk.1, 293a)	33
2.8. TYVERI/BRUGSTYVERI AF KNALLERT (§§ 276, 293 stk.1).....	36
2.9. TYVERI/BRUGSTYVERI AF CYKEL (§§ 276, 293 stk.1).....	37
2.10. TYVERI/BRUGSTYVERI AF ANDET (§§ 276, 293 stk.1, 293a).....	38
2.11. ULOVLIG OMGANG MED HITTEGODS (§ 277)	39
2.12. HÆLERI (§§ 290, 290a)	40
SNYD OG BEDRAG	42
2.13. DOKUMENTFALSK (§ 171-174).....	43
2.14. DOKUMENTFALSK MED CHECK (§§ 171-173)	44
2.15. UNDESLÆB (§ 278).....	45
2.16. BEDRAGERI (§§ 279, 279a, 289, 1. pkt., 289a).....	46
2.17. CHECKBEDRAGERI (§ 279) – ikke indeholdt i graf 2.14.....	48
2.18. MANDATSVIG (§ 280).....	49
2.19. AFPRESNING OG ÅGER (§§ 281-282).....	51
2.20. SKYLDNERSVIG (§ 283).....	53
2.21. GROFT SKATTESVIG (§ 289, 1. pkt. og 2. pkt., 289a).....	54
2.22. HÆRVÆRK (§ 291)	55
2.23. UAGTSOMT HÆLERI (§ 303).....	57
2.24. BERIGELSESFORBRYDELSE OG FORMUEKRÆNKELSE (§§ 292-300C, 301, 301A, 302, 304).....	59
2.25. RØVERI (§ 288).....	61
2.26. BRANDSTIFTELSE (§§ 180-182)	63
3. VOLDSFORBRYDELSER I ALT.....	65
3.1 VOLD OG LIGNENDE MOD OFFENTIG MYNDIGHED (§§ 119-120).....	70
3.2. OPLØB/FORSTYRRELSE AF OFFENTLIG ORDEN (§§ 133, 134a, 134b).....	72

3.3. MANDDRAB (§ 237, 238, stk. 1).....	73
3.4. FORSØG PÅ MANDDRAB (§ 237 jf. § 21).....	75
3.5. PSYKISK VOLD MV. (§242, 243)	76
3.6. SIMPEL VOLD (§ 244)	81
3.7. ALVORLIGERE VOLD (§ 245 stk. 1 og stk. 2, 245a)	82
3.8. SÆRLIG ALVORLIG VOLD (§ 246).....	83
3.9. UAGTSOMT MANDDRAB/LEGEMSBESKADIGELSE (§ 241, § 249)	84
3.10. FORBRYDELSE MOD LIV OG LEGEME (§§ 239, 240, 250-254).....	85
3.11. FORBRYDELSE MOD DEN PERSONLIGE FRIHED (§§ 260-262a).....	87
3.12. TRUSLER (§§ 123, 266, 266a).....	89
4. SEKSUALFORBRYDELSER I ALT	91
4.1. BLODSKAM M.V. (§§ 210, 223, stk. 1, 225, jf. 223, stk. 1).....	92
4.2. VOLDTÆGT M.V. (§§ 216, 221, 225, jf. 216, 225, jf. 216, stk. 1, 225, jf. 221).....	93
4.3. GROOMING (§ 231).....	95
4.4. BLUFÆRDIGHEDSKRÆNKELSE VED BEFØLING (§ 232)	96
4.5. BLUFÆRDIGHEDSKRÆNKELSE VED BLOTTERI (§ 232).....	97
4.6. BLUFÆRDIGHEDSKRÆNKELSE I ØVRIGT (§232).....	98
4.7. UTUGT M.V. (§§ 226, 227, 233-236, 233a)	99
4.8. SEKSUALFORBRYDELSE MOD BARN UNDER 12 ÅR (ny fra 2013) (§§ 216, stk. 2, 225 jf. 216, stk. 2).....	101
4.9. SEKSUALFORBRYDELSE MOD BARN UNDER 15 ÅR (ny fra 2013) (§§ 222, 225 jf. 222, 228 jf. 222)	103
5.1. FORBRYDELSE MOD OFFENTLIG MYNDIGHED M.V. (§§ 79c, 98-118, 121-122, 124-132b, 134, 136-143).....	104
5.2. FORBRYDELSE I OFFENTLIG TJENESTE (§§ 144-157).....	106
5.3. FALSK FORKLARING FOR RETTEN (§§ 158-160).....	107
5.4. FALSK FORKLARING I ØVRIGT (§§ 161-165)	108
5.5. FORBRYDELSE VEDRØRENDE PENGE OG BEVISMIDLER (§§ 166-170, 173-179)....	109
5.6. UAGTSOMT MANDDRAB/LEGEMSBESKADIGELSE I FORBINDELSE MED FÆRDELSUHELD (§ 241, § 249)	111
5.7. FREDS- OG ÆREKRÆNKELSER (§§ 263-264d, 266b-268, 270, stk. 1, 274, stk. 1)	112
5.8. ALMENSKADELIGE FORBRYDELSER M.V. (§§ 183-190, 192a, 192b, 192-196a)	114
5.9. ULOVLIGT ERHVERV M.V. (§§ 197-198, 202, stk. 1, 204).....	115
5.10. FORBRYDELSER I FAMILIEFORHOLD (§§ 208, 213, stk. 1, 214, stk. 1, 215).....	118
5.11. SALG AF NARKOTIKA M.V. (§ 191, stk. 1, 191a, 290, stk. 1 og 2).....	119
5.12. SMUGLING AF NARKOTIKA M.V. (§ 191, stk. 2)	120
5.13. LOV OM EUFORISERENDE STOFFER (NB: særlov, ikke straffelov).....	121

5.14. VÅBENLOVEN (NB: særlov, ikke straffelov).....	123
REFERENCER.....	124
BILAG A. Straffeloven, ifølge Retsinformation.dk 28/9-2022 – med tilføjelser	131
BILAG B. Danmarks Statistik: Overtrædelsestyper i kriminalstatistikken, v. 1:2023.....	171

1. ALLE STRAFFELOVSOVERTRÆDELSER

Antal anmeldelser 1995	538.963
Antal anmeldelser 2023*	331.828
%-vis udvikling 1995-2023	-38%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Sommetider bruges begrebet *traditionelle straffelovsovertrædelser* som betegnelse for tyveri, indbrud, røveri, hærværk og vold. I 1995 udgjorde disse traditionelle straffelovsovertrædelser 93% af alle registrerede straffelovsovertrædelser. Fra 1995 til 2023 er antallet af registrerede traditionelle straffelovsovertrædelser blevet mere end halveret – et fald på 54%.

Det kan med stor sikkerhed siges, at det afspejler en markant *reel* reduktion af forekomsten af traditionelle straffelovsovertrædelser i løbet af de seneste næsten fire årtier i Danmark. Med størst sikkerhed kan dette hævdes at gøre sig gældende med hensyn til det samlede antal tyverier, indbrud og hærværkstilfælde, mens der især mht. vold knytter sig en noget større usikkerhed om udviklingen.

Selvrapporteringsundersøgelser (se især Balvig & Holmberg, 2014; Balvig, 2017; Ottosen, 2022) og analyser af sigtelser og domfældelser (se især Hjarsen, 2023) viser, at det er blandt børn og unge, at der især er sket et stort fald i begåelsen af traditionelle straffelovsovertrædelser.

De i perioden gennemførte analyser viser, at der synes at være ganske mange faktorer bag og årsager til faldet i den traditionelle børne og ungdomskriminalitet, men at de to vigtigste er øget sikring/overvågning og en ændret livsstil blandt børn og unge.

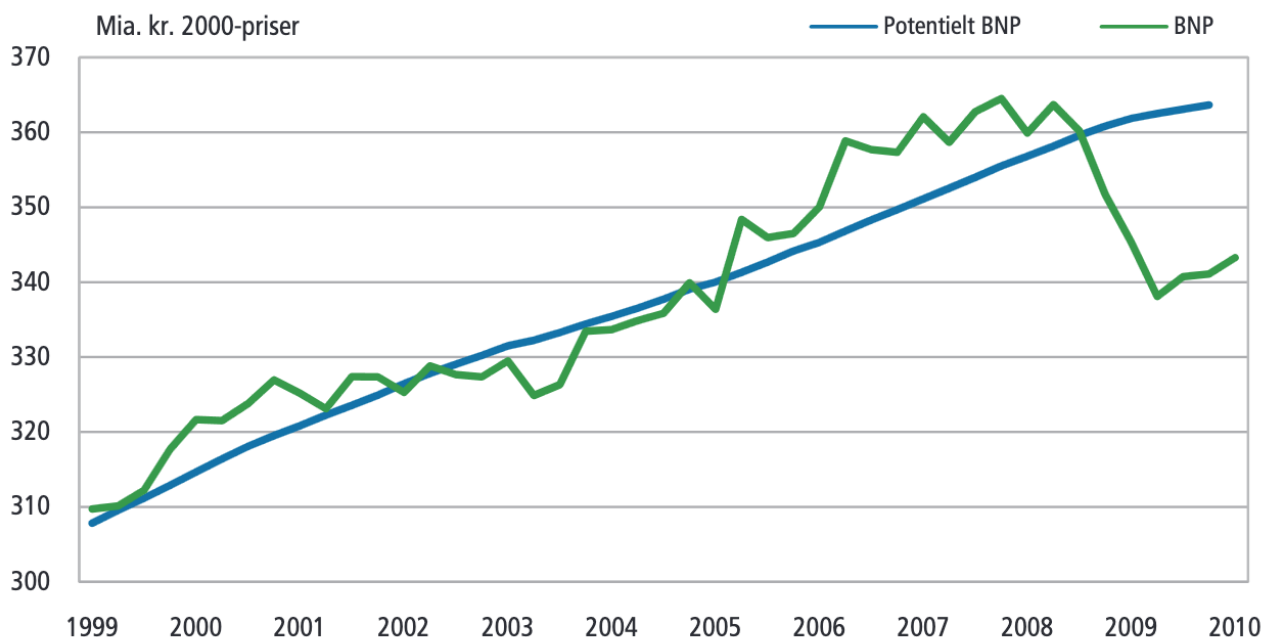
Det er blevet vanskeligere, i nogle tilfælde nærmest umuligt, at begå en række af de traditionelle straffelovsovertrædelser (uopdaget). Fx har den elektroniske startspærre på en stadig større del af bilparken betyder et voldsomt fald i antallet af biltyverier. Risikoen for at få stjålet sin bil er nu lavere end nogensinde før i historien, i hvert fald på denne side af anden verdenskrig. De kontantløse banker – og de færre banker i det hele taget, der er åbent for kundebesøg – har betydet, at bankrøverier som til at begynde med i gennemsnit fandt sted flere gange hver uge, nu bogstavelig talt er forsvundet. Hverken i 2022 eller i 2023 fandt der et eneste bankrøveri eller forsøg herpå sted i Danmark (jf. oplysninger fra Finans Danmark, januar 2024). Ved røverier i det hele taget er det, man typisk først og fremmest er på jagt efter, kontanter. Det betyder derfor også noget for det samlede antal røverier, at færre mennesker går rundt med kontanter på sig (og når de gør, så med mindre og mindre); at der i mindre grad henligger penge i butikker og virksomheder, når de har lukket – og at der også er færre, når de har åbent.

Når unge begår traditionelle straffelovsovertrædelser sker det først og fremmest, når de befinder sig sammen med andre unge ”på gaden” (i det offentlige rum) uden noget bestemt at tage sig til (jf. bl.a. Wikström m.fl., 2012). Netop dette sociale, men ustrukturerede ”gadeliv” er mindsket betragteligt i omfang siden i hvert fald i begyndelsen af årtusindet. Man er i det hele taget meget mindre sammen med jævnaldrende (jf. bla. Ottosen, 2023), og traditionel straffelovskriminalitet er for unge typisk en gruppeaktivitet. Som det er blevet udtryk i en af analyserne, så er ungdomslivet fra at have et fokus i ”barndommens gade” gået til at have et fokus og være et liv i ”cyberspace”.

Der er en sammenhæng mellem de to forhold af betydning for faldet i den traditionelle straffelovskriminalitet på den måde, at børn og unge formentlig er mere ”påvirkelige” over for sikring/overvågning end voksne, bl.a. fordi deres kriminalitet gennemgående er mere spontan og potentielt synlig.

For det samlede antal registrerede straffelovsovertrædelser bemærker man sig, at den faldende tendens brydes omkring 2007/08 for så at fortsætte fra omkring 2010/11. Dette tilbageslag beror på tyveriernes udvikling, hvor det gør sig gældende for stort set alle undergrupper af tyveri, vist bortset fra knallerttyverier. Og det findes ikke for stort set alle andre typer af lovovertrædelser end tyveri. Den midlertidige stigning er særlig stor for indbrud i beboelser (Sorensen, 2011). Årsagen til dette ”tilbageslag” for tyveriernes vedkommende er efter al sandsynlighed den samtidige betydelige finans- og økonomikrise som ramte Danmark i netop denne periode. Denne krises karakter er nærmere beskrevet i følgende publikation fra Danmarks Statistik: <https://www.dst.dk/Site/Dst/SingleFiles/GetArchiveFile.aspx?fi=921644904&fo=0&ext=formid>

Det er derfra følgende figur er hentet vedrørende udviklingen i Danmarks bruttonationalprodukt:

For Danmarks og mange andre landes vedkommende finder man gerne over tid en ret tæt sammenhæng mellem ”den samlede kriminalitet”, især tyverierne, og arbejdsløshedens størrelse (jf. bl.a. Tranæs & Geerdsen, 2008; Jensen, 2015). Gennemslaget på kriminaliteten af arbejdsløshedsprocenten er typisk større for de unge voksne og de voksnes kriminalitet end for børnenes og de unge. I 1995 var arbejdsløshedsprocenten i Danmark 9,8%, i 2022 2,2%. Man kan sige, at vi hermed har en tredje faktor, der har spillet en ikke uvæsentlig rolle for i hvert fald den del af den samlede traditionelle straffelovskriminalitet, der drejer sig om tyveri.

*

Der findes ikke nogen meningsfuld eller anvendelig samlebetegnelse for de forhold, der ikke er ”traditionelle straffelovsovertrædelser”, men vi kan konstatere, at under ét er der her sket en betragtelig stigning i de registrerede tilfælde, fra 40.636 i 1995 til 101.437 i 2023 – en stigning på 150%. Deres andel af det samlede antal registrerede straffelovsovertrædelser er steget fra 7% i 1995 til 31%.

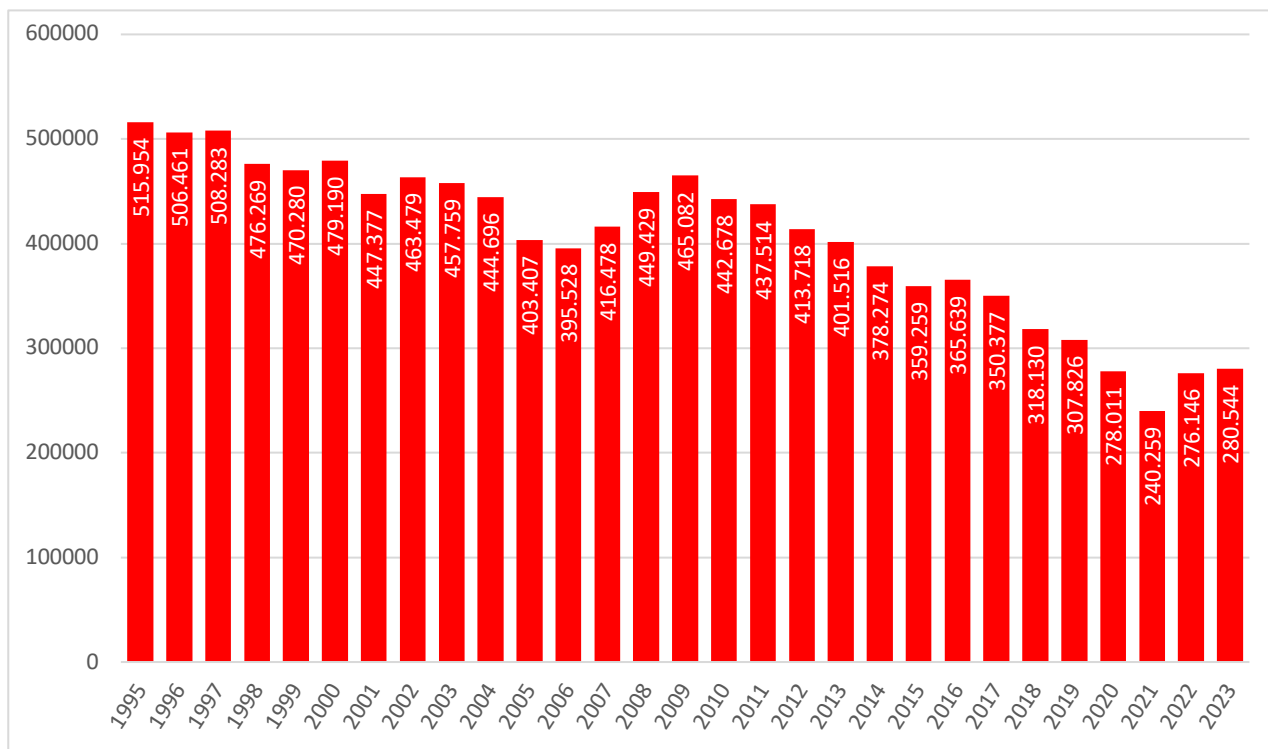
Apropos cyberspace så kan det konstateres, at en væsentlig del af denne stigning beror på stigninger i en række forskellige former for lovovertrædelser begået i eller ved hjælp af cyberspace. Vi kan også med stor sikkerhed konstatere, at der samlet set er tale om en *reel* stigning (jf. især Kruize, 2018; Balvig, 2022; Libak Pedersen & Balvig, 2023). Den kriminologiske mekanisme bag er den simple og velkendte: Øgede muligheder betyder øget brug af disse muligheder, hvad enten de er lovlige eller ulovlige.

*

Corona-situationen (2020-220) har påvirket omfanget af en række forskellige former for kriminalitet på forskellig måde (jf. bl.a. Mannov m.fl., 2020; Ejrnæs m.fl., 2021; Nivette, m.fl., 2021; Balvig, 2022); Kruize & Kyvsgaard, 2022), og er samlet set baggrunden for det særligt stærke fald i registrerede straffelovsovertrædelser i 2020-21 sammenlignet med de forudgående år.

Tager vi højde for det, ser det ud som der i de sidste år af perioden er sket en reel opbremsning af faldet i traditionelle straffelovsovertrædelser, men også en reel opbremsning af stigningen i kriminaliteten i og via cyberspace – jf. her Libak Pedersen & Balvig, 2023.

2. EJENDOMSFORBRYDELSER I ALT

(Fortsættes næste side)

EJENDOMSFORBRYDELSER I ALT – FORTSAT

Antal anmeldelser 1995	515.954
Antal anmeldelser 2023*	280.544
%-vis udvikling 1995-2023	-46%

Heraf

Tyverier og indbrud 1995	444.160
Tyverier og indbrud 2023*	181.577
%-vis udvikling 1995-2023	-59%

Heraf:

Indbrud 1995	106.533
Indbrud 2023*	31.216
%-vis udvikling 1995-2023	-71%

Tyverier 1995	337.627
Tyverier 2023*	150.361
%-vis udvikling 1995-2023	-55%

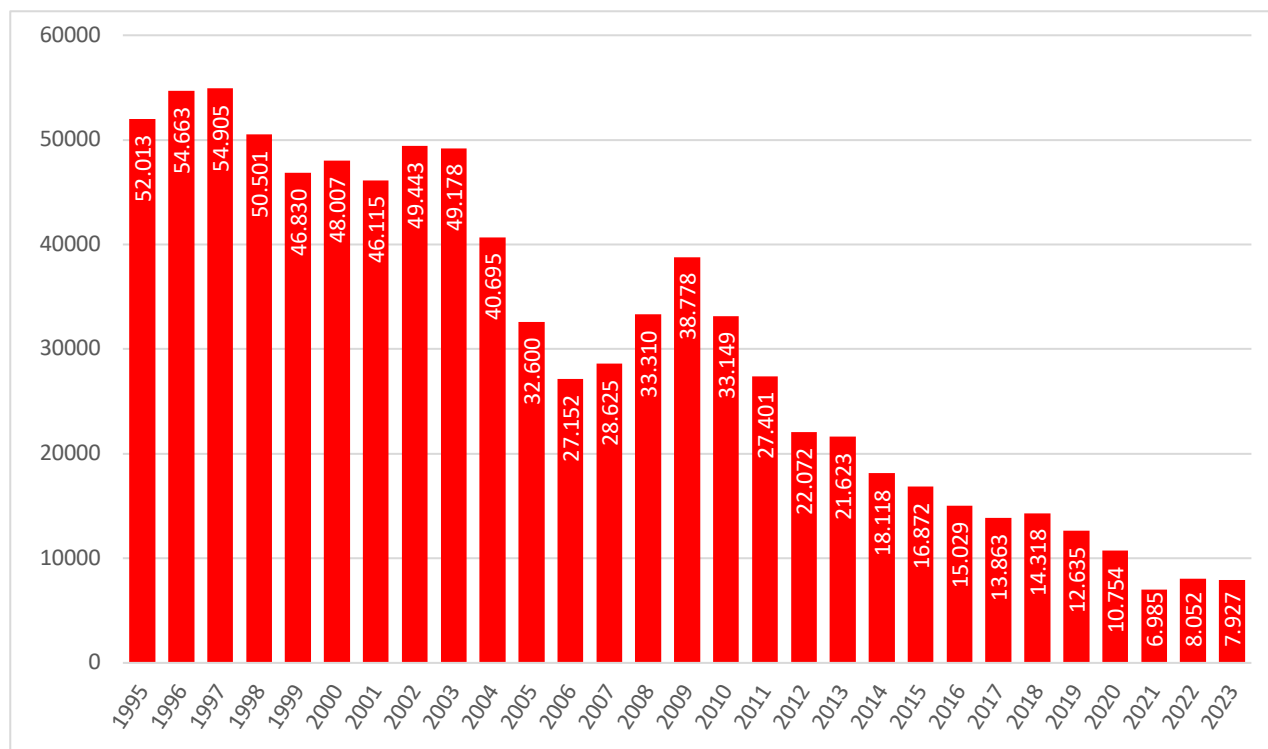
Heraf:

Af transportmidler 1995	159.134
Af transportmidler 2023*	48.326
%-vis udvikling 1995-2023	-70%

<p>*Anmeldelsestallene for 2023 er foreløbige. De er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.</p>

Ifølge de såkaldte offerundersøgelser var det i 1995 16% af de 16-74-årige, der tilkendegav, at de havde været udsat for *tyveri* inden for det seneste år forud for udspørgningen. I 2022 var det 6%, et statistisk signifikant fald på 63% (jf. Libak Pedersen & Balvig, 2023 – og tidligere tilsvarende rapporter).

2.1. INDBRUD I FORRETNING, VIRKSOMHED M.V. (§ 276a)

Antal anmeldelser 1995	52.013
Antal anmeldelser 2023*	7.927
%-vis udvikling 1995-2023	-85%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 71%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringsselskaberne anmeldte indbrud i virksomheder fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 80%.

1. januar 2018 blev der indført en særlig indbrudsparagraf, §276a, i straffeloven. Den indebærer, at fjernelse af ting fra et fremmed hus nu også betegnes som indbrud, blot tilstedeværelsen i huset har været uberettiget. Det er ikke længere en forudsætning, at tilstedeværelsen i huset har været tiltvunget, for eksempel i form af opbrud af vinduer eller døre. Bestemmelsen betød i praksis, at en lang række anmeldelser, som tidligere var tyveri, nu blev kategoriseret som indbrud.

Antallet af anmeldte indbrudstyverier i forretninger og virksomheder er faldet ganske drastisk fra 1995 til 2023: Med hele 85%.

Indbrud i:	Antal i 1995	Største årlige antal i perioden 1995-2022 (år)	Antal i 2022	Pct.-vis ændring fra 1995 til 2022
Børnehave, vuggestue, fritidshjem	3.849	4.244 (1997)	127	- 97%
Skole	4.341	5.251 (2003)	466	- 89%
Svømmehal, idrætsanlæg	2.237	2.338 (1997)	171	- 92%
Institution, plejehjem	1.206	1.453 (2002)	169	- 86%
Offentligt kontor, bygning i øvrigt	1.821	1.999 (2002)	269	- 85%
Tankstation, autoforhandler	1.382	1.382 (1995)	64	- 95%
Privat kontor, i øvrigt	4.282	5.032 (2003)	409	- 90%
Beklædning, skind, skotøj	1.173	1.229 (1996)	132	- 89%
Kiosk, cigar, vinhandel	1.133	1.258 (1996)	56	- 95%
Købmand, supermarked, mejeri	2.417	2.417 (1995)	173	- 93%
Cafeteria, restaurant	3.257	3.335 (1996)	588	- 82%
Fabrik	1.083	1.299 (1997)	63	- 94%
Lager o.lign.	2.034	2.347 (1977)	910	- 55%
Værksted	2.086	2.214 (1996)	536	- 74%
Lægekonsultation o.lign.	1.177	1.243 (1977)	123	- 90%
Pengeskabstyveri	672	672 (1995)	12	- 98%

Ved anmeldelsen forsyner politiet hver af disse anmeldelser med en særlig gerningskode, der angiver hvilken slags forretning/virksomhed, indbrudstyveriet er gået udover. Ovenstående tabel bygger på disse mere detaljerede oplysninger, idet der er medtaget alle former for indbrud i forretninger og

virksomheder, hvor anmeldelsestallet i 1995 oversteg 1.000, bortset fra ret store opsamlende restkategorier som ”indbrud i forretning i øvrigt” og ”indbrud i virksomhed i øvrigt”. Pengeskabstyverier er medtaget, selv om der i 1995 var færre end 1.000 anmeldelser, på grund af den særlige interesse, disse har været viet over en god del af den moderne kriminalhistorie – og ikke bare i Olsen-banden filmene.

Vi formoder, at mørketallet ved pengeskabstyverier er minimalt, så den udvikling, vi finder i anmeldelsestallene på dette område, afspejler utvivlsomt en reel tendens. Som det fremgår, så er pengeskabstyverier næsten forsvundet fra det kriminalitetsmæssige atlas. I 2022 var der i gennemsnit ét pengeskabstyveri om måneden, og i de to år forud endnu færre (8). I 1995 blev der i gennemsnit anmeldt tæt ved to pengeskabstyverier – om dagen. Af de 672 pengeskabstyverier, der blev anmeldt i 1995, blev der anvendt skærebrænder i 56 af tilfældene, sprængstof i 8 og vinkelslibere i 150. Af de i alt 28 pengeskabstyverier, der blev anmeldt i årene 2020, 2021 og 2022, blev der ikke anvendt skærebrænder, sprængstof eller vinkelsliber i et eneste af disse tyverier.

Som det fremgår af tabellen, er pengeskabstyverier ikke den eneste form for indbrud i forretninger og virksomheder, der er skrumpet stærkt ind på kriminalitetskortet de seneste årtier. I samtlige de 15 former for indbrud, der er med i tabellen, startede vi som nævnt i 1995 med firecifrede anmeldelsestal – og i alle tilfælde ender vi op med trecifrede – ja, for tre af dem endog tocifrede. Ved ni af de 15 indbrudsformer, der er nævnt, er faldet i anmeldelsestallet på mindst 90%. Der er ikke noget forhold, hvor der ikke er sket mindst en halvering af anmeldelsestallet fra 1995 til 2022.

I tabellen angives, hvilket år i perioden, hvor der har været flest anmeldelser for de enkelte former for indbrud. Disse toppunkter ligger alle i begyndelsen af perioden – nogle af dem er endog 1995. Det vidner om, at de faldende tendenser er sat tidligt ind, svarende til hvad vi i grafen også kan se for alle forhold under ét.

Selvom der som udgangspunkt ikke har været mere end 1.000 anmeldelser i 1995, har det selvfølgelig også interesse at se hvordan udviklingen har for andre ”ofre” for indbrud i forretninger og virksomheder. Her er den procentvise udvikling fra 1995 til 2022 i anmeldelsestallet for de 16 øvrige former for indbrud, hvor der i 1995 var færre end 1.000 anmeldelser:

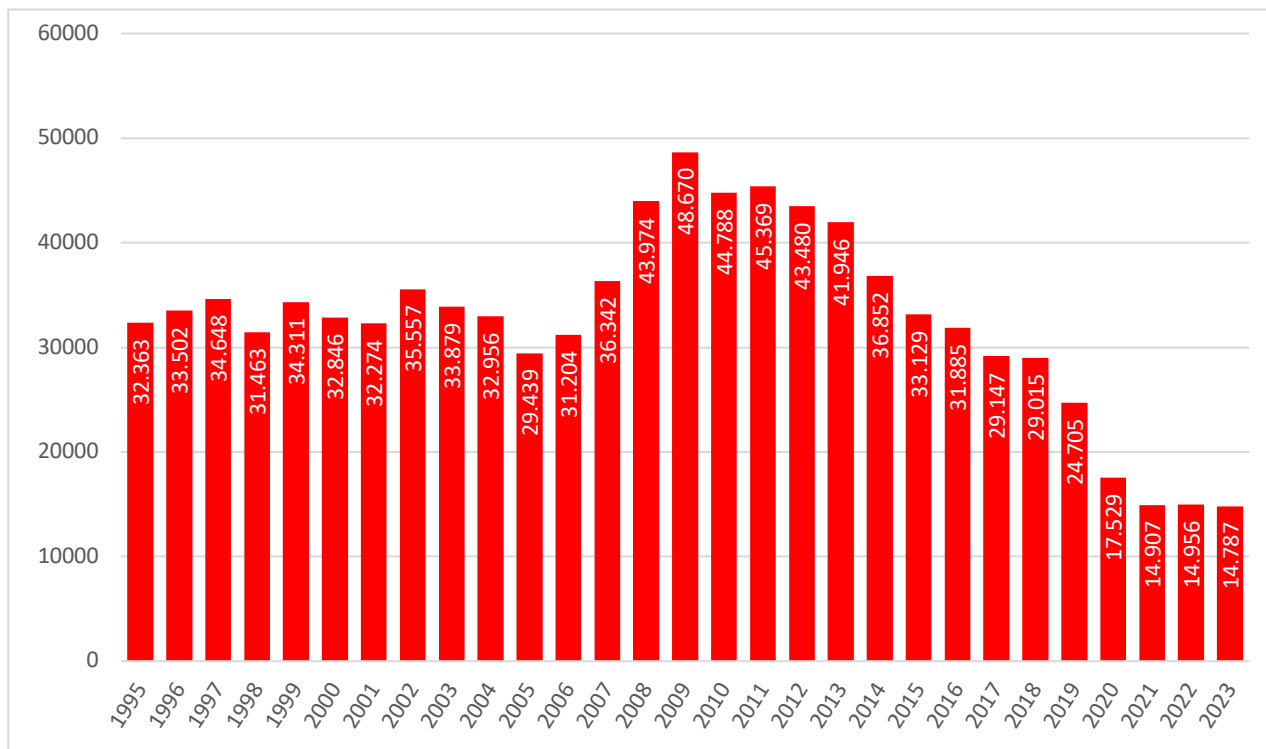
(Fortsættes næste side)

Indbrud i:

Bibliotek	- 94%
Kirke, museum	- 65%
Posthus, postkontor	- 100%
Biograf/teater	- 85%
Campingplads, vandrehjem	- 91%
Beboerklubber	- 95%
Selskabslokaler	- 88%
Bankiers, vekselerer	- 89%
Pengeinstitutter	- 92%
Radio-/fotoforretning	- 98%
Urmager/guldsmed	- 92%
Hotel/motel	- 65%
Våbenlager/-fabrik/-forretning	- 93%
Tømmerhandel, byggemarked	- 74%
Apotek	- 98%
Hospital	- 81%

Og for så at få det hele med: I den som udgangspunkt relativt store af restgrupperne, ”Indbrud i forretninger i øvrigt”, er der sket et fald på 86%; i den relativt lille, ”Indbrud i øvrigt”, 50%.

2.2. INDBRUD I BEBOELSER (§ 276a)

Antal anmeldelser 1995	32.363
Antal anmeldelser 2023*	14.787
%-vis udvikling 1995-2023	-54%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 67%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringselskaberne anmeldte indbrud i beboelser fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 75%.

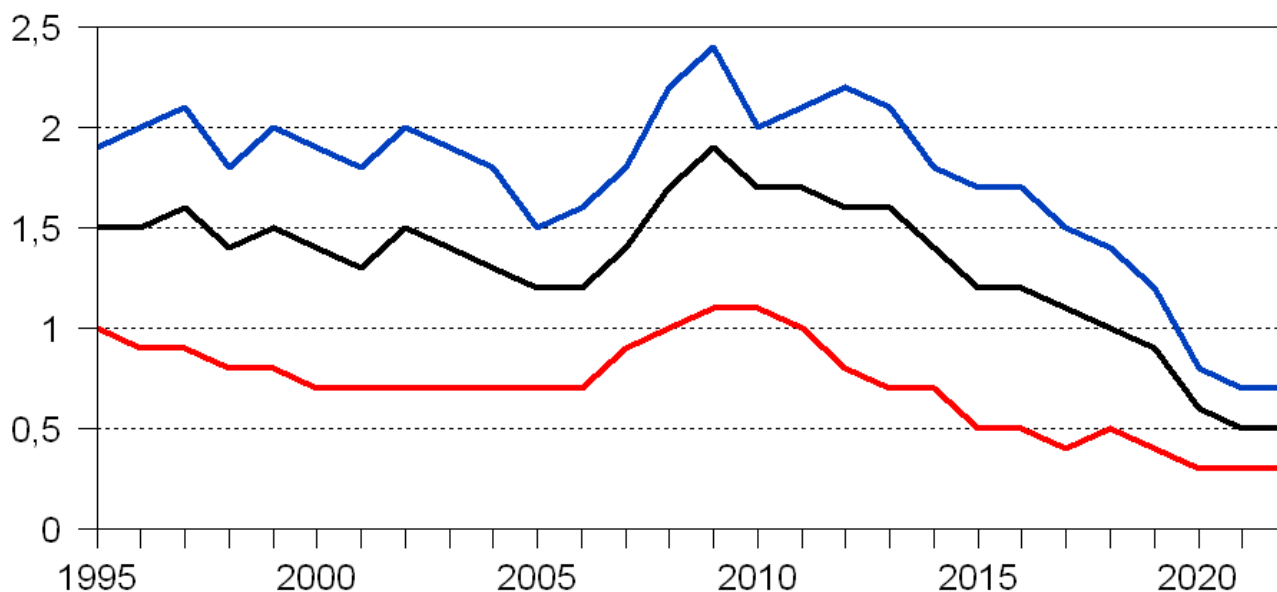
1. januar 2018 blev der indført en særlig indbrudsparagraf, § 276a, i straffeloven. Den indebærer, at fjernelse af ting fra et fremmed hus nu også betegnes som indbrud, blot tilstedeværelsen i huset har været uberettiget. Det er ikke længere en forudsætning, at tilstedeværelsen i huset har været tiltvunget, for eksempel i form af opbrud af vinduer eller døre. Bestemmelsen betød i praksis, at en lang række anmeldelser, som tidligere var tyveri, nu blev kategoriseret som indbrud.

Set over hele perioden, fra 1995 til 2022/23, er der sket et fald i anmeldte indbrud i beboelser på 54%. Det er altså ikke nær så stærkt som faldet i anmeldte indbrud i forretninger og virksomheder, og heller ikke helt så stærkt som faldet i anmeldte indbrud i ubeboede bebyggelser. Sammenlignet med disse udviklinger er det endvidere anderledes, at den faldende tendens først sætter ind fra omkring 2013. Umiddelbart er der nærmest stagnation frem til den økonomiske krise i slutningen af 00-erne, hvor der under denne så er en usædvanlig stærk stigning (se herom andetsteds).

Forklaringen på at faldet først sætte senere ind end på andre indbruds- og tyveriområder er sandsynligvis, at indsænkningen af muligheder som en funktion af øget overvågning og sikring – samt tilgængeligheden af noget der er værd at stjæle som fx kontanter og elektronik – har været langsommere her end på de andre områder. Et element i dette er – formentlig i modsætning til bl.a. forretninger og virksomheder – at antallet af beboelser har været stigende.

I den følgende figur er antal anmeldte indbrud i beboelser sat i forhold til antallet af beboelser, dels samlet og dels i parcelhuse o.lign. og lejligheder i etageejendomme hver for sig:

Rød linje: Antal anmeldte indbrud i lejligheder pr. 100 lejligheder
Sort linje: Antal anmeldte indbrud i beboelser pr. 100 beboelser
Blå linje: Antal anmeldte indbrud i villaer o.lign. pr. 100 villaer o.lign.

Note: Antallet af anmeldte indbrud i villaer o.lign. og i lejligheder beror på opgørelser som Danmarks Statistik har stillet til rådighed. Antallet af forskellige former for beboelser og beboelser i alt beror på tal alment tilgængelige tal i Danmarks Statistiks Statistikbank:
<https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1536>

Når man opgør det på denne måde kan man se, at der i den følgende halve snes år efter 1995 er en faldende tendens for risikoen for at blive udsat for et – anmeldt – indbrud i beboelsen, hvad enten det er samlet set eller villaer o.lign. og lejligheder hver for sig. Fra 1995 til 2005 falder risikoen samlet set med 20%, for villaer o.lign. med 21% og for lejligheder med 30%.

Set over hele perioden, fra 1995 til 2022, er de anmeldte indbrudstyverier i beboelser pr. 100 beboelser faldet fra 1,5 til 0,5 – et fald på 67%.

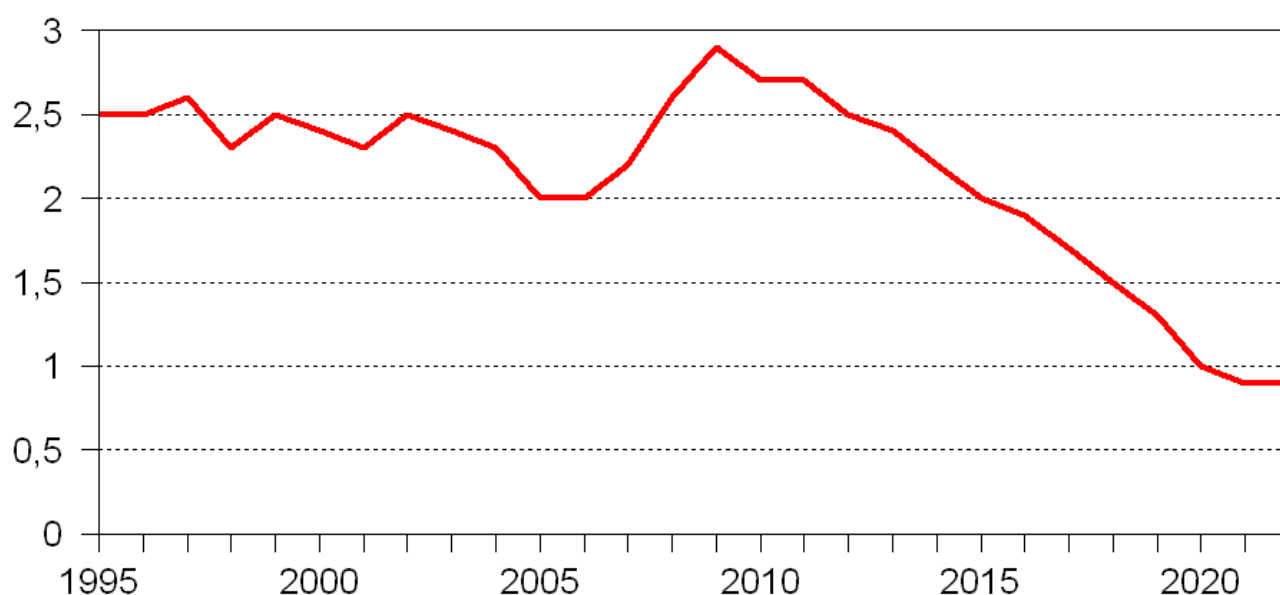
De anmeldte indbrudstyverier i villaer m.v. pr. 100 villaer mv. er faldet fra 1,9 til 0,7 – et fald på 63%.

De anmeldte indbrudstyverier i lejligheder pr. 100 lejligheder er faldet fra 1,0 til 0,3 – et fald på 70%.

Udover anmeldte indbrud i villaer o.lign. og indbrud i lejligheder inkluderer ”Indbrud i beboelser” (grafen) også et vist antal anmeldte indbrud i værelser (577 i 1995 og 109 i 2022) – et fald på 81% - og i landejendomme (først oplyst fra 1998 1.247 og 567 i 2022) – et fald på 55%.

Som en slags opsummering omkring boligforhold har vi udregnet risikoen for at blive udsat for tyveri og/eller indbrud i forbindelse med sin bolig år for år, fra 1995 til 2022:

Det, der er optalt, er: (anmeldte indbrud i villaer m.v. + indbrud i lejligheder + indbrud i værelser + indbrud i landejendomme + indbrud i garage/udhus + indbrud i kælder/loftrum/pulterkammer + tyveri fra lejlighed/værelse/etageejendom + tyveri fra villa/landejendom + tyveri fra kælder + tyveri fra garage/udhus o.l. ifølge politiets gerningskoder)/ (det samlede antal boliger med CPR-tilmeldte beboere iflg. Danmarks Statistik (<https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1536>)) * 100.

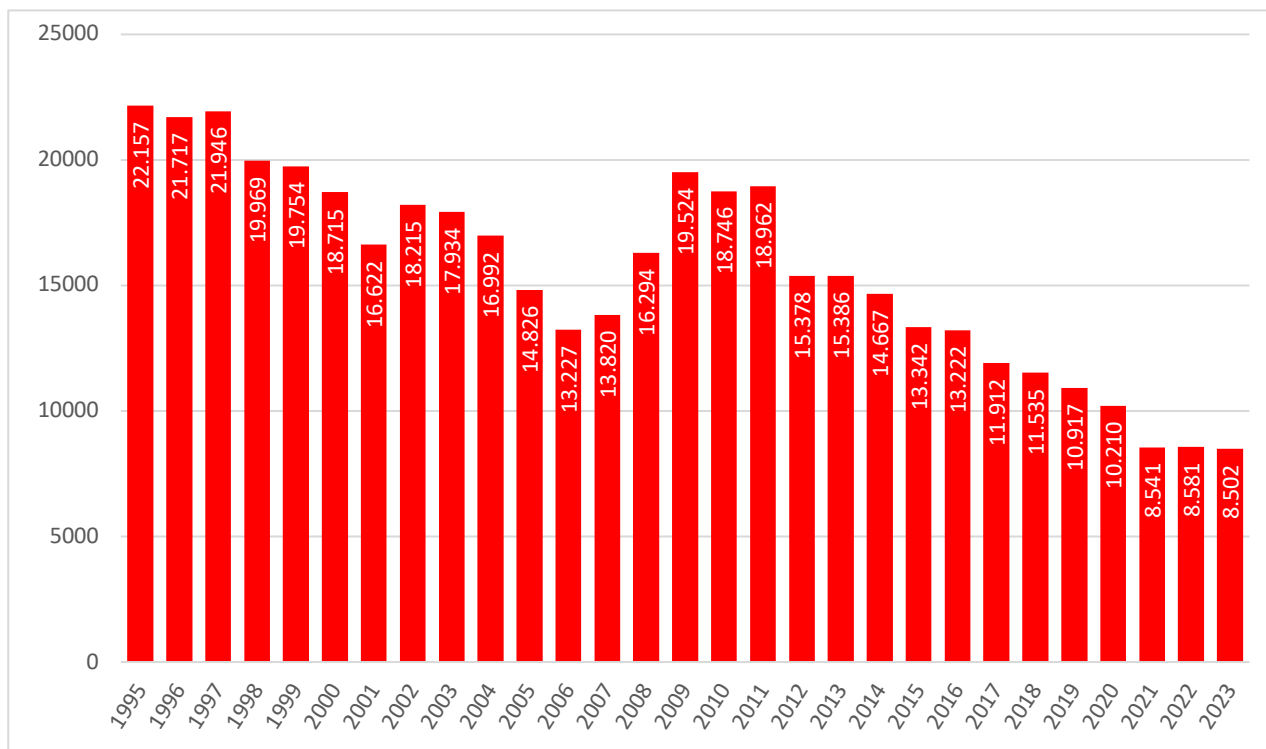

Man kunne godt kalde dette for en generel utryghedsfaktor i forbindelse med ens beboelse. Det kunne være ønskeligt ved beregningen af en sådan faktor også at medregne især hærværk, men der foreligger ikke oplysninger, der kan bruges hertil. Det kan dog sikkert siges, at det i alle år i perioden ville betyde minimalt for utryghedsfaktorens størrelse

Risikoen for at ens beboelse udsættes for noget kriminelt, der anmeldes til politiet, lå i 1995 på 2,5%. Den falder herefter til omkring 2,0 frem til 2005-07 – for så at stige til periodens højeste, tæt ved 3% under den økonomiske krise i slutningen af 00-erne.

Herefter sker der et markant fald. Utryghedsfaktoren vedrørende ens beboelse reduceres frem til 2021-22 med 2/3, og kommer i disse år under 1%.

2.3. INDBRUD I UBEBOEDE BEBYGGELSER (§ 276a)

Antal anmeldelser 1995	22.157
Antal anmeldelser 2023*	8.502
%-vis udvikling 1995-2023	-62%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 55%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringselskaberne anmeldte indbrud i *sommerhuse* fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 88%.

1. januar 2018 blev der indført en særlig indbrudsparagraf, § 276a, i straffeloven. Den indebærer, at fjernelse af ting fra et fremmed hus nu også betegnes som indbrud, blot tilstedeværelsen i huset har været uberettiget. Det er ikke længere en forudsætning, at tilstedeværelsen i huset har været tiltvunget, for eksempel i form af opbrud af vinduer eller døre. Bestemmelsen betød i praksis, at en lang række anmeldelser, som tidligere var tyveri, nu blev kategoriseret som indbrud.

At der *generelt* fra 1995 og i hvert fald til 2022 er sket en betragtelig nedgang i anmeldelser vedrørende indbrud i ubeboede bygninger, bekræftes hvis man ser på udviklingen for specifikke former for ubeboede bygninger:

Anmeldelser vedrørende indbrud i fritidshuse/kolonihavehuse er faldet fra 9.161 i 1995 til 1.517 i 2022 – et fald på 83%

Anmeldelser vedrørende indbrud i kældre/loftsrum/pulterkamre er faldet fra 5.830 i 1995 til 2.850 i 2022 – et fald på 51%.

Anmeldelser vedrørende indbrud i garager/udhuse er faldet fra 3.954 i 1995 til 3.233 i 2022 – et fald på 18%. Her har vi altså et mere moderat fald i anmeldelserne end for indbrud i andre typer af ubeboede bygninger.

For anmeldelser vedrørende indbrud i nybygninger/prøvehuse har vi direkte en stigning: Fra 210 anmeldelser i 1995 til 287 i 2022 – en stigning på 36%. Toppunktet i perioden med hensyn til antal årlige anmeldelser i perioden lå dog allerede i 2004 med 459 anmeldelser.

Anmeldelser vedrørende indbrud i arbejdsskure/kontorvogne er faldet fra 1.525 i 1995 til 439 i 2022 – et fald på 71%.

Anmeldelser vedrørende indbrud i campingvogne er faldet fra 570 i 1995 til 135 i 2022 – et fald på 76%.

Anmeldelser vedrørende indbrud i campingvogne er faldet fra 570 i 1995 til 135 i 2022 – et fald på 76%.

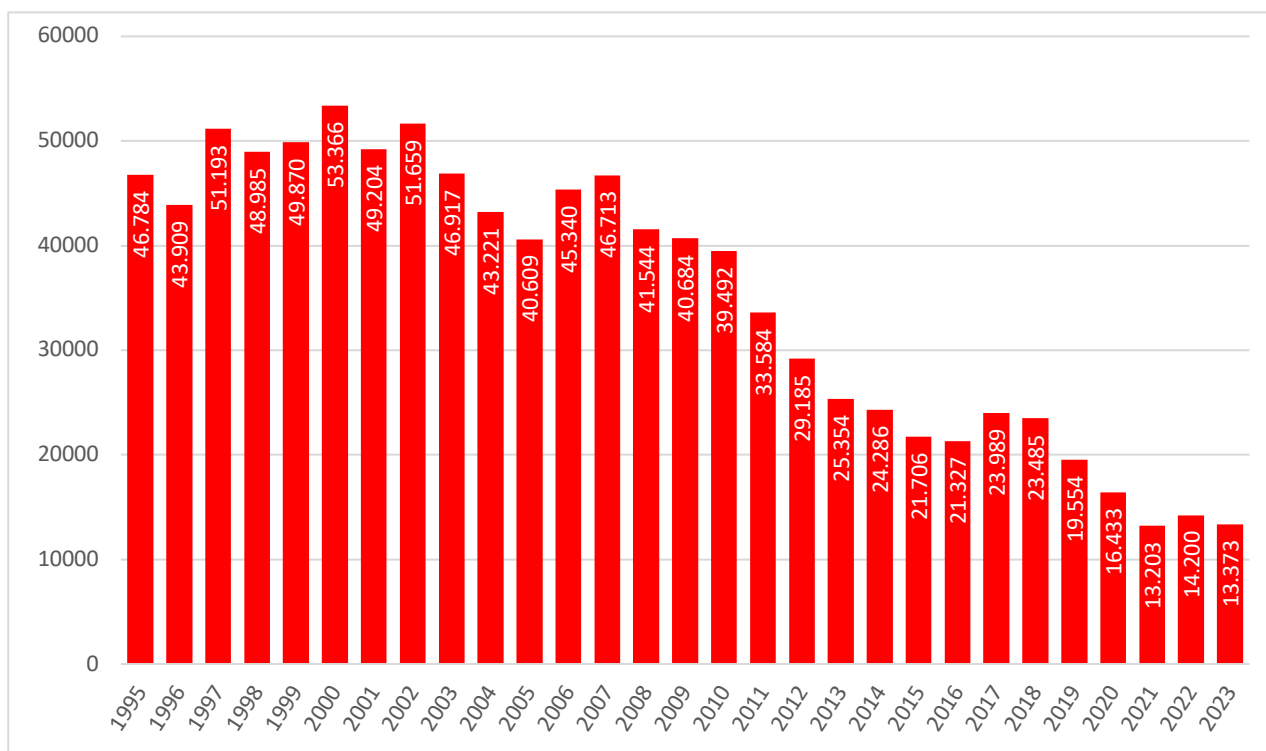
Anmeldelser vedrørende indbrud i både/skibe er faldet 345 i 1995 til 89 i 2022 – et fald på 74%. Det er især indbrud i fast bemandede skibe, der er faldet (med 95%), men i mindre grad i lystbåde (63%).

Endelig kan politiets detaljerede opgørelser også bruges til at belyse udviklingen i anmeldelser af indbrud i isboder/pølseboder. Dem var der 223 af i 1995, 31 i 2022 – et fald på 94%.

For de fleste forholds vedkommende er den faldende tendens sat ind allerede fra begyndelsen af perioden, således som tilfældet også er for indbrud i ubeboede bebyggelser under ét.

Disse analyser af udviklingen i anmeldelser af indbrud i ubeboede bebyggelser ville kunne uddybes yderligere, hvis de kunne sættes i relation til udviklingen i antal fritidshuse.

2.4. TYVERI FRA BIL, BÅD M.V. (§ 276)

Antal anmeldelser 1995	46.784
Antal anmeldelser 2023*	13.373
%-vis udvikling 1995-2023	-71%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Blandt det samlede antal anmeldelser vedrørende ”Tyveri fra bil, båd m.v.” er det i alle årene især anmeldelser vedrørende tyveri fra personbiler, der fylder. I 1995 udgjorde de 77%, i 2022 dog en del mindre, 60%. På grund af øget sikring og den måde, dele er monteret på, er det over tid blevet stadig vanskeligere og mere krævende at stjæle værdifulde dele af en bil som eksempelvis radioer. Folk er formentlig også blevet mere påpasselige med hensyn til, hvad de har liggende i en parkeret bil.

Se nærmere beskrivelse og omtale af udviklingen i forskellige former for ”Tyveri fra bil, både m.v.” i teksten i forbindelse med grafen om udviklingen i tyverier/brugstyverier af motorkøretøjer, se graf 2.7 Der er dog ikke omtalt udviklingen med hensyn til anmeldelser for tyveri fra cykler, både og ”andre køretøjer”.

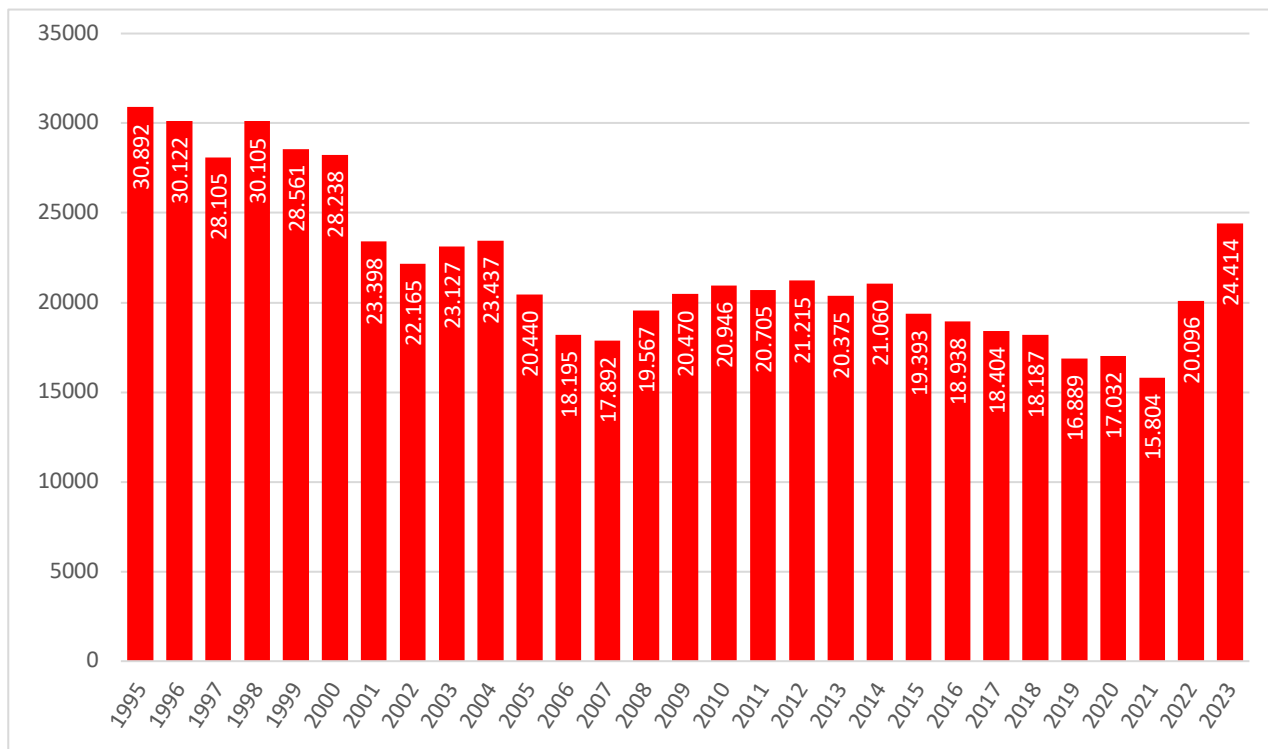
I 1995 blev der anmeldt 1.491 tilfælde af tyveri fra *cykler*, i 2022 1.510. Her er der altså ikke sket en fald, men tværtimod en lille stigning – på 1%.

Anmeldelser vedrørende tyveri fra *knallerter* har udviklet sig fra 309 i 1995 til 76 i 2022 – et fald på 75%.

Anmeldelser vedrørende tyveri fra *både* har udviklet sig fra 1.151 til 340 – altså et fald på 70%.

Anmeldelser vedrørende tyveri fra ”*andet køretøj*” (end biler, cykler, knallerter - og både!) har udviklet sig fra 1.238 til 310 – et fald på 75%.

2.5. BUTIKSTYVERIER M.V. (§ 276)

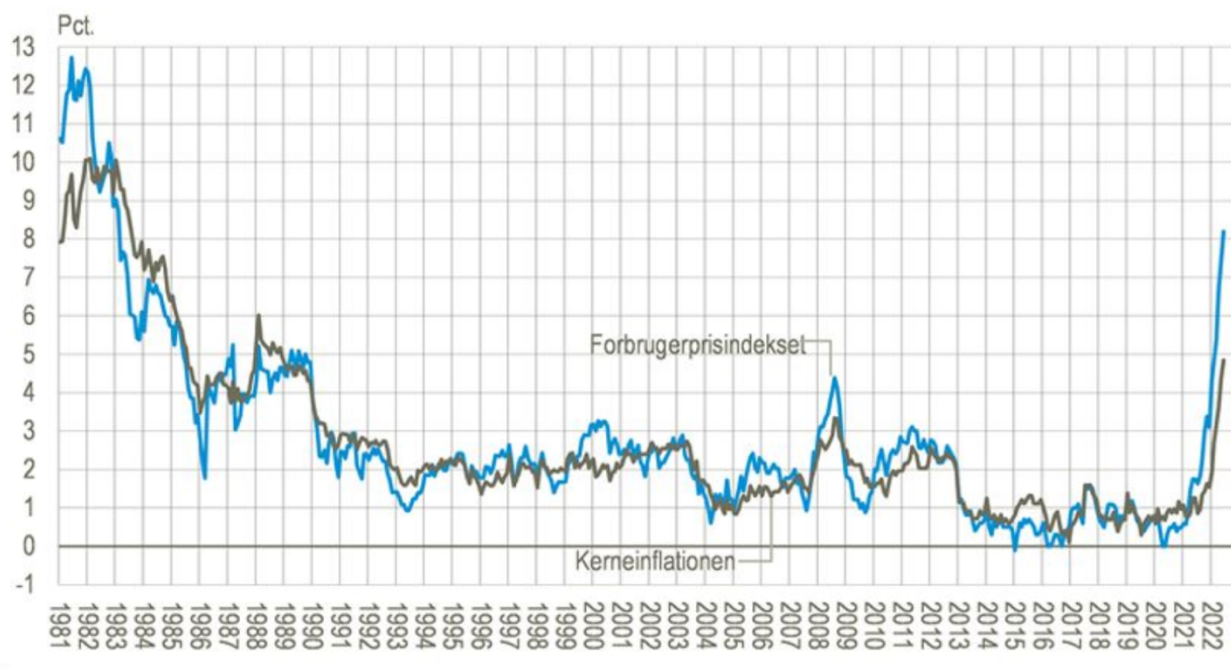
Antal anmeldelser 1995	30.892
Antal anmeldelser 2023*	24.414
%-vis udvikling 1995-2023	-21%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Selvom man ikke er nået tilbage til tidligere tiders niveau (1995), så bemærker man sig den væsentlige stigning, der sætter ind i 2022-23 i forhold til de forudgående år. En del af forklaringen herpå synes at være, at flere søger at ”kompensere” for de stærkt stigende forbrugerpriser og den øgede inflation, der gør sig gældende i Danmark fra omkring årsskiftet 2021/22, ved hjælp af butikstyverier (jf. bl.a. Borke & Sedermark, 2023), og måske også cykeltyverier og hæleri. Tidligere forskning har dokumenteret, at hvis i forvejen relativt fattige bliver endnu fattigere, så øges kriminalitetsrisikoen, bl.a. for begåelse af butikstyveri (Arendt, 2015; Arendt, 2020; Andersen m.fl., 2019; Andersen & Jensen,

2023). Det betyder ikke nødvendigvis, at det i givet fald er den fattigste del af befolkningen, der står bag øgningen i butikstyverier. Det kan være alle, der føler, at de har en så anspændt økonomi i forhold til det liv, de ønsker at leve, at de ikke synes, de kan "tåle" de stigende priser og den øgede inflation. Af samme grund behøver det, der i stigende grad stjæles, ikke kun være basale fødevarer o.lign., men kan også være luksus- og livsstilsvarer.

Her kan man se, hvad der skete med forbrugerpriserne og inflationen i 2022 (og i øvrigt også i 2008, jf. tidligere):

Figuren stammer fra Crimestat7Danske Erhverv, der har baseret den på følgende kilder i Danmarks Statistik: www.statistikbanken.dk/pris113 og [pris111](http://www.statistikbanken.dk/pris111)

*

Fra og med september 2022 er der i stigende udstrækning, til at begynde med især i København, taget en ny anmeldelsesblanket i brug, der gør det nemmere for butikker at anmelde butikstyveri og ligeledes for politiet at modtage anmeldelserne og at reagere på dem. Udviklingen fra dette tidspunkt kan derfor tænkes, i hvert fald delvist, at bero på øget anmeldelsestilbøjelighed (se også her Borke & Sedermark). Der har her været nok "at tage af", for en medlemsanalyse foretaget vedrørende 2021 af Danske Erhverv blandt de virksomheder, der havde fysiske butikker, viste, at – i gennemsnit – kun 1 ud af 3 af de butikstyverier, man havde opdaget og var blevet udsat for, var blevet anmeldt til politiet (Danske Erhverv, 2022). Faktisk tydede analysen på, at butikkernes anmeldelsestilbøjelighed indtil da havde været faldende, hvilket måske derfor helt eller delvist kan forklare det fald, der skete de forudgående år, fra 2014 til 2021. Hovedbegrundelsen for ikke at anmelde var, at man i disse sager mente, at ressourceforbruget ved anmeldelse ikke ville stå mål med det udbytte, man kunne få ved at anmelde. Med den nye anmeldelsesprocedure er det tænkeligt, at man oftere vil vurdere ressourceforbruget ved anmeldelse som mindre, og at det i højere grad kan stå mål med det forventede udbytte.

På grund af de store mørketal og de mulige ændringer af disse over tid er det svært at vurdere, hvordan den reelle udvikling har været. Undersøgelser af børns og unges selvrapporterede kriminalitet viser – i det lange tidsperspektiv – en aftagende tendens til at begå butikstyveri, i hvert fald frem til 2016 (Balvig, 2017). En analyse af mistanker/sigtelser over for 10-17-årige vedrørende butikstyveri i perioden 2013-22 viser en faldende tendens frem til 2021, for så at stige med 24% fra 2021 til 2022 (Hjarsen, 2023).

Som for flere andre forhold benytter Politiet også gerningskodesystem i forbindelse med anmeldelse af butikstyverier, der i et vist omfang gør det muligt at se på omfang og udvikling for specifikke former for butikstyverier.

Det fremgår heraf, at de såkaldte ”rudeknusningstyverier” nærmest er forsvundet, i hvert fald ifølge statistikken. I 1995 blev der i gennemsnit anmeldt omkring fire ”rudeknusningstyverier” dagligt – 1.451 – mens der i såvel 2021 som 2022 ikke er registreret et eneste.

I alle årene vedrører over halvdelen af alle anmeldte butikstyverier tyveri begået hos købmænd/supermarkeder/mejerier, men fra 1995 til 2022 er der sket et fald i disse på 24%.

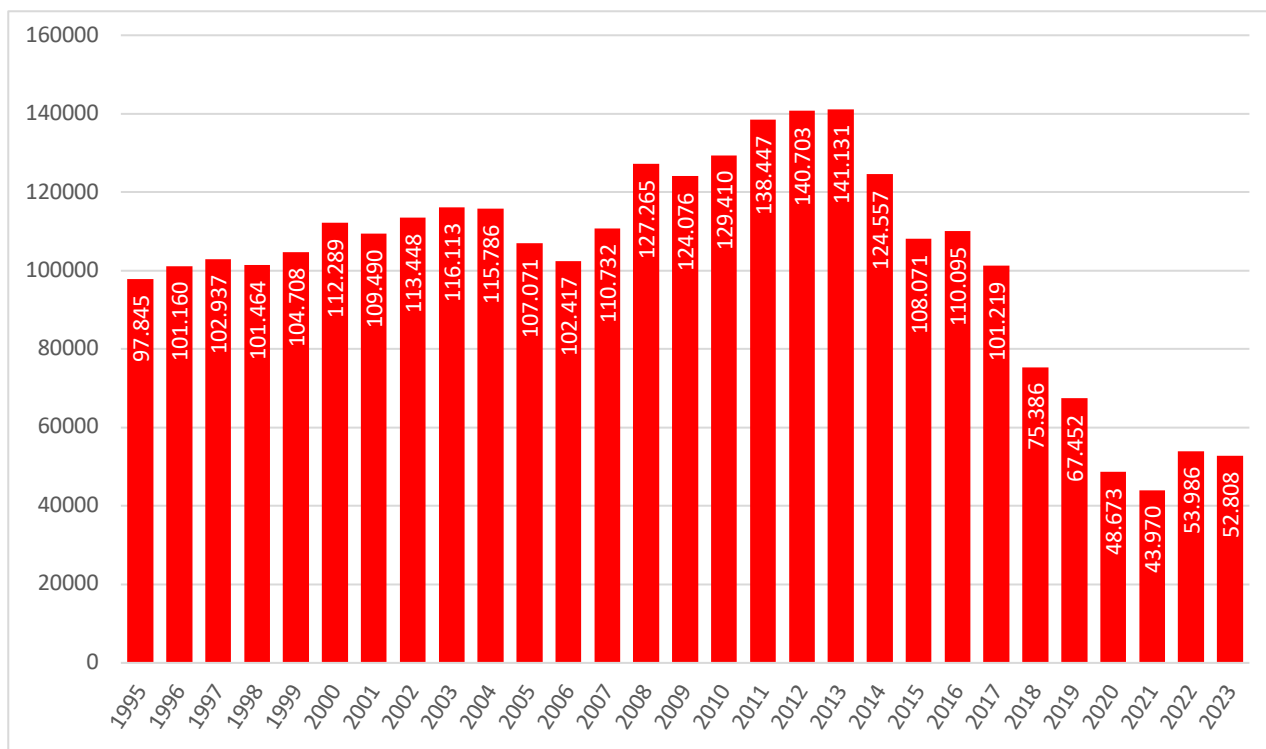
Anmeldelser for butikstyverier begået i kiosker/cigarbutikker/vinhandler er faldet med 50%, i forretninger der handler med beklædning/skind/fodtøj med 69%, i radio-/fotoforretninger med 91%, i urmager/guldsmede forretninger med 78% og fra automater af forskellig slags med 97%. Derimod er ændringen ikke stor for ”Andre forretninger”, hvor butikstyverianmeldelserne fra 1995 til 2022 ”kun” er faldet med 6%.

For nøjere at vurdere udviklingen i butikstyverier ville det være en hjælp med nogle flere analyser af mørketallets størrelse, anmeldelsestilbøjelig og registreringspraksis samt udviklingen i antallet af og omsætningen i de forskellige former for forretninger og virksomheder.

Justitsministeriet har i februar 2024 fremlagt en række initiativer, bl.a. rettet mod butikstyveri. Der lægges bl.a. op til højere straffe (minimum en bøde på 1.000 kr.) (Justitsministeriet, 2024).

2.6. ANDRE TYVERIER (§ 276)

Antal anmeldelser 1995	97.845
Antal anmeldelser 2023*	52.808
%-vis udvikling 1995-2023	-46%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 62%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringselskaberne anmeldte simple tyverier fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 44%.

(Fortsættes næste side)

En ofte anvendt gruppering af tyverier er en opdeling i tre grupper: Indbrud, tyveri af transportmidler og simple tyverier. Simple tyverier er her med som en slags restgruppe defineret som alt det, der ikke er indbrud eller tyverier af transportmidler.

Simple tyverier deles så på sin side traditionelt op i tre hovedgrupper: Tyverier fra transportmidler, butikstyverier og øvrige simple tyverier eller blot "andre tyverier". Det er udviklingen i anmeldelser vedrørende disse øvrige simple tyverier/andre tyverier, der er opgjort i grafen her.

Samlet set er det en gruppe anmeldelser af betydelig kvantitativ betydning for det samlede billede af anmeldte straffelovsovertrædelser. I 1995 udgjorde anmeldelser vedrørende "andre tyverier" 18% af det samlede antal anmeldelser vedrørende straffelovsovertrædelser og i såvel 2022 som 2023 16%.

Ved optagelse af anmeldelser af simple tyverier bruger politiet et stort antal gerningskoder. Opdelt på disse bliver der stadig et stort antal anmeldelser tilbage, der blot kategoriseres som "andre...", men for en række forholds vedkommende kan kategoriseringen anvendes til at give en mere detaljeret indsigt i, hvordan disse specifikke former for simple tyverier har udviklet sig. Det er det, der er gjort i tabellen på næste side.

For de fleste former for simple tyverier er der fra 1995 til 2022 sket ikke blot et fald, men et særdeles markant fald i antal anmeldelser – såsom i simple tyverier fra kontorer, fra pengeautomater, fra hospitaler-plejehjem og fra beboelser.

Der er dog også forhold, hvor faldet ikke er særlig stort, eller hvor der direkte er sket en stigning.

Der blev i 2022 anmeldt noget flere lommetyverier m.v. end i 1995, men tendensen har dog været et fald den seneste halv snes år. I 2013 blev der anmeldt tæt ved tre gange så mange lommetyverier mv. som i 2022. Det er "lommetyveri og tyveri af/fra taske" der følger denne udvikling, mens der har været en faldende tendens i tyverier i tog, på skib, bus, banegård og i lufthavn.

I 2022 blev der anmeldt langt flere tyverier af nummerplader end i 1995, men også her var det "endnu værre" for en halv snes år siden. I 2012 blev der anmeldt over 20.000 nummerplade-tyverier, hvilket er mere end fire gange så mange som i 2022. I november 2015 blev der indført krav om fastmontering af nummerplader, således at risikoen for, at de kan tabes eller fjernes formindskes.

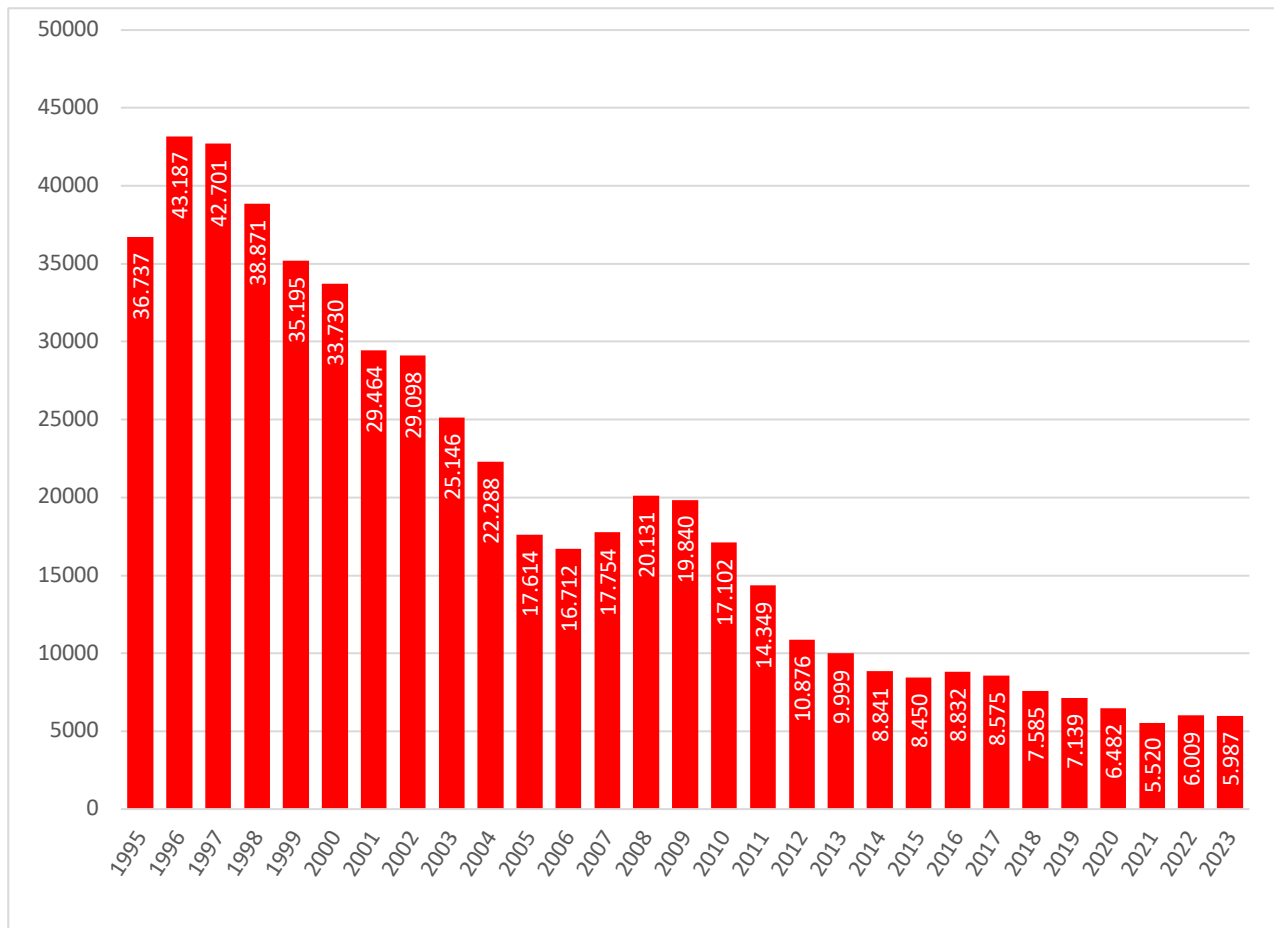
En nyere problematik synes at være tyveri af forsendelser, hvor der i 2022 blev anmeldt 1.464 forhold, hvilket ikke var så langt fra det hidtidige maksimum (i 2008).

Med et sted mellem 1.000 og 2.000 anmeldelser om året over hele perioden synes tyveri fra byggepladser at være en vedvarende problematik.

(Se tabel næste side)

	Antal i 1995	Største årlige antal i perioden 1995- 2022 (år)	Antal i 2022	Pct.-vis ændring fra 1995 til 2022
Lommetyveri og tyveri af/fra taske; tyveri i tog, på skib, bus, banegård, i lufthavn	18.971	54.898 (2013)	21.113	+ 11%
Simpelt tyveri fra beboelse, kælder, garage, udhus	16.112	17.067 (2000)	4.337	- 73%
Fra fritidshuse	363	614 (2003)	162	- 55%
Fra campingplads	1.079	1.249 (2009)	138	- 87%
Fra garderober	3.469	3.612 (1996)	408	- 88%
Fra cafeterier- Restauranter	6.496	7.981 (2004)	586	- 91%
Fra skoler-fritidshjem	3.288	4.128 (2000)	487	- 85%
Fra svømmehal, idræts- anlæg, omklædningsrum	4.751	4.751 (1995)	831	- 83%
Fra institutioner	780	893 (1997)	130	- 83%
Fra hospitaler-pleje- hjem	2.245	2.405 (1997)	510	- 77%
Fra kontorer	2.908	2.913 (1996)	305	- 90%
Fra byggeplads	1.357	1.907 (2006)	1.294	- 5%
Fra pengeautomat	1.832	4.054 (2011)	39	- 98%
Af nummerplader	770	21.529 (2012)	4.494	+ 484%
Af benzin-olie	1.342	9.419 (2012)	1.083	- 19%
Af forsendelser	399	1.573 (2008)	1.464	+ 267%
Tyveri i plads	848	2.371 (2020)	1.493	+ 76%

2.7. TYVERI/BRUGSTYVERI AF KØRETØJ (§§ 276, 293 stk.1, 293a)

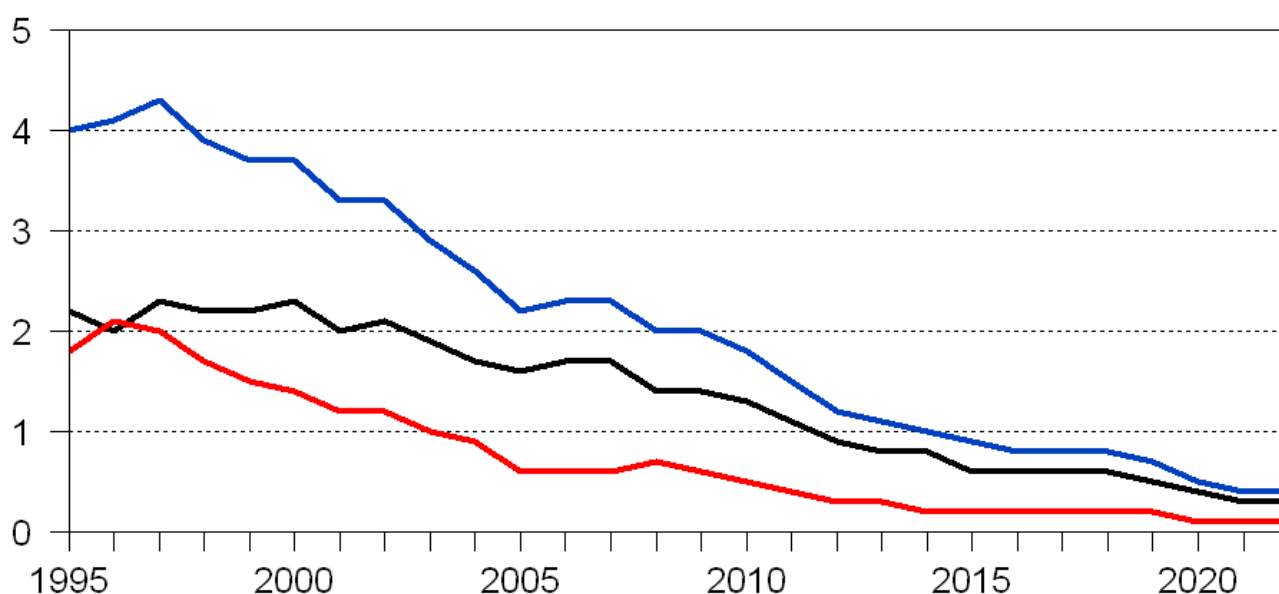
Antal anmeldelser 1995	36.737
Antal anmeldelser 2023*	5.987
%-vis udvikling 1995-2023	-84%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

(Fortsættes næste side)

Det meget kraftige fald i anmeldelser vedrørende tyveri/brugstyveri skal endog ses i lyset af, at der er sket en ganske kraftig stigning i antallet af motorkøretøjer fra 1995 til 2022. For *personbilernes* vedkommende har vi prøvet at sætte antallet af anmeldte tyverier – dels af og dels fra personbil – i forhold til, hvor mange indregistrerede personbiler, der fandtes i de enkelte år (middeltallet). Med forbehold for mørketallet og eventuelle ændringer i dette får vi derved et bud på, hvordan risikoen for at få stjålet sin bil eller noget fra den har udviklet sig:

Rød linje: Antal anmeldte tyverier af personbiler pr. 100 indregistrerede personbiler
 Sort linje: Antal anmeldte tyverier fra personbiler pr. 100 indregistrerede personbiler
 Blå linje: Antal anmeldte tyverier af og fra personbiler pr. 100 indregistrerede personbiler

Note: Antallet af anmeldte tyverier fra og af personbiler beror på opgørelser som Danmarks Statistik har stillet til rådighed. Antallet af indregistrerede personbiler beror på tal alment tilgængelige tal i Danmarks Statistiks Statistikbank (<https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>)

Fra 1995 til 2022 er de anmeldte brugstyverier af personbiler pr. 100 indregistrerede personbiler faldet fra 1,8 til 0,1 – et fald på 94%.

De anmeldte tyverier fra personbiler pr. 100 indregistrerede personbiler er faldet fra 2,2 til 0,3 – et fald på 86%.

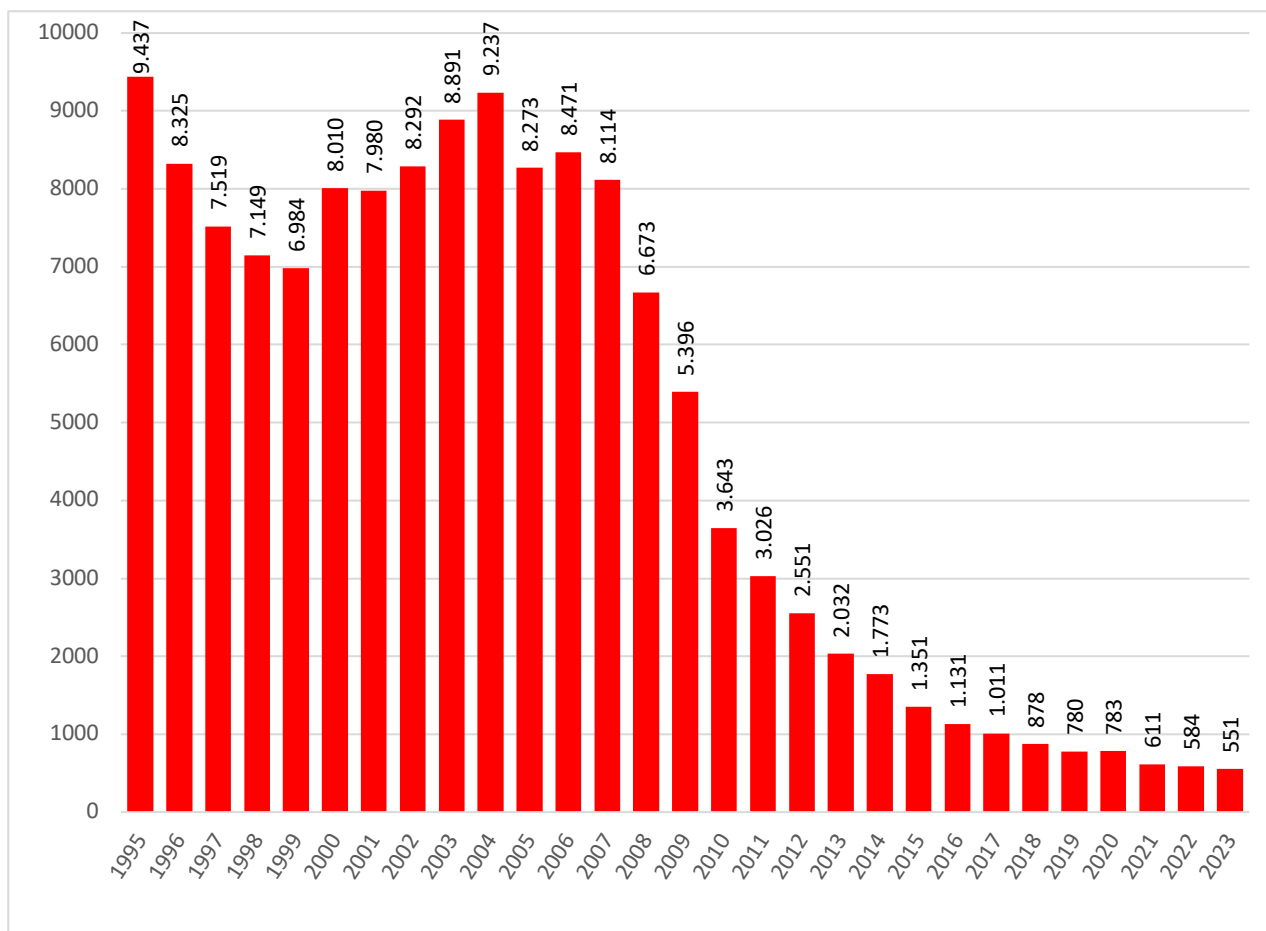
De anmeldte brugstyverier af og fra tyverier fra personbiler pr. 100 indregistrerede personbiler er faldet fra 4,0 til 0,4 – et fald på 90%.

*

Det er ikke kun anmeldelser vedrørende tyveri af og fra personbiler, der er faldet kraftigt fra 1995 til 2022. Det samme gør sig gældende for tyveri af og fra indregistrerede *varevogne/lastbiler*. I 1995 blev der anmeldt 4.013 tyverier af varevogne/lastbiler, i 2022 556 – et fald på 86%. Tyverier fra varevogne/lastbiler udviklede sig fra 6.566 til 3.451 – et fald på 47%.

I 1995 blev der anmeldt 816 tyverier af *motorcykler/scootere*, i 2022 728. Her er det altså kun tale om et mindre fald – på 11%. Tyverier fra motorcykler/scootere udviklede sig fra 143 til 43 – et fald på 70%.

2.8. TYVERI/BRUGSTYVERI AF KNALLERT (§§ 276, 293 stk.1)

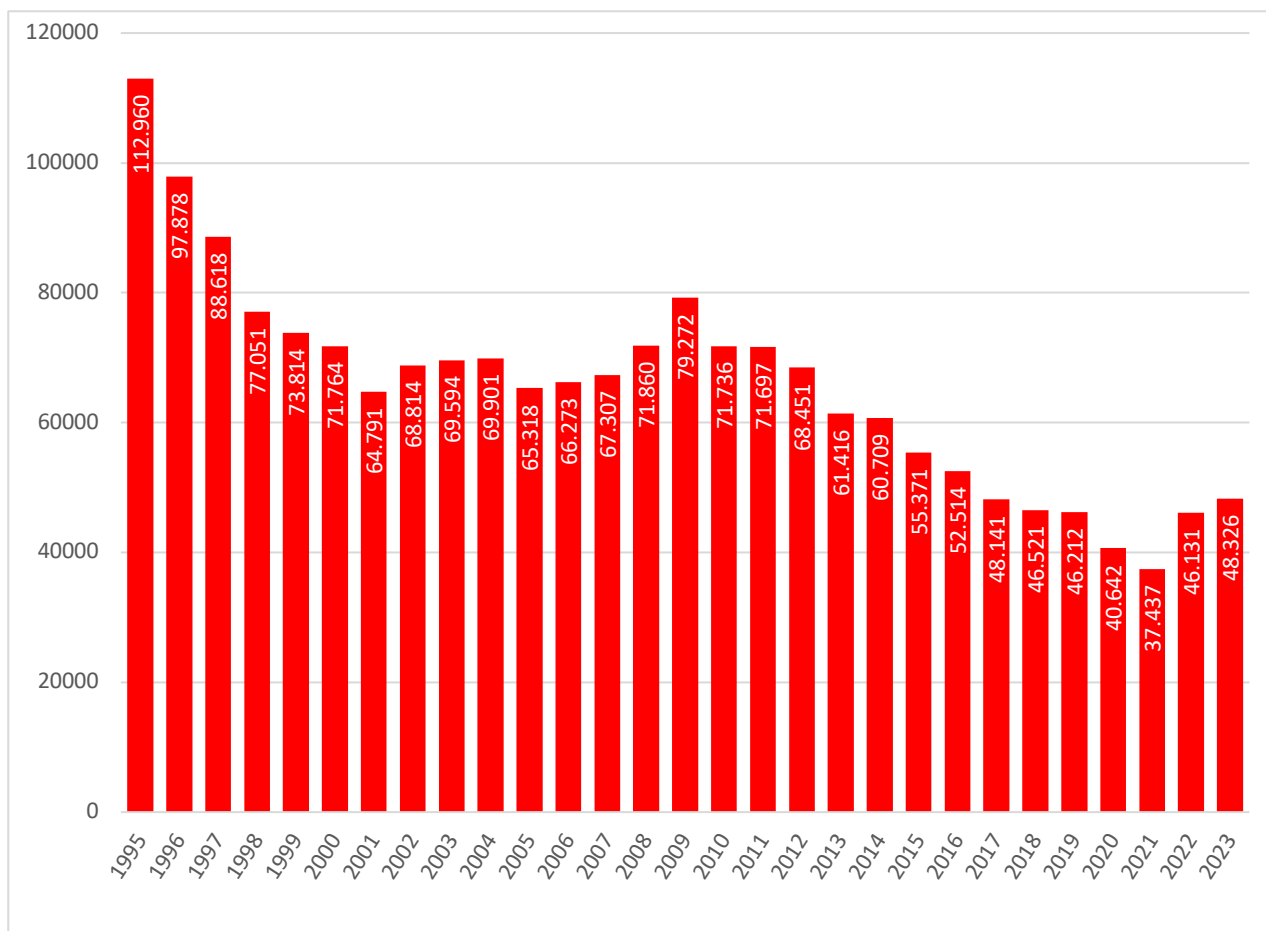

Antal anmeldelser 1995	9.437
Antal anmeldelser 2023*	551
%-vis udvikling 1995-2023	-94%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Anmeldelser i denne kategori omfatter alene uregistrerede knallerter, registrerede knallerter er medtaget i graf 2.10.

2.9. TYVERI/BRUGSTYVERI AF CYKEL (§§ 276, 293 stk.1)

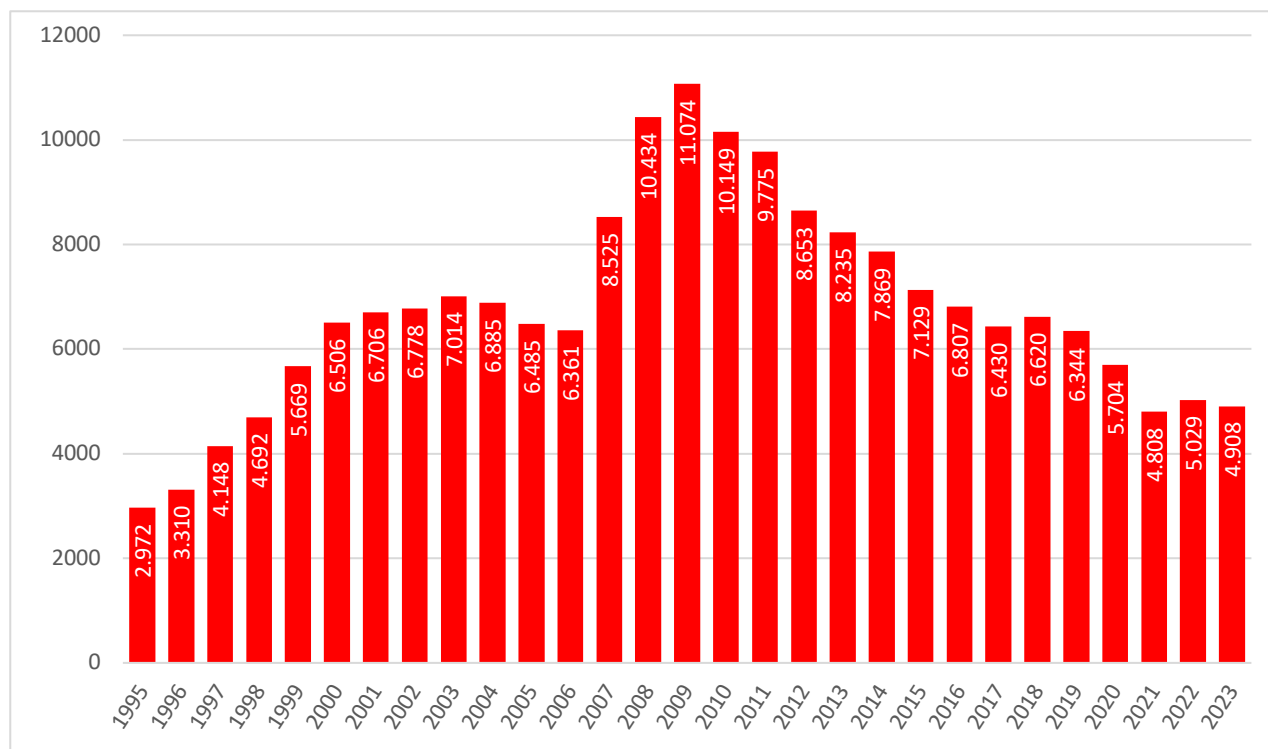

Antal anmeldelser 1995	112.960
Antal anmeldelser 2023*	48.326
%-vis udvikling 1995-2023	-57%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 33%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringselskaberne anmeldte cykeltyverier fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 29%.

2.10. TYVERI/BRUGSTYVERI AF ANDET (§§ 276, 293 stk.1, 293a)

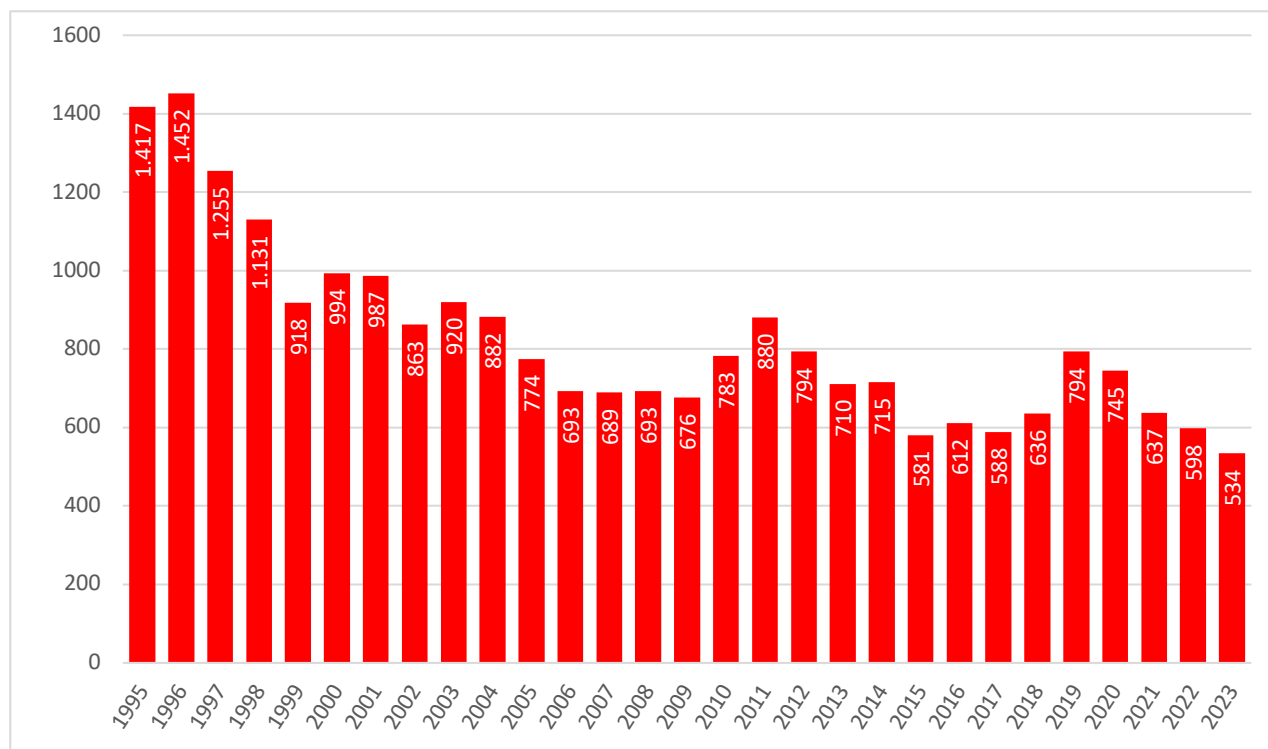

Antal anmeldelser 1995	2.972
Antal anmeldelser 2023*	4.908
%-vis udvikling 1995-2023	65%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Fra 2006 blev alle nye knallerter forsynet med nummerplade. Registrerede knallerter indgår i grafen, og gerningskoden er ”tyveri af påhængskøretøj, registreret knallert m.v.” Stort set hele den bratte stigning i antallet af anmeldelser fra 2006-09 skyldes stigning i netop denne gerningskode. Danmarks Statistik opgør fra 2007 alene statistik for bestanden af knallert-45. I perioden 2009-2022 er den faldet fra 61.224 til 28.520, et fald på 53 pct. I samme periode faldt anmeldelser af tyveri af påhængskøretøjer og registreret knallert med 55 pct.

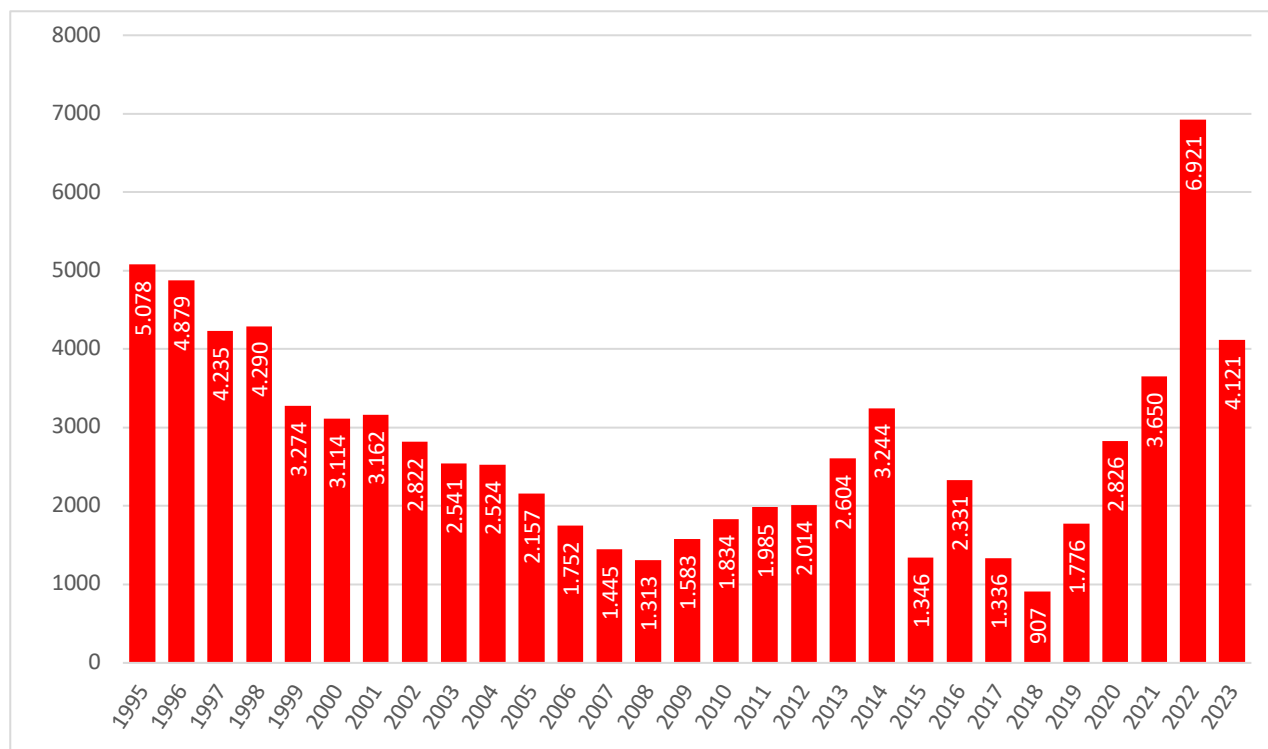
2.11. ULOVLIG OMGANG MED HITTEGODS (§ 277)

Antal anmeldelser 1995	1.417
Antal anmeldelser 2023*	534
%-vis udvikling 1995-2023	-62%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

2.12. HÆLERI (§§ 290, 290a)

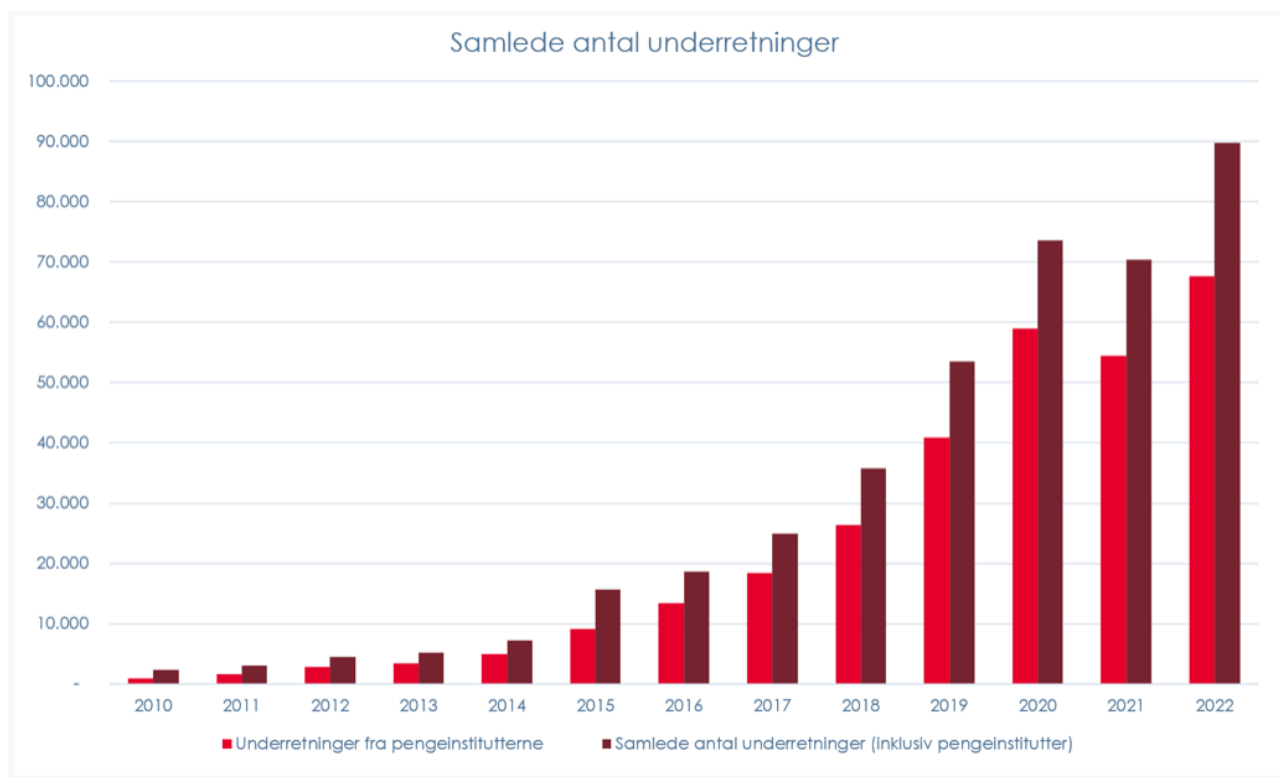

Antal anmeldelser 1995	5.078
Antal anmeldelser 2023*	4.121
%-vis udvikling 1995-2023	-19%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

§ 290a, som omhandler hvidvask af penge, er indsat i straffeloven 8/6 2018. Hvor gerningskoderne ”hæleri” og ”grov/forretningsmæssig hæleri” udgør langt hovedparten af anmeldelserne frem til 2019, overtager ”hvidvask” og ”grov/forretningsmæssig hvidvask” i de seneste år. Disse gerningskoder udgør 85 pct. af alle anmeldelser i 2022. Fra 2021 til 2022 steg antallet af anmeldelser for hvidvask med 78 pct., mens anmeldelser for grov/forretningsmæssig hvidvask blev næsten firedoblet. Stigningen i antallet af anmeldelser for hvidvask kan ifølge Hvidvasksekretariatets Årsrapport 2022 blandt andet skyldes en øget kontrol, herunder at flere brancher er blevet omfattet af indberetningspligt ved mistanke om hvidvask. Ifølge oplysninger fra Finans Danmark er det dog, som det fremgår

af grafen nedenfor, fortsat penge- og realkreditinstitutter, der står for langt hovedparten af indberetningerne:

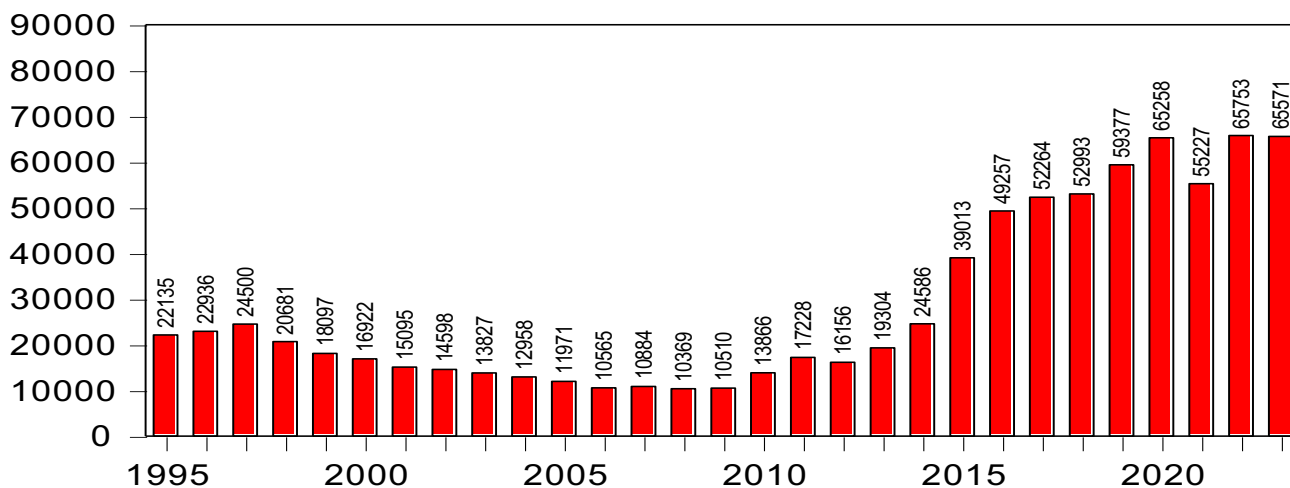

Kilde: Finans Danmark <https://finansdanmark.dk/tal-og-data/institutter-filialer-ansatte/kriminalitet/hvidvask/>

I 2018 modtog Hvidvasksekretariatet 35.769 underretninger, i 2022 var tallet 89.783. Oplysninger fra lidt under halvdelen af disse indberetninger blev af sekretariatet videregivet til relevante myndigheder. 1.908 af de modtagne underretninger drejede sig om svindel med corona-hjælpepakker (Hvidvasksekretariatet 2022).

SNYD OG BEDRAG

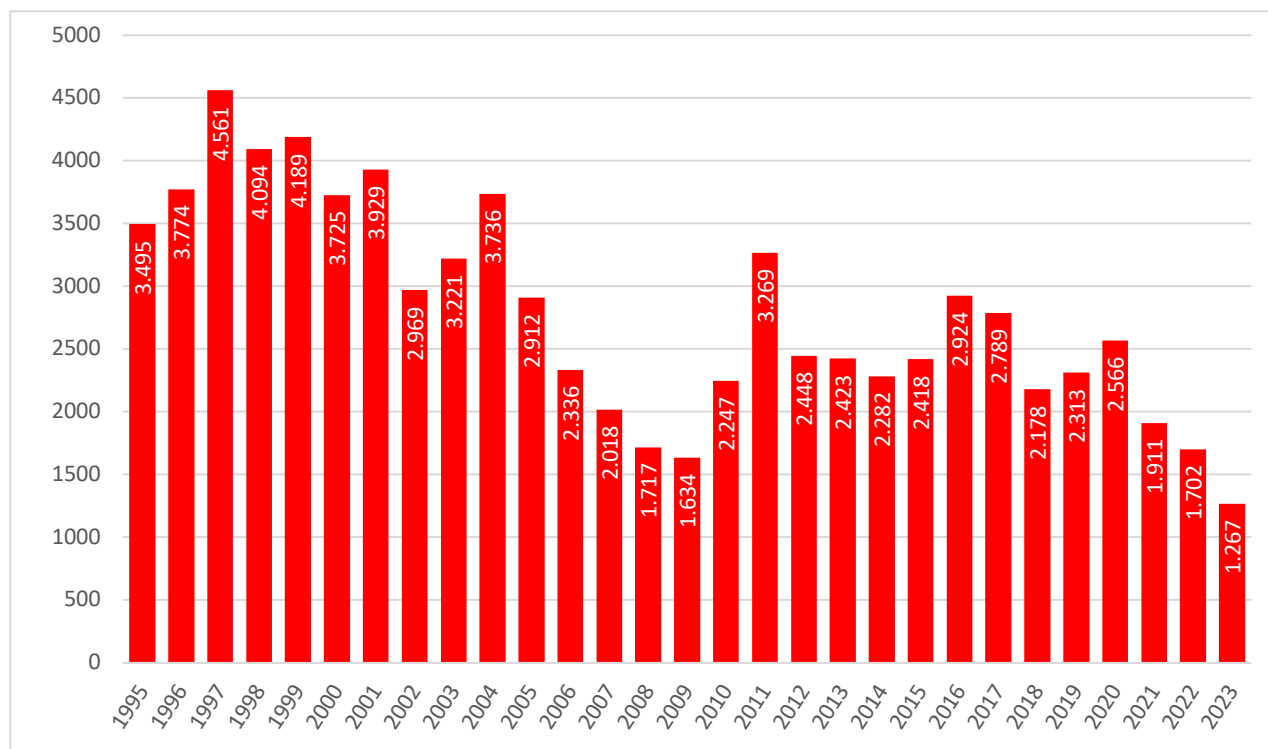
Denne opgørelse er uden for nummer. Den er aldeles hjemmelavet, og man kan i høj grad diskutere, hvad der bør inkluderes under en sådan ikke-juridisk dagligdags gruppering. Den inkluderer: Dokumentfalsk, Dokumentfalsk med check, Underslæb, Bedrageri, Bedrageri med check, Mandatsvig, Afpresning/Åger, Skyldnersvig og Grov skattesvig.

I 1995 var der godt 20.000 tilfælde og frem til sidste halvdel af 00-erne sker der en halvering, så vi når ned på omkring 10.000 årlige tilfælde. Dette fald beror i meget stor udstrækning på en reduktion i antal check-dokumentfalsk og check-bedragerier, i tråd med at checks som betalingsmiddel udfases.

Fra 2010 begynder antal registrerede tilfælde af snyd og bedrag at stige og frem til 2020 sker der omkring en 6-dobling. I 2023 blev der – og det er et foreløbigt tal – registreret 65.571 tilfælde af snyd og bedrag – omkring 3 gange så mange som i 1995. Det er utvivlsomt de øgede muligheder for at snyde og bedrage via internettet, der her slår igennem, og brugen af disse. Det ser dog ud som om der i indværende årti, indtil videre, er sket en opbremsning.

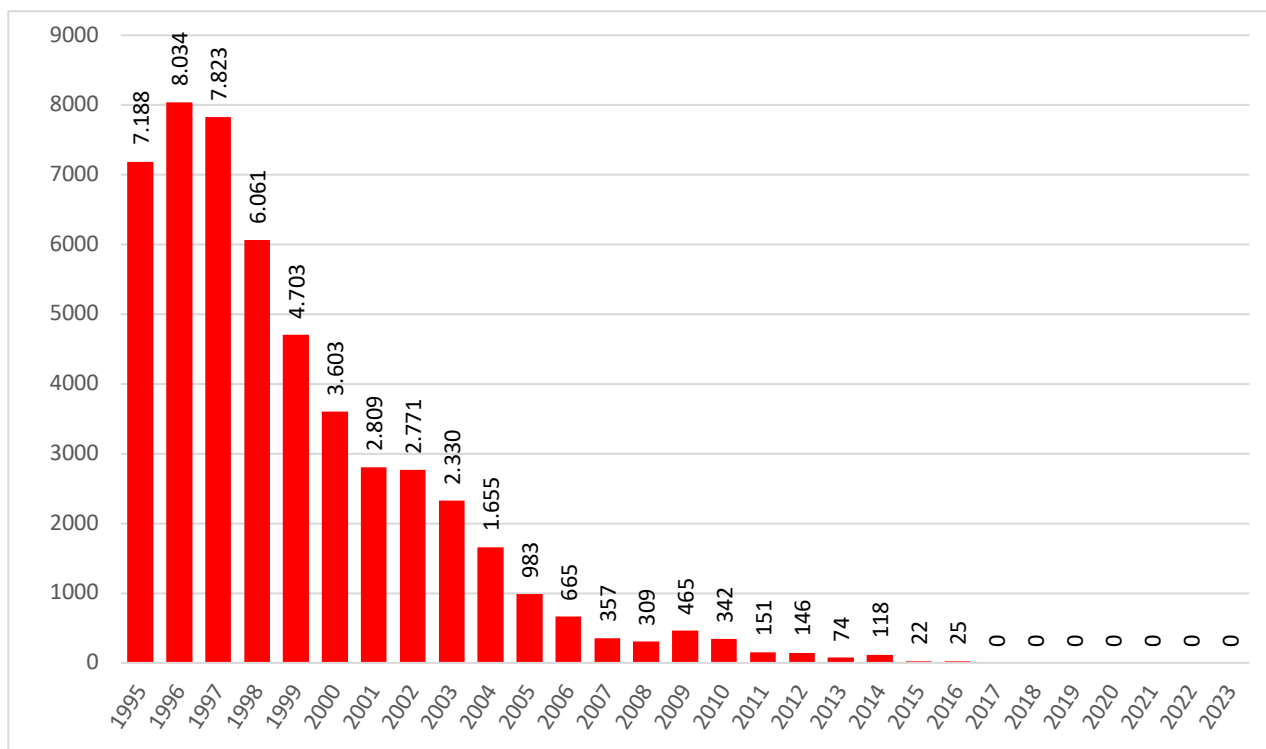
2.13. DOKUMENTFALSK (§ 171-174)

Antal anmeldelser 1995	3.495
Antal anmeldelser 2023*	1.267
%-vis udvikling 1995-2023	-64%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

2.14. DOKUMENTFALSK MED CHECK (§§ 171-173)

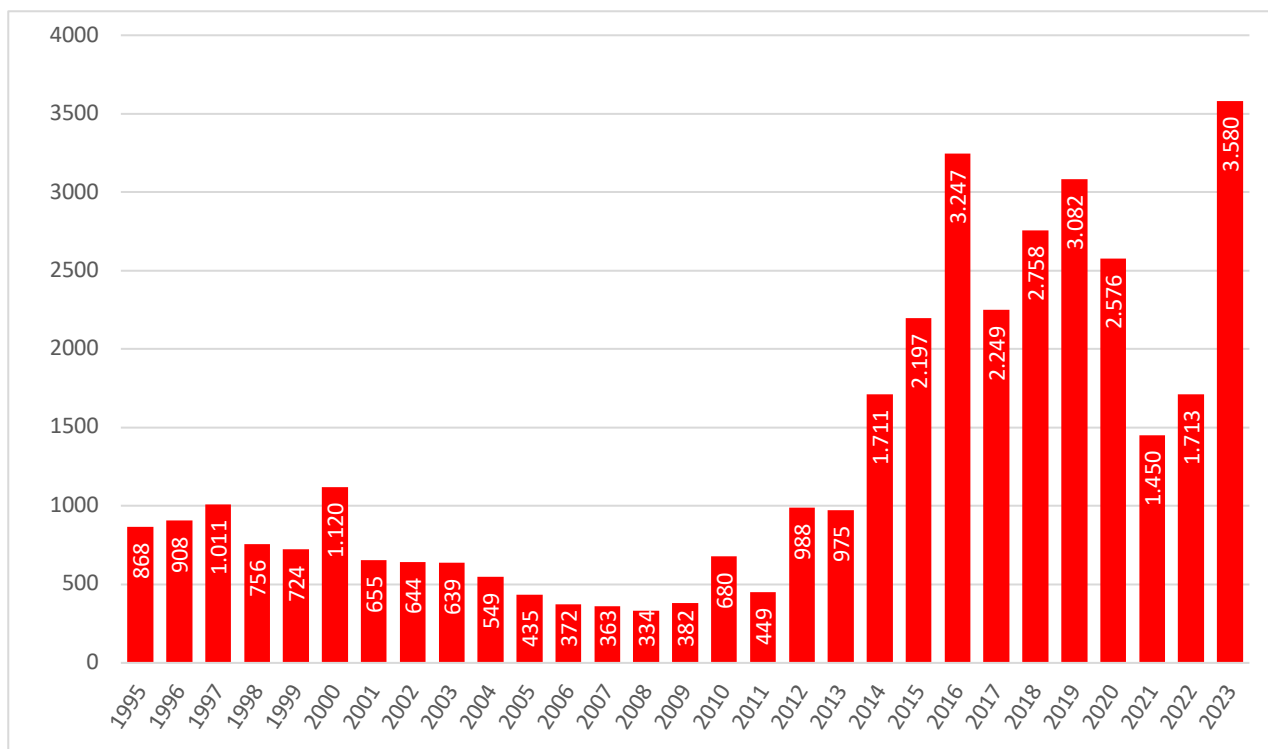

Antal anmeldelser 1995	7.188
Antal anmeldelser 2023*	0
%-vis udvikling 1995-2023	-100 %

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Checksamarbejdet mellem danske banker ophørte 1/1 2017, og derefter var checks i praksis ubrugelige som betalingsmiddel i Danmark.

2.15. UNDERSLÆB (§ 278)

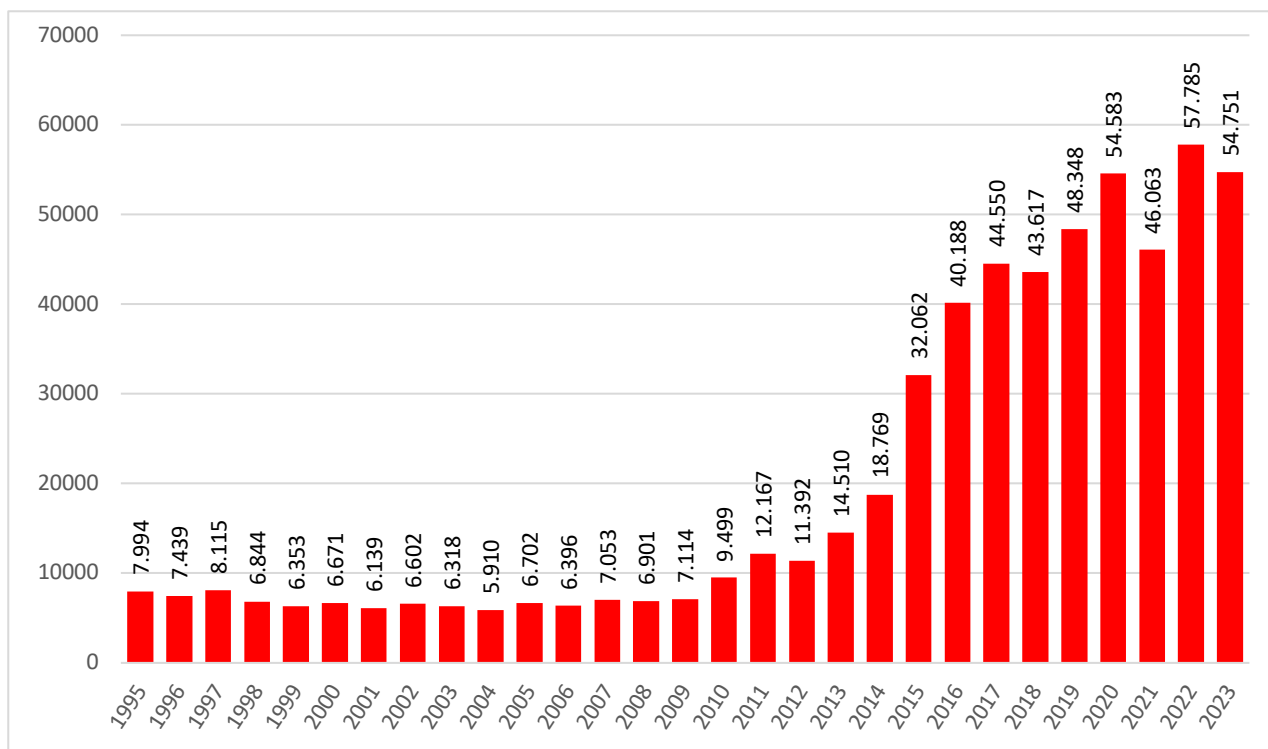

Antal anmeldelser 1995	868
Antal anmeldelser 2023*	3.580
%-vis udvikling 1995-2023	312%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Underslæb drejer sig om at tilegne sig ting eller penge, som man har adgang til, men ikke ejerskab over, for eksempel at bruge penge fra en klientkonto til egne indkøb eller sælge en leaset bil til tredjemand. Langt hovedparten af de registrerede tilfælde af underslæb 1995-2022 er rubriceret som ”underslæb/brug af penge”.

2.16. BEDRAGERI (§§ 279, 279a, 289, 1. pkt., 289a)

Antal anmeldelser 1995	7.994
Antal anmeldelser 2023*	54.751
%-vis udvikling 1995-2023	585%

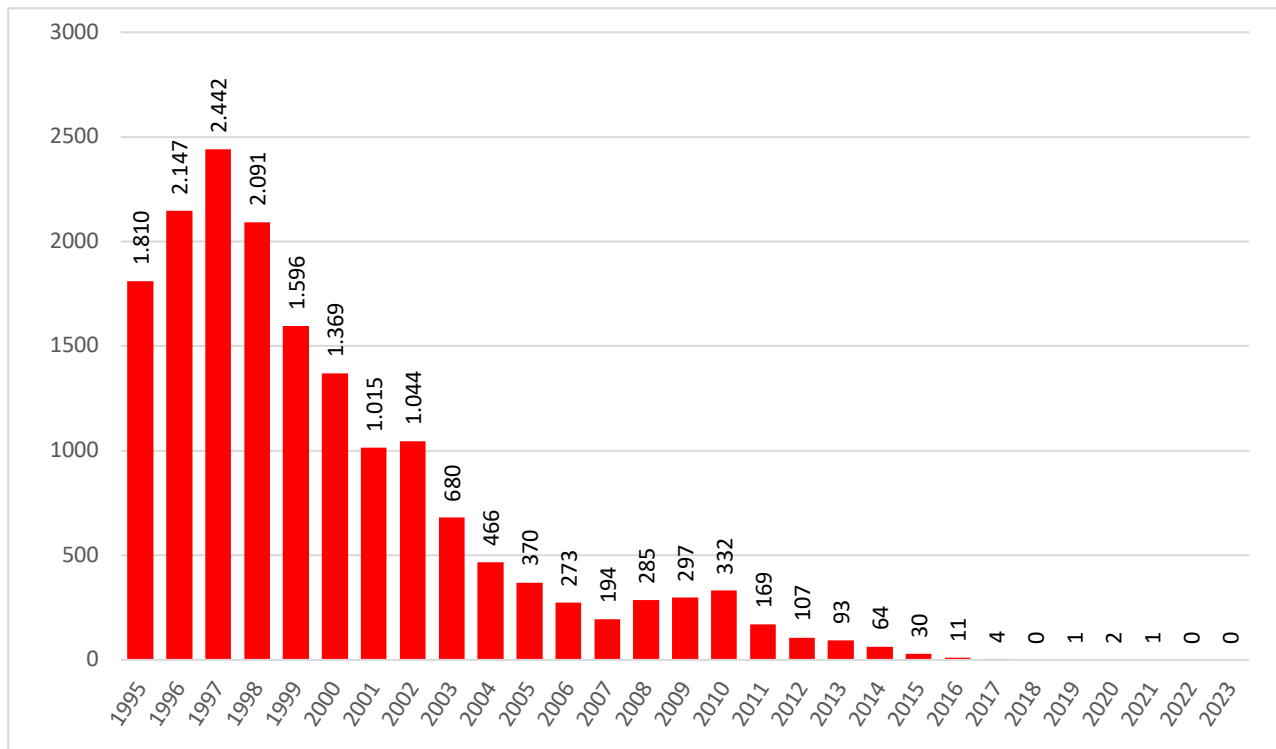
*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

En af de former for bedragerianmeldelser, der siden 1995 såvel absolut som relativt, er øget kraftigt, er databedrageri. Databedrageri, som defineret i straffelovens § 279 a (indført i 1985), refererer til ulovlige handlinger, hvor oplysninger ændres, tilføjes, slettes eller på anden måde manipuleres for at påvirke resultatet af elektronisk databehandling. Dette kan spænde fra at ændre finansielle optegnelser til at manipulere valgresultater.

I 1995 blev der registreret 20 anmeldelser vedrørende databedrageri, i 2022 26.709. I 1995 udgjorde anmeldelser vedrørende databedrageri under 1% af alle bedragerianmeldelser, i 2022 tæt ved halvde-
len, 46%.

Man har forsøgt at have spørgsmål om udsathed for bedrageri i offerundersøgelser – faktisk nogle af de allerførste, der blev foretaget i 1970-erne – men har opgivet det igen, fordi det viste sig, at dét, mange mennesker forstår ved bedrageri, er anderledes og meget bredere end den juridiske/strafferet-
lige afgrænsning.

2.17. CHECKBEDRAGERI (§ 279) – ikke indeholdt i graf 2.14

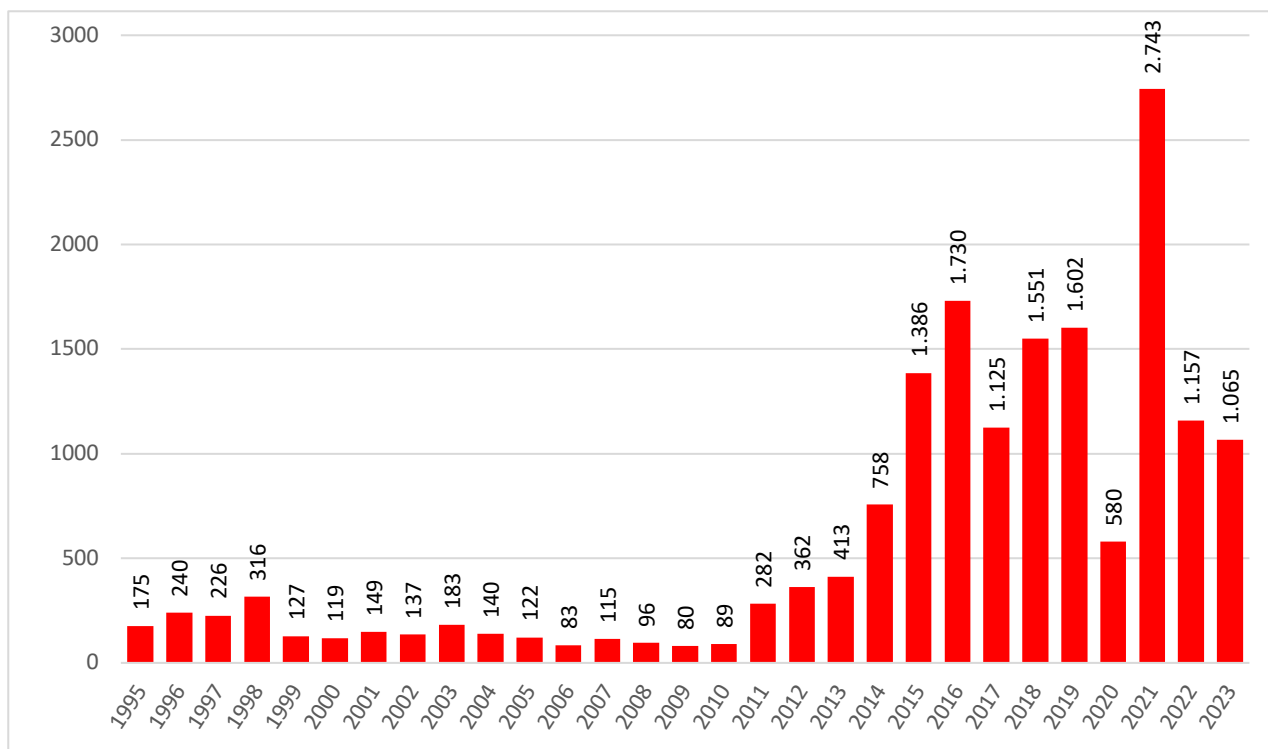

Antal anmeldelser 1995	1.810
Antal anmeldelser 2023*	0
%-vis udvikling 1995-2023	-100%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Checksamarbejdet mellem danske banker ophørte 1/1 2017, og derefter var checks i praksis ubrugelige som betalingsmiddel i Danmark.

2.18. MANDATSVIG (§ 280)

Antal anmeldelser 1995	175
Antal anmeldelser 2023*	1.065
%-vis udvikling 1995-2023	509%

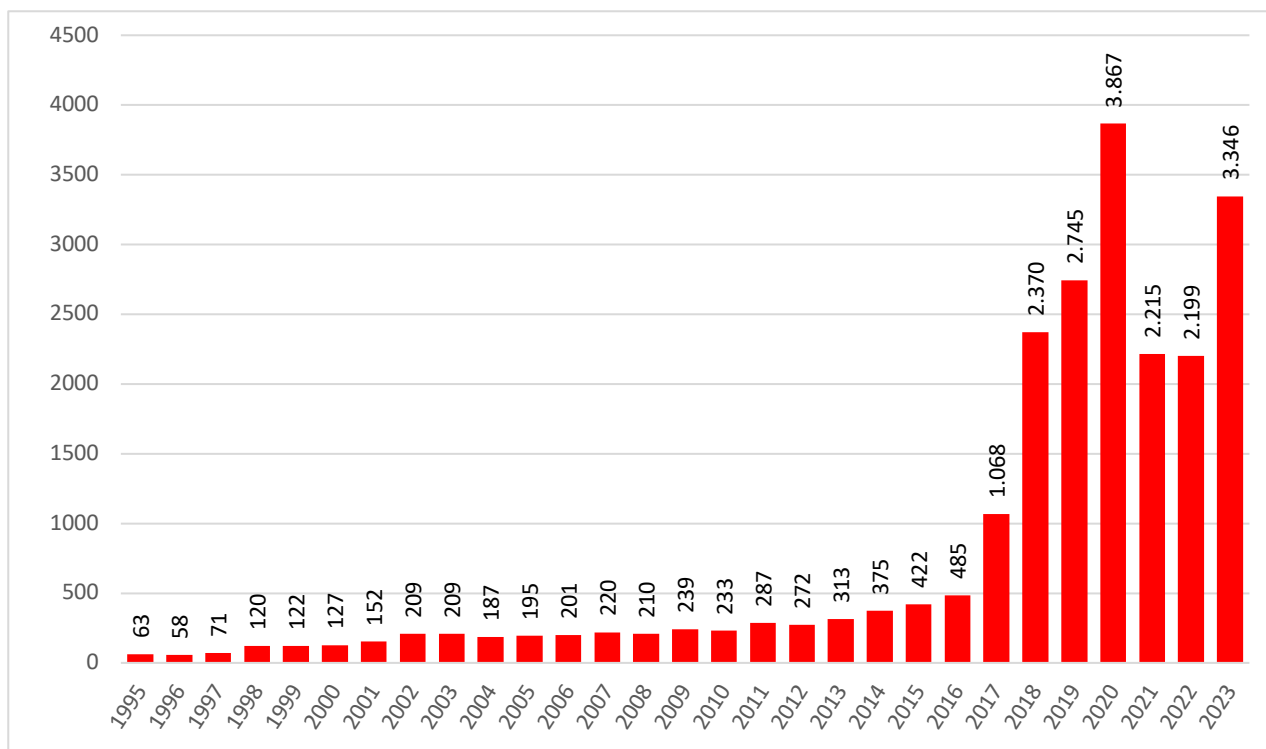
*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Mandatsvig drejer sig om at misbruge en lovlig adgang til at handle på andres vegne, som gør, at disse andre lider tab, fx ved at hæve penge til sig selv når man passer en konto for andre, eller købe varer til sig selv på arbejdspladsens konto. Paragraffen omhandler også misbrug af eget Dankort til indkøb, der ikke er dækning for. Udspecificerede gerningskoder viser dog, at anmeldelser om Dankortmisbrug udgør under 10 pct. af anmeldelserne i perioden 2015-2022. Langt hovedparten af anmeldelserne står alene opført som mandatsvig, og det er derfor vanskeligt at vurdere, hvad der ligger bag de store udsving fra 2015 og frem.

(Fortsættes næste side)

Afgrænsningen mellem mandatsvig og andre former for ”snyd” – som f.eks. underslæb – er ikke altid krystalklar, hvorfor udsving fra år til år muligvis til dels kan tilskrives forskelle i, hvordan anmeldelserne er kategoriseret (se Elholm m.fl. 2022, kapitel 28 om afgrænsningen).

2.19. AFPRESNING OG ÅGER (§§ 281-282)

Antal anmeldelser 1995	63
Antal anmeldelser 2023*	3.346
%-vis udvikling 1995-2023	5211%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Næsten alle anmeldelser i grafen vedrører afpresning, som frem til 2022 udgjorde 96 pct. af det samlede antal anmeldelser. Størstedelen, måske hele den stigning, der sker fra 2016 til 2020/23 – omkring en firedobling – vedrører tilfælde af digital sextortion/sexafpresning, hvor forurettede afpresnes for penge (strafbart iflg. § 281 om afpresning). Det er især mænd, der udsættes for denne form for sextortion. Om det øgede antal anmeldelser beror på en reel udvikling, eller om den helt eller delvist

beror på ændrede anmeldelsestilbøjeligheder, vides ikke, men det er en periode, hvor der blev gennemført store kampagner for at få forurettede til at anmelde sextortion til politiet.

En opgørelse foretaget af politiet på basis af deres POLSAS-system viser, at der i 2019 blev registreret 374 tilfælde af sextortion (vedrørende penge og/eller andre ydelser). I 2022 var tallet 855. For mænds vedkommende var dette en stigning fra 98 til 589 tilfælde, for kvinder et nogenlunde uændret antal, fra 276 til 266 (jf. oplysninger gengivet i Digitalt Ansvar, 2023b).

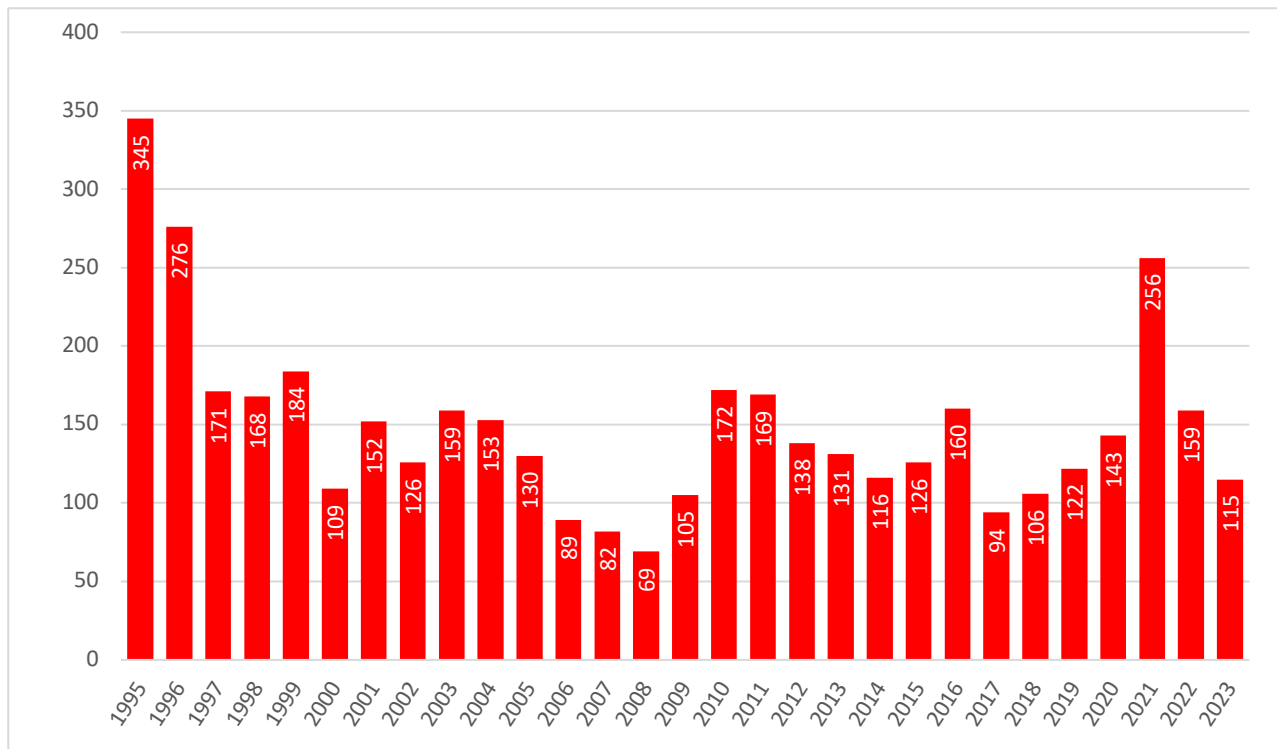
Antal anmeldelser ser ud til at have stabiliseret sig de seneste år, fra 2020 til 2023.

Ved sextortion – og i øvrigt en række andre former for især digitale forbrydelser – kan man kan have sager med kun en enkelt eller få gerningspersoner, og så et meget stort antal hændelser/forurettede. Forekomsten af den slags sager er ofte forklaringen på et usædvanligt stort antal ”anmeldelser” i et enkelt kalenderår sammenlignet med det forudgående og det efterfølgende. De får ofte stor medie-dækning og navngives i pressen, som fx ”Umbrellasagen” og ”Sagen om de 169 kvinder”.

Under alle omstændigheder er det et område med et meget stort mørketal. Andelen af voksne danskere, der mindst er på nettet én gang om ugen, som inden for det seneste år havde været udsat for sextortion (inkl. afpresning for andre ydelser end penge) var i 2020 4,7%, i 2022 5,4% og i 2023 5,1% - i 2023 svarende til omkring 234.000 mennesker. For kvinder, der som nævnt hovedsagelig er blevet afpresset for andre ydelser end penge, var procenterne 2,3%, 4,9% og 3,8%; for mænd, der hovedsagelig er blevet afpresset for penge, 7,3%, 5,9% og 6,2% (Digitalt Ansvar, 2023b).

Se under ”Forbrydelser mod den personlige frihed” for nærmere om sextortion, der har karakter af afpresning for andre ydelser end penge (”Ulovlig tvang”).

2.20. SKYLDNERSVIG (§ 283)

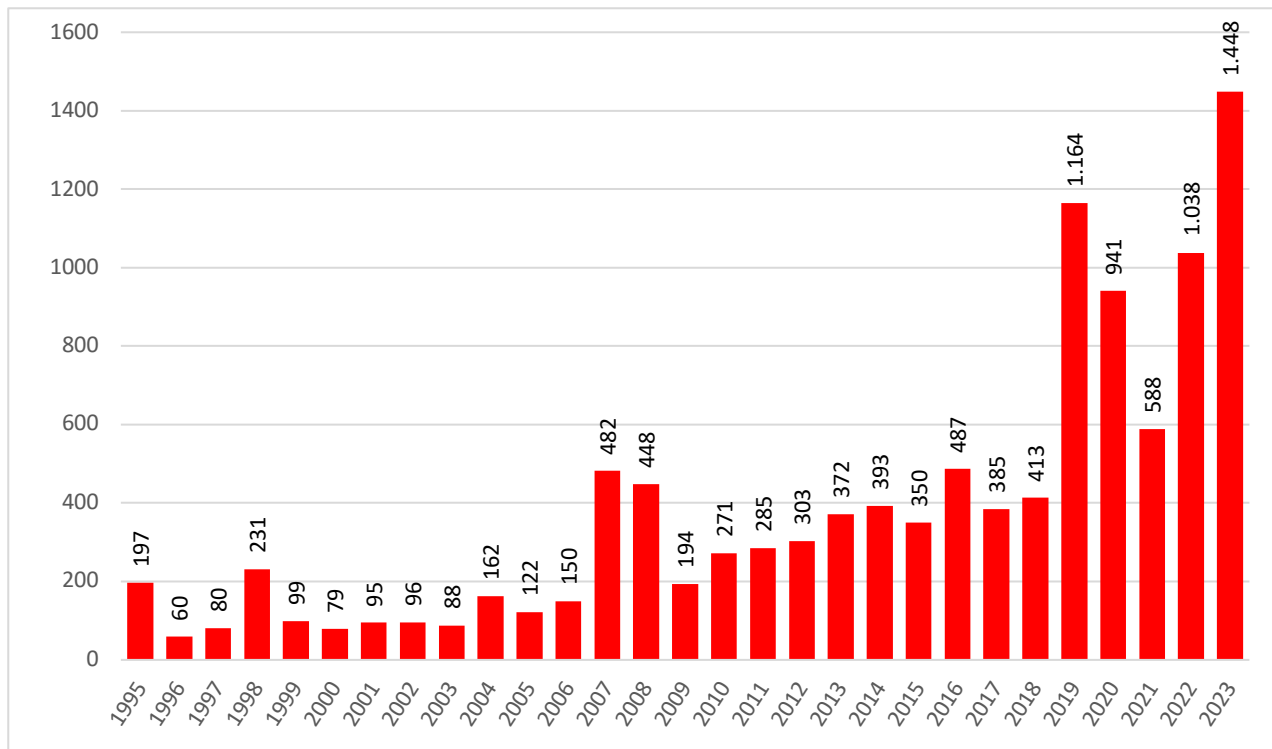

Antal anmeldelser 1995	345
Antal anmeldelser 2023*	115
%-vis udvikling 1995-2023	-67%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Skyldnersvig drejer sig blandt andet om at skjule værdier, således at kreditorer ikke kan gøre udlæg i dem.

2.21. GROFT SKATTESVIG (§ 289, 1. pkt. og 2. pkt., 289a)

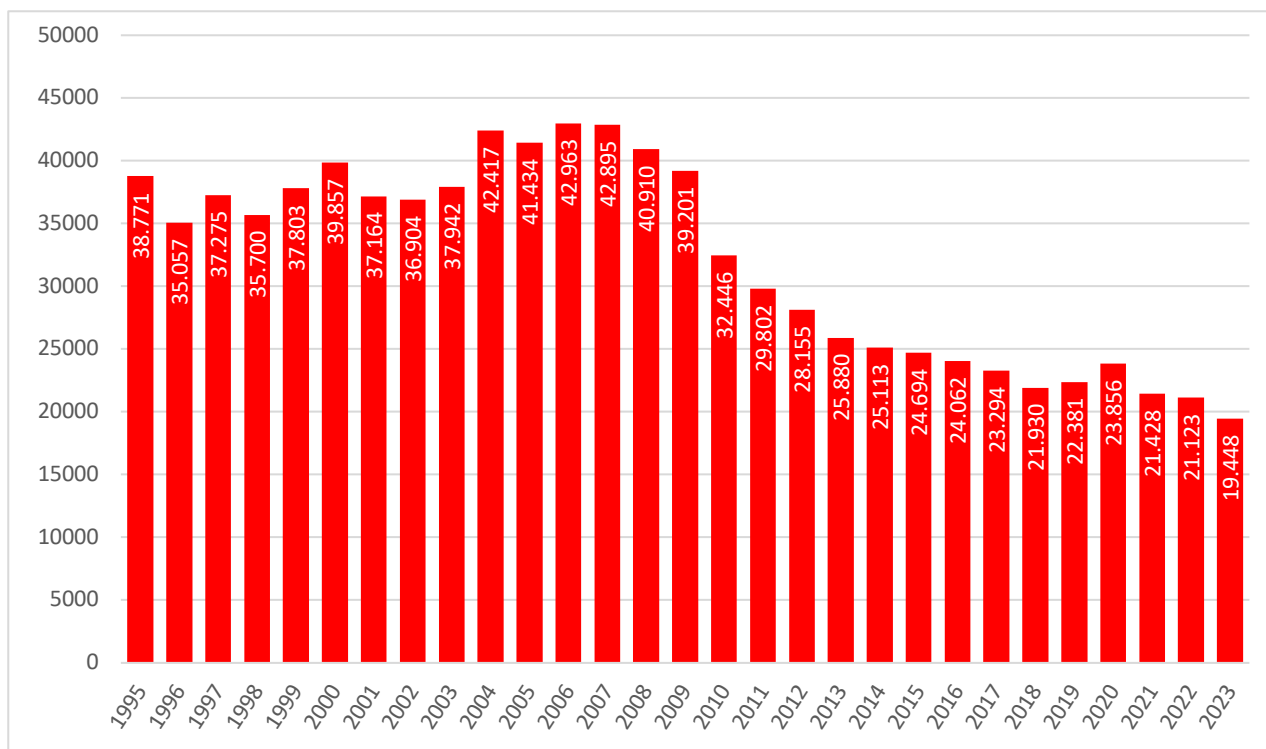

Antal anmeldelser 1995	197
Antal anmeldelser 2023*	1.448
%-vis udvikling 1995-2023	635%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Denne graf omfatter svindel med skat, moms og EU-midler, sidstnævnte udgør dog under 5 pct. af anmeldelserne i perioden.

2.22. HÆRVÆRK (§ 291)

Antal anmeldelser 1995	38.771
Antal anmeldelser 2023*	19.448
%-vis udvikling 1995-2023	-50%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Ifølge de såkaldte offerundersøgelser var det i 1995 10% af de 16-74-årige, der tilkendegav, at de havde været udsat for *hærværk* inden for det seneste år forud for udspørgningen. I 2022 var det 4%, et statistisk signifikant fald på 60% (jf. Libak Pedersen & Balvig, 2023 – og tidligere tilsvarende rapporter).

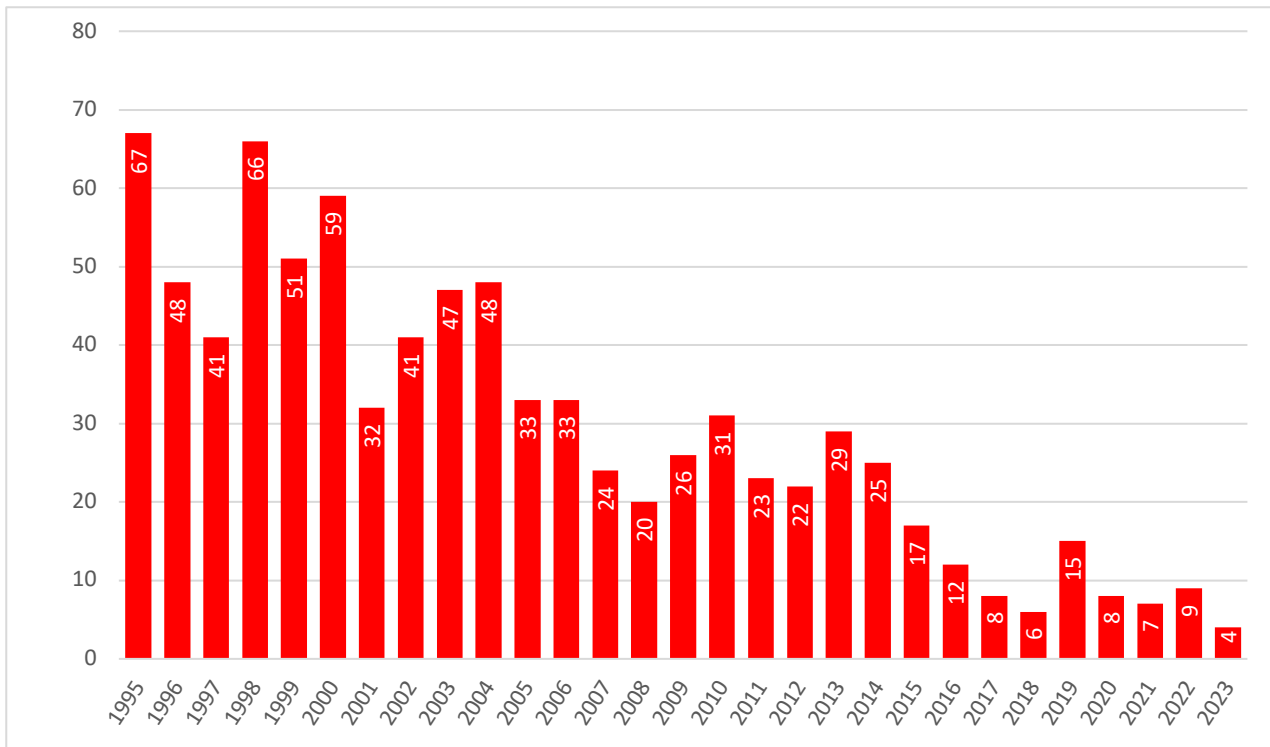
Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 35%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringselskaberne anmeldte tilfælde af hærværk fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 29%.

Desværre indeholder politiets gerningskodesystem ikke, som for eksempel ved indbrud og tyverier, en detaljeret opdeling, som man kunne bruge til at afdække hvad og hvem hærværket rammer.

Man kan dog af opgørelser på forskellige gerningskoder fra og med 1998 se, hvor meget der vedrører graffiti. Det var i 1998 3.606 sager, dvs. ca. hver 10'ende. I 2022 var det 1.773 sager – altså et fald fra 1998 til 2022 på 51%. Det højeste antal i perioden fandtes i 1999 (4.328), det laveste i 2018 (1.346).

Tidligere enkeltstående opgørelser har vist at en andet forhold, der antalsmæssigt betyder relativt meget, er hærværk mod biler. Sammen med andre forbrydelser mod biler er det tænkeligt, at der især i den sidste halve snes år også findes et fald i anmeldelser af hærværk mod biler.

2.23. UAGTSOMT HÆLERI (§ 303)

Antal anmeldelser 1995	67
Antal anmeldelser 2023*	4
%-vis udvikling 1995-2023	-94%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

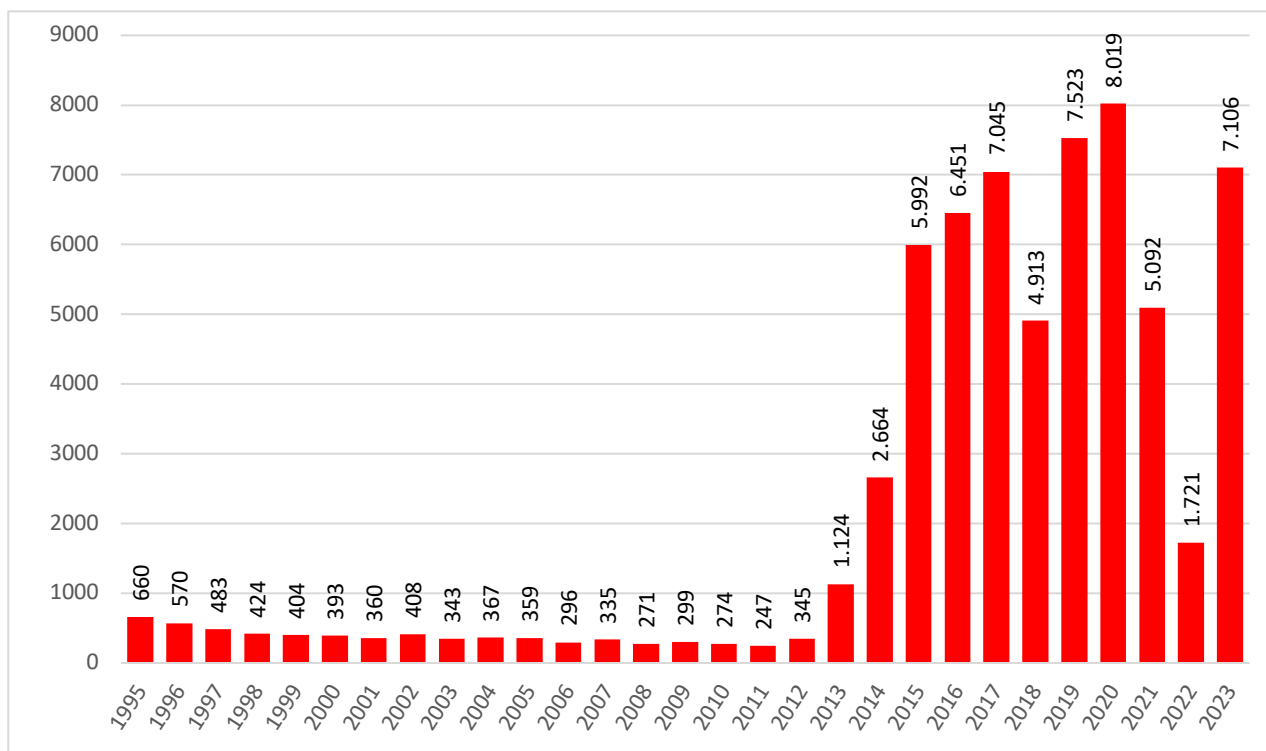
(Fortsættes næste side)

”Uagtsomt” betyder her ”groft uagtsomt”, idet man ikke kan straffes, hvis hæleriet er simpelt uagtsomt, altså at man har gjort det ”i god tro”.

Som man kan se, er det årlige antal tilfælde over hele perioden relativt lille, og de sidste fire år har der hver år været mindre end ti tilfælde. Det er tænkeligt, at man i hæleritilfælde over tid er blevet mindre tilbøjelige til umiddelbart at registrere dem som groft uagtsomt hæleri.

Strafferammen for groft uagtsomt hæleri blev i 2010 ændret fra 6 måneder til 1 år. Anklagemyndigheden kunne i den forbindelse oplyse, at man på daværende tidspunkt ingen faste retningslinjer havde vedrørende, hvordan groft uagtsomt hæleri burde straffes, men at der oftest var tale om en bøde.

2.24. BERIGELSESFORBRYDELSE OG FORMUEKRÆNKELSE (§§ 292-300C, 301, 301A, 302, 304)

Antal anmeldelser 1995	650
Antal anmeldelser 2023*	7.106
%-vis udvikling 1995-2023	993%

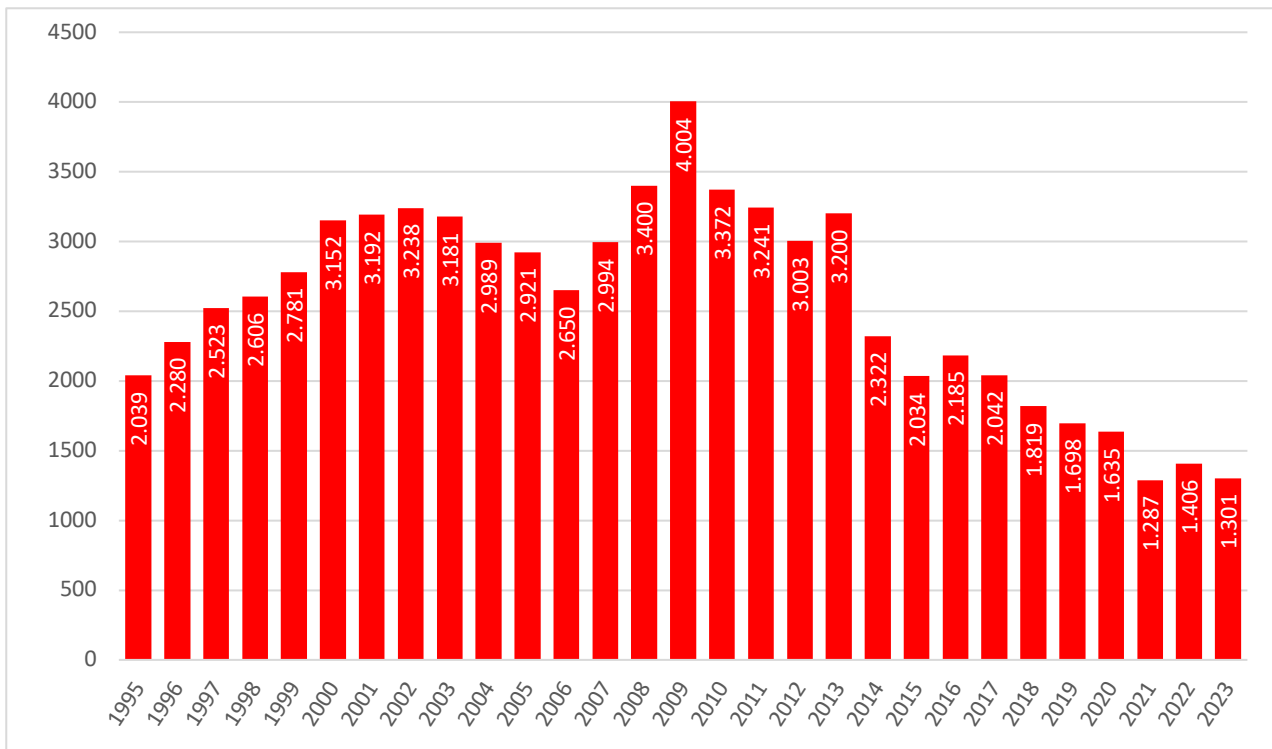
*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Denne kategori omfatter en lang række forskellige gerningskoder, herunder uberettiget benyttelse af kreditkort eller videregivelse af koder hertil, at gå fra regningen på restaurant, hotel o. lign, samt uorden i forretningsbøger. Der er dog et temmelig begrænset antal anmeldelser af den slags forhold i perioden.

Den gerningskode, der driver den stærke stigning fra 2013 og frem, er ”tilsnigelse af adgang uden at betale”. I 2020 udgjorde denne form for anmeldelser 80 pct. af det samlede antal.

Det synes ret sikkert at dreje sig om anmeldelser af personer, som gentagne gange har kørt med offentlige transportmidler uden at betale. I hvert tilfælde udstedes en kontrolafgift på stedet, men trafikskaberne kan, hvis den pågældende gratist har gjort det flere eller mange gange, vælge at foretage politianmeldelse jf. § 298, stk. 4 – uanset om kontrolafgifterne er betalt eller ej. Det fremgår af en artikel i Jyllandspostens netudgave (8/9 2015), at DSB har anmeldt en passager for at have ”tilsneget sig adgang til befordring” 928 gange. Det fremgår tillige af artiklen, at sagen har været diskuteret internt i anklagemyndigheden, ”fordi der har været usikkerhed om, hvordan den skulle opgøres i relation til myndighedens produktivitet. Rigsadvokaten har afgjort, at sagen skulle registreres som 928 selvstændige lovovertrædelser.” En søgning på Infomedia finder flere tilsvarende sager i de efterfølgende år: 843 gange uden billet i 2016, 80 gange uden billet 2017, 184 gange uden billet i 2019, 454 gange uden billet i 2023. Den voldsomme udvikling i antallet af ”anmeldelser” kan altså med stor sikkerhed tilskrives et begrænset antal personer, der er sigtet for mange, gentagne forhold, som opgøres separat. Noget tilsvarende finder vi vedr. stalking – i afsnit 3.5 diskuteres det nærmere, hvad opgørelsesmåden i denne slags sager betyder for vurderingen af anmeldelsesstatistikken.

2.25. RØVERI (§ 288)

Antal anmeldelser 1995	2.039
Antal anmeldelser 2023*	1.301
%-vis udvikling 1995-2023	-36%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

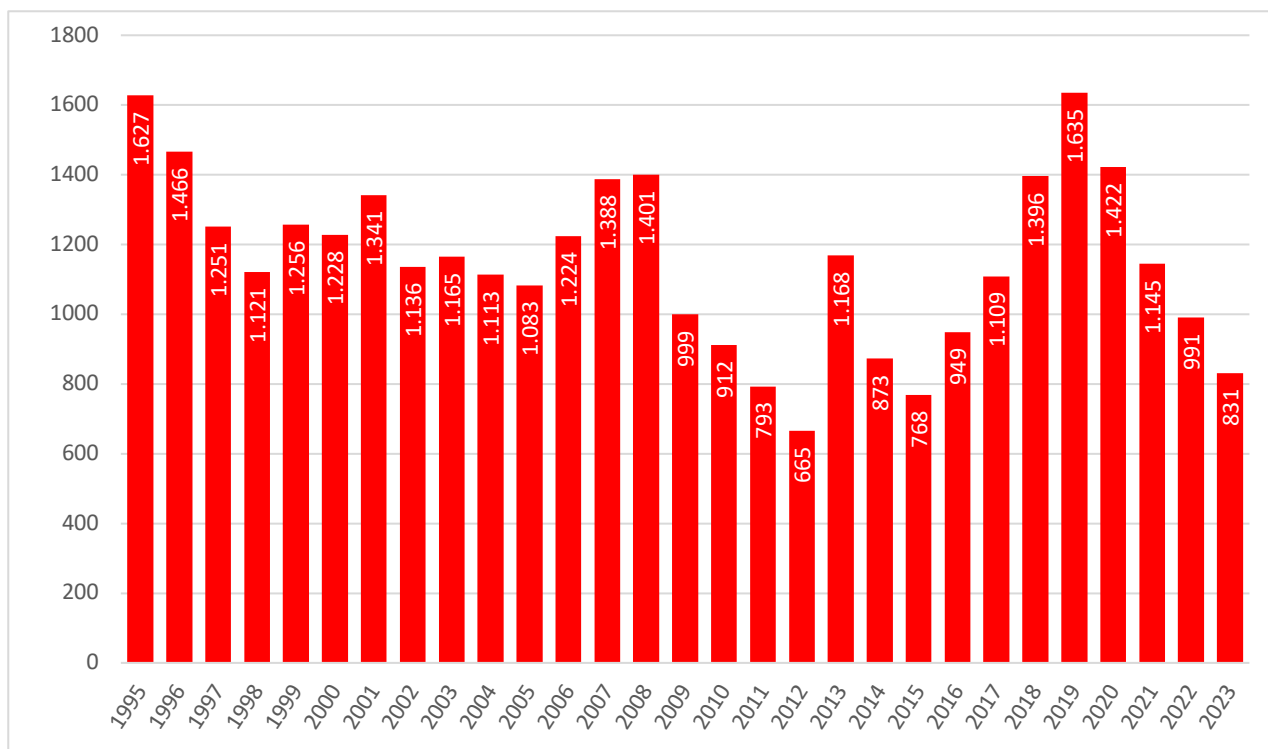
Fra 2011 til 2023 er der tale om et fald på 60%. Ifølge Forsikring & Pension (februar 2024) er antallet af de til forsikringselskaberne anmeldte ran og røverier fra 1. kvartal 2011 til 1. kvartal 2023 faldet med 78%.

Under den økonomiske krise i 2009 blev der anmeldt 4.004 røverier til politiet, hvilket formentlig var og stadig er det største antal nogensinde, i hvert fald efter anden verdenskrig. Siden da – frem til 2022 – har den procentvise udvikling i antallet af anmeldte røverier været følgende:

- I ALT - 65%
- Mod pengeinstitut - 100%
- Mod offentligt kontor - 100%
- Mod forretning - 67%
- Mod tankstation - 60%
- Mod værditransport - 100%
- Mod person i egen bolig med - 64%

Man havde en overgang spørgsmål med om udsathed for røveri i offerundersøgelserne, men opgav det igen, fordi det viste sig, at dét, mange mennesker forstår ved røveri, er anderledes og meget bredere end den juridiske/strafferetlige afgrænsning (§ 288 i straffeloven).

2.26. BRANDSTIFTELSE (§§ 180-182)

Antal anmeldelser 1995	1.627
Antal anmeldelser 2023*	831
%-vis udvikling 1995-2023	-49%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Brandstiftelse er kriminaliseret via tre paragraffer i straffeloven:

§ 180 – Kvalificeret brandstiftelse: Når nogen sætter ild til egen eller fremmed ejendom under sådanne omstændigheder, at vedkommende indser, at andres liv derved udsættes for overhængende fare, eller det sker med forsæt til at volde omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom eller til at befordre oprør, plyndring eller anden sådan forstyrrelse af samfundsordenen.

§ 181 – Forsætlig brandstiftelse: Når nogen ellers forvolder ildebrand på fremmed ejendom.

§ 182 – Uagtsom brandstiftelse: Uagtsom forvoldelse af ildsvåde på fremmed ejendom eller til skade for fremmed formueinteresse.

Over hele perioden er der i gennemsnit årligt blevet registreret 16 tilfælde af uagtsom brandstiftelse, klart færre i slutningen af perioden end i begyndelsen.

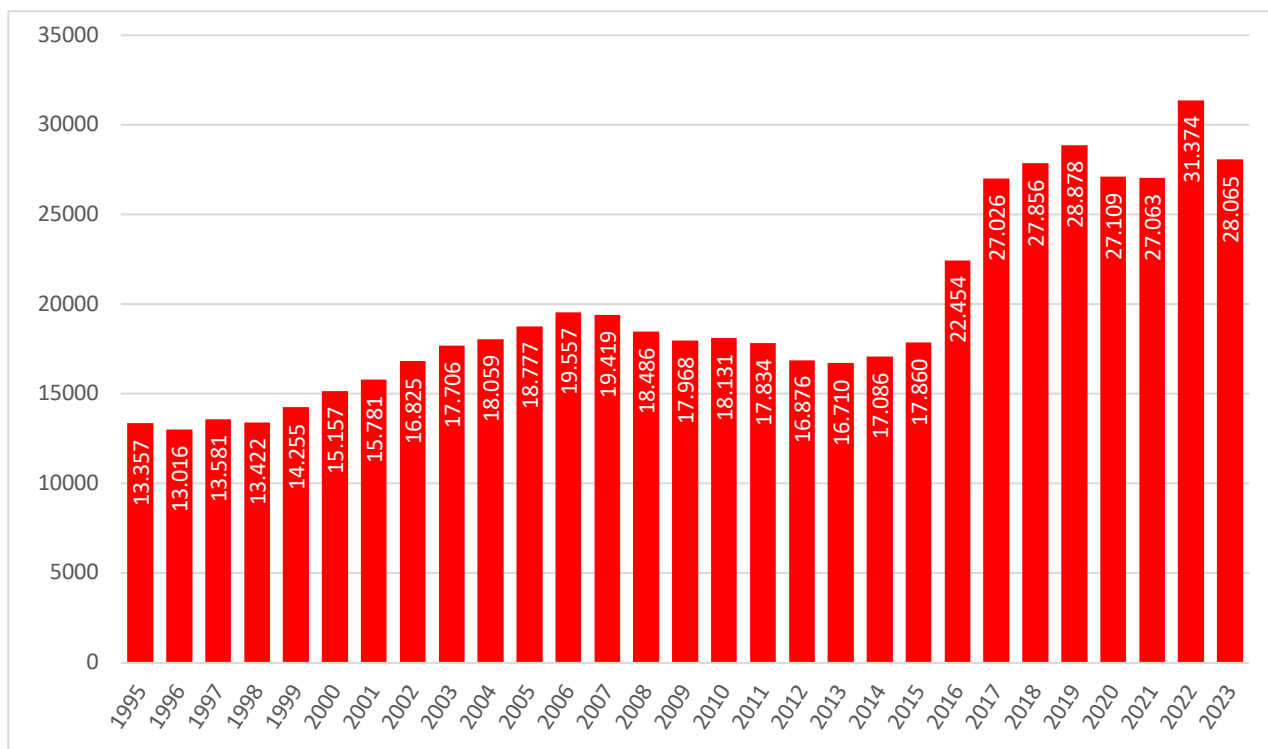
Der er i gennemsnit årligt blevet registreret 71 tilfælde af kvalificeret brandstiftelse, den alvorligste form brandstiftelse vurderet ud fra strafferammen (fængsel på livstid) – klart færre i slutningen af perioden end i begyndelsen.

I alle årene er det anmeldelser vedrørende forsætlig brandstiftelse, det antalmæssigt først og fremmest drejer sig om. Det årlige gennemsnit ligger her på 1.121. Der er over tid en klart faldende tendens i tallene, men denne tendens brydes af en bølge med stigning og så fald igen fra 2015 til 2022.

Forklaringen på denne bølge kender vi ikke. I og med, at den strækker sig over en årrække, gætter vi på, at det ikke har noget at gøre med særlige konkrete sager med mange forhold eller hvordan forholdene tælles.

En mulighed er, at det kan have noget at gøre med anvendelsen af de såkaldte ”undersøgelsessager”, som også tidligere har været fremme som en registreringsproblematik i forbindelse med brandstiftelse (forskellig anvendelse af ”undersøgelsessager” fra politikreds til politikreds). Når politiet umiddelbart vurderer, at en ildebrand måske/måske-ikke er påsat, kan de vælge i første omgang at registrere den som en ”undersøgelsessag” frem for en anmeldelse. Problematikken med ”undersøgelsessager” blev i 2015 rejst i forbindelse med voldtægtssager, og man besluttede der, at man helt skulle ophøre med at registrere på denne måde (se omtale heraf ved statistikken over anmeldte voldtægtsforbrydelser). Det kan være det samme, der her, i større eller mindre udstrækning, er sket med sager om forsætlig brandstiftelse.

3. VOLDSFORBRYDELSER I ALT

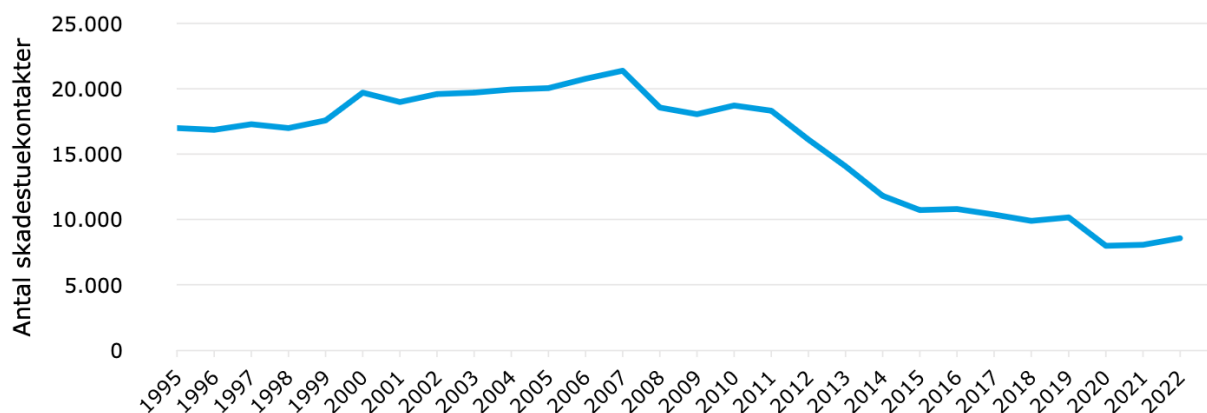

Antal anmeldelser 1995	13.357
Antal anmeldelser 2023*	28.065
%-vis udvikling 1995-2023	110%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

(Fortsættes næste side)

Antal skadestuebehandlede tilfælde af vold i Danmark, 1995-2022 (Rambøll, 2023):

Fra 1995 til 2022 er der tale om et fald på 50% i antal skadestuebehandlede tilfælde af vold; fra 2009 til 2022 er faldet på 55%. Grunden til at vi fremhæver udviklingen fra 2009 til 2022 er, at vi her også kan følge udviklingen af skadestuebehandlede for vold på Odense Universitets Hospital (UlykkesAnalyseGruppen, Ortopædkirurgisk Afdeling). Skadestuen i Odense har et optageområde der svarer til omkring 5% af Danmarks befolkning. Antal skadestuebehandlede er her fra 2009 til 2022 faldet med 64%, altså lidt mere end for landet som helhed. UlykkesAnalyseGruppen har indsamlet og opgjort en række andre interessante oplysninger om de skadestuebehandlede ofre i denne periode, bl.a. ”skadesmekanismen”. Såvel ved udgangspunktet i 2009 som i 2022 er ”Slag/stød” langt den mest udbredte ”skadesmekanisme”, men antal tilfælde af denne karakter er faldet med 65% fra 2009 til 2022. Endnu større er faldet i hændelser, hvor der har været tale om ”Skud/stikvåben/stik/bid”, 77%. Det, der under ét er faldet meget mindre, slet ikke er faldet eller endog er steget, er tilfælde, hvor ”skadesmekanismen” har været ”Fald/snuble”, ”Klemt/mast”, ”Overbelastning” o.lign.

Fra 2014 til 2022 har man også opgjort skaderne mht., om de var ”minor” (lette skader = sår, mindre brud og hudafskrabninger) eller ”major” (alvorlige skader = hjernerystelse, knoglebrud, amputationer og nerveskader). Fra 2014 til 2022 er antallet af skadestuebehandlede tilfælde med lette skader faldet med godt en tredjedel (35%), mens de alvorlige skader er halveret (51%). I 2014 udgjorde andelen af skadestuebehandlede voldsofre med lette skader 87%, i 2022 90%.

Udover selvfølgelig at være påvirket af, hvor stor en andel af voldsofrene, der reelt får behandlingskrævende skader, vil skadestueopgørelser som voldsmålestok over tid også være påvirket af, om der sker ændringer mht. hvilke skader, man vil opsøge en skadestue for at få behandlet, samt villigheden til på skadestuen at berette om, at det var vold, og at man fx ikke var snublet på en trappe. Det har været hævdet, men er os bekendt ikke dokumenteret, at folk over tid er blevet mere pivede og opsøger behandling for mindre skader i højere grad end før, og at man er blevet mere villige til at berette om, at skader er sket ved vold.

Ifølge de såkaldte offerundersøgelser var det i 1995 1,7% af de 16-74-årige, der tilkendegav, at de havde været udsat for *vold* inden for det seneste år forud for udspørgningen. I 2022 var det 1,5%, altså et fald på 12%. Dette fald er langt fra statistisk signifikans (jf. Libak Pedersen & Balvig, 2023 – og tidligere tilsvarende rapporter). Faldet er dog sandsynligvis reelt større, fordi der i 2022 er flere hændelser/handlinger, der opfattes som ”vold” i 2022 end i 1995 (Balvig 1995; 1997; 2009; 2015).

Under alle omstændigheder står den udvikling, man finder i skadestueundersøgelser og voldsofferundersøgelse i stærk kontrast til den kraftige stigning, der findes i antal politiregistrerede voldsforbrydelser og som fra 1995 til 2023 er på 135%.

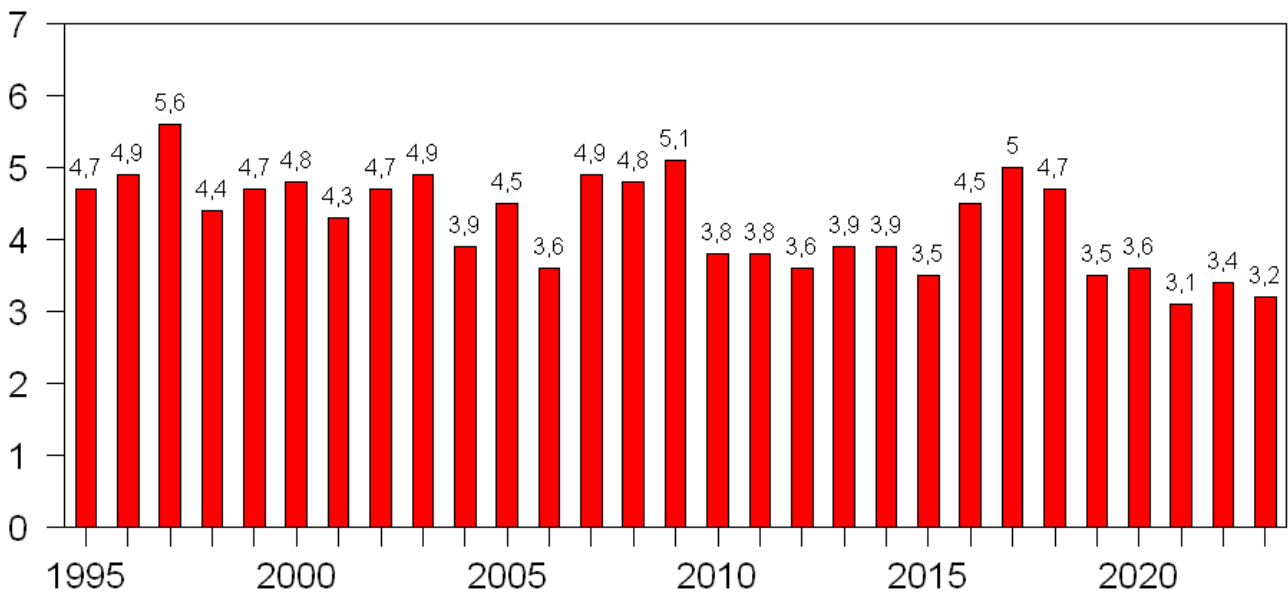
På baggrund af skadestueundersøgelserne og voldsofferundersøgelsen mener vi med meget stor sikkerhed at kunne sige, at der i hvert fald ikke er sket en kraftig reel stigning i voldsforbrydelserne, og med stor sandsynlighed at der ikke er sket en stigning overhovedet.

Som også påpeget i forbindelse med ”Voldtægt”, er der i det lange tidsperspektiv sket en udvidelse af, hvilke handlinger/hændelser, der betragtes og vurderes som ”vold”, og dermed også hvad der overhovedet kan komme på tale at anmelde. Også i det lange tidsperspektiv er synet på voldelige handlinger blevet skærpet – man ser mere og mere alvorligt på disse handlinger – og det har betydet en gradvist øget anmeldelsestilbøjelighed (Balvig & Kyvsgaard, 2014).

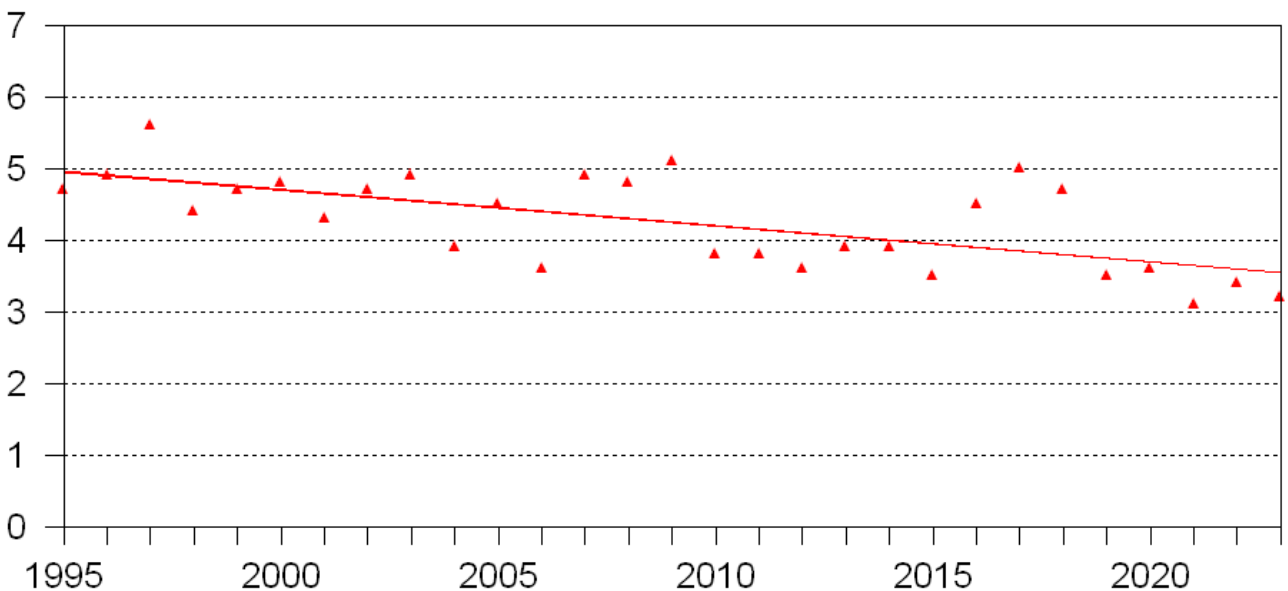
En markant del af den samlede reelle vold rammer mennesker i forbindelse med deres arbejde. Ikke hvilket som helst arbejde, men arbejdet som behandlere, bevogtere, tilsynsførende, betjente, overvågere, pædagoger i forhold til den overrepræsentation af syge, uregerlige, uligevægtige, misbrugende, udsatte, ”farlige” og mennesker, der har det dårligt i det hele taget, de har med at gøre. Det er ikke utænkeligt, at det er en af de voldsformer, der reelt er steget over tid i forlængelse af det autoritetstab, der er sket for behandlere, men det er ikke pointen her. Pointen er, at der var engang, hvor de implicerede i overvejende grad så på det som noget, der hørte deres job til. Det var noget, man måtte affinde sig med i den slags arbejde, og ikke noget der skulle/kunne vurderes som mulig strafbar vold. Dette har ændret sig. Først med en stigende almen ”erkendelse” af det, man udsættes for som mulig strafbar vold – så som en del af nogle problematiske arbejdsforhold, som man ikke nødvendigvis skulle affinde sig med. Man kan sige, at der er sket en ”politisering” af vold i disse relationer, hvor bl.a. fagforeningerne er gået ind, og som for at gøre opmærksom på problemerne i stigende grad har opfordret til, at det, man udsættes for, anmeldes. Og endelig en yderligere fase, hvor det bliver en betingelse for erstatning mv., at den ”vold” man udsættes for, bliver anmeldt til politiet. Forskellige administrative og lovgivningsmæssige ændringer, som ikke skal repeteres her, understøtter disse udviklinger, i særdeleshed den erstatningsmæssige. Alt i alt vil dette være en udvikling, der driver antal registrerede voldsforbrydelser i vejret, uden at dette har en ”reel” baggrund.

Også for ”almindelige” mennesker har udsigten til at få hjælp og erstatning – og de ændringer der er sket heri – været med til at få flere og flere til at anmelde den ”vold”, de har været udsat for, til politiet.

Man kunne argumentere for, at vi får det bedste bud på en reel udvikling ud fra registrerede voldsforbrydelser ved at se på udviklingen i de alvorligste forhold, fordi disse er mindre påvirkede af de nævnte tendenser med ændringer af anmeldelsestilbøjeligheden m.v. Det har vi gjort ved i den følgende figur at se på udviklingen af de registrerede tilfælde af fuldbyrdede manddrab (§ 237, § 238, stk. 1), forsøg på manddrab (§ 237 jf. § 21) og særlig alvorlig vold (§ 246) sat i forhold til det gennemsnitlige folketal i de enkelte år:

Det er små tal, der ud fra tilfældighedernes lov kan springe op og ned i de enkelte år, men umiddelbart kan man se, at der er sket et fald fra 4,7 i 1995 til 3,2 i 2023 – et fald på 32%. Man kan også visuelt se, at der over tid er en faldende tendens, hvilket bekræftes hvis man lader en computer regner på det og vurderer hvordan den mest sandsynlige tendens er (lineær regressionslinje). Det er det, der er gjort her:

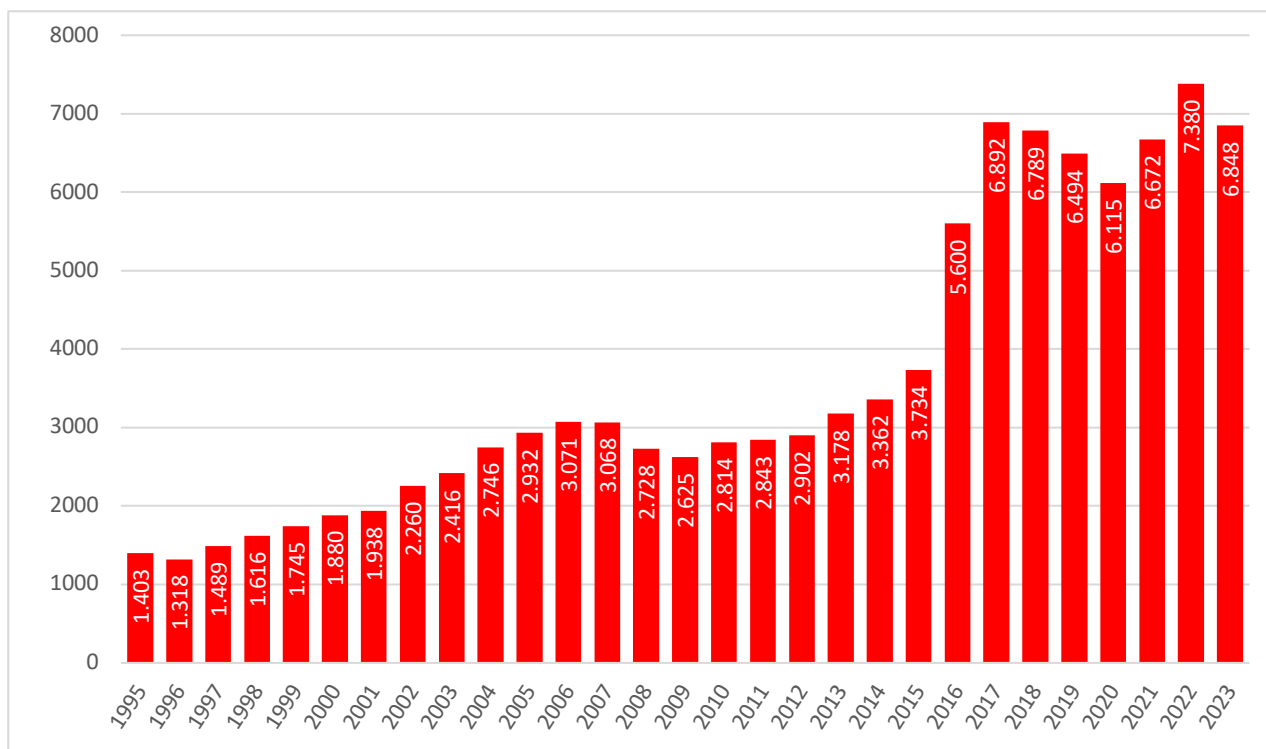
Udover at vi kan være i alvorlig fare for hinanden, kan vi også være i alvorlig fare for os selv. Fuldbyrdede selvmord pr. 100.000 indbyggere er faldet fra 18 i 1995 til 10 i 2021 – et fald på 44%. Den faldende tendens gør sig gældende i begyndelsen af perioden, mens selvmordshyppigheden har været nogenlunde konstant fra omkring 2005.

Vi kan også være i alvorlig fare for hinanden i trafikken. Antallet af trafikdræbte pr. 100.000 indbyggere er faldet fra 11 i 1995 til 3 i 2022 – et fald på 73%. Også her gør den faldende tendens sig især gældende i den første del af perioden, mens hyppigheden har ligget på et forholdsvis konstant niveau de seneste år. Det kraftige fald set over hele perioden i forhold til folketallet sættes yderligere i relief af, at der samtidig er sket en kraftig vækst i antallet af de mest skadevoldende køretøjer (biler) og i antal transportkilometer generelt.

I 1995 var risikoen for at blive dræbt i trafikken mere end dobbelt så stor som risikoen for at blive udsat for meget alvorlig vold. I 2022 er disse risici lige store – og mindre end en tredjedel af risikoen for selvmord.

I et geografisk perspektiv(EU) placerer Danmark sig 2022 i den lavere del såvel med hensyn til drabs-hyppighed som selvmordshyppighed og hyppighed af trafikdræbte.

3.1 VOLD OG LIGNENDE MOD OFFENTIG MYNDIGHED (§§ 119-120)

Antal anmeldelser 1995	1.403
Antal anmeldelser 2023*	6.848
%-vis udvikling 1995-2023	388%

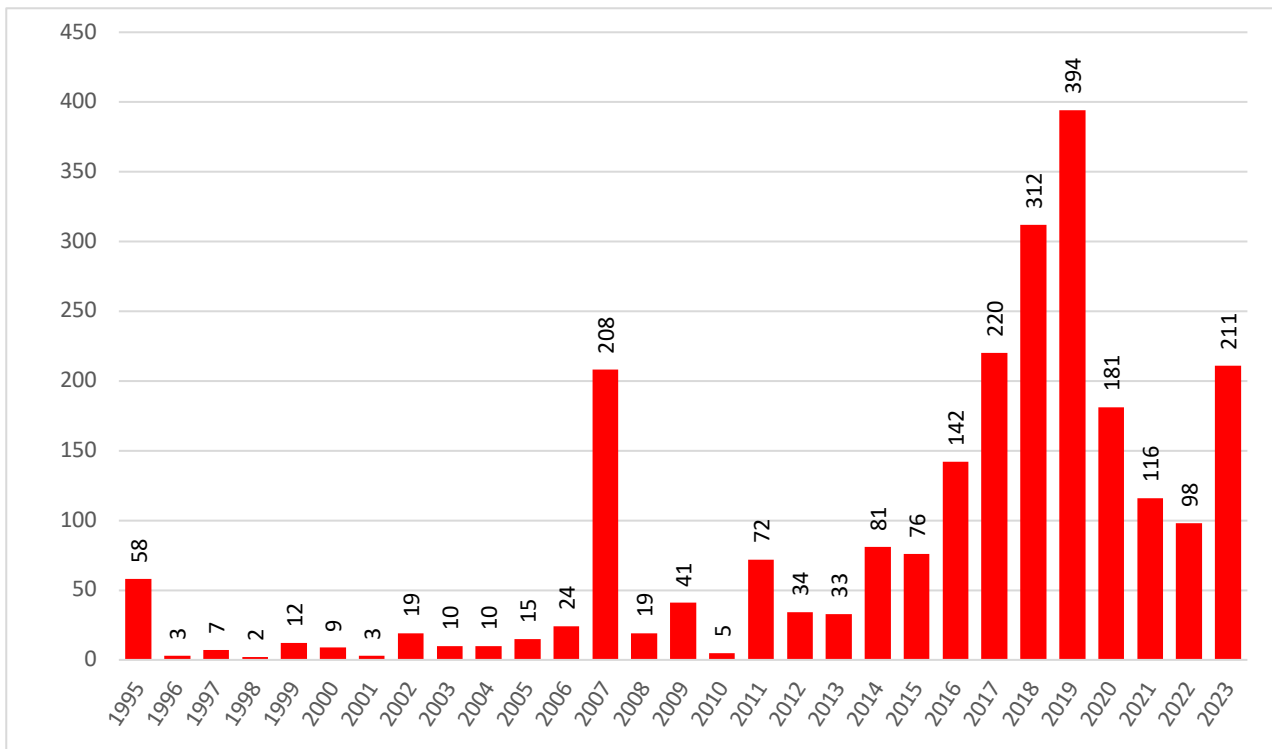
*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

I 2016 blev §119, stk. 1 ændret, så den udover trusler – og vold - fremsat ansigt til ansigt fx mod en polititjenestemand, også kom til at omfatte trusler fremsat offentligt, fx på internettet, mod personer i offentlig tjeneste. Denne ændring trådte dog først i kraft omkring årsskiftet 2016/2017, og den kan derfor ikke have påvirket anmeldelsestallet i 2016 (hvor stigningen sætter ind).

Ca. 40% af de registrerede anmeldelser i 2022 vedrørte trusler, og langt hovedparten af disse fremsat i en ansigt-til-ansigt relation. En stor del af anmeldelserne vedrørte vold og trusler mod polititjenestemænd, men langt fra hovedparten.

Ifølge Kyvsgaard (2017) ændrede Erstatningsnævnet for ofre for kriminalitet i 2016 praksis, hvorefter der tilsyneladende blev stillet større krav til politianmeldelse, hvis en person, der blev udsat for vold på arbejdet, senere skulle kunne opnå erstatning efter offererstatningsloven. Samme år udsendte justitsministeren en vejledning om, hvordan f.eks. plejepersonale skal forholde sig, hvis de udsættes for vold på arbejdet. Vejledningen gav dog anledning til nogen forvirring, hvorefter flere fagforbund anbefalede deres medlemmer at politianmelde i alle tilfælde. Dette kan have øget anmeldelsestilbøjeligheden og være i hvert fald en del af forklaringen på stigningen i de anmeldte forhold fra 2016 til 2017 (se Kyvsgaard, 2017, for en nærmere redegørelse).

3.2. OPLØB/FORSTYRRELSE AF OFFENTLIG ORDEN (§§ 133, 134a, 134b)

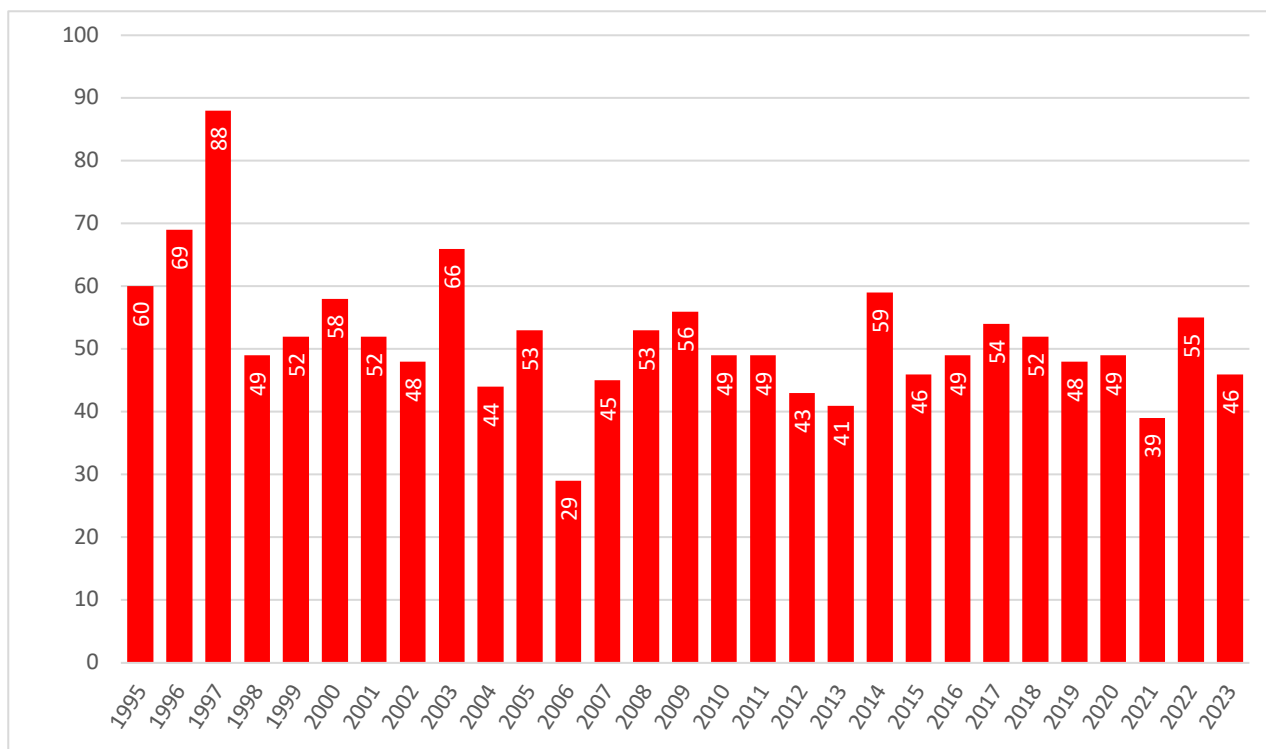

Antal anmeldelser 1995	58
Antal anmeldelser 2023*	211
%-vis udvikling 1995-2023	264%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

1. januar 2018 trådte den såkaldte ”maskeringslov” i kraft (§ 134b), to år før pandemien (2020-22).

3.3. MANDDRAB (§ 237, 238, stk. 1)

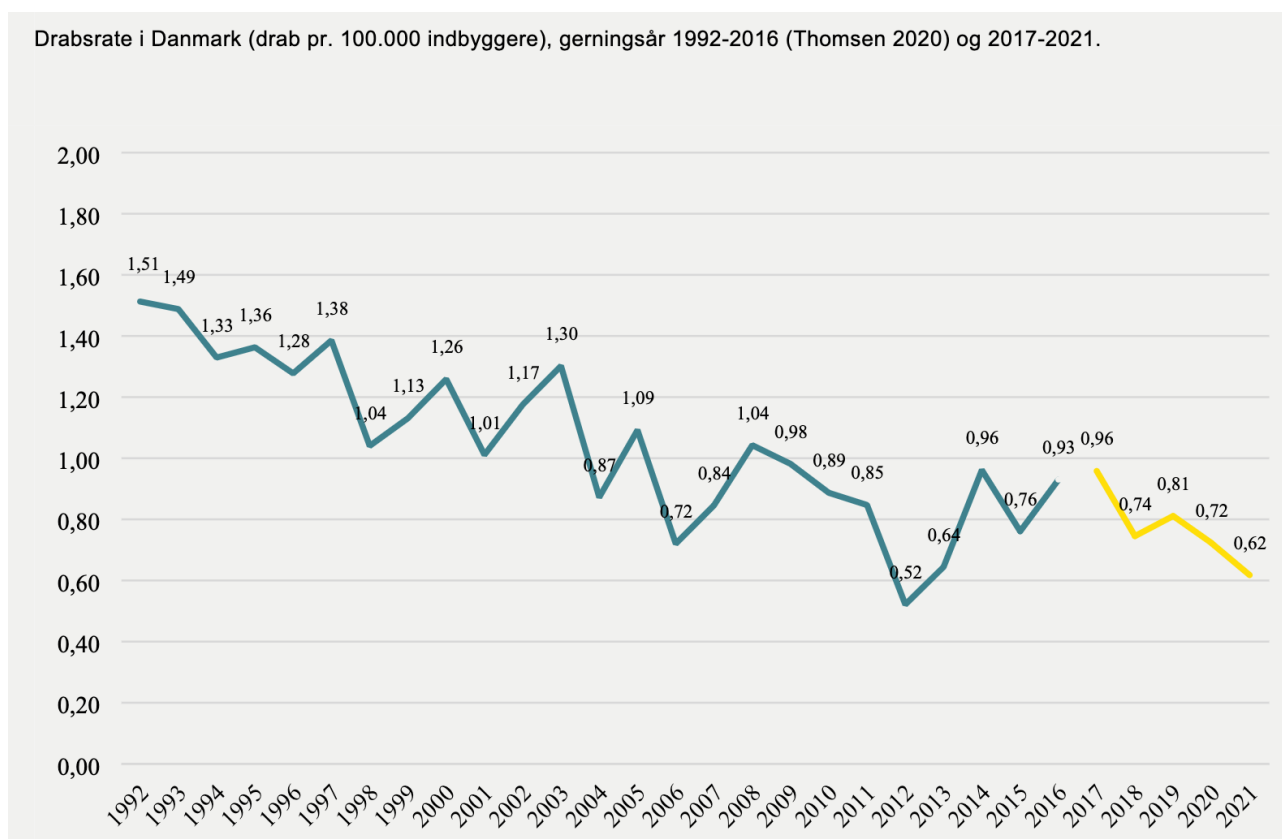
Antal anmeldelser 1995	60
Antal anmeldelser 2023*	46
%-vis udvikling 1995-2023	-23%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

(Se omtale i forbindelse med graf 3.)

Det følgende er en graf, der viser udviklingen i fuldbyrdede drab fra 1992 til 2021, pr. 100.000 indbyggere. Det særlige ved den er at der for årene 1992 til 2016 er anvendt den medicinske definition

af drab (jf. Thomsen, 2020), mens der for årene 2017-21 er anvendt den strafferetlige, der bruges i politiets anmeldelsesstatistikker som i graf 3.3 (jf. Okholm, 2023).

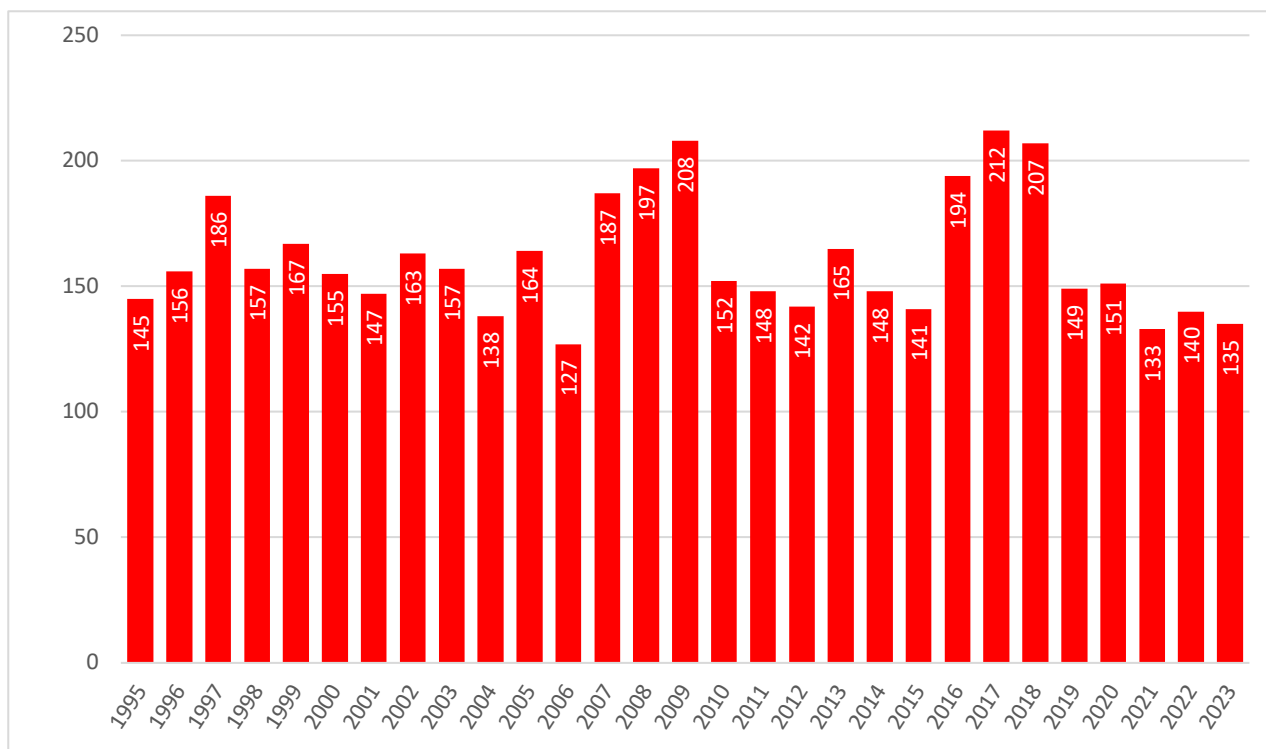
Kilde: Okholm, 2024, s.8.

For en uddybning af drabsudviklingen i Danmark, 1992-2016, baseret på den medicinske afgrænsning af drab, se Thomsen, 2020; Thomsen m.fl., 2019; 2021;2023.

For en diskussion af, hvad forskelle og ligheder mellem forskellige drabsdefinitioner indebærer, og hvad det kan have af talmæssige konsekvenser, se Okholm, 2020; 2024.

For nyere analyser af drabsudviklingen i Danmark generelt, sammenlignet med udviklingen i andre lande, se UNIDOC, 2023; Selin m.fl., 2024; Suonpää, m.fl. 2024.

3.4. FORSØG PÅ MANDDRAB (§ 237 jf. § 21)

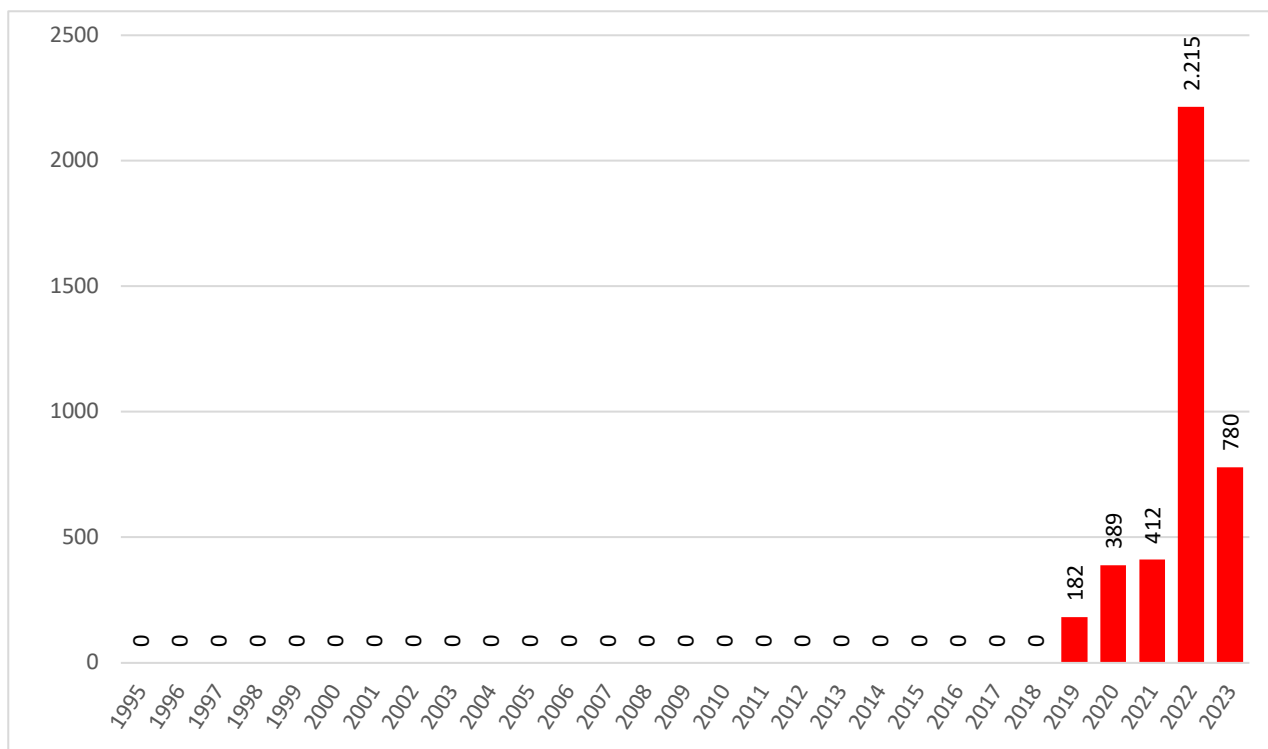
Antal anmeldelser 1995	145
Antal anmeldelser 2023*	135
%-vis udvikling 1995-2023	-7%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Man skal være opmærksom på, at det kan være meget svært at løfte bevisbyrden for forsøg på drab. Det kan også være svært at vurdere i anmeldelsesøjeblikket, om der er tale om forsøg på drab. Der er derfor relativt få, der dømmes for forsøg på drab – de sigtede/tiltalte dømmes i stedet ifølge en ”mildere” paragraf, som fx § 246. I 2022 var der fx ”kun” 37, der blev idømt ubetinget frihedsstraf – som vil være den absolut typiske straf – for forsøg på manddrab, mens der var 140 anmeldelser.

(Se tillige omtale i forbindelse med graf 3.)

3.5. PSYKISK VOLD MV. (§242, 243)

Antal anmeldelser 2023*	780
-------------------------	-----

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Den 1. april 2019 trådte en ny straffelovsbestemmelse om psykisk vold i kraft (§ 243) og den 1. januar 2022 en ny straffelovsbestemmelse om stalking (§ 242).

§ 243: Den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol, straffes for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 242: Den, der på en måde, som er egnet til at krænke en anden persons fred, systematisk og vedvarende kontakter, forfølger eller på anden måde chikanerer den pågældende, straffes for stalking med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Fordelt på disse to typer af forhold er udviklingen i ”anmeldelser” fra 2019 til 2022 følgende, idet tal for 2023 i skrivende stund ikke foreligger:

	2019	2020	2021	2022
Psykisk vold (§ 243)	182	389	409	501
Stalking (§ 242)	-	-	3*	1.714
I ALT	182	389	412	2.315

* Således registreret, selvom stalking-loven først træder i kraft 1. januar 2022.

Når man som her og i grafen vi ser på det årlige antal ”anmeldelser”, skal man have sig for øje, at tallene for psykisk vold i 2019 ikke vedrører et helt kalenderår.

I øvrigt springer det meget store antal ”anmeldelser” i 2022 i øjnene, såvel set i forhold til årene før som året efter. Som tallene viser, drejer det sig fortrinsvis om et usædvanligt stort antal ”anmeldelser” vedrørende stalking.

Af kvartalsstatistik fra Danmarks Statistik kan man yderligere se, at det mere specifikt drejer sig om usædvanligt mange ”anmeldelser” inden for et snævert tidsinterval – 2. kvartal 2022 – og inden for to geografiske områder, Gladsaxe og Aalborg kommuner:

”Anmeldelser vedrørende ”Psykisk vold m.v.” (§§ 242-243) fra 1. kvartal 2021 til 4. kvartal 2023, i hele landet, Gladsaxe Kommune og Aalborg Kommune.

	2021K1	2021K2	2021K3	2021K4	2022K1	2022K2	2022K3	2022K4	2023K1	2023K2	2023K3	2023K4
Psykisk vold mv.												
Hele landet	82	77	95	109	263	1 273	300	223	206	185	186	203
Gladsaxe	0	1	0	3	7	429	1	1	2	6	1	1
Aalborg	3	1	0	3	4	500	10	3	3	3	3	8

Baggrunden er nogle ganske få enkeltsager, der hver indeholder et stort antal tilfælde, hvor gerningspersonen har stalket en anden person. De enkelte stalking-hændelser er i stor udstrækning blevet registreret som ”anmeldelser”, formentlig bl.a. i forlængelse af, at politiet på deres hjemmeside også opfordrer mulige forurettede for stalking til at føre en log over, hvornår og hvordan de er blevet stalket osv. Et sådant dokument til at føre en log kan direkte downloades via politiets hjemmeside (<https://danskstalkingcenter.dk/logskema/>).

Alle 429 ”anmeldelser” i 2. kvartal i Gladsaxe stammer fra en og samme sag, hvor en 37-årig mand i 2022 dømmes for omfattende stalking af sin ekskone. Han blev dømt for at have sms'et, indtalt eller telefoneret over 400 forskellige hånende og nedværdigende beskeder om sin ekskone - både til ekskonen selv og til deres fælles børn og venner. Manden havde også sendt flere truende beskeder til sin ekskone: *Det kommer til at ramme dig. - Jeg vil hævne mig. - Du er advaret. - Der kommer hævn. - Jeg får min hævn - Det siger bang, og så er det farvel.*

Det samme er tilfældet i ”Nørresundby-sagen”, hvor en 25-årig mand i november 2022 blev idømt 8 måneders ubetinget fængsel for massiv stalking, psykisk vold og chikane mod sin ekskone. Udover at have opsøgt kvinden fysisk, havde han ifølge politiet kontaktet eller forsøgt at kontakte kvinden ved opkald eller beskeder mindst 597 gange. I sagen fra sidste år blev han blandt andet dømt for mere end 1.600 gange at have chikaneret kvinden. Det foregik på udspekuleret vis ved at sende småbeløb via Mobile Pay og samtidig benytte beskedefeltet til at sende beskeder til hende. ifølge et nyt anklageskrift fra politiet, så var dommen knap afsagt, før den 25-årige genoptog forfølgelsen.

Af begge sager fremgår det trods alt, at ikke alle hændelser er blevet registreret som ”anmeldelser”. I august 2022 ændrede Rigsadvokaten opgørelsesmetode, hvorefter tilfælde af stalking begået mod den samme person registreres som én anmeldelse.

Der er ikke noget principielt problem i, at hændelser i sager som stalking-sager i større eller mindre grad registreres som ”anmeldelser” – politiet betragter primært anmeldelsesstatistikken som en arbejdsstatistik – men det betyder, at anmeldelsesstatistikken på et sådant område bliver uanvendelig som kriminalitetsmålestok. Den kan ikke forsyne os med et reelt bud på, om antallet af mennesker, der begår, og/eller som udsættes for den forbrydelse, det drejer sig om, ændres i den ene eller den anden retning. For ofrenes del bliver det her bedre at basere sig på offerundersøgelser, jf. ovenfor, og for gerningspersonerne bedre – om end langt fra optimalt – at se på, hvor mange der dømmes for at have begået den pågældende forbrydelse – som det fx fremgår af følgende ”afgørelsesstatistik”:

Antal anmeldelser og afgørelser vedrørende psykisk vold, 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
1. Antal ”anmeldelser”	182	389	412	2.215
2. Antal ”anmeldelser” hvor en eller flere er blevet sigtet	53	177	152	1.641
3. Antal afgjorte forhold i alt <i>Heraf:</i>	26	147	147	1.547
A. Som del i ikke-fældende afgørelse	26	140	128	291
B. Som del i fældende afgørelse	0	7	19	1.256
4. Antal afgørelser i alt <i>Heraf:</i>	21	89	58	161
A. Som del i ikke-fældende afgørelse	21	88	54	141
B. Som del i fældende afgørelse	0	1	4	20
Sigtelsesprocent (= (2./1.)*100)	29%	46%	37%	74%
Gns. antal afgjorte forhold pr. afgørelse (= 3./4.)	1,2	1,7	2,5	9,6
Gns. antal afgjorte forhold pr. Ikke-fældende afgørelse (= 3.A/4.A)	1,1	1,6	2,4	2,1
Gns. antal afgjorte forhold pr. fældende afgørelse (= 3.B/4/B)	-	7,0	4,8	62,8
Pct. afgørelser med flere forhold	46%	24%	43%	57%

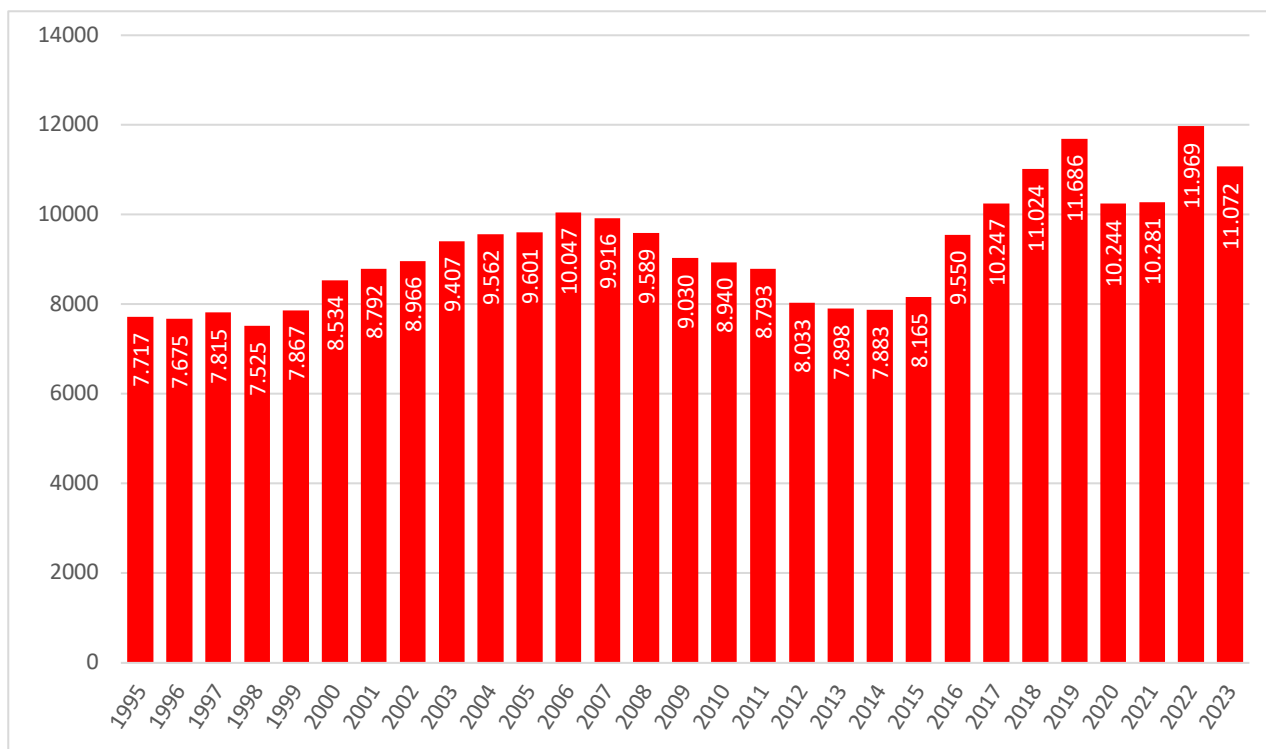
Note: Anmeldelsesår for forhold afgjort i 2022 = 2022: 1.297, 2021: 218 og frem til og med 2020: 32 – i alt 1.547 afgjorte forhold. Anmeldelsesår for afgørelser i 2022 = 2022: 111, 2021: 44 og frem til og med 2020: 6 – i alt 161 afgørelser.

Kilde: ”Kriminalitet 2019”, ”Kriminalitet 2020”, ”Kriminalitet 2021” og ”Kriminalitet 2022” publiceret af Danmarks Statistik samt oplysninger i ”Statistikbanken” fra samme institution (<https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>)

I 2022 blev 20 personer dømt for at have begået psykisk vold, formentlig især i form af stalking. 19 fik en ubetinget frihedsstraf, og 1 en foranstaltningsdom. Af de 141, der fik en ikke-fældende afgørelse, var der tale om 5 frifindelser, mens resten i næsten alle tilfælde var unkladelse af påtale, fordi anklagemyndigheden vurderede, at sagen ikke ville kunne føre til domfældelse. Vi kan ikke sammenligne med tidligere år, fordi stalking her ikke var kriminaliseret.

Fra og med 2020 er der i offerundersøgelserne spurgt om udsathed for psykisk vold. Her tilkendegav 2,5% af de 16-74-årige, at de havde været udsat for psykisk vold inden for det seneste år. I 2021 var det ligeledes 2,5% og i 2022 2,6%. Det har altså holdt sig på et meget konstant niveau i de tre år (Libak Pedersen & Balvig, 2023).

3.6. SIMPEL VOLD (§ 244)

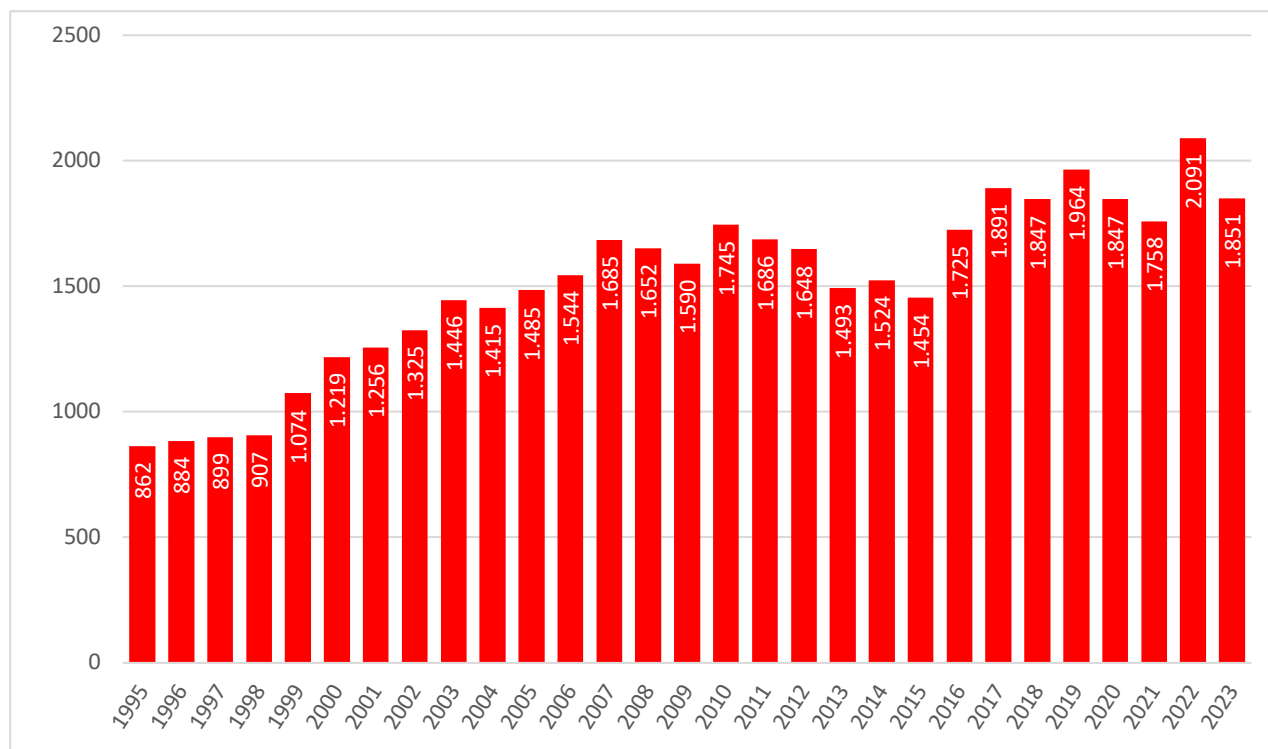

Antal anmeldelser 1995	7.717
Antal anmeldelser 2023*	11.072
%-vis udvikling 1995-2023	43%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Stigningen i antallet af anmeldelser om simpel vold kan blandt andet, ud over det nævnte i forbindelse med det samlede antal voldsforbrydelser, være påvirket af den såkaldte ”Overgrebspakke” fra 2013, som skulle forebygge vold mod børn i nære relationer. Der var særlig en kraftig stigning i anmeldelser om vold mod børn fra 2015 til 2016 (se Kyvsgaard 2017 for en nærmere redegørelse).

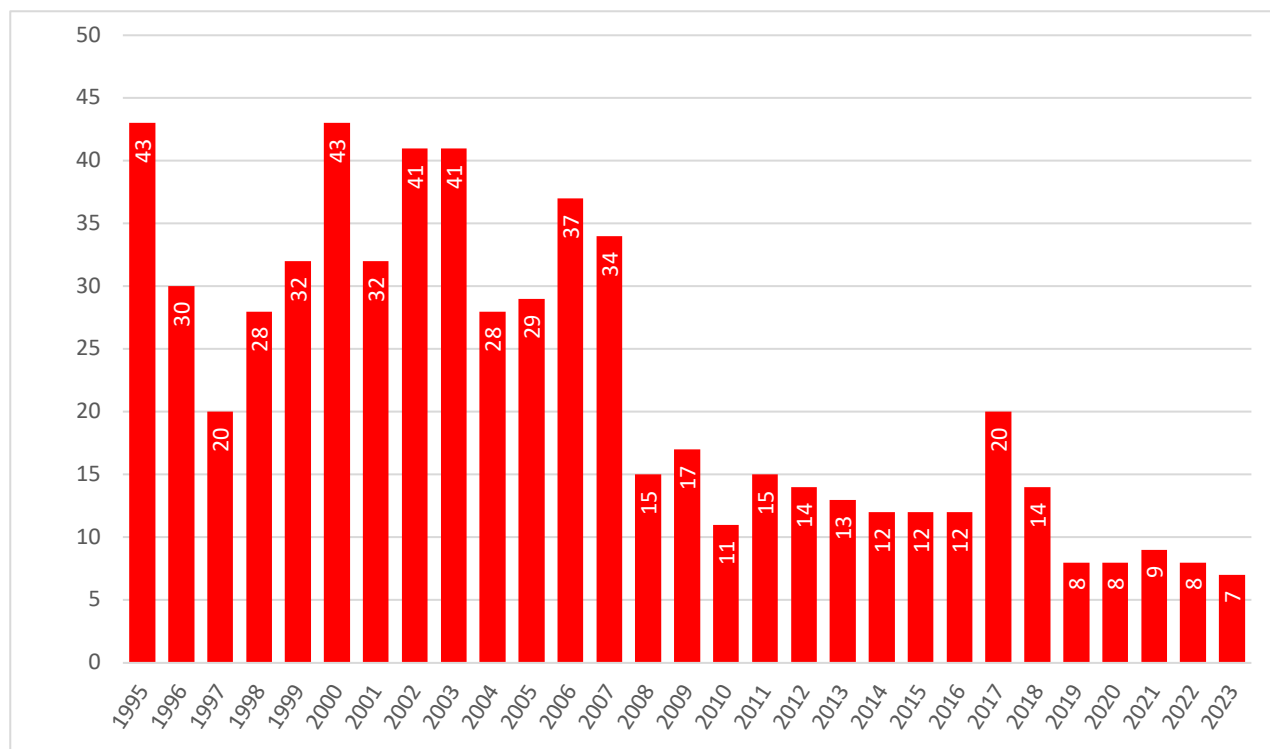
3.7. ALVORLIGERE VOLD (§ 245 stk. 1 og stk. 2, 245a)

Antal anmeldelser 1995	862
Antal anmeldelser 2023*	1.851
%-vis udvikling 1995-2023	115%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

3.8. SÆRLIG ALVORLIG VOLD (§ 246)

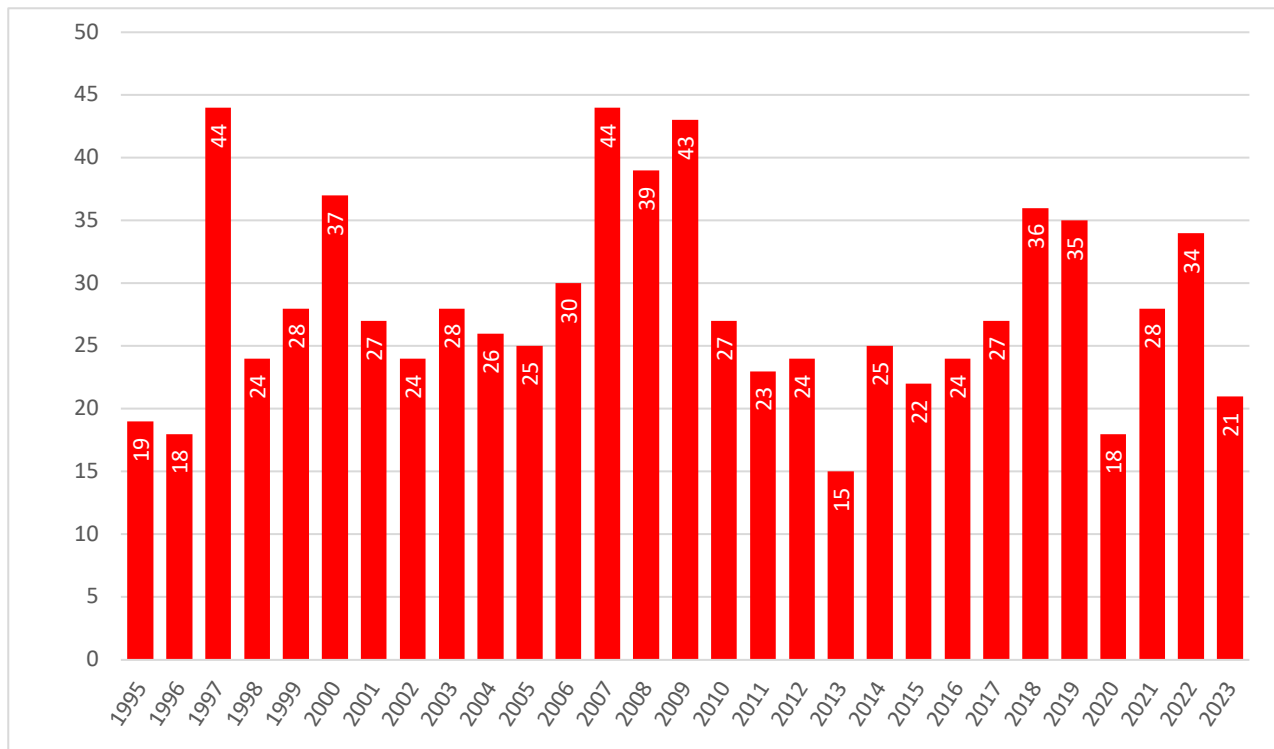

Antal anmeldelser 1995	43
Antal anmeldelser 2023*	7
%-vis udvikling 1995-2023	-84%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

(Se omtale i forbindelse med graf 3.)

3.9. UAGTSOMT MANDDRAB/LEGEMSBESKADIGELSE (§ 241, § 249)

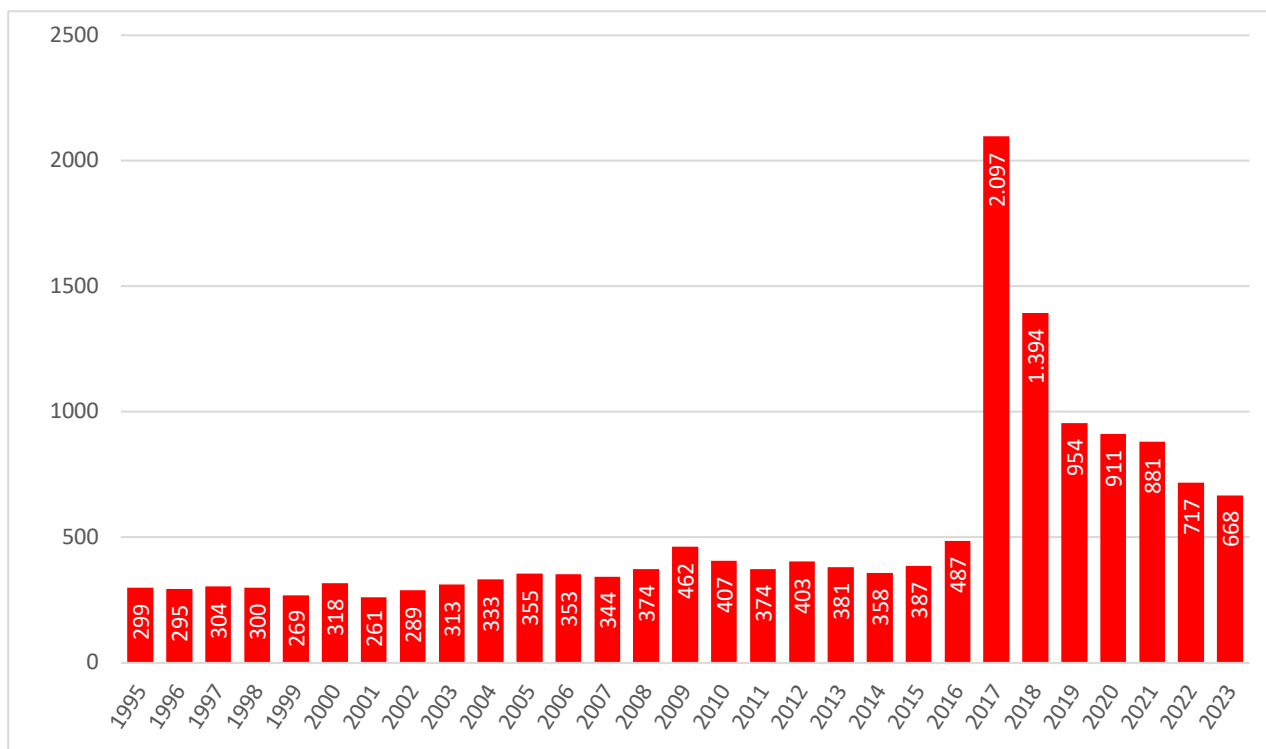

Heri indgår ikke forhold relateret til færdselsuheld – se om disse figur 5.6

Antal anmeldelser 1995	19
Antal anmeldelser 2023*	21
%-vis udvikling 1995-2023	11%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

3.10. FORBRYDELSE MOD LIV OG LEGEME (§§ 239, 240, 250-254)

Antal anmeldelser 1995	299
Antal anmeldelser 2023*	668
%-vis udvikling 1995-2023	123%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

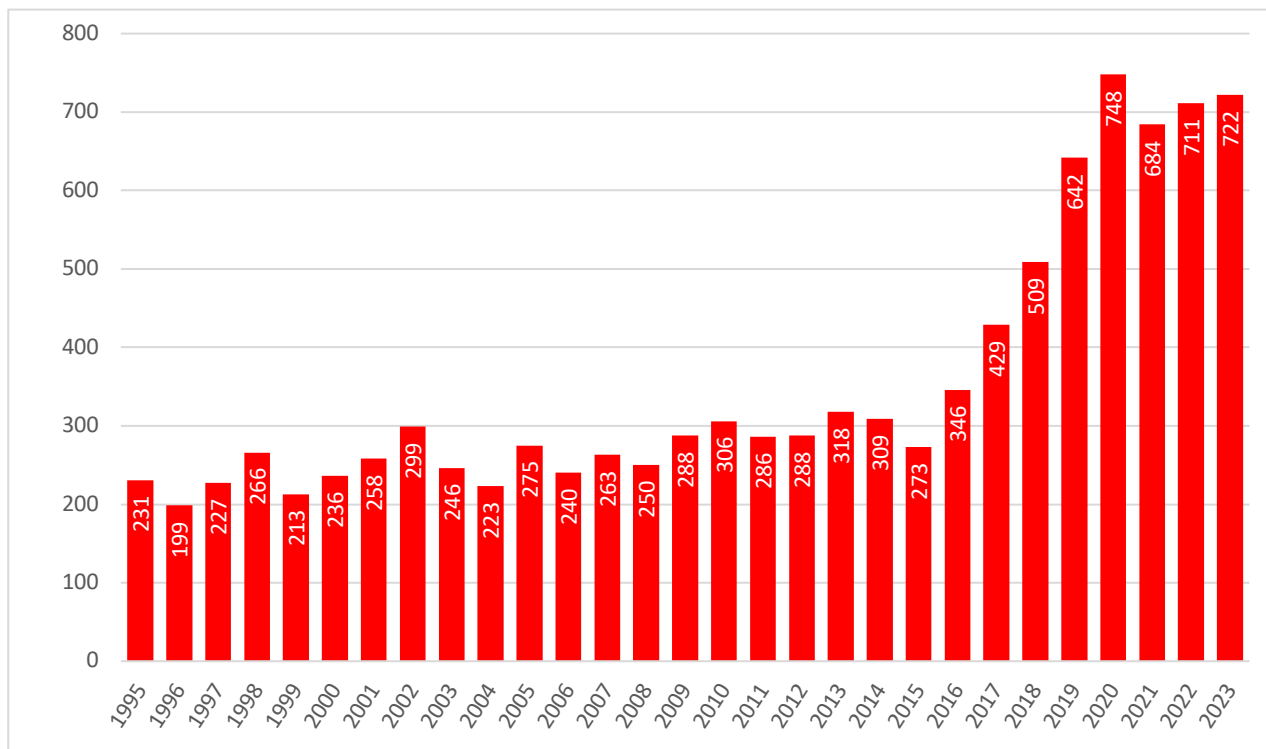
Denne graf indeholder stort set udelukkende anmeldelser om forvoldelse af fare for liv og færghed (§ 252). Vi drister os til at mene, at den dramatiske stigning, der er i disse anmeldelser fra 2016 til 2017 – fra 446 til 2052, altså mere end en firedobling – ikke afspejler en reel tendens i begåelsen af denne form for kriminalitet.

I disse sager vil der oftest på anmeldelsestidspunktet foreligge information om, hvem den mulige gerningsperson kan være, og det viser sig da også, at sigtelsesprocenten – andel anmeldelser hvori en eller flere er blevet siget – generelt er høj, typisk mellem 75 og 85 procent.

I netop 2017 sker der imidlertid noget: Sigtelsesprocenten falder fra 72% til 16%, og man kan i det hele taget se, at fra 2017 til 2022 fortsætter det absolutte antal sager med sigtelse til at ligge på helt samme niveau som før 2017.

Stort set alle de sager der ”kommer til” fra 2017 og fremefter sammenlignet med hele perioden fra 1995 til 2016 fra 2017 er altså tilsyneladende for sagsområdet helt atypiske sager, hvor der åbenbart ikke foreligger information om, eller kun meget lidt information om, hvem gerningspersonen kan tænkes at være – i hvert fald ikke nok til at kunne bære en sigtelse.

3.11. FORBRYDELSE MOD DEN PERSONLIGE FRIHED (§§ 260-262a)

Antal anmeldelser 1995	231
Antal anmeldelser 2023*	722
%-vis udvikling 1995-2023	213%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Størstedelen, måske hele den stigning, der sker fra 2016 til 2020/23 – omkring en fordobling – vedrører tilfælde af digital sextortion/sexafpresning, hvor forurettede afpresses for andre ydelser, typisk af seksuel karakter, end penge (strafbart iflg. § 260 om ulovlig tvang). Det er især kvinder, der udsættes for denne form for sextortion. Om det øgede antal anmeldelser beror på en reel udvikling, eller om den helt eller delvist beror på ændrede anmeldelsestilbøjeligheder, vides ikke, men det er en periode, hvor der blev gennemført store kampagner for at få forurettede til at anmelde sextortion til politiet.

En opgørelse foretaget af politiet på basis af deres POLSAS-system viser, at der i 2019 blev registreret 374 tilfælde af sextortion (vedrørende penge og/eller andre ydelser). I 2022 var tallet 855. For mænds vedkommende var dette en stigning fra 98 til 589 tilfælde, for kvinder et nogenlunde uændret antal, fra 276 til 266 (jf. oplysninger gengivet i Digitalt Ansvar, 2023b).

Antal anmeldelser ser ud til at have stabiliseret sig de seneste år, fra 2020 til 2023.

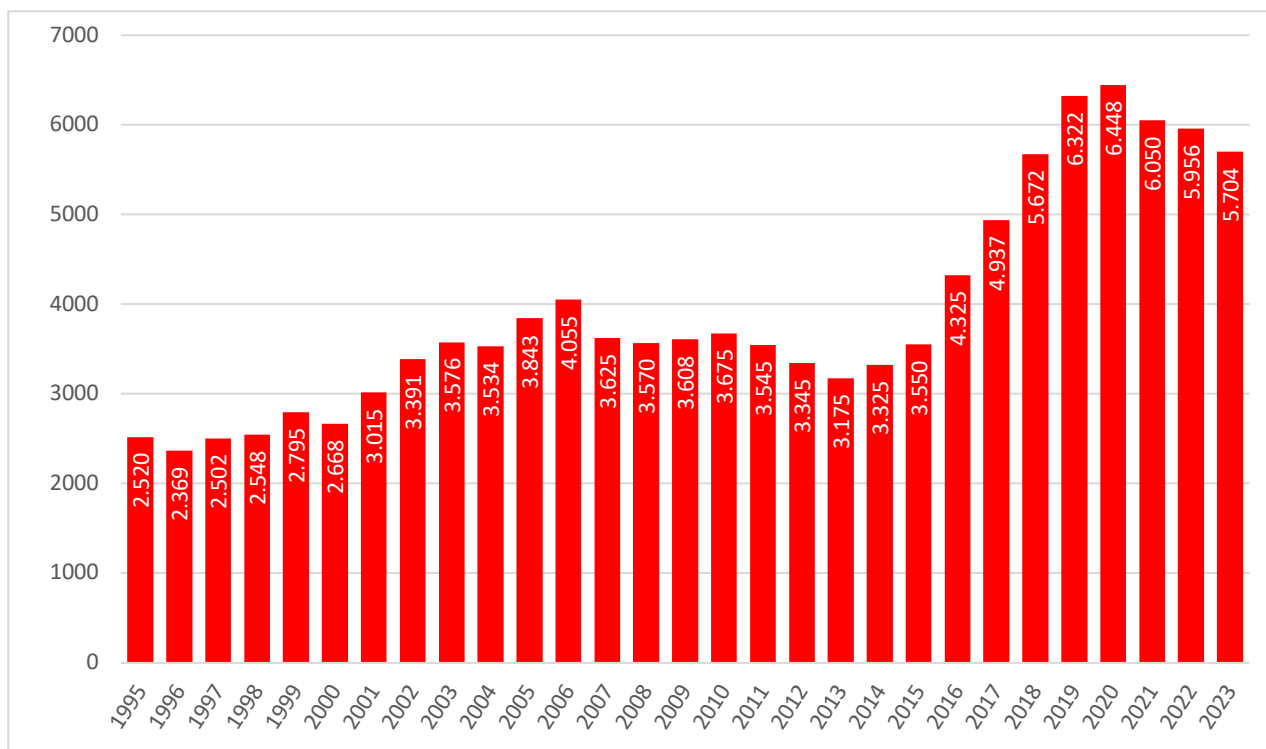
Ved sextortion – og i øvrigt en række andre former for især digitale forbrydelser – kan man kan have sager med kun en enkelt eller få gerningspersoner, og så et meget stort antal hændelser/forurettede. Forekomsten af den slags sager er ofte forklaringen på et usædvanligt stort antal ”anmeldelser” i et enkelt kalenderår sammenlignet med det forudgående og det efterfølgende. De får ofte stor medie-dækning og navngives i pressen, som fx ”Umbrellasagen” og ”Sagen om de 169 kvinder”.

Under alle omstændigheder er det et område med et meget stort mørketal. Andelen af voksne danskere, der mindst er på nettet én gang om ugen, som inden for det seneste år havde været udsat for sextortion (inkl. økonomisk afpresning) var i 2020 4,7%, i 2022 5,4% og i 2023 5,1% - i 2023 svarende til omkring 234.000 mennesker. For kvinder, der som nævnt hovedsagelig er blevet afpresset for andre ydelser end penge, var procenterne 2,3%, 4,9% og 3,8%; for mænd, der hovedsagelig er blevet afpresset for penge, 7,3%, 5,9% og 6,2% (Digitalt Ansvar, 2023b).

Ifølge en lovændring pr. 1. juli 2023 vil nogle af de tilfælde af sextortion, hvor forurettede presses for seksuelle ydelser, herefter kunne straffes som voldtægt (§ 216), hvor de indtil da typisk er blevet straffet for ulovlig tvang (§ 260) /blufærdighedskrænkelser (§ 232).

Se under ”Afpresning og åger” for nærmere om sextortion, der har karakter af økonomisk afpresning.

3.12. TRUSLER (§§ 123, 266, 266a)

Antal anmeldelser 1995	2.520
Antal anmeldelser 2023*	5.704
%-vis udvikling 1995-2023	126%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

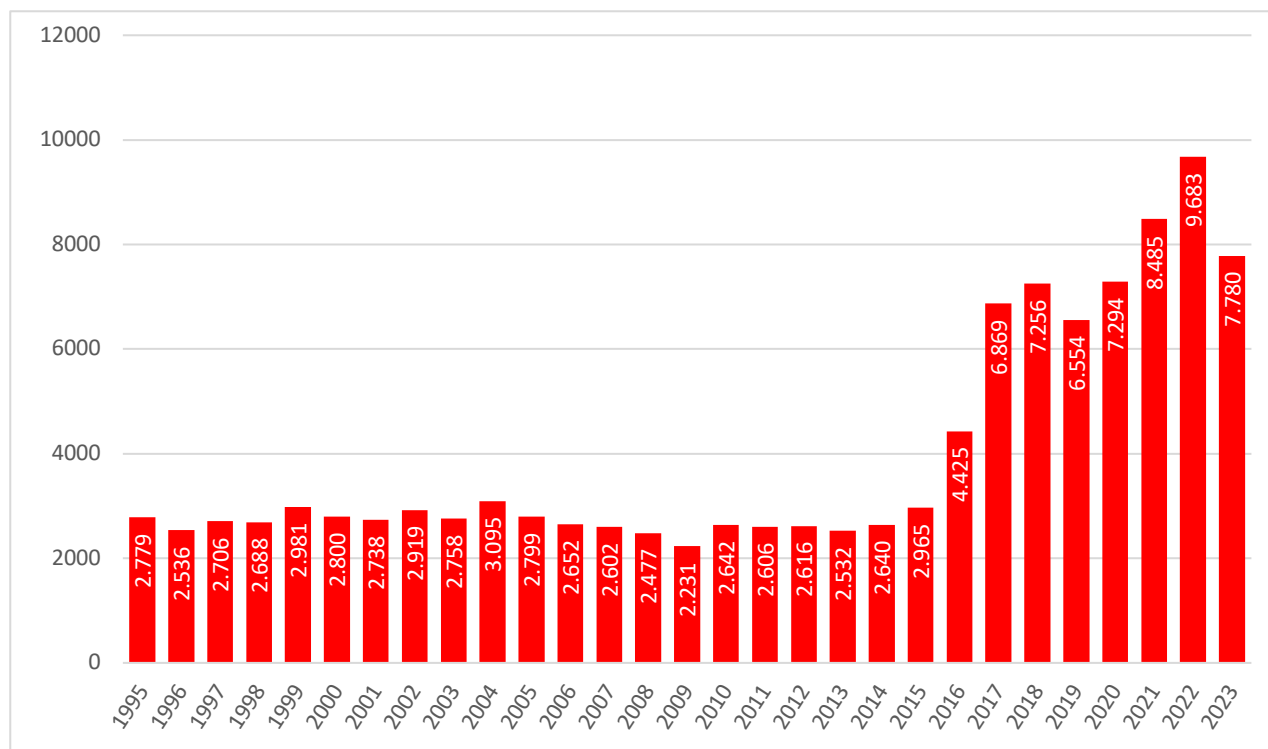
En ikke uvæsentlig del af det samlede antal anmeldte trusler er den del, der omfattes af gerningskoden "trussel på livet" (§ 266). Det drejede sig i 1995 om 1.840 forhold og i 2022 om 5.248 – en stigning på 185 pct. Det er i disse forhold, man ser den kraftige stigning 2015 til 2019 som også ved det samlede antal i grafen.

Langt det meste af resten er trusler om vold mod vidner og deres nærmeste (§ 123). Disse forhold har igennem perioden ligget på et svingende antal, typisk mellem 600 og 1.000).

Der var i 1995 190 registrerede bombetrusler/telefontrusler og offentlige trusler om voldshandlinger (§ 266a), i 2022 64 – et fald på 66%. Det er forholdsvis små tal, der varierer en hel del fra år til år, men tendensen set over hele perioden fra 1995 til 2022 er et fald.

Den ”pludselige” og stærke stigning, der sætter ind i antal anmeldte trusler på livet i 2016 kan tænkes at have sin baggrund i en øget anmeldelsestilhøjelighed for arbejdsrelaterede trusler, jf. også bemærkningerne i tilknytning til graf 3 og 3.1.

4. SEKSUALFORBRYDELSER I ALT

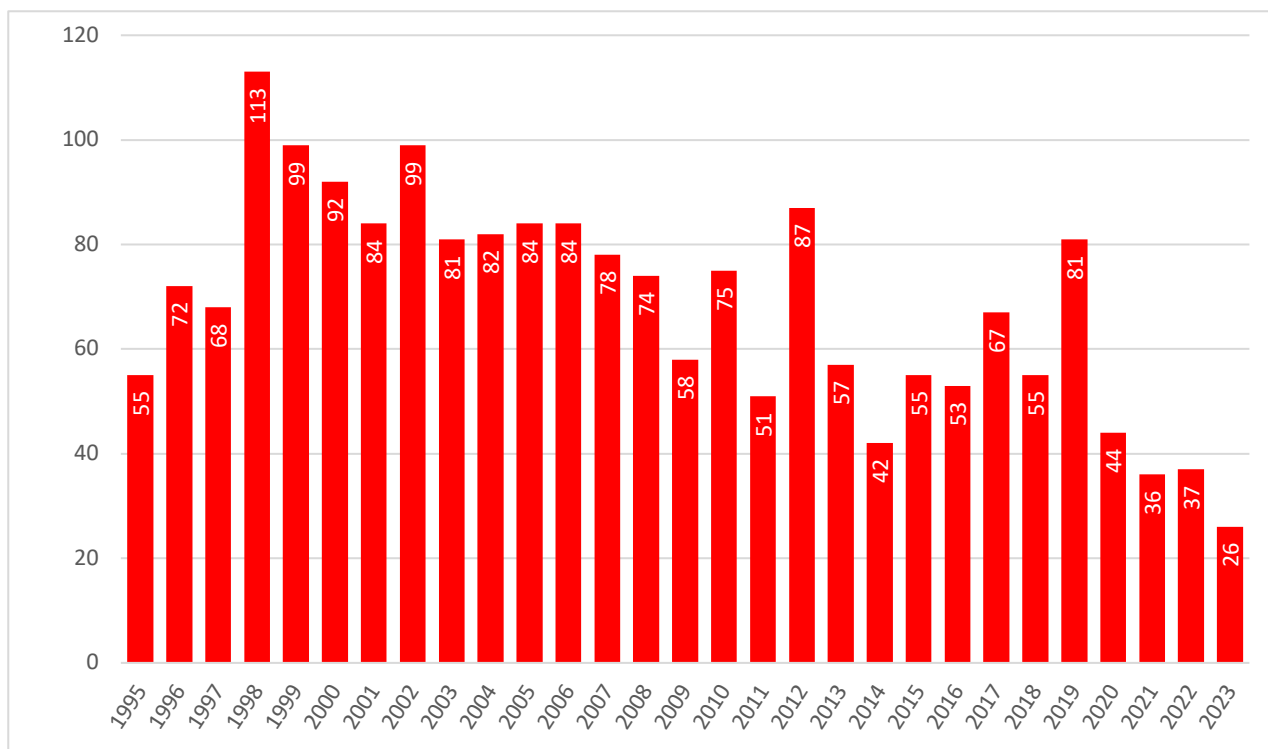

Antal anmeldelser 1995	2.779
Antal anmeldelser 2023*	7.780
%-vis udvikling 1995-2023	180%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

1. juli 2023 ændres ”pornografisk” til ”seksuelt” i en række paragraffer (§ 226, § 227, stk.1., § 235, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, § 235, stk. 3, § 262 a, stk. 1 og 2, og § 262 b, 2. pkt.).

4.1. BLODSKAM M.V. (§§ 210, 223, stk. 1, 225, jf. 223, stk. 1)

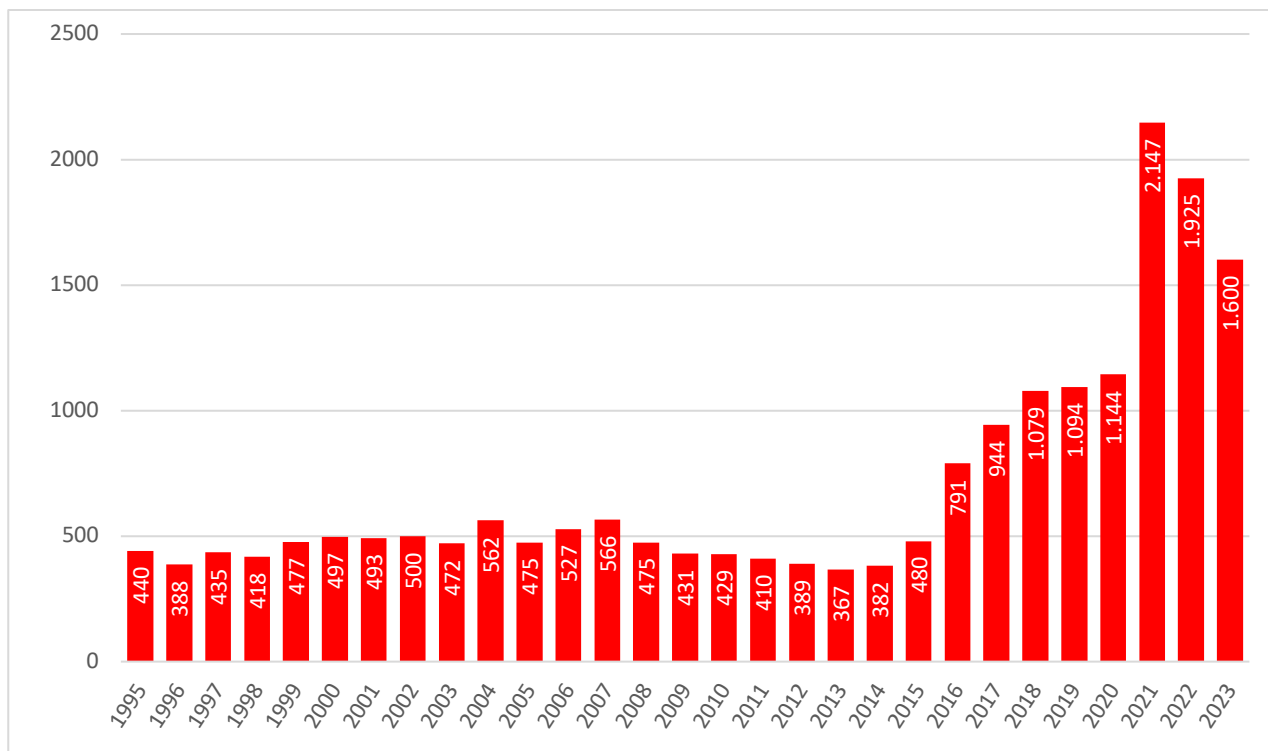

Antal anmeldelser 1995	55
Antal anmeldelser 2023*	26
%-vis udvikling 1995-2023	-53%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

1. juli 2023 udvidedes straffelovens § 223, stk. 1, der forbyder seksuelle relationer med personer under 18 år, som er betroet gerningspersonen til undervisning, opdragelse e.l. – kendt som ”skolelærerparagraffen” – til også at omfatte blufærdighedskrænkelser.

4.2. VOLDTÆGT M.V. (§§ 216, 221, 225, jf. 216, 225, jf. 216, stk. 1, 225, jf. 221)

Antal anmeldelser 1995	440
Antal anmeldelser 2023*	1.600
%-vis udvikling 1995-2023	264%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

I det lange tidsperspektiv frem til et godt stykke ind i det nuværende århundrede er der sandsynligvis sket en nedgang i det faktiske antal voldtægter i Danmark (Balvig, 2009). Hvordan den reelle udvikling har været den seneste halve snes år, er uvis. Der findes simpelthen ikke data, der er gode nok til at give svaret på dette spørgsmål med blot en vis sikkerhed.

I det lange tidsperspektiv ved man, at befolkningen har set mere og mere alvorligt på voldtægt; at man har udvidet det handlingsområde, der betragtes som voldtægt; at ofre er blevet mindre tilbageholdende til at fortælle andre, herunder politiet, om, hvad de har været udsat for; en større tilskyndelse fra andre om at gå til politiet, fx fra centre for voldtægtsofre; har fået større direkte støtte fra andre ved indgivelse af anmeldelse såsom bl.a. kontaktpersoner og bistandsværger m.v.– og, sandsynligvis, har fået en mindre negativ forventning til, hvordan politiet i givet fald vil reagere på en anmeldelse med afhøring osv. I det lange tidsperspektiv har der derfor givetvis være tale om en betydeligt stigende anmeldelsestilbøjelighed.

Den seneste halve snes år er der sket ændringer af lovgivningsmæssig art og i politiets håndtering af modtagne henvendelser om mulig voldtægt, som sandsynligvis er hovedforklaringerne på den voldsomme stigning der sker i registrerede tilfælde af ”Voldtægt m.v.” frem til 2022/23 (se bl.a. Libak Pedersen & Balvig, 2023):

- 1) Der skete i 2013 væsentlige ændringer i straffeloven, hvorefter flere former for seksualforbrydelser i de følgende år kom til i statistikken at indgå under ”Voldtægt m.v.”. Se nærmere herom i Danmarks Statistiks Statistikdokumentation. Noget af det er er dog udskilt under andre grupper/paragraffer, jf. især graf 4.8. For ”Voldtægt m.v.” har det næppe haft nogen større talmæssige konsekvenser.
- 2) Rigsrevisionen udgav i 2015 udgav en beretning om politiets henlæggelse af straffesager, herunder brugen af ’undersøgelsessager’ på sædelighedsområdet. Det foranledigede, at Rigs politiet og Rigsadvokaten iværksatte initiativer med henblik på at sikre klare retningslinjer for politiets brug af undersøgelsessager, hvilket er sager, der ikke indgår i anmeldelsesstatistikken. Dette har medført, at der siden slutningen af 2015 stort set ikke er sager, der registreres som undersøgelsessager. Næsten alle sager registreres nu som en anmeldelse og tælles derfor med i anmeldelsesstatistikken. Man kan formode, at dette har betydet et øget tilskud af sager, hvor der er mere tvivl om, hvorvidt voldtægt har fundet sted, end i de sager, der fra starten af er registreret som en anmeldelse.
- 3) I 2017 iværksatte politiet en storstilet kampagne med henblik på at få flere ofre for voldtægt m.v. til at anmelde det til politiet.
- 4) 1. januar 2021 trådte en ny samtykkebaseret voldtægtslovgivning i kraft, der bl.a. indebar, at flere hændelser kunne betegnes som voldtægt.
- 5) 1. juli 2023 ændredes straffelovens § 225 om andet seksuelt forhold end samleje, så bestemmelsen også omfatter tilfælde, hvor en gerningsperson ved trusler e.l. formår den forurettede til at udføre en seksuel handling på sig selv. Hidtil havde det været sådan, at straffelovens bestemmelse om voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje forudsatte en form for fysisk kontakt mellem gerningspersonen og forurettede.
- 6) 1. juli 2023 sidestilles tilsnigelse af samleje med voldtægt (som 2. pkt. I § 216).

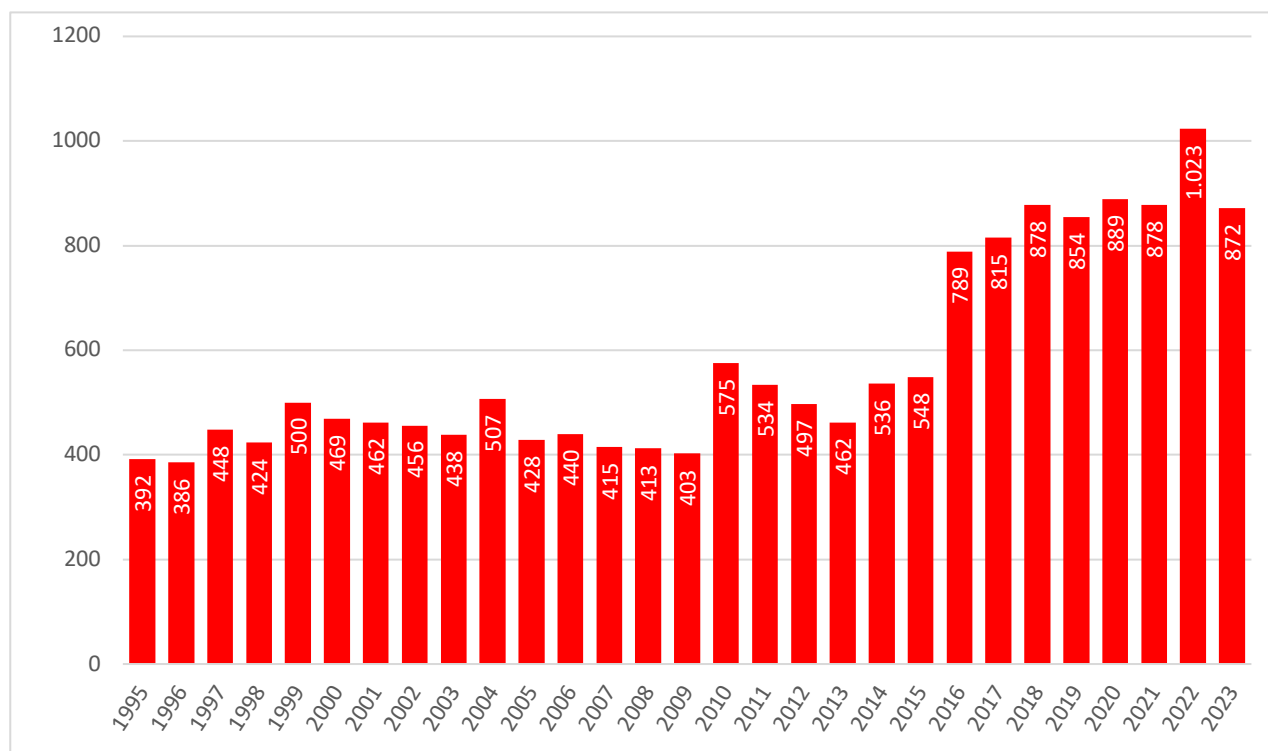
4.3. GROOMING (§ 231)

Antal anmeldelser 2023*	30
-------------------------	----

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Grooming fik en selvstændig bestemmelse ved ændring af straffeloven 13. juni 2023.

4.4. BLUFÆRDIGHEDSKRÆNKELSE VED BEFØLING (§ 232)

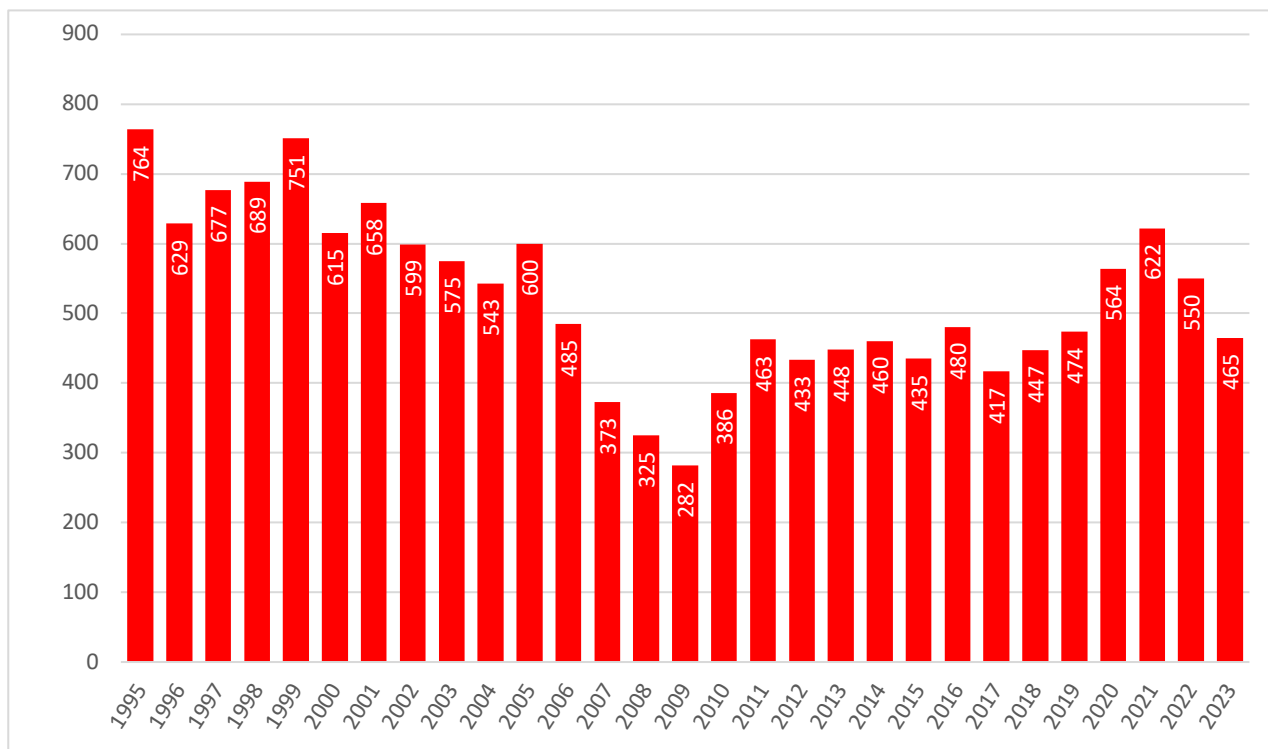

Antal anmeldelser 1995	392
Antal anmeldelser 2023*	872
%-vis udvikling 1995-2023	122%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Der er ingen detaljerede gerningskoder på dette område, som kan bidrage til vurderingen af udviklingen.

4.5. BLUFÆRDIGHEDSKRÆNKELSE VED BLOTTERI (§ 232)

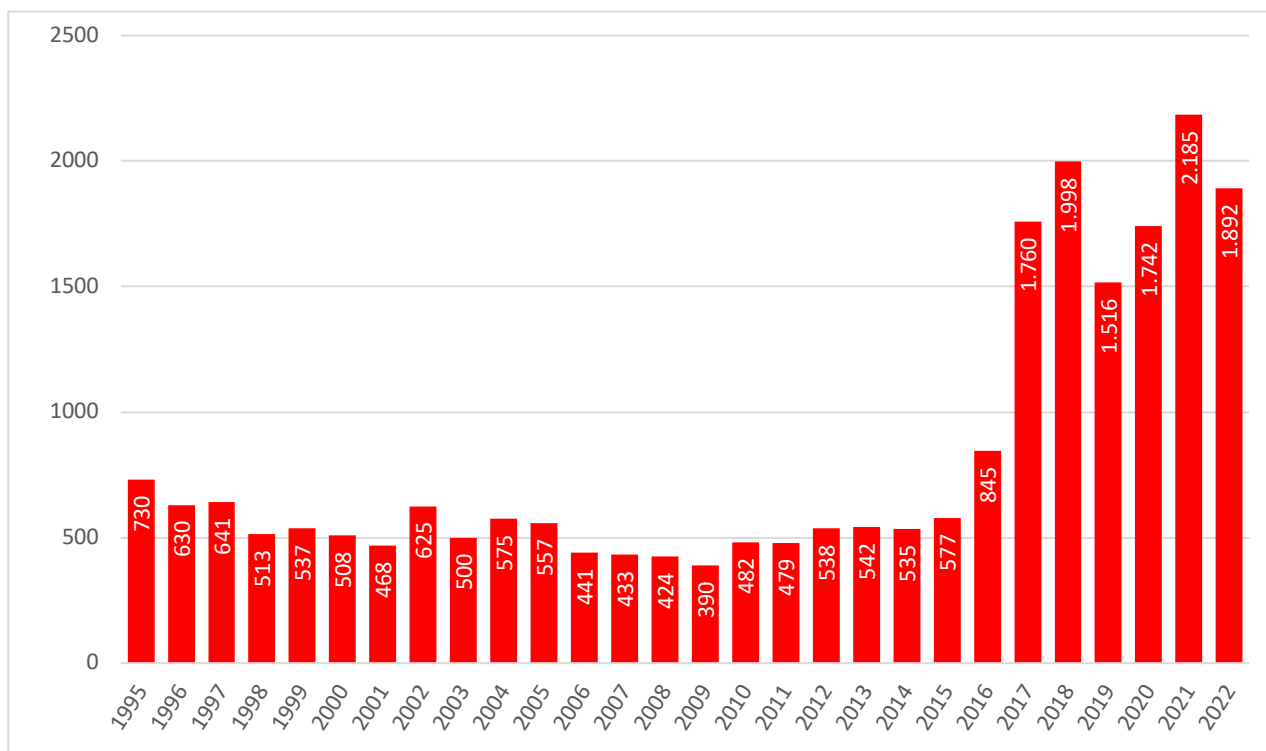

Antal anmeldelser 1995	764
Antal anmeldelser 2023*	465
%-vis udvikling 1995-2023	-39%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Der er ingen detaljerede gerningskoder på dette område, som kan bidrage til vurderingen af udviklingen.

4.6. BLUFÆRDIGHEDSKRÆNKELSE I ØVRIGT (§232)

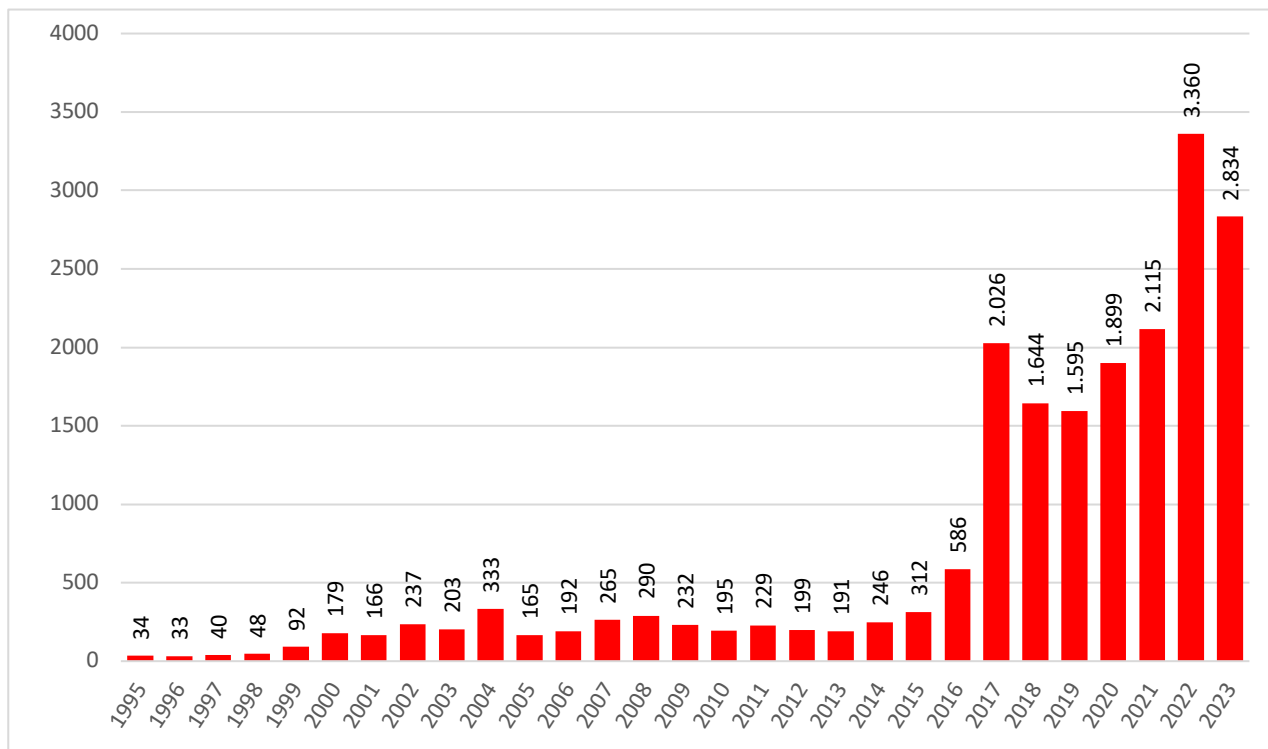

Antal anmeldelser 1995	730
Antal anmeldelser 2023*	1.892
%-vis udvikling 1995-2023	159%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Også stigningen her i 2017 beror i høj grad på den såkaldte ”Umbrellasag” – jf. kommentarerne til graf 4.7.

4.7. UTUGT M.V. (§§ 226, 227, 233-236, 233a)

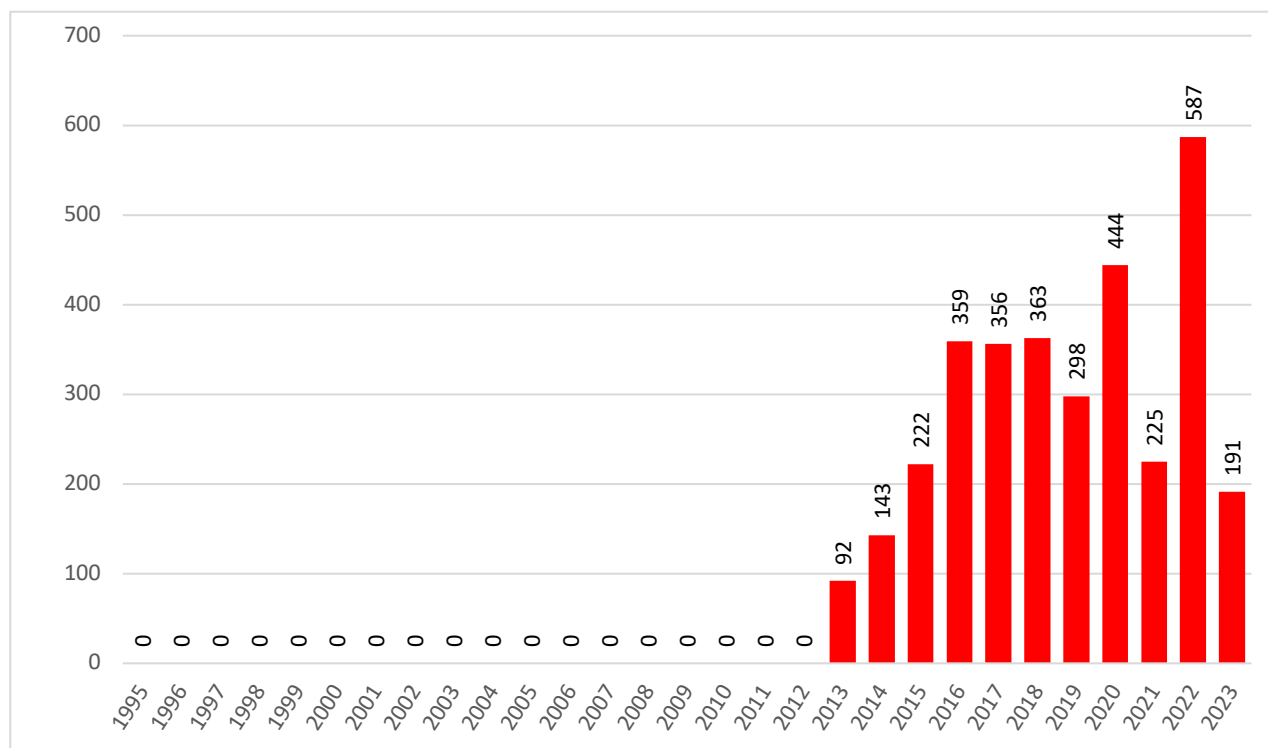
Antal anmeldelser 1995	34
Antal anmeldelser 2023*	2.834
%-vis udvikling 1995-2023	8235%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Utugt omfatter en række forskellige gerningskoder, men stort set alle anmeldelser fra 2016 og frem drejer sig om ”udbredelse af seksuelt materiale af person under 18 år” (40 pct. af anmeldelserne i perioden 2016-22) og ”Besiddelse af/bekendt med seksuelt materiale af person under 18 år” (53 pct. af sagerne 2016-22) En væsentlig del af stigningen i antallet af anmeldelser i 2017 kan tilskrives den såkaldte ”Umbrellasag”, hvor en et stort antal unge blev sigtet for overtrædelse af § 235 ved at dele en video af et samleje mellem to 15-årige, som var optaget uden samtykke.

Før denne ”moderne form for utugt” har de sager, der er medtalt her især drejet sig om rufferi og forskellige former for ”traditionel pornografisk udnyttelse” af mindreårige. Det er uklart, hvordan forhold vedrørende § 236 tælles i denne statistik, idet denne paragraf ikke kriminaliserer en bestemt form for adfærd. Ifølge § 236 kan personer, der idømmes en straf for overtrædelse af en eller flere nærmere specificeres paragraffer, såsom § 216 for voldtægt, tillige idømmes forskellige former for forbud såsom opholdsforbud, boligforbud, besøgsforbud m.v.

4.8. SEKSUALFORBRYDELSE MOD BARN UNDER 12 ÅR (ny fra 2013) (§§ 216, stk. 2, 225 jf. 216, stk. 2)

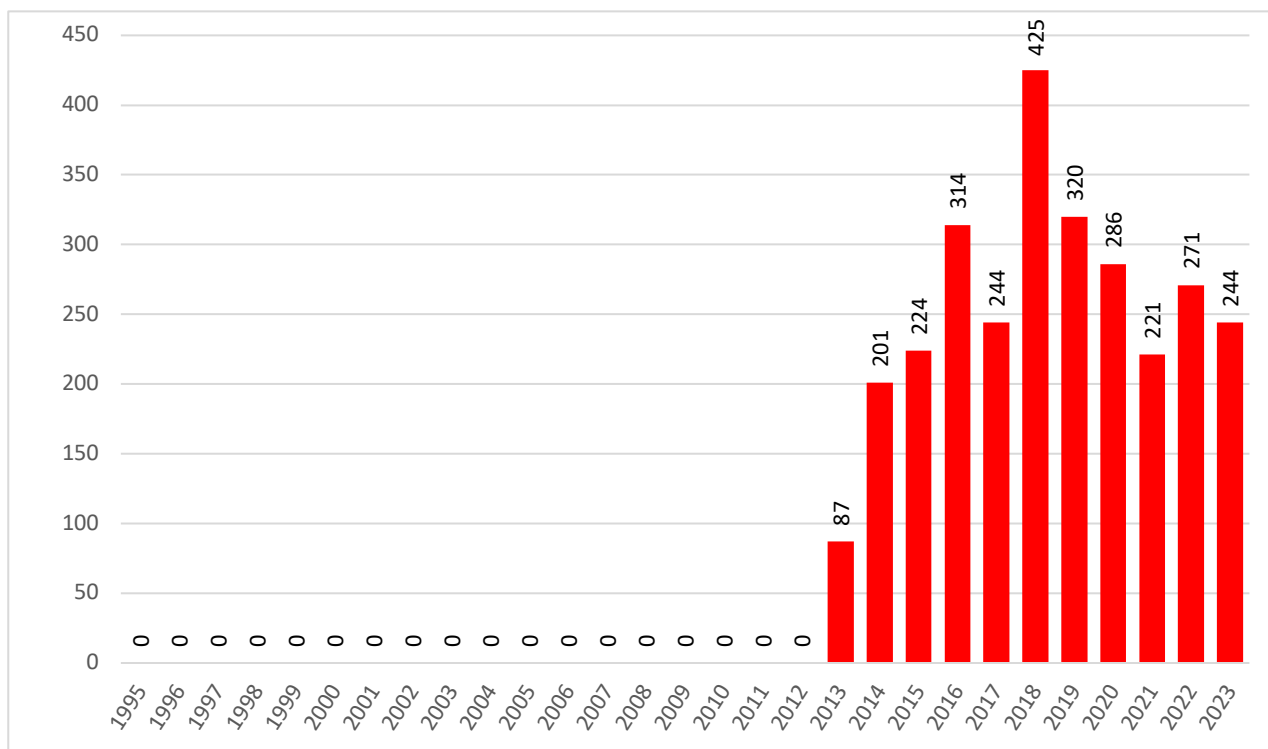
Antal anmeldelser 2023*	191
-------------------------	-----

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Grafen omfatter gerningskoderne ”voldtægt ved samleje med barn under 12 år” samt ”andet seksuelt forhold med barn under 12 år”. Stigningen i antallet af anmeldelser falder sammen med indfasningen af den såkaldte ”overgrebspakke”, som blev vedtaget i 2013, og blandt andet skulle sikre, at kommunerne reagerede hurtigere på indberetninger om vold og seksuelle overgreb på børn og unge. Som beskrevet ovenfor under 3.6, mener Kyvsgaard (2017), at pakken kan have medført en øget anmeldelsestilbøjelighed vedr. vold mod børn og unge. Det er muligt, at dette også gør sig gældende for seksualforbrydelser. Frem til 2022 har der været sigtelser i 77 pct. af sagerne. I 2013 var der 18 fældende domme, og fra 2014 til 2021 har antallet af fældende domme svinget mellem 39 og

50 pr. år. I 2020 blev der truffet i alt 99 afgørelser (både fældende og ikke-fældende), som omfattede i alt 184 forhold, hvilket ikke umiddelbart tyder på, at statistikken er båret af få sager med mange forhold.

4.9. SEKSUALFORBRYDELSE MOD BARN UNDER 15 ÅR (ny fra 2013) (§§ 222, 225 jf. 222, 228 jf. 222)

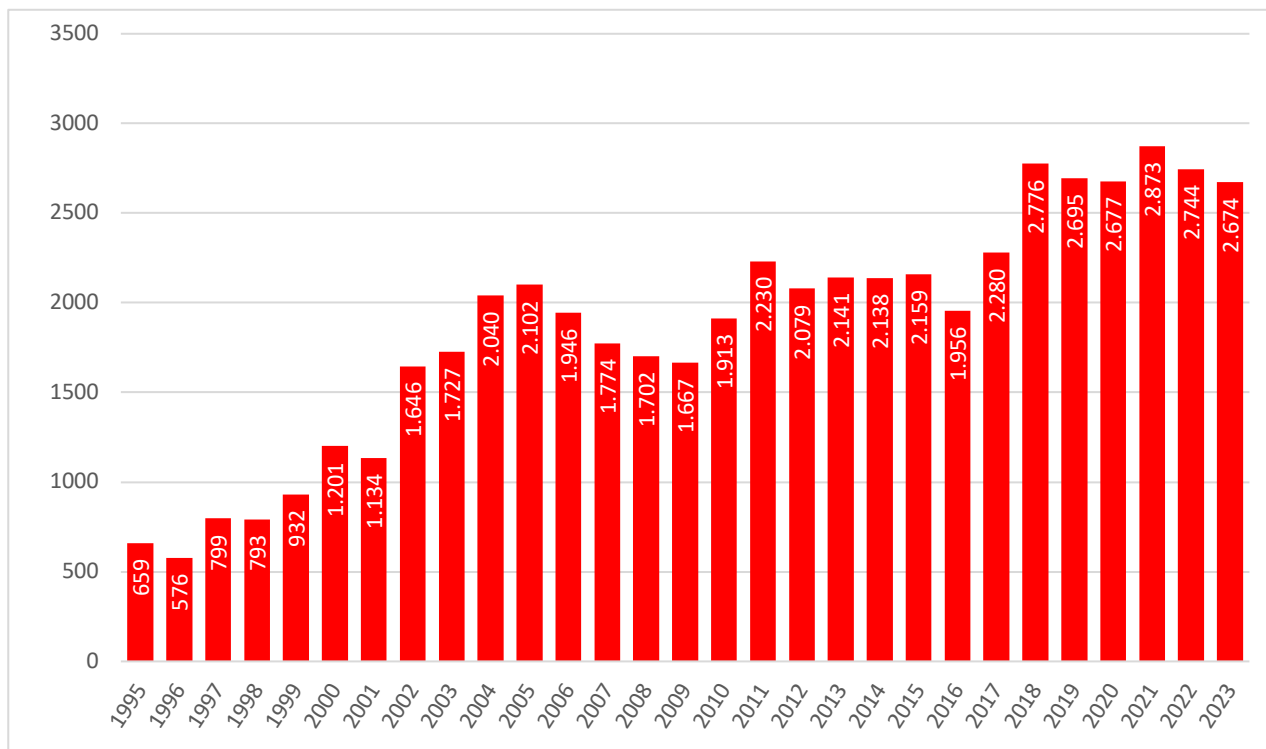

Antal anmeldelser 2023*	244
-------------------------	-----

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023. ulovligt erhverv

Også vedr. unge under 15 er det muligt, at anmeldelsestilbøjeligheden kan være påvirket af ”overgrebspakken” (se 4.8 ovenfor). Der har været sigtelser i 85 pct. af anmeldelserne frem til 2022, og i 2013 var der 12 fældende domme. 2014-21 har antallet af fældende domme svinget mellem 37 og 56. I 2020 blev der truffet i alt 124 afgørelser (både fældende og ikke-fældende), som omfattede i alt 212 forhold, hvilket heller ikke her umiddelbart tyder på, at statistikken er båret af få sager med mange forhold.

5.1. FORBRYDELSE MOD OFFENTLIG MYNDIGHED M.V. (§§ 79c, 98-118, 121-122, 124-132b, 134, 136-143)

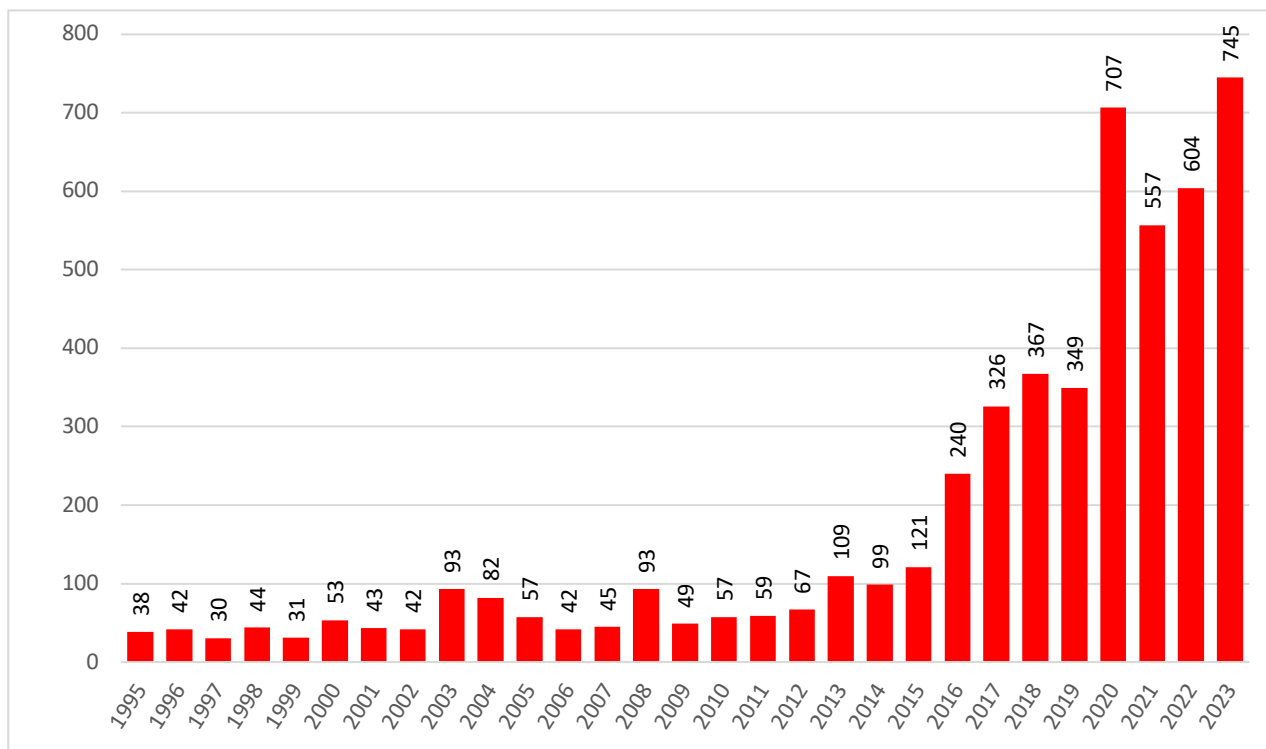
Antal anmeldelser 1995	659
Antal anmeldelser 2023*	2.674
%-vis udvikling 1995-2023	306%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Forbrydelse mod offentlig myndighed omfatter blandt andet ”fornærmelig tiltale” mod polititjenestemand og anden offentlig myndighed. Disse to former for lovovertrædelser havde fælles gerningskode frem til 2005, hvorefter de udskiltes. Det er særligt fornærmelse af polititjenestemand, som fylder i statistikken de senere år: i 2005 var der 417 registrerede forhold, i 2022 1.701, en firedobling. I samme periode er anmeldelsestallet vedr. fornærmelse af øvrig offentlig myndighed faldet med to tredjedele, fra 750 til 274.

Da det i denne slags sager typisk er den fornærmede polititjenestemand selv, der anmelder, kan der tænkes to hovedårsager (eller en kombination af disse) til udviklingen: Den ene er, at de personer, politiet møder i tjenesten, er blevet mere tilbøjelige til at tale grimt til politiet, den anden er, at politiet er blevet mere tilbøjelige til at anmelde i sammenhænge, hvor de tidligere ikke ville have gjort det. I hvilken grad, det ene eller det andet kan forklare udviklingen, kan ikke afklares ud fra de tilgængelige data.

5.2. FORBRYDELSE I OFFENTLIG TJENESTE (§§ 144-157)

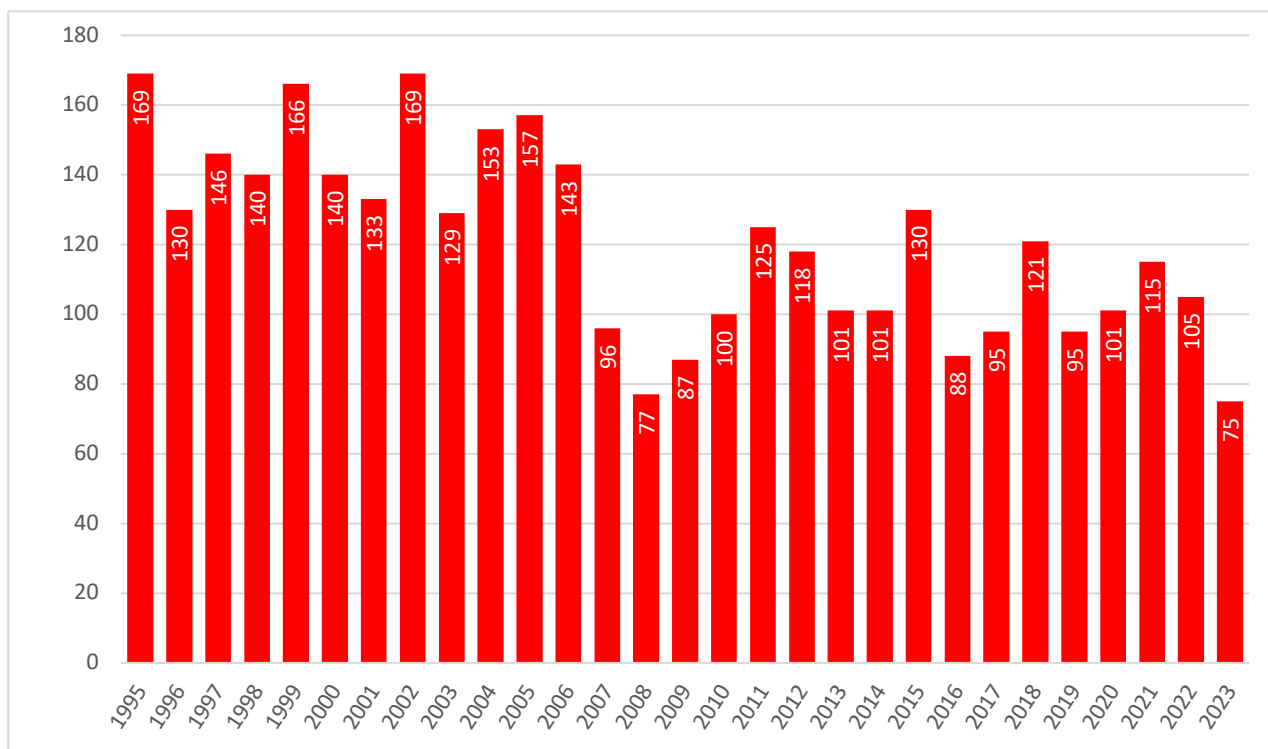

Antal anmeldelser 1995	38
Antal anmeldelser 2023*	745
%-vis udvikling 1995-2023	1861%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Denne graf omfatter blandt andet modtagelse af bestikkelse (som generelt fylder meget lidt i statistikken med undtagelse af 2016, hvor denne gerningskode udgør halvdelen af anmeldelserne) og overtrædelse af tavshedspligt (som udgjorde 10 pct. af anmeldelserne i 2022). Den stærke stigning i 2020 og det høje niveau de følgende år skyldes primært gerningskoden ”anden misbrug af offentlig stilling/hverv”, som f.eks. private søgninger i offentlige sagssystemer og misbrug af legitimationskort til private formål. Denne form for anmeldelser udgør 60 pct. af det samlede antal anmeldelser fra 2020-22.

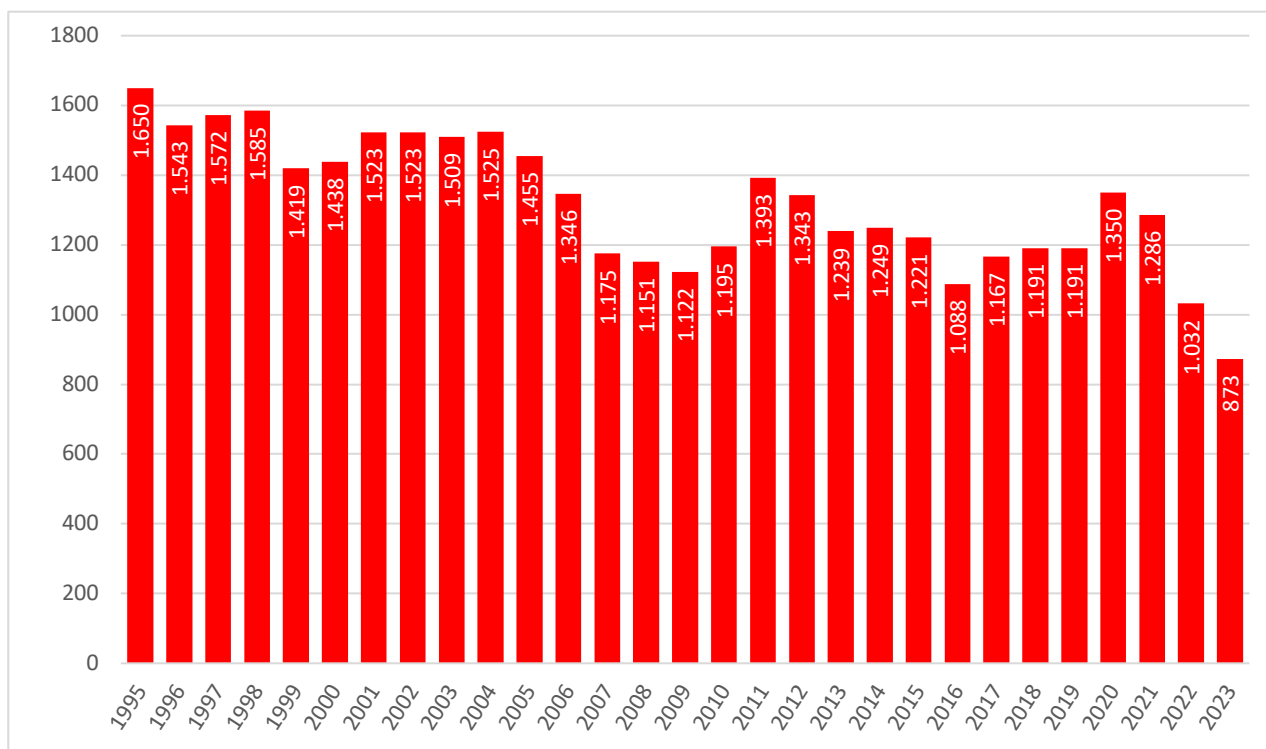
5.3. FALSK FORKLARING FOR RETTEN (§§ 158-160)

Antal anmeldelser 1995	169
Antal anmeldelser 2023*	75
%-vis udvikling 1995-2023	-56%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

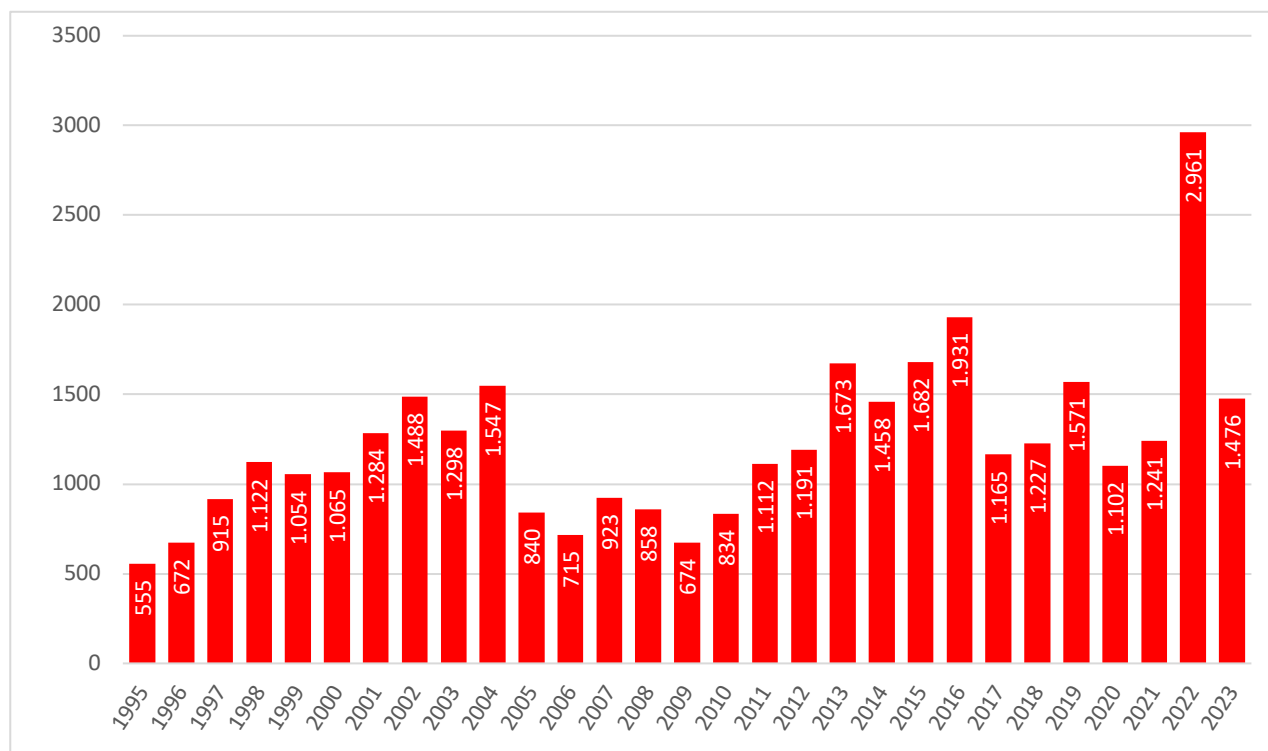
5.4. FALSK FORKLARING I ØVRIGT (§§ 161-165)

Antal anmeldelser 1995	1.650
Antal anmeldelser 2023*	873
%-vis udvikling 1995-2023	-47%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

5.5. FORBRYDELSE VEDRØRENDE PENGE OG BEVISMIDLER (§§ 166-170, 173-179)

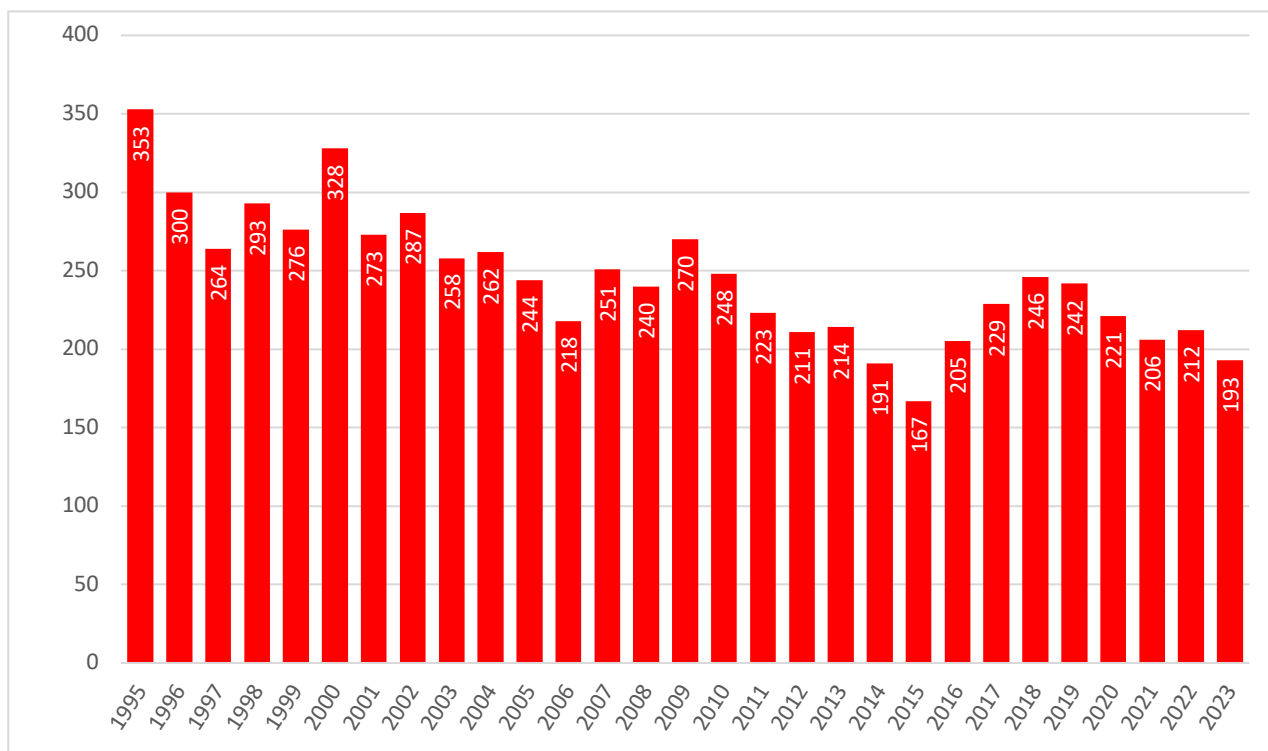
Antal anmeldelser 1995	555
Antal anmeldelser 2023*	1.476
%-vis udvikling 1995-2023	166%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

De fleste anmeldelser i grafen drejer sig om fremstilling og brug af falske penge. Antallet af anmeldelser for disse lovovertrædelser har udgjort omkring halvdelen af alle anmeldelser siden årtusindeskiftet. Herudover omfattes misbrug af ægte dokumenter, f.eks. brug af en anden persons identifikationspapir/kort. Det høje antal anmeldelser i 2022 skyldes primært gerningskoden ”intellektuelt falsk”, som drejer sig om afgivelse af urigtige erklæringer. Der er typisk væsentlig under 100 anmeldelser i

denne gerningskode om året, men i 2022 er der hele 1731. Hovedparten tilhører formodentlig et sagskompleks, hvor 10 læger i en lægeklinik i 2022 er blevet tiltalt for i perioden 2017-19 at have udstedt 1713 flyvetilladelser uden at have autorisation til det (Politiken.dk, 29/4 2023).

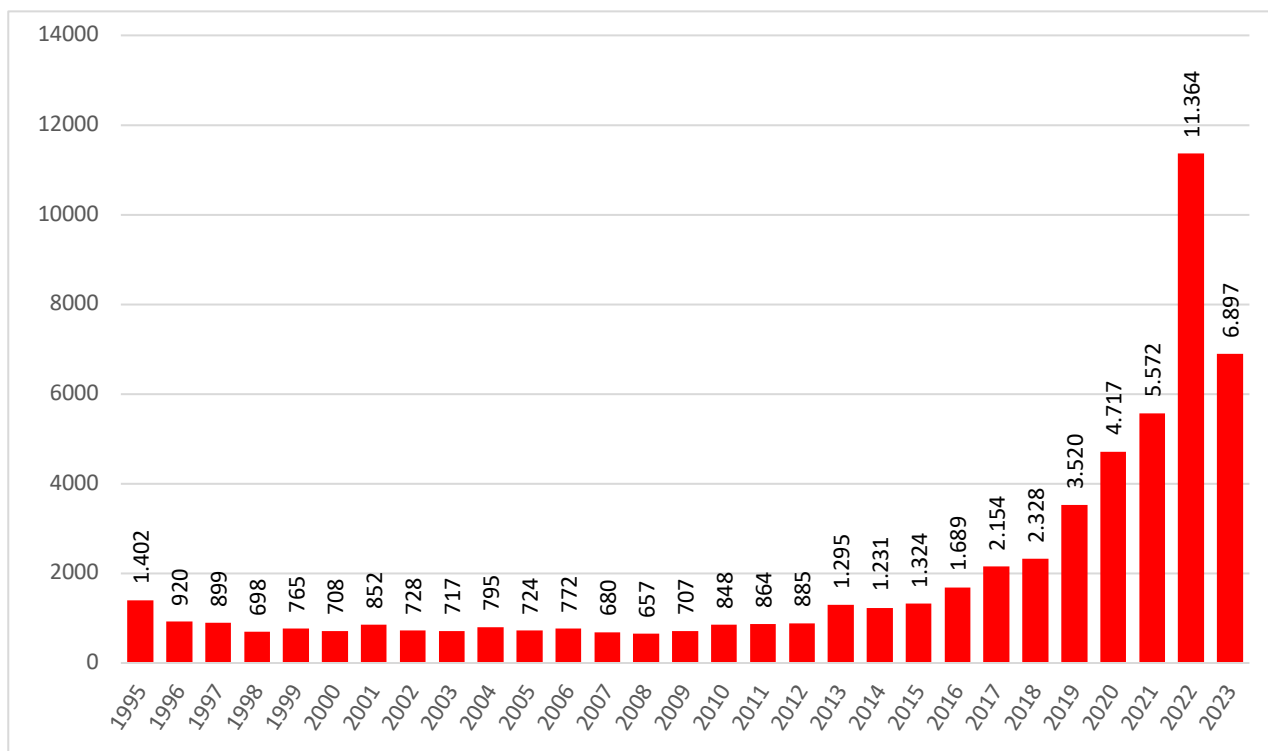
5.6. UAGTSOMT MANDDRAB/LEGEMSBESKADIGELSE I FORBINDELSE MED FÆRDELSUHELD (§ 241, § 249)

Antal anmeldelser 1995	353
Antal anmeldelser 2023*	193
%-vis udvikling 1995-2023	-45%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

5.7. FRED- OG ÆREKRÆNKELSER (§§ 263-264d, 266b-268, 270, stk. 1, 274, stk. 1)

Antal anmeldelser 1995	1.402
Antal anmeldelser 2023*	6.897
%-vis udvikling 1995-2023	711%

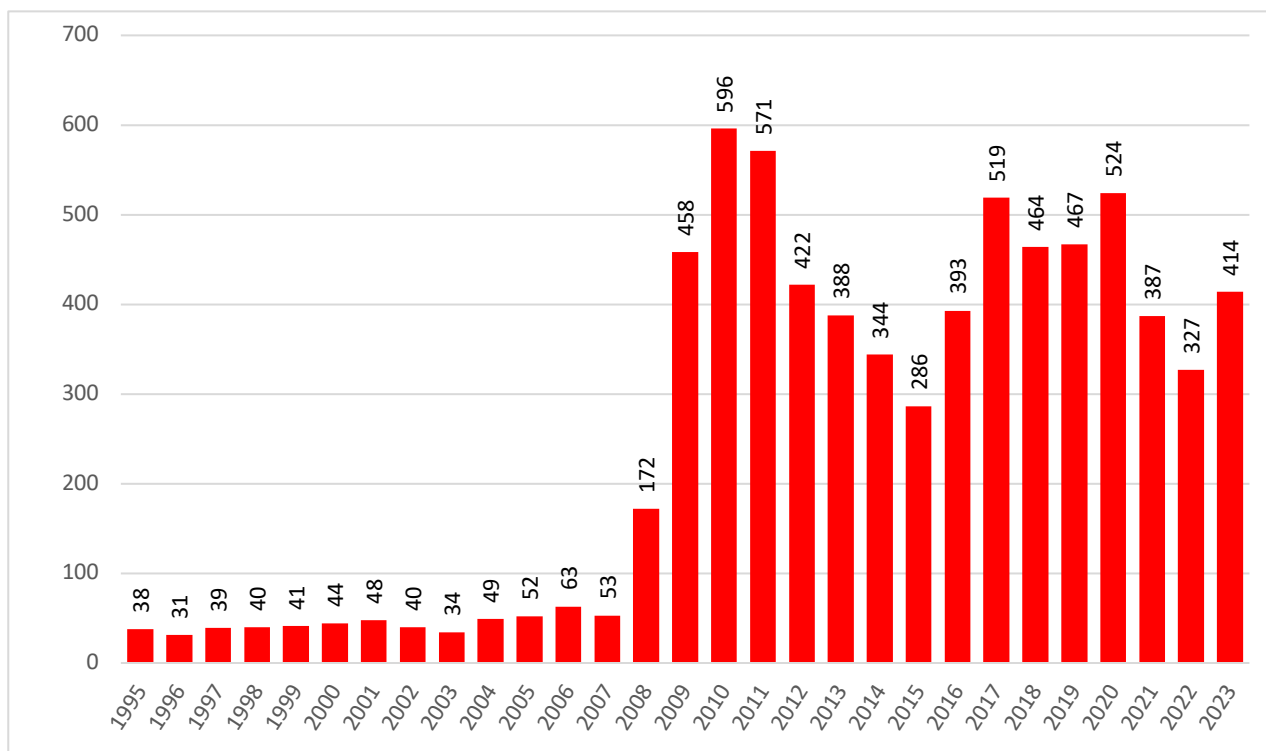
*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Straffelovens kapitel 27, som omfatter de lovovertrædelser, der indgår i graf 5.7, blev ændret i 2018 på baggrund af Straffelovrådets betænkning 1563/2017. Ændringerne skulle blandt andet sikre, at lovgivningen tog højde for den stigende grad af digitalisering i samfundet (Elholm m.fl. 2023).

Af formentlig særlig betydning for udviklingen i antal registrerede tilfælde i grafen er ”anmeldelser” vedrørende følgende forhold: 1) § 263, hacking, 2) § 264 a, der vedrører uberettiget fotografering/videoptagelse af en anden i private omgivelser, 3) § 264d, der vedrører deling af billeder/videoptagelser uden accept (ikke seksuelt indhold) og 4) § 264e, identitetsmisbrug. Det meget høje antal anmeldelser i 2022 skyldes primært 7.602 anmeldelser om hacking.

Før den formodede stigning i internet-relaterede freds- og ærekrænkelser satte ind, var det især husfredskrænkelser (§ 264, stk. 1), der talmæssigt udgjorde den største gruppe af ”anmeldelser” vedrørende freds- og ærekrænkelser: For hele perioden 2011-15, 3.574 forhold ud af 5.369, svarende til 67%. Den næststørste gruppe var overtrædelser af § 263 (hacking) med 1.228 forhold, svarende til 23% af alle ”anmeldte” freds- og ærekrænkelser. Tredje mest fyldte overtrædelser af § 264d (deling af billeder/videoptagelser uden accept) med 328 ”anmeldelser”, 6%. (Straffelovrådet, 2017).

5.8. ALMENSKADELIGE FORBRYDELSER M.V. (§§ 183-190, 192a, 192b, 192-196a)

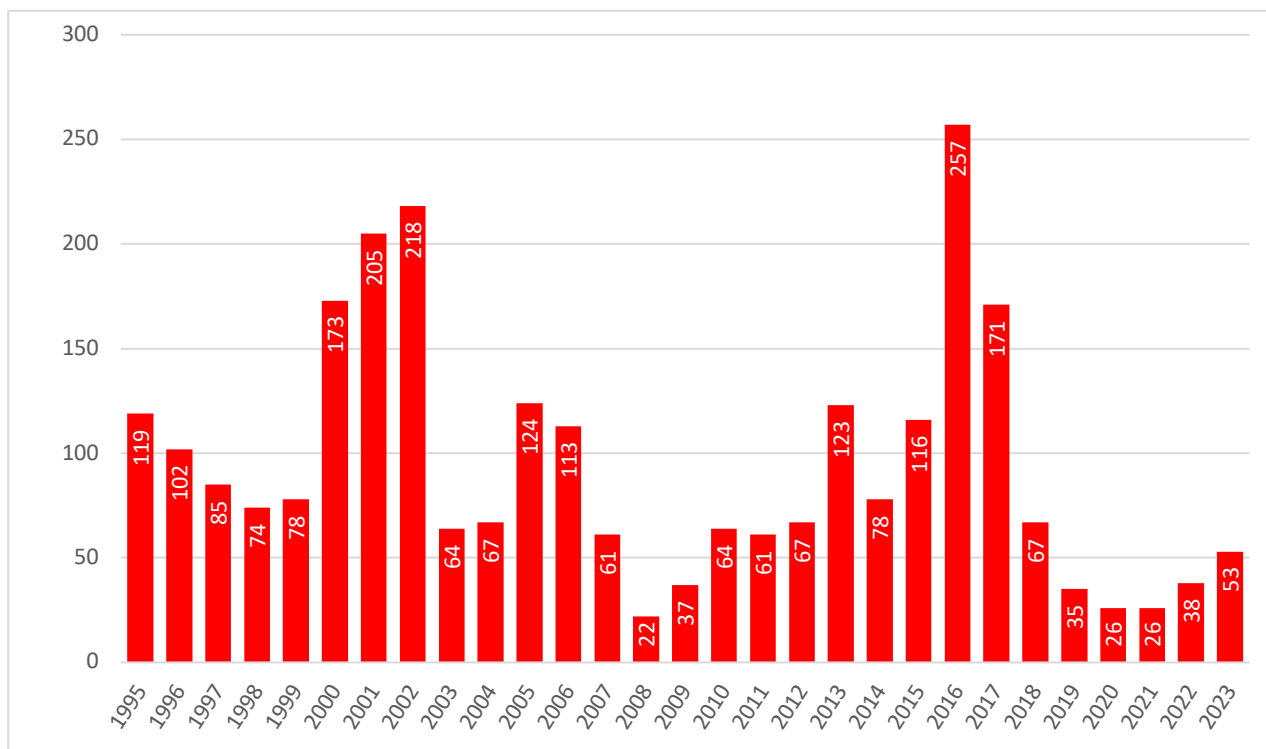

Antal anmeldelser 1995	38
Antal anmeldelser 2023*	414
%-vis udvikling 1995-2023	989%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

§ 192 a: I 2008 skete en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til våbenloven, således at bestemmelsen nu også kunne anvendes i forhold til besiddelse af skydevåben. Fra 2009 og frem har langt hovedparten af anmeldelserne drejet sig om gerningskoder vedr. skydevåben.

5.9. ULOVLIGT ERHVERV M.V. (§§ 197-198, 202, stk. 1, 204)

Antal anmeldelser 1995	119
Antal anmeldelser 2023*	53
%-vis udvikling 1995-2023	-55%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Anatole France (1844-1924): *Loven, som er lige for alle, forbyder såvel rige som fattige at sove under broerne, at tigge på gaden eller stjæle brød.*

(Fortsættes næste side)

Af rapport af 14. januar 2020 fra Københavns Politi fremgår bl.a.:

”I forbindelse med målrettet kriminalitetskontrol på Københavns Hovedbanegård bemærkede undertegnede en person, iført grøn jakke stå ved indgangen til Københavns Hovedbanegård, der foretog betleri. Undertegnede foretog observation mod personen i tiden fra kl. 0930 til 0935. Under observationstiden bemærkede undertegnede, at personen rettede henvendelse til samtlige forbipasserende ved at række et hvidt papkrus imod dem. I bunden af papkruset lå der nogle mønter, som raslede højt, når han rakte papkruset frem mod de tilfældige forbipasserende personer. Det var tydeligt, at personen foretog betleri, idet han rettede henvendelse til samtlige forbipasserende og personerne ikke kunne undgå tage stilling til hans tilstedeværelse og hans formål med sin henvendelse til dem.” (Her citeret efter Udskrift af Højesterets Dombog, Højesterets dom afsagt onsdag den 2. februar 2022, sag 91/2020).

Dette må være en af de 26 sager, der er opregnet i grafen vedrørende 2020, og det er et kvalificeret gæt, at de fleste øvrige ”anmeldelser” dette år – såvel som i de umiddelbart forudgående og de efterfølgende - drejede sig om noget tilsvarende: betleri.

Helt frem til 2015 var den overvejende opfattelse blandt eksperter og også mange politikere, at betleri, som tilfældet har været i en del andre lande såsom Finland og Portugal, burde afkriminaliseres, og at eventuelle problemer i forbindelse med tiggeri burde klares administrativt på tilsvarende måde som fx håndteringen af ulovlig parkering og at rejse uden gyldig rejsehjemmel. Hovedbegrundelsen var, at man ikke skulle kriminalisere fattigdom. I hele 5-års perioden fra 2008-2012 havde der været 185 tilfælde ”anmeldt” om tiggeri, og ”kun” 7 domfældelser. Førstegangsbetleri udløste en advarsel, anden gang typisk 7 dages betinget fængsel. Strafferammen var 6 måneders fængsel.

Så skete der imidlertid noget, i 2016: Et større antal fattige østeuropæere, primært rumænere, kom til Danmark og blev synlige især i København i form af deres tiggeri og ”lejr”. Med specifik reference til dette problem ændredes betleriloven i skærpene retning. Det centrale i denne var, at kravet om advarsel ikke længere skulle gælde, når forholdet var begået i gågade, ved stationer, i eller ved supermarkeder eller i offentlige transportmidler, og at man ovenikøbet ved fastsættelse af straffen skulle lade det indgå som en skærpene omstændighed, at forholdet var begået et af de nævnte steder. Af lovbemærkningerne fremgår tillige, at der i disse sager kan straffes uanset om tiggeriet i det konkrete tilfælde har skabt utryghed. Den domspraksis, man lagde op til, og som er blevet fulgt, er, at straffen i så fald skal være 14 dages ubetinget fængsel. Strafferammen er stadig 6 måneders fængsel. Under formildende omstændigheder kan straffen bortfalde. Man kan undre sig over, at betleri-paragraffen hverken før eller efter ændringen i 2016 giver mulighed for at idømme en bødestraf, men måske har man tænkt, at en sådan vil de idømte nok ikke have mulighed for at kunne betale – eller at den bare ville betyde endnu mere tiggeri?

I kølvandet på dette forløb og den måde, betleri håndteres på af myndighederne i Danmark, er der – med god grund – aktiveret to centrale kriminalpolitiske problemstillinger, dels om proportionalitet og dels om diskrimination. Disse problemstillinger kan i en vis udstrækning tænkes at have betydning for antal registrerede sager frem til 2023.

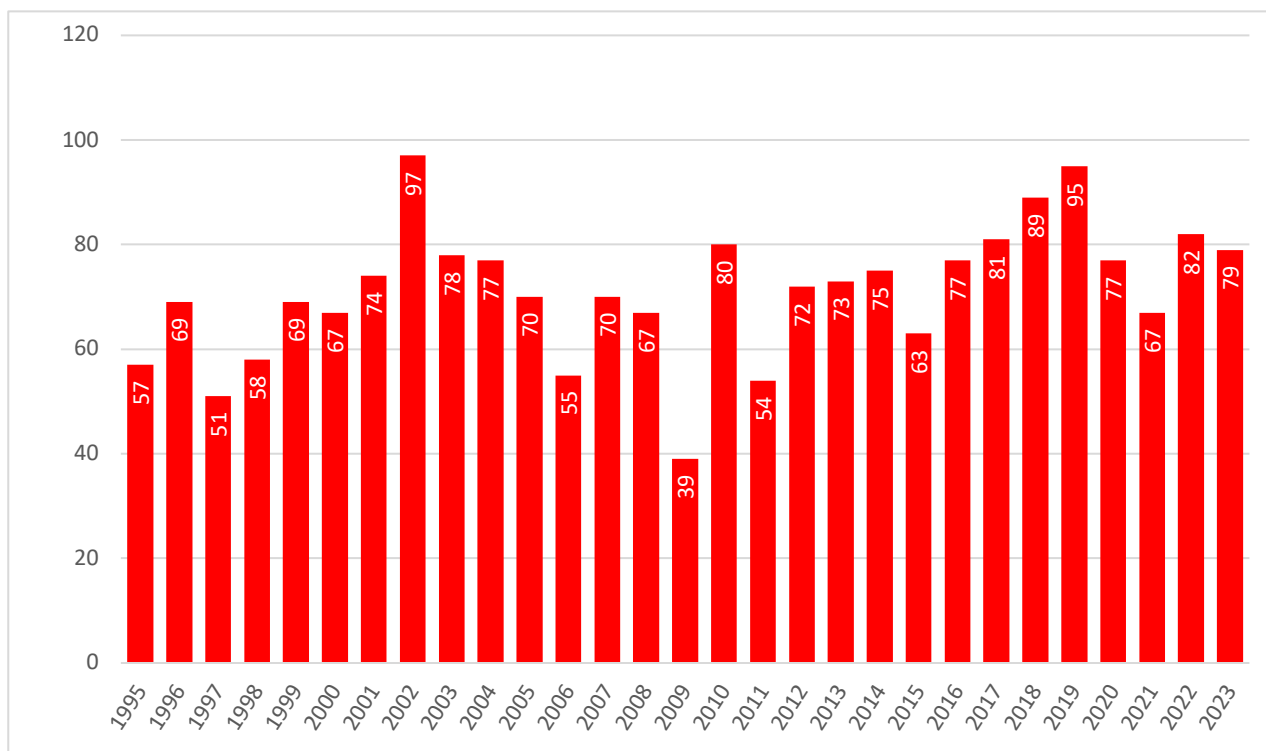
Proportionalitet: Står 14 dages ubetinget fængselsstraf i et rimeligt forhold til, at et fattigt og hjemløst menneske som fx på Hovedbanegården i København tigger sig frem til 100 kr. i løbet af en dag (som tilfældet var i den sag, der indledningsvist blev beskrevet)? Hvis det havde været et butikstyveri, selv

for et betydeligt højere beløb, ville straffen have været en bøde. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har forholdt sig til dette spørgsmål i en dom i 2021, der vedrørte en kvindelig tigger i Schweiz, der var blevet idømt en bøde, som hun så ikke kunne betale og derfor skulle afsone en forvandlingsdom på 5 dages ubetinget fængsel. Domstolen fandt, at denne straf var i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 8 om ret til respekt for privatliv. Den dom har så rejst spørgsmålet om betimeligheden i og lovligheden af den måde, betleri siden 2016 håndteres på i Danmark, og den indledningsvist omtalte sag er med baggrund heri – efter at være blevet pådømt ved Byret og Landsret – blevet rejst og pådømt ved Højesteret. I forbindelse med sagens behandling har Rigsadvokaten udarbejdet en omfattende vurdering af, hvorvidt den danske ordning er i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 8. Forbløffende nok, tillader vi os at mene, kommer Rigsadvokaten frem til, at det vurderer man ikke, den er. Byrettens og Landsrettens dom blev stadfæstet ved Højesteret, men vi tillader os også at mene, at vi næsten ikke kan vente på, at en af de danske sager med 14 dages ubetinget fængsel bliver indbragt for og behandlet af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Diskrimination: Ifølge den europæiske FN's Menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Menneskerettighedserklæring, som Danmark begge har underskrevet, er diskrimination på baggrund af køn, race, etnicitet og seksuel orientering forbudt. I bemærkningerne til lovændringen i 2016 lægges ikke skjul på, hvem den retter sig imod: ”Regeringen ønsker at sætte ind mod udenlandske tilrejsende, som slår lejr på offentlige steder, f.eks. i parker og på offentlige veje, og som ved deres ophold skaber utryghed og gener for både omkringboende og forbipasserende. ... En del af de personer, som opholder sig i de utryghedsskabende lejre, ernærer sig ved bl.a. flaskesamling og tiggeri, og det foreslås på denne baggrund, at der også sættes ind over for utryghedsskabende tiggeri. Forslaget målrettes tiggeri i gågader, ved stationer og i offentlige transportmidler, da det her i almindelighed må anses for særligt generende for andre personer at blive udsat for tiggeri, og da der på sådanne steder i dag ofte forekommer tiggeri.” Den daværende justitsminister, Søren Pape, udtalte bl.a.: ”Jeg har meget ondt af, hvis det rammer en dansk tigger. Men hvis vi skal ramme de mange, der kommer rejsende hertil for at tigge, er vi nødt til at lave en lov, og den skal gælde for alle. Kunne man lave en lov, hvor det kun var dem, der kom rejsende hertil, der blev ramt, så havde jeg gjort det. Men det kan man ikke, for det må man ikke, det er diskrimination.” Det ligger klart, at der ikke er nogen diskrimination i lovens ordlyd – men spørgsmålet er, om der ikke er det i den måde, loven bruges på? Det er således klart, at rigtig mange af de såkaldte ”Hus Forbi-sælgere” ville kunne straffes, fordi de ofte modtager penge, pantsedler mv. uden at udlevere bladet – men hvordan ser det faktisk ud med fordelingen mellem danskere og udlændinge i de sager der ”anmeldes” og pådømmes ifølge straffelovens § 197? Til brug for den indledningsvist nævnte sags behandling i Højesteret har anklagemyndigheden udarbejdet en opgørelse over antallet af sigtelser og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 197 fra juni 2017 til og med 2021:

Sagstrin	2017		2018		2019		2020		2021		Total
	Dansk	Ikke-dansk	Dansk	Ikke-dansk	Dansk	Ikke-dansk	Dansk	Ikke-dansk	Dansk	Ikke-dansk	
Sigtelser	1	46	1	43	1	26	-	15	-	13	133
Fældende afgørelser	1	25	-	31	1	14	1	17	-	4	88

5.10. FORBRYDELSER I FAMILIEFORHOLD (§§ 208, 213, stk. 1, 214, stk. 1, 215)

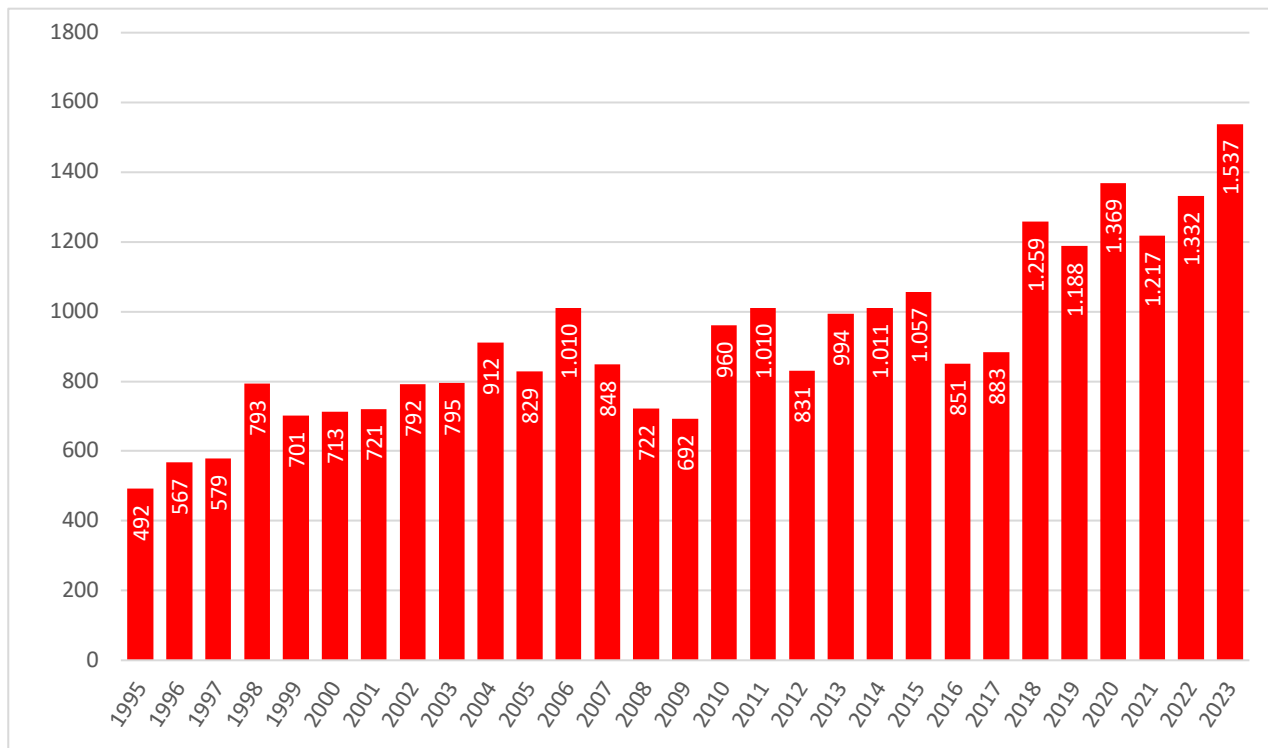

Antal anmeldelser 1995	57
Antal anmeldelser 2023*	79
%-vis udvikling 1995-2023	39%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Lovovertrædelser i denne graf drejer sig stort set udelukkende om udtagelse af forældremyndighed samt nogle få tilfælde af ”bortsendelse af barn til udlandet”.

5.11. SALG AF NARKOTIKA M.V. (§ 191, stk. 1, 191a, 290, stk. 1 og 2)

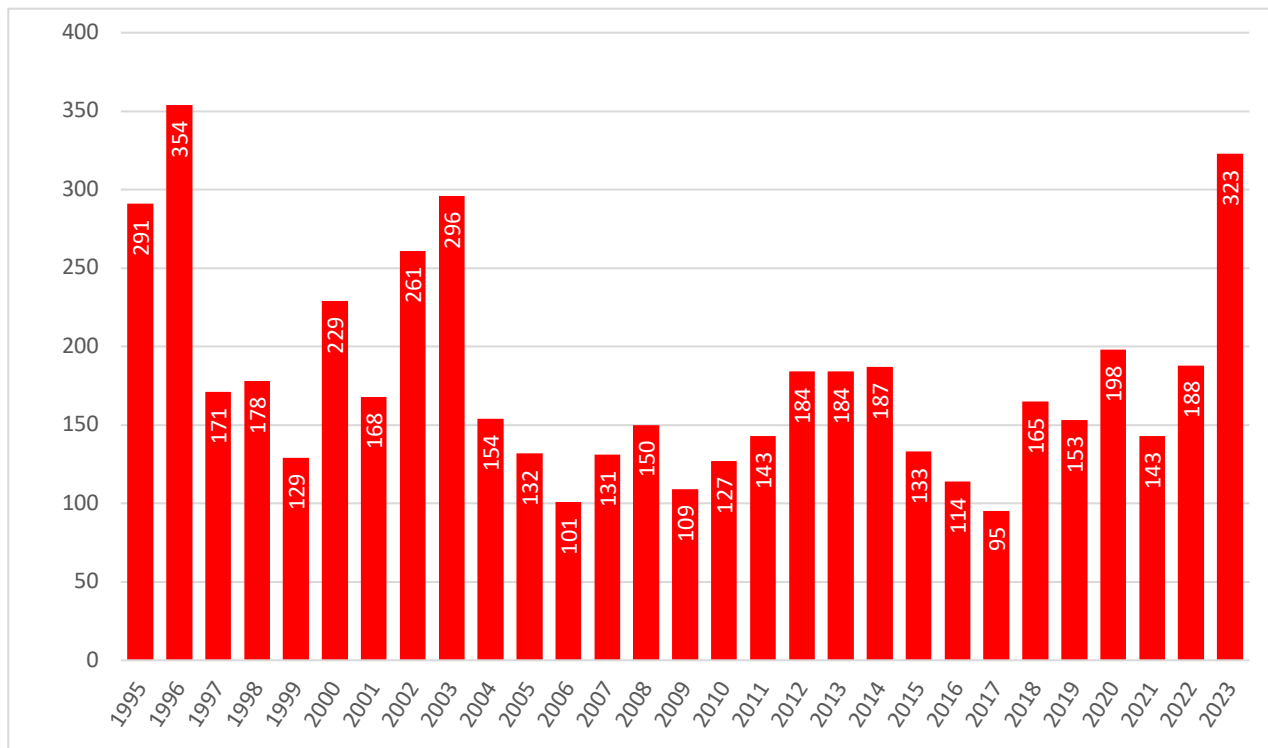

Antal anmeldelser 1995	492
Antal anmeldelser 2023*	1.537
%-vis udvikling 1995-2023	212%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Antal sager vedrørende salg af narkotika er stærkt afhængig af politiets proaktive indsats på området (overvågning, indgriben).

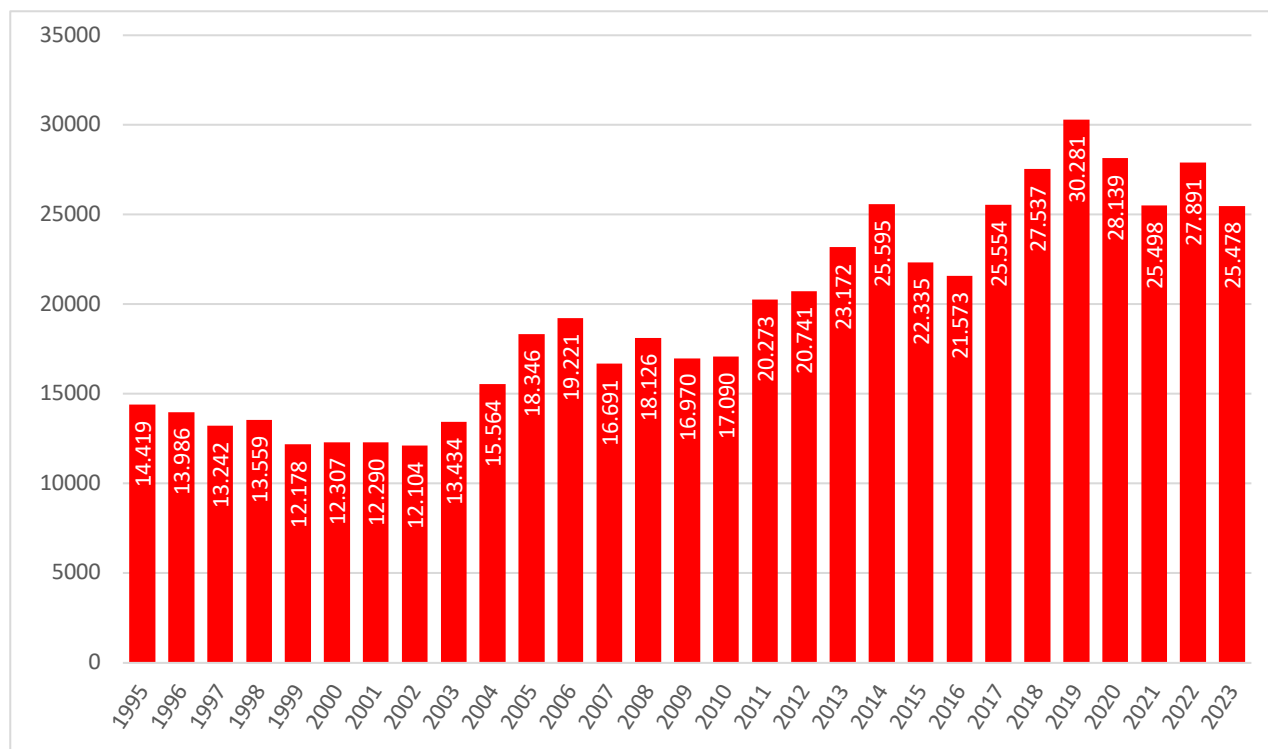
5.12. SMUGLING AF NARKOTIKA M.V. (§ 191, stk. 2)

Antal anmeldelser 1995	291
Antal anmeldelser 2023*	323
%-vis udvikling 1995-2023	11%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

5.13. LOV OM EUFORISERENDE STOFFER (NB: særlov, ikke straffelov)

Antal anmeldelser 1995	14.419
Antal anmeldelser 2023*	25.478
%-vis udvikling 1995-2023	77%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

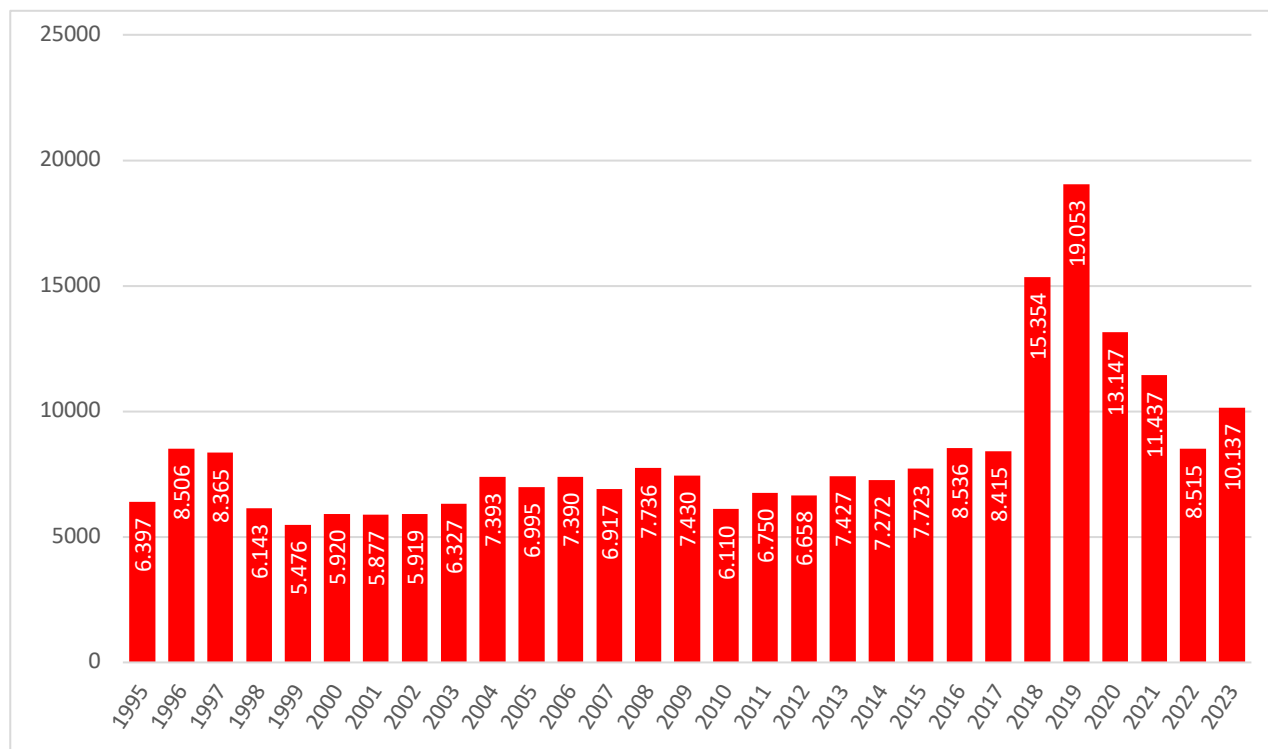
I 2004 blev Lov om euforiserende stoffer ændret, hvorefter besiddelse til eget forbrug, som hidtil typisk havde medført en advarsel, nu som udgangspunkt skulle straffes med bøde.

Antal sager vedrørende Lov om euforiserende stoffer er stærkt afhængig af politiets proaktive indsats på området (overvågning, indgriben).

Antal sager vedrørende salg af euforiserende stoffer er steget fra 1.507 i 1995 til 6.534 i 2022 – en stigning på 334%. 2021 var det år, hvor der i perioden blev registreret det største antal sager af denne karakter (6.782).

Antal sager i øvrigt – der først og fremmest drejer sig om besiddelse – er steget fra 12.912 i 1995, til 21.357 i 2022 – en stigning på 65%.

5.14. VÅBENLOVEN (NB: særlov, ikke straffelov)

Antal anmeldelser 1995	6.397
Antal anmeldelser 2023*	10.137
%-vis udvikling 1995-2023	58%

*Anmeldelsestallet for 2023 er foreløbigt. Det er beregnet på baggrund af kvartalsopgørelser fra Statistikbanken. Der må forudses mindre justeringer, når Danmarks Statistik offentliggør de samlede tal for 2023.

Se også graf 5.8, og bemærkningerne der.

REFERENCER

Arendt, J.N. (2015): *Samfundsøkonomiske analyser af indsatser for de mest udsatte*. KORA Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning, København.

<https://www.vive.dk/media/pure/kx0726vl/2042135>

Arendt, J.N. (2020): *The effect of welfare benefit reductions on the integration of refugees*. Vol. 151, Rockwool Fondens Forskningsenhed, København.

https://rockwoolfonden.s3.eu-central-1.amazonaws.com/wp-content/uploads/2022/07/RF-Study-paper-151_Impact-of-integration-benefits.pdf?download=true

Andersen, L.H. & Jensen, B. (2023): *Hvad ved vi om de dømte og deres kriminalitet*. Gyldendal, København, s. 31-78.

Andersen, L.H., Landersø, R. & Dustmann, C. (2019): *Lowering Welfare Benefits: Intended and Unintended Consequences for Migrants and their Families*. Rockwool Fondens Forskningsenhed, København.

https://rockwoolfonden.s3.eu-central-1.amazonaws.com/wp-content/uploads/2022/07/Study-paper-138_Lowering-Welfare-Benefits.pdf?download=true

Balvig, F. (1995): *Ungdom oplever mere vold: en oversigt over danske voldsofferundersøgelser, 1970-94*. Jurist-og Økonomforbundets Forlag, København.

Balvig, F. (1997): *En rundrejse i voldens nutidshistorie*. Det Kriminalpræventive Råd, København.

Balvig, F. (2015): *Kriminalitetsudviklingen*. Det Kriminalpræventive Råd, København.
<https://afford.dk/onewebmedia/kriminalitetsudviklingen%20copy.pdf>

Balvig, F. (2017): *Fra barndommens gade til et liv i cyberspace*. Det Kriminalpræventive Råd, København.

https://afford.dk/onewebmedia/Ungdomsundersoegelse_2016_Flemming_Balvig.pdf

Balvig, F. (2022): *Hvad er der dog sket med børns og unges risikoadfærd? Udviklingen fra 2001 til 2021 i en middel-kommune i Danmark – med et særligt blik på ”coronaåret”*. AFFORD, København

<https://afford.dk/Udviklingen%20i%20risikoadfaerd%20-%202001%20til%202021%20-%20201.%20januar%202022.pdf>

Balvig, F. & Holmberg, L. (2014): *Flamingoeffekten. Social overdrivelser og social pejling*. Jurist- & Økonomforbundets Forlag, København, s. 323-355.

Balvig, F. & Kyvsgaard, B. (2006). *Vold og overgreb mod kvinder*. Københavns Universitet/Justitsministeriets Forskningsenhed.

<https://afford.dk/onewebmedia/IVAWS%20copy.pdf>

Balvig, F. & Kyvsgaard, B. (2009): Man anmelder da vold. Københavns Universitet/Justitsministeriet/Det Kriminalpræventive Råd/Rigspolitechefen, København.

https://afford.dk/onewebmedia/Man_anmelder_da_vold_JM_februar_2008%20copy.pdf

Balvig, F. m.fl. (2009): *Voldtægt der anmeldes. Del 3: Udviklingen – især med henblik på fuldbårde overfaldsvoldtægter*. Det Kriminalpræventive Råd, København.

<https://afford.dk/onewebmedia/voldtaegt-der-anmeldes-iii-udvikling.pdf>

Betænkning nr. 1508 (2009): *Indsatsen mod ungdomskriminalitet*. Justitsministeriet, København.

<https://afford.dk/onewebmedia/betaenkning-om-indsatsen-mod-ungdomskriminalite.pdf>

Boesen Pedersen, A-J., & Tambour Jørgensen, T. (2017): *Udvikling I ungdomskriminalitet. De mest kriminelle*. Justitsministeriets Forskningskontor, kontor.

https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2017/rapport_udvikling.pdf

Borke, L.A. & Sedenmark, H.L. (2023): Crimestat årsberetning 2022. Danske Erhverv.

<https://www.crimestat.dk/media/1192/crimestat-aarsrapport-2022.pdf>

Danmarks Statistik (2017): Statistisk Årbog 2017. Danmarks Statistik, København, s. 110-127. Dette var det sidste år, hvor denne årbog udkom. Den giver et godt billede af, hvilke oplysninger det er muligt at få hos Danmarks Statistik, også efterfølgende.

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=22259&sid=staa>

Danmarks Statistik: *Kriminalitet 2023*. Danmarks Statistik, København.

<https://afford.dk/onewebmedia/krim2022.pdf>

Danmarks Statistik (2023): *Statistisk 10-års oversigt 2023*. Danmarks Statistik, København, s. 69-71.

https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=47221&sid=sto2023_rettet_05092023

Danmarks Statistik: *Nyt fra Danmarks Statistik* (om kriminalitet), fra 1/1-2023 til 15/2-2024:

Anmeldte voldsforbrydelser topper (nr. 58, 23/2-2023)

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=40254>

Ofre for anmeldte forbrydelser er steget (nr. 109, 30/3-2023)

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=45174>

Flere fældende afgørelser for butikstyveri (nr. 119, 3/4-2023)

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=45505>

Færre 18-årige dømmes efter straffeloven (nr. 211, 14/6-2023)

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=46153>

To ud af tre løsladte begår ny kriminalitet inden to år (nr. 341, 4/10-2023)

<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=47252>

Færre anmeldte indbrud i ubeboede bygninger (nr. 20, 25/1-2024)
<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=47261>

Danske Erhverv (2022): Analyse: 45.000 butikstyverier årligt. Danske Erhverv, København.
<https://www.crimestat.dk/media/1172/danske-butikker-rammes-af-45000-butikstyverier-aarligt-final.pdf>

Demant, J., m.fl. (2018): *Unges kriminelle adfærd på nettet*, Det Kriminalpræventive Råd, København.
https://dkr.dk/media/7121/unges-kriminelle-adfaerd-pa-nettet_ny.pdf

Digitalt Ansvar (2023a): *Digital vold i Danmark. Første del: Når selvskade rykker på nettet*. Digitalt Ansvar, København.
https://assets-global.website-files.com/651eb1ae5e1d6043d426a197/656732cd01265e3080d15b3b_Digital-vold-i-Danmark.-Digital-selvskade.pdf

Digitalt Ansvar (2023b): *Digital vold i Danmark. Anden del: Nye former for afpresning*. Digitalt Ansvar, København.
https://assets-global.website-files.com/651eb1ae5e1d6043d426a197/656732cd01265e3080d15b3b_Digital-vold-i-Danmark.-Anden-del-Nye-former-for-afpresning.pdf

Elholm, T., Lund Madsen, L. Rahbæk, H. & Røn, J. (2023): *Kommenteret straffelov. Speciel del*, 12. udgave. Jurist- og Økonomforbundets Forlag, København.

Ejrnæs, A. m.fl. (2021): *Natteliv og vold. En geografisk analyse af udviklingen i nattelivsrelateret vold under coronaepidemien*. Institut for Samfundsvidenskab & Erhverv, Roskilde Universitet.
https://dkr.dk/Media/637570918844881689/Nattelivsvold_final-20-05-21.pdf

Forsikring & Pension (februar 2024): Statistik vedrørende de til forsikringsselskaberne anmeldte skader i form af hærværk, ran og røveri, indbrud, cykeltyveri og tyveri 2011-2023. <https://fogp.dk>

Friis, C.B. m.fl. (2019). *Indbrud i Danmark. Geografiske og tidslige mønstre*. Københavns Universitet/Bo Trygt, København.
<https://dkr.dk/media/7130/indbrud-i-danmark-final.pdf>

Hansen, S.B. & Okholm, M.M. (2024): *Drab i Danmark 2017-21*. Justitsministeriets Forskningskontor, København. – især s. 9-11.
https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2024/01/Drab-i-Danmark-2017-2021_WT.pdf

Hansen, S.B. & Libak Pedersen, M. (2022): *Anmeldelsestilbøjelighed i sager om vold og seksualforbrydelser. En undersøgelse af omfanget af og årsager til at borgere undlader at anmelde kriminalitet*. Justitsministeriets Forskningskontor, København.
https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2022/08/Rapport-om-anmeldelsestilboejelighed-i-sager-om-vold-og-seksualforbrydelser_webtilgaengeligg.pdf

Hjarsen, C.F. (2023): *Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2012-2022. Med separate opgørelser for kommuner og politikredse*, Justitsministeriets Forskningskontor, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2023/10/Rapport-Udvikling-i-boerne-og-ungdomskriminalitet-2013-2022-Korrigeret.pdf>

Houborg, E. & Mulbjerg Pedersen, M. (2013): *Håndhævelse af narkotikalovgivningen vedr. besiddelse af illegale stoffer til eget forbrug efter 2004*. Justitsministeriets Forskningskontor, København.
https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2013/Haandhaevelse%20af%20narkotikalovgivningen_august_2013.pdf

Hvidvasksekretariatet (2022): *Årsrapport Hvidvasksekretariatet 2022*. National enhed for Særlig Kriminalitet, NSK, København.
https://anklagemyndigheden.dk/sites/default/files/inline-files/hvidvasksekretariatet_a%CC%8Arsrapport_webtilg%C3%A6ngelig.pdf

Jensen, B. m.fl. (2015). *Forbrydelse, straf og afsoning i Danmark*. Rockwool Fondens Forskningsenhed, København.

Justitsministeriets Forskningskontor (2014): *Drab i Danmark, 2008-2011*. Justitsministeriet, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2014/Drab%20i%20Danmark%202008-2011.pdf>

Justitsministeriets Forskningskontor (2015): *Vold og trusler mod offentligt ansatte*. Justitsministeriet, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2015/Rapport%20om%20vold%20og%20trusler%20mod%20offentligt%20ansatte.pdf>

Justitsministeriets Forskningskontor (2018): *Udviklingen i antal anmeldelser og i straffenes art og længde for vold, 2008-2017*. Justitsministeriet, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/10/Udviklingen-i-antal-anmeldelser-og-i-straffens-art-og-laengde-for-vold-2008-2017.pdf>

Justitsministeriet (2024): *Sammen om en tryggere hverdag – 11 initiativer mod indbrudstyveri og anden kriminalitet, der skaber utryghed i hverdagen*. Justitsministeriet, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2024/02/Sammen-om-en-tryggere-hverdag.pdf>

Kruize, P. (2016): *Omrejsende kriminelle i Danmark. Analyse af straffelovssigtelser mod og straffelovsafgørelser om udlændinge uden fast ophold i Danmark i perioden 2000-2014*. Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, København.
<https://teknologipartiet.dk/wp-content/uploads/2017/02/Omrejsende-kriminelle-i-Danmark.pdf>

Kruize, P. (2016): *Det danske hælmarked. Estimer over hælervarer, omsætning, distributionskanaler og afsætningsmarkeder*. Center for Kriminalitetsanalyse/Det Kriminalpræventive Råd.
https://vikøberikkeindbrud.dk/media/7085/det-danske-haelmarked_oekonomisk-analyse_endelig-version_.pdf

- Kruize, P. (2018). *Internetkriminalitet 2017. Offerundersøgelser om identitetstyveri, bedrageri, afpresning og chikane i cyberspace*. Det Kriminalpræventive Råd, København.
<https://dkr.dk/media/6991/internetkriminalitet-2017-final.pdf>
- Kruize, P. & Kyvsgaard, B. (2022): Kriminologisk læring af udviklingen i indbrud under pandemien, *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*, nr. 3, s. 386-398.
<https://tidsskrift.dk/NTfK/article/view/134400/179320>
- Kruize, P., & Sorensen, D.W.M. (2018): Danish Burglary in an European Perspective, *Samfundsøkonomen*, nr. 4, December, s. 16-22.
<https://tidsskrift.dk/samfundsokonomien/article/view/140626/184740>
- Kyvsgaard, B. (2017): *Udviklingen i anmeldelser for vold og trusler*. Justitsministeriet, København, april 2017.
https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/2017/notat_udvikling_i_voldsanmeldelser.pdf
- Københavns Kommune (2023): *Tryghedsundersøgelse 2023*. Københavns Kommune, København.
https://www.kk.dk/sites/default/files/2023-06/Tryghedsunders%C3%B8gelsen%202023_0.pdf
- Københavns Kommune (2023): *Dyberegående tryghedsundersøgelse af belysning og tryghed i aften- og nattetimerne 2023*. Københavns Kommune, København.
<https://www.kk.dk/sites/default/files/2023-06/Dybdeg%C3%A5ende%20Tryghedsunders%C3%B8gelse%20af%20belysning%20og%20tryghed%20i%20aften-%20og%20nattetimerne%202023.pdf>
- Københavns Politi (2020): *Voldelige hændelser i nattelivet faldt med 90 procent under Covid-19-lukning*.
<https://politi.dk/koebenhavns-politi/nyhedsliste/voldelige-haendelser-i-nattelivet-faldt-med-90-procent-under-covid-19-lukning/2020/07/02>
- Libak Pedersen, M. & Balvig, F. (2023): *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2022*. Justitsministeriets Forskningskontor, København.
https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2023/12/08-12-2023-Offerrapport-2005-2022_webtilgaengelig-revideret.pdf
- Mannov, J. m.fl. (2020): *Kriminalitetsudviklingen i Danmark under Covid-19 pandemien*. Det Kriminalpræventive Råd, København.
<https://dkr.dk/media/7164/kriminalitetsudviklingen-i-danmark-under-covid-19-pandemien.pdf>
- Nivette, A.E. m.fl. (2021): A global analysis of the impact of COVID-19 stay-at-home restrictions on crime, *Nature Human Behavior*, Vol. 5, Juli 2021, s. 868-877.
<https://click.endnote.com/viewer?doi=10.1038%2Fs41562-021-01139-z&to-ken=WzI3MjE5MjcwMTAuMTAzOC9zNDElNjltMDIxLTAxMTM5LXoiXQ.ZCbHurzIkNrm-mhm4VPqIYvzONNk>
- Ottosen, M.H. m.fl. (2022): *Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel 2022*, VIVE, København.
<https://8576vi-fe.liveserver.nu/media/pure/0xgg53xk/14872861>

Rambøll (2023): *Vold i Danmark 2022, skadestuetal*. Det Kriminalpræventive Råd, København.
<https://dkr.dk/Media/638261278069462383/Vold%20i%20Danmark%202022.pdf>

Ribe, M.Ø. (2021): *Tryghed og tillid til politi og retssystem Danmark i forhold til andre europæiske lande*. Justitsministeriets Forskningsenhed, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2021/12/Tryghed-og-tillid-til-politi-og-retssystem-Danmark-i-forhold-til-andre-europaeiske-lande-webtilgaengelig.pdf>

Ribe, M.Ø. (2023): *Tryghedsundersøgelse 2022 En måling af trygheden og tilliden til politiet i hele Danmark, i politikredsene, i de 98 kommuner og i de særligt udsatte boligområder*. Justitsministeriets Forskningsenhed, København.
<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2023/10/Tryghedsundersoegelse-2022WT-v.-1.01.pdf>

Selin, K.H., Krüselmann, K., Suonpää, K. & Shannon, D. (2024): "Trends in firearm homicide in 23 European countries – is Sweden an outlier?", *Nordic Journal of Criminology*,
<https://doi.org/10.18261/njc.25.1.4>

Sorensen, D.W.M. (2011): *Rounding Up Suspects in the Rise of Danish Burglary. A Statistical Analysis of the 2008/09 Increase in Residential Break-ins*. Det Kriminalpræventive Råd/Justitsministeriet, København.
https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskningsrapporter/Sorensen_Rise_in_Burglary_FINAL_31OCT2011_01.pdf

Straffelovrådet (2017): *Straffelovrådets betænkning om freds- og ærekrænkelser, Betænkning nr. 1563*, Justitsministeriet, København, s. 347-357.
<https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2017/bet1563.pdf>

Suonpää, K., Kivivuori, J., Aarten, P., Ahven, A., Granath, S., Markwalder, N., Skott, S., Thomsen, A.H., Walser, S. & M. Liem, M. (2024): "Homicide drop in seven European countries: General or specific across countries and crime types?" *European Journal of Criminology*, 2024, Vol. 21(1), s. 3–30.
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/14773708221103799>

Thomsen, A. H. (2020): *Homicide in Denmark 1992-2016*. Department of Forensic Medicine, Aarhus Universitet, Aarhus. Ph.d.-afhandling.
https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/213434138/Homicide_in_Denmark_1992_2016_reduced_no_papers.pdf

Thomsen, A. H., Leth, P.M., Hougen, H.P. & Villesen, P. (2021): "Gunshot homicides in Denmark 1992–2016." *International Journal of Legal Medicine*, 135(4), s. 1507-1514.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s00414-021-02548-5>

Thomsen, A. H., Leth, P.M., Hougen, H.P. & Villesen, P. (2023). "Intimate partner homicides in Denmark 1992–2016." *Forensic Science International: Synergy*, 6, s. 1.7.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2589871X23000244>

Thomsen, A. H., Leth, P.M. , Hougen, H.P., Villesen, P. og Brink, O. (2019). "Homicide in Denmark 1992–2016." *Forensic Science International: Synergy*, 1, s. 275-282.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2589871X19301317>

Tranæs, T. & Geerdsen, L.P. (2008): *Forbryderen og samfundet. Livsvilkår og uformel straf*. Rockwool Fondens Forskningsenhed, København.

UNIDOC (2023): *Global Study on Homicide*. United Nations Office on Crime and Drugs, Vienna.

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/2023/Global_study_on_homicide_2023_web.pdf

Wikström, P-O. m.fl. (2012): *Breaking Rules. The Social and Situational Dynamics of Young People's Urban Crime*. Glendon Studies in Criminology, s. 330-331.

Supplerende statistik og analyser relevant for kriminalitetsudviklingen kan bl.a. findes her:

Afford	https://www.afford.dk
Danmarks Statistik	https://www.dst.dk
Især:	https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1536
Dansk Politi	https://politi.dk/statistik
Det Kriminalpræventive Råd	https://www.dkr.dk
Domsdatabasen.dk*	https://domsdatabasen.dk/
Justitsministeriets Forskningsenhed	https://www.justitsministeriet.dk/forskning/
Kriminalforsorgen	https://kriminalforsorgen.dk/om-os/tal-og-fakta/
Rockwool Fonden	https://rockwoolfonden.dk/forskning/
Statens Institut for Folkesundhed	https://www.sdu.dk/da/sif
VIVE	https://www.vive.dk/da/

* Domsdatabasen er relativ ny og stadig under udvikling. Man kan ikke der direkte finde noget om kriminalitetsudviklingen, men sagsbeskrivelserne og dommene kan bl.a. bruges til at give et indtryk af, hvordan virkeligheden tager sig ud bag de tal, der er opgjort for ”anmeldelser” vedrørende specifikke paragraffer.

Bekendtgørelse af straffeloven

Herved bekendtgøres straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1851 af 20. september 2021, med de ændringer, der følger af § 4 i lov nr. 2591 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 2600 af 28. december 2021, § 1 i lov nr. 2601 af 28. december 2021, § 3 i lov nr. 158 af 31. januar 2022, § 1 i lov nr. 226 af 15. februar 2022, lov nr. 292 af 8. marts 2022, § 2 i lov nr. 452 af 20. april 2022, § 1 i lov nr. 696 af 24. maj 2022, § 1 i lov nr. 892 af 21. juni 2022, § 2 i lov nr. 893 af 21. juni 2022 og § 1 i lov nr. 897 af 21. juni 2022.

Særlig del

12. kapitel

Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed

§ 98. Den, som foretager en handling, der sigter til ved udenlandsk bistand, ved magtanvendelse eller ved trussel derom at bringe den danske stat eller nogen del af denne under fremmed herredømme eller at løsrive nogen del af staten, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk. 2. Efter bestemmelsen i stk. 1 straffes også den, som med det nævnte formål iværksætter mere omfattende sabotage, produktions- eller trafikstandsning, samt den, der deltager i sådan foranstaltning vidende om, hvortil handlingen sigter.

§ 99. Den, som foretager en handling, der sigter til at påføre den danske stat eller nogen med den for krigstilfælde forbunden stat krig, besættelse eller andre fjendtligheder såsom blokade eller anden tvangsforanstaltning, eller som i øvrigt virker for, at den danske stats bestemmelsesfrihed ved udenlandsk bistand krænkes, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk. 2. Ved besættelse forstås her og andetsteds i kapitlerne 12 og 13 fremmed besættelse af dansk statsområde, når og så længe den påtvings landet ved magtanvendelse eller trussel derom.

§ 100. Den, som ved offentlige udtalelser tilskynder til, eller som fremkalder øjensynlig fare for fjendtlige forholdsregler mod den danske stat, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Den, som ved offentlige udtalelser tilskynder til, eller som fremkalder øjensynlig fare for fremmed magts indblanding i den danske stats anliggender, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 101. Den, som med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes, straffes med fængsel indtil 16 år.

§ 101 a. Den, der har dansk indfødsret eller bopæl i den danske stat, og som under en væbnet konflikt, i hvilken den danske stat er part, er tilsluttet en væbnet styrke for en part, som kæmper mod den danske stat, straffes med fængsel indtil 12 år. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil på livstid. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor den pågældende har deltaget i kamphandlinger.

Stk. 2. Den, der hverver en person med dansk indfødsret eller bopæl i den danske stat til en væbnet styrke under de omstændigheder, der er beskrevet i stk. 1, eller som offentligt tilskynder en sådan person til at tilslutte sig fjendtlige styrker i sådanne konflikter, straffes med fængsel indtil 12 år. Under sær-

ligt skærpene omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpene omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

§ 102. Den, som uden for de tilfælde, der er nævnt i § 101 a, under krig eller besættelse yder fjenden bistand ved råd eller dåd eller til fremme af fjendtlig interesse svækker den danske stats eller dens forbundsfælles kampdygtighed, straffes med fængsel indtil 16 år.

Stk. 2. Som bistand til fjenden anses således følgende forhold:

- 1) Hvervning til eller tjenstgøring i fjendtlig krigs- eller besættelsesmagts væbnede styrker eller i tilknytning til disse virkende militære eller politimæssige korps eller lignende korps eller organisationer.
- 2) Udførelse af hverv som civil funktionær under fjendtlig krigs- eller besættelsesmagts politi- eller fængselsvæsen, for så vidt hvervet omfatter deltagelse i afhøring eller bevogtning af fanger.
- 3) Angiveri eller lignende medvirken til, at nogen af fjendtlig myndighed eller dermed samarbejdende organisation eller person anholdes eller udsættes for anholdelse eller overlast.
- 4) Propaganda til fordel for fjendtlig krigs- eller besættelsesmagt, herunder virksomhed som udgiver, redaktør eller forretningsfører ved dagblad, tidsskrift, forlag eller pressebureau, der arbejder til fremme af fjendtlig interesse.
- 5) Ydelse af væsentlig økonomisk støtte til fremme af propaganda af den under nr. 4 nævnte art eller til parti eller organisation, der på utilbørlig måde samarbejder med den fjendtlige krigs- eller besættelsesmagt eller virker til fremme af dennes interesser.

Stk. 3. Har angiveri, jf. stk. 2, nr. 3, fundet sted under sådanne omstændigheder, at gerningsmanden har indset, at nogen derved blev udsat for overhængende fare for at miste livet, lide alvorlig skade på legeme eller helbred, blive ført ud af landet eller blive berøvet friheden i længere tid, eller er overtrædelse af §§ 245, 246 eller 250 begået for derved at fremtvinge forklaring eller tilståelse eller i øvrigt som led i mishandling af fanger, kan fængsel på livstid idømmes.

§ 103. Den, som under krig eller besættelse eller under truende udsigt dertil misligholder en kontrakt, der vedrører de af den danske stat i den anledning truffene foranstaltninger, eller som på anden måde modvirker sådanne foranstaltninger, straffes med fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Har misligholdelsen fundet sted af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 104. Den, som på utilbørlig måde, direkte eller gennem mellemlid, i erhvervsmæssig henseende samarbejder med fjendtlig krigs- eller besættelsesmagt, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år.

Stk. 2. Strafansvar efter stk. 1 kan pålægges enhver, der har haft en ledende stilling i vedkommende virksomhed. Strafansvar kan ligeledes pålægges andre i virksomheden beskæftigede personer, når der for deres vedkommende foreligger en særligt stødende optræden.

Stk. 3. Ved afgørelsen af, om og i hvilken grad forholdet må anses for utilbørligt, vil foruden virksomhedens betydning for den fjendtlige krigs- eller besættelsesmagt navnlig være at tage i betragtning, hvorvidt vedkommende

- 1) selv har været aktiv for at få forretningsforbindelse indledet, fortsat eller udvidet,
- 2) i fjendens interesse på eget initiativ har foretaget en omlægning af virksomheden eller ydet eller forsøgt at yde større eller hurtigere produktion end påkrævet,
- 3) har påkaldt fjendens bistand overfor danske myndigheder til fremme af sine interesser,
- 4) har hindret eller søgt at hindre danske myndigheder i at få fuld adgang til at blive bekendt med virksomhedens forhold eller
- 5) har opnået eller søgt at opnå urimelig fortjeneste eller andre fordele, der ikke har været forretningsmæssig rimeligt begrundede.

§ 105. Den, som under besættelse foretager en handling, der sigter til at formå besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at krænke danske myndigheders bestemmelsesfrihed, eller som på utilbørlig måde udnytter forbindelse med besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at skaffe sig eller andre særlig fordel, straffes med fængsel indtil 8 år.

§ 106. Den, som handler mod statens tarv under varetagelsen af et ham overdraget hverv til på statens vegne at forhandle eller afgøre noget med fremmed stat, straffes med fængsel indtil 16 år.

§ 107. Den, som i fremmed magts eller organisations tjeneste eller til brug for personer, der virker i sådan tjeneste, udforsker eller giver meddelelse om forhold, som af hensyn til danske stats- eller samfundsinteresser skal holdes hemmelige, straffes, hvad enten meddelelsen er rigtig eller ej, for spionage med fængsel indtil 16 år.

Stk. 2. Såfremt det drejer sig om de i § 109 nævnte forhold, eller handlingen finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige indtil fængsel på livstid.

§ 108. Den, som, uden at forholdet falder ind under § 107, i øvrigt foretager noget, hvorved fremmed efterretningstjeneste sættes i stand til eller hjælpes til umiddelbart eller middelbart at virke inden for den danske stats område, herunder samarbejde om at udøve påvirkningsvirksomhed med henblik på at påvirke beslutningstagning eller den almene meningsdannelse, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Såfremt det drejer sig om efterretninger vedrørende militære anliggender, eller virksomheden finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige indtil fængsel i 12 år. Det samme gælder, hvis påvirkningsvirksomheden efter stk. 1 udøves i forbindelse med de valg og stemmeafgivelser, der er omfattet af § 116.

§ 109. Den, som røber eller videregiver meddelelse om statens hemmelige underhandlinger, rådslagninger eller beslutninger i sager, hvorpå statens sikkerhed eller rettigheder i forhold til fremmede stater beror, eller som angår betydelige samfundsøkonomiske interesser over for udlandet, straffes med fængsel indtil 12 år.

Stk. 2. Foretages de nævnte handlinger uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 110. Den, som forfalsker, ødelægger eller bortskaffer noget dokument eller anden genstand, der er af betydning for statens sikkerhed eller rettigheder i forhold til fremmede stater, straffes med fængsel indtil 16 år.

Stk. 2. Foretages de nævnte handlinger uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 110 a. Med bøde eller fængsel indtil 3 år straffes den, som forsætligt eller uagtsomt uden behørig tilladelse

- 1) beskriver, fotograferer eller på anden måde afbilder danske ikke almentilgængelige militære forsvarsanlæg, depoter, enheder, våben, materiel el. lign., eller som mangfoldiggør eller offentliggør sådanne beskrivelser eller afbildninger,
- 2) offentliggør bestemmelser, der vedrører danske stridskræfters mobilisering og andet krigsberedskab.

Stk. 2. Med bøde straffes den, som forsætligt eller uagtsomt uden behørig tilladelse optager fotografier fra luftfartøj over dansk statsområde eller offentliggør sådanne ulovligt optagne fotografier.

§ 110 b. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som medvirker til neutralitetskrænkelser mod den danske stat fra en fremmed magts side.

§ 110 c. Den, som overtræder bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til værn for statens forsvars- eller neutralitetsforanstaltninger, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 år straffes den, som overtræder bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til gennemførelse af statens forpligtelser som medlem af Forenede Nationer.

Stk. 3. Med samme straf som i stk. 2 straffes den, der overtræder bestemmelser indeholdt i eller udstedt i medfør af forordninger, som er vedtaget med hjemmel i artikel 60, 301 eller 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab eller artikel 215 eller 352 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, og som tager sigte på helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de finansielle eller økonomiske forbindelser med et eller flere lande uden for Den Europæiske Union eller på tilsvarende sanktioner over for enkeltpersoner, grupper af personer eller juridiske personer.

Stk. 4. Begås en forbrydelse som nævnt i stk. 1, 2 eller 3 uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 110 d. Begås nogen af de i kapitlerne 25, 26 og 27 omhandlede forbrydelser mod et fremmed stats- overhoved eller lederen af en fremmed diplomatisk mission, kan den der foreskrevne straf forhøjes med indtil det halve, medmindre forholdet er omfattet af kapitel 13.

§ 110 e. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der offentlig forhåner en fremmed nation, en fremmed stat, dens flag eller andet anerkendt nationalmærke eller De Forenede Nationers eller Det Europæiske Råds flag.

§ 110 f. De i dette kapitel omhandlede forbrydelser er i alle tilfælde genstand for offentlig påtale, der sker efter justitsministerens påbud.

13. kapitel

Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.

§ 111. Den, som foretager en handling, der sigter til ved udenlandsk bistand, ved magtanvendelse eller trussel derom at forandre statsforfatningen eller sætte den ud af kraft, straffes med fængsel indtil på livstid.

§ 112. Den, som foretager nogen handling, der sigter til at berøve kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, livet, straffes med fængsel ikke under 6 år.

§ 113. Den, som antaster Folketingets sikkerhed eller frihed eller i øvrigt foretager nogen handling, der sigter til ved magtanvendelse eller trussel derom at aftvinge Folketinget nogen beslutning eller hindre det i frit at udøve sin virksomhed, straffes med fængsel indtil 16 år eller under særligt skærpende omstændigheder på livstid.

Stk. 2. Samme straf kommer til anvendelse på den, der på tilsvarende måde angriber eller øver tvang mod kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, eller mod ministrene, Rigsretten eller Højesteret.

§ 114. For terrorisme straffes med fængsel indtil på livstid den, som med forsæt til at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt at tvinge danske eller udenlandske offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer begår en eller flere af de følgende handlinger, når handlingen i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade:

- 1) Manddrab efter § 237.
- 2) Grov vold efter § 245 eller § 246.
- 3) Frihedsberøvelse efter § 261.

4) Forstyrrelse af trafiksikkerheden efter § 184, stk. 1, retsstridige forstyrrelser i driften af almindelige samfærdselsmidler m.v. efter § 193, stk. 1, eller groft hærværk efter § 291, stk. 2, hvis disse overtrædelser begås på en måde, der kan bringe menneskeliv i fare eller forårsage betydelige økonomiske tab.

5) Kapring af transportmidler efter § 183 a.

6) Overtrædelser af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særligt skærpende omstændigheder efter § 192 a.

7) Brandstiftelse efter § 180, sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud, jernbane- eller anden transportulykke efter § 183, stk. 1 og 2, sundhedsfarlig forurening af vandforsyningen efter § 186, stk. 1, sundhedsfarlig forurening af ting bestemt til almindelig udbredelse m.v. efter § 187, stk. 1.

8) Besiddelse eller anvendelse m.v. af radioaktive stoffer efter § 192 b.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der med det i stk. 1 nævnte forsæt transporterer våben eller eksplosivstoffer.

Stk. 3. Endvidere straffes på samme måde den, som med det i stk. 1 nævnte forsæt truer med at begå en af de i stk. 1 og 2 nævnte handlinger.

§ 114 a. Begås en af de i nr. 1-8 nævnte handlinger, uden at forholdet omfattes af § 114, kan straffen overstige den højeste for lovovertrædelsen foreskrevne straf indtil det dobbelte. Hvis den højeste straf, der er foreskrevet for den pågældende handling, er mindre end 4 års fængsel, kan straffen dog stige til fængsel indtil 6 år.

1) Overtrædelse af § 180, § 181, stk. 1, § 183, stk. 1 eller 2, § 183 a, § 184, stk. 1, § 192 a, § 193, stk. 1, §§ 237, 244, 245, 246, 250, § 252, stk. 1, § 266, § 288 eller § 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 1 i konventionen af 16. december 1970 om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, artikel 1 i konventionen af 23. september 1971 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed eller artikel II i protokollen af 24. februar 1988 til bekæmpelse af ulovlige voldshandlinger i lufthavne, der betjener den internationale civile luftfart.

2) Overtrædelse af § 180, § 181, stk. 1, § 183, stk. 1 eller 2, § 184, stk. 1, §§ 237, 244, 245, 246, 250, § 252, stk. 1, § 260, § 261, stk. 1 eller 2, § 266 eller § 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 2 i konventionen af 14. december 1973 om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter.

3) Overtrædelse af § 261, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 1 i den internationale konvention af 17. december 1979 imod gidseltagning.

4) Overtrædelse af § 180, § 181, stk. 1, § 183, stk. 1 eller 2, § 186, stk. 1, §§ 192 a, 192 b, 237, 244, 245, 246, 260, 266, 276, 278, 279, 279 a, 281, 288 eller § 291, stk. 2, når handlingen er omfattet af artikel 7 i IAEA-konventionen (Det Internationale Atomenergiagenturs konvention) af 3. marts 1980 om fysisk beskyttelse af nukleare materialer.

5) Overtrædelse af § 180, § 181, stk. 1, § 183, stk. 1 eller 2, § 183 a, § 184, stk. 1, § 192 a, § 193, stk. 1, §§ 237, 244, 245, 246, § 252, stk. 1, §§ 260, 266, 288 eller § 291, stk. 1 eller 2, når handlingen er omfattet af artikel 3 i konventionen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartssikkerheden eller artikel 2 i protokollen af 10. marts 1988 til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod sikkerheden for fastgjorte platforme, der befinder sig på kontinentalsokkelen.

6) Overtrædelse af § 180, § 181, stk. 1, § 183, stk. 1 eller 2, § 183 a, § 184, stk. 1, § 186, stk. 1, § 192 a, § 193, stk. 1, §§ 237, 244, 245, 246, 250, § 252, stk. 1, § 266 eller § 291, stk. 2, når handlingen er omfattet af artikel 2 i den internationale konvention af 15. december 1997 til bekæmpelse af terrorbombninger.

7) Overtrædelse af § 192 b, § 260 eller § 266, når handlingen er omfattet af artikel 2 i den internationale konvention af 13. april 2005 til bekæmpelse af nuklear terrorisme.

8) Overtrædelse af § 183, stk. 1 eller 2, når der er tale om forvoldelse af sprængning rettet mod en offentlig bygning eller institution.

§ 114 b. Med fængsel indtil 12 år straffes den, som

- 1) direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til,
- 2) direkte eller indirekte tilvejebringer eller indsamler midler til eller
- 3) direkte eller indirekte stiller penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

§ 114 c. Med fængsel indtil 12 år straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter.

Stk. 3. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som lader sig hverve til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a. Er den pågældende tilsluttet en væbnet styrke, kan straffen stige til fængsel indtil 12 år eller under særligt skærpende omstændigheder til fængsel indtil på livstid. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor den pågældende har deltaget i kamphandlinger.

§ 114 d. Med fængsel indtil 12 år straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a med viden om, at personen har til hensigt at anvende færdighederne til dette formål. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor der er tale om overtrædelser af systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b med viden om, at personen har til hensigt at anvende de tillærte færdigheder til dette formål.

Stk. 3. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som lader sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a.

§ 114 e. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som i øvrigt fremmer virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af §§ 114, 114 a, 114 b, 114 c eller 114 d. Er den pågældende tilsluttet en væbnet styrke, kan straffen stige til fængsel indtil 12 år eller under særligt skærpende omstændigheder til fængsel indtil 16 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor den pågældende har deltaget i kamphandlinger.

§ 114 f. Den, som, uden at forholdet omfattes af §§ 114-114 e, deltager i eller yder væsentlig økonomisk eller anden væsentlig støtte til korps, gruppe eller sammenslutning, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, straffes med fængsel indtil 8 år.

§ 114 g. Den, som, uden at forholdet omfattes af §§ 114-114 f, deltager i ulovlig militær organisation eller gruppe, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 114 h. Med fængsel indtil 8 år straffes den, der under skærpende omstændigheder i strid med lovgivningen om ikke spredning af masseødelæggelsesvåben m.v.

- 1) udfører produkter med dobbelt anvendelse uden tilladelse,
- 2) til brug for myndighedernes afgørelser om produkter med dobbelt anvendelse giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for sagens afgørelse eller
- 3) handler i strid med vilkår, der er fastsat i myndighedernes afgørelser om produkter med dobbelt anvendelse.

§ 114 i. Den, der fra en gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a, modtager økonomisk støtte i penge eller andre ydelser til brug for oprettelse eller drift af en institution eller virksomhed eller til lignende formål her i landet, straffes med fængsel indtil 8 år.

§ 114 j. Den, der har dansk indfødsret eller bopæl i den danske stat, og som uden tilladelse indrejser eller opholder sig i et område som nævnt i stk. 3, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for indrejse og ophold som led i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv.

Stk. 3. Justitsministeren kan efter forhandling med udenrigsministeren og forsvarsministeren fastsætte regler om, at et område, hvor en gruppe eller sammenslutning som nævnt i § 114 e er part i en væbnet konflikt, skal være omfattet af stk. 1. Folketinget kan ved en folketingsbeslutning ophæve regler fastsat af justitsministeren efter 1. pkt.

Stk. 4. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger til det, tillader efter ansøgning, at en person indrejser eller opholder sig i et område som nævnt i stk. 1, hvis indrejsen eller opholdet har et anerkendelsesværdigt formål. En tilladelse kan omfatte en gruppe af personer, der er tilknyttet en bestemt virksomhed eller organisation m.v.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om indgivelse af ansøgninger efter stk. 4, herunder om fristen herfor. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at afgørelser efter stk. 4 ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 115. Begås, uden at forholdet falder ind under §§ 112 og 113, nogen af de i kapitlerne 25, 26 og 27 omhandlede forbrydelser mod kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, forhøjes de i de nævnte bestemmelser foreskrevne straffe indtil det dobbelte.

Stk. 2. Begås nogen af de nævnte forbrydelser mod dronningen, enkedronningen eller tronfølgeren, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

§ 116. Den, som hindrer foretagelsen af valg til Folketinget, Færøernes lagting eller til kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder eller gør forsøg herpå, eller som forvansker et valgs udfald eller umuliggør opgørelsen, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Samme straf finder anvendelse, når sådanne handlinger foretages ved lovhjemlede umiddelbare stemmeafgivninger i offentlige anliggender.

§ 117. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som ved de i § 116 omhandlede valg eller stemmeafgivninger

- 1) uberettiget skaffer sig eller andre adgang til at deltage i afstemningen,
- 2) ved ulovlig tvang (§ 260), ved frihedsberøvelse eller ved misbrug af overordningsforhold søger at formå nogen til at stemme på en bestemt måde eller til at undlade at stemme,
- 3) ved svig bevirker, at nogen mod sin hensigt afholder sig fra at stemme, eller at hans stemmeafgivning bliver ugyldig eller virker anderledes end tilsigtet,
- 4) yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde eller til at undlade at stemme,
- 5) modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme på en vis måde eller for at undlade at stemme.

§ 118. Den, som ved magtanvendelse eller trussel derom eller under udnyttelse af frygt for fremmed magts indgriben hindrer eller søger at hindre offentlige myndigheder i den frie udøvelse af deres virksomhed, straffes, når handlingen foretages med det formål at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, med fængsel indtil 12 år.

Stk. 2. Samme straf finder anvendelse på den, som i den i stk. 1 nævnte hensigt og ved anvendelse af de der nævnte midler alvorligt krænker ytringsfriheden eller hindrer foreninger eller andre sammenslutninger i frit at udøve deres lovlige virksomhed.

Stk. 3. Med samme straf anses endvidere den, der i den i stk. 1 nævnte hensigt og under anvendelse af de der nævnte midler begår den i § 193 omhandlede forbrydelse eller lignende alment skadelig handling.

§ 118 a. De i §§ 111-115 og 118 omhandlede forbrydelser er i alle tilfælde genstand for offentlig påtale, der sker efter justitsministerens påbud.

14. kapitel

Forbrydelser mod den offentlige myndighed m.v.

§ 119. Den, som øver vold, truer med at øve vold eller offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter trussel om vold mod nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, eller at forholdet er begået mod den pågældende i dennes fritid.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som, uden at forholdet falder ind under stk. 1, fremsætter trusler om vold, om frihedsberøvelse eller om sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold mod nogen, der af det offentlige er tillagt domsmyndighed eller myndighed til at træffe afgørelse vedrørende retsforhold eller vedrørende håndhævelse af statens straffemyndighed, i anledning af udførelsen af tjenesten eller hvervet, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling.

Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen for trussel om vold efter stk. 1 skal der lægges vægt på den betydning, som lovovertrædelsen kan have for den pågældendes udførelse af tjenesten eller hvervet. Derudover skal det ved fastsættelse af straffen for trussel om vold efter stk. 1 betragtes som en skærpende omstændighed, at lovovertrædelsen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre den forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Stk. 4. Lægges nogen i øvrigt de nævnte personer hindringer i vejen for udførelsen af deres tjeneste eller hverv, straffes han med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Stk. 5. Øves der vold, der er omfattet af stk. 1, mod en person, der er ansat i en af kriminalforsorgens institutioner, kan straffen forhøjes indtil det dobbelte.

§ 119 a. Den, som krænker en af de i § 119 nævnte personers fred ved at kontakte, forfølge eller på anden måde chikanere den pågældende under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen skal der lægges vægt på den betydning, som lovovertrædelsen kan have for den pågældendes udførelse af tjenesten eller hvervet.

§ 119 b. Den, der med genstande angriber nogen af de i § 119 nævnte personer, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, eller at forholdet er begået mod den pågældende i dennes fritid.

Stk. 2. Øves der vold, der er omfattet af stk. 1, mod en person, der er ansat i en af kriminalforsorgens institutioner, kan straffen forhøjes indtil det dobbelte.

§ 120. De i § 119 og § 119 b foreskrevne straffe finder, når de dér nævnte handlinger iværksættes ved hjælp af opløb, anvendelse på dem, der anstifter til eller leder opløbet, og på de deltagere, som undlader at efterkomme øvrighedens lovlige forkyndte påbud til mængden om at skilles.

§ 121. Den, som med hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale overfalder nogen af de i § 119 nævnte personer under udførelsen af hans tjeneste eller hverv eller i anledning af samme, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 122. Den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget i tjenesten, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

§ 123. Den, som med trussel om vold forulemper, eller som med vold, ulovlig tvang efter § 260, trusler efter § 266 eller på anden måde begår en strafbar handling mod en person, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen skal der lægges vægt på den betydning, som lovovertrædelsen kan have for muligheden for at retsforfølge strafbare handlinger.

§ 124. Den, der flygter som anholdt eller fængslet, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Det gælder dog ikke den, der er varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35 eller er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der befrier en anholdt, fængslet eller tvangsanbragt person, såvel som den, der tilskynder eller hjælper en sådan person til at undvige eller holder den undvegne skjult.

Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 eller 2 skal det indgå som en skærpende omstændighed, at den, der flygter eller bistås hermed, er indsat i et lukket fængsel eller arresthus, herunder personer i forvaring.

Stk. 4. Den, som ulovligt sætter sig i forbindelse med nogen fængslet eller tvangsanbragt person, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

Stk. 5. Den, der i et arresthus eller lukket fængsel som anholdt, fængslet eller forvaringsanbragt uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. På samme måde straffes besøgende og andre personer, som uretmæssigt medtager en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel. Tilsvarende straffes en varetægtsarrestant, der som frihedsberøvet i institution m.v. uden for kriminalforsorgen uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1, 2 og 4 gælder også i forhold til

- 1) personer i forvaring,
- 2) personer, der i stedet for varetægtsfængsel er frihedsberøvet i institution m.v.,
- 3) personer, der i medfør af § 74 a er frihedsberøvet i institution m.v.,
- 4) personer, der i forbindelse med fuldbyrdelse af straf uden for arresthuse og fængsler, jf. stk. 1, er frihedsberøvet på bopælen under intensiv overvågning og kontrol efter straffuldbyrdelseslovens kapitel 13 a eller i institution m.v., og
- 5) personer, der afsoner fængselsstraf under udstationering fra fængsel eller arresthus.

§ 124 a. Overtrædelse af et forbud efter § 79 a, stk. 1, og § 79 b, stk. 1, straffes med fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Overtrædelse af et opholdsforbud efter § 79 c, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 125. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som

- 1) for at unddrage nogen fra forfølgning for en forbrydelse eller straf holder ham skjult, hjælper ham til flugt eller udgiver ham for en anden,
- 2) tilintetgør, forvansker eller bortskaffer genstande af betydning for en offentlig undersøgelse eller udsletter en forbrydelses spor.

Stk. 2. Den, der foretager de nævnte handlinger for at unddrage sig selv eller nogen af sine nærmeste fra forfølgning eller straf, straffes ikke.

§ 125 a. Den, som for vindings skyld og under i øvrigt særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i menneskesmugling efter udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1-5, straffes med fængsel indtil 8 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor andres liv udsættes for fare, eller hvor der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter.

§ 126. Den, som fjerner eller ødelægger noget ved offentlig foranstaltning anbragt segl eller mærke, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 3 måneder straffes den, som borttager eller beskadiger nogen ved offentlig foranstaltning opslået bekendtgørelse.

§ 127. Den, som unddrager sig krigstjeneste eller bevirker eller medvirker til, at nogen værnepligtig ikke opfylder værnepligten, eller som tilskynder værnepligtige eller personer, der hører til krigsmagten, til ulydighed mod tjenstlige befalinger, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Sker det under krig eller truende udsigt dertil, er straffen fængsel indtil 6 år.

§ 128. Den, som i den danske stat foretager hvervning til fremmed væbnet styrke, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 129. Den, som uberettiget giver offentlig meddelelse om det ved de i § 116 nævnte valghandlinger og stemmeafgivelser foregåede eller om forhandlinger af fortrolig karakter inden for offentlige råd og myndigheder, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 måneder. På samme måde straffes den, som uberettiget giver offentlig meddelelse om forhandlinger inden for kommissioner og udvalg, der er nedsat af regeringen, såfremt det enten af regeringen eller af vedkommende kommission eller udvalg selv er fastsat og offentlig meddelt, at forhandlingerne er hemmelige.

§ 129 a. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der offentliggør bevidst usande gengivelser eller falske citater af meddelelser om faktiske forhold fremsat i retsmøder eller givet i Folketingets, kommunale eller offentlige råds eller myndigheders møder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der ved bevidst usandfærdigt offentligt at tillægge regeringen eller nogen anden offentlig myndighed en handling, som den ikke har foretaget, skader landets interesser i forhold til udlandet.

§ 130. Den, som udøver en ham ikke tilkommende offentlig myndighed, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 131. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som offentligt eller i retsstridig hensigt udgiver sig for at have en offentlig myndighed eller offentlig bemyndigelse til en virksomhed, eller som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, til hvilken en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt.

§ 132. Med bøde straffes den, som forsætligt eller ved uagtsomhed på retsstridig måde benytter

- 1) kendetegn eller dragt, som er forbeholdt dansk eller fremmed offentlig myndighed eller militærpersoner,
- 2) kendetegn eller betegnelse, som er forbeholdt personer, indretninger og materiel, der er bestemt til at yde hjælp til sårede eller syge i krig, eller

3) kendetegn eller navn for mellemstatlige organisationer.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til efterligninger af de nævnte kendetegn, dragter og betegnelser.

§ 132 a. Den, der deltager i videreførelsen af en forening, efter at den foreløbig er forbudt af regeringen eller opløst ved dom, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 132 b. Politiet kan forbyde en person, som har haft en tæt tilknytning til en forening, der er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, at færdes og opholde sig bestemte steder, hvis det vurderes at være af væsentlig betydning for at sikre, at foreningen ikke videreføres.

Stk. 2. Politiet kan påbyde personer, som på et bestemt sted deltager i en forsamling af personer, hvoraf en stor del har haft en tilknytning til en forening, som inden for de seneste 10 år er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, at forlade stedet eller forsamlingen, hvis forsamlingen er egnet til at skabe utryghed for de omkringboende eller forbipasserende.

Stk. 3. Forbud efter stk. 1 skal meddeles skriftligt og være begrundet. For forbuddet skal fastsættes en frist, der ikke kan overstige 1 år. Fristen kan forlænges med indtil 6 måneder ad gangen.

Stk. 4. Overtrædelse af et forbud efter stk. 1 straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 5. Manglende efterkommelse af et påbud efter stk. 2 straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

15. kapitel

Forbrydelser mod den offentlige orden og fred

§ 133. Den, som fremkalder opløb med det forsæt at øve eller true med vold på person eller gods, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. På samme måde straffes de, der ved et opløb, under hvilket nævnte formål er lagt for dagen, optræder som opløbets ledere, samt enhver deltager, der undlader at efterkomme øvrighedens lovligt forkyndte påbud til mængden om at skilles.

Stk. 3. Begås der under sådant opløb nogen under dets formål hørende forbrydelse, straffes opløbets anstiftere eller ledere efter den bestemmelse, der gælder for den pågældende forbrydelse.

§ 134. Deltagere i et opløb, der vidende om, at påbud om at skilles er forkyndt på foreskreven måde, ikke efterkommer dette, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

§ 134 a. Deltagere i slagsmål eller i anden grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted straffes, såfremt de har handlet efter aftale eller flere i forening, med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

§ 134 b. Den, der i forbindelse med møder, forsamlinger, optog eller lignende på offentligt sted færdes med ansigtet helt eller delvis tildækket med hætte, maske, bemaling eller lignende på en måde, der er egnet til at hindre identifikation, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som på offentligt sted besidder genstande, der må anses for bestemt til tildækning af ansigtet under de i stk. 1 nævnte omstændigheder.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte forbud gælder ikke for tildækning af ansigtet, der tjener et anerkendelsesværdigt formål.

§ 134 c. Den, som på offentligt sted bærer en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt, straffes med bøde.

Stk. 2. Det i stk. 1 nævnte forbud gælder ikke for tildækning af ansigtet, der tjener et anerkendelsesværdigt formål.

§ 135. Med bøde eller fængsel indtil 3 måneder straffes den, som ved ugrundet påkaldelse af hjælp, misbrug af faresignal el. lign. forårsager udrykning af politi, ambulance, redningsberedskabet eller sø- eller luftredningstjenesten.

§ 136. Den, som uden derved at have forskyldt højere straf offentlig tilskynder til forbrydelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Den, der offentligt udtrykkeligt billiger en af de i denne lovs 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 3. Den, der som led i religiøs oplæring udtrykkeligt billiger handlinger, som er omfattet af denne lovs §§ 114-114 j, 208, 210, 216, 222, 223 og 225, jf. §§ 216, 222 og 223, §§ 237, 243-246, 260, 260 a og 261, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 137. Den, som søger at forhindre afholdelsen af lovlig offentlig sammenkomst, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der ved larm eller uorden forstyrrer offentlig samling af Folketinget, Færøernes lagting, kommunale eller andre offentlige råd, gudstjeneste eller anden offentlig kirkelig handling, eller som på usømmelig måde forstyrrer ligfærd.

§ 138. Den, som forsætligt eller ved grov uagtsomhed bringer sig i beruset tilstand, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år, hvis han i denne tilstand udsætter andres person eller betydeligere formueværdier for fare.

§ 139. Den, som krænker gravfreden eller gør sig skyldig i usømmelig behandling af lig, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som gør sig skyldig i usømmelig behandling af ting, der hører til en kirke og anvendes til kirkeligt brug.

§ 140. (Ophævet)

§ 141. Den, som er vidende om, at nogen af de i §§ 98, 99, 102, 106, 109, 110, 111, 112 og 113 omhandlede forbrydelser mod staten eller de øverste statsmyndigheder eller en forbrydelse, der medfører fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier, tilsigtes begået, og som ikke gør, hvad der står i hans magt, for at forebygge forbrydelsen eller dens følger, om fornødent ved anmeldelse til øvrigheden, straffes, hvis forbrydelsen bliver begået eller forsøgt, med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Den, der undlader at foretage sådanne forebyggelseshandlinger, straffes dog ikke, hvis deres foretagelse for ham selv eller hans nærmeste ville medføre fare for liv, helbred eller velfærd.

§ 142. Med bøde eller fængsel indtil 3 måneder straffes den, som undlader på opfordring at yde nogen, hvem offentlig myndighed tilkommer, en bistand, hvorved ulykke eller forbrydelse, der udsætter andres liv, helbred eller velfærd for fare, skal afvendes, skønt sådan bistand kunne ydes uden fare eller opofrelse af større betydning.

§ 143. Med fængsel indtil 4 år straffes den, som under særligt skærpende omstændigheder overtræder et pålæg nævnt i hjemrejselovens § 23, stk. 2. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig et betydeligt antal overtrædelser over en længere periode.

16. kapitel

Forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv m.v.

§ 144. Den, der i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

§ 145. Kræver eller modtager nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, for privat vindings skyld kendelse for tjenestehandling, skat eller afgift, der ikke skyldes, straffes han med bøde eller fængsel indtil 6 år. Beholder han for privat vindings skyld sådan i god tro oppebåren ydelse efter at være blevet opmærksom på fejlen, straffes han med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 146. Begår nogen, der har domsmyndighed, eller hvem der tilkommer offentlig myndighed til at træffe afgørelse i retsforhold, der vedrører private, uretfærdighed ved sagens afgørelse eller behandling, straffes han med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Begås handlingen med forsæt til velfærdsfortabelse for nogen, er straffen fængsel indtil 16 år.

§ 147. Når nogen, hvem det påhviler at virke til håndhævelse af statens straffemyndighed, derved anvender ulovlige midler for at opnå tilståelse eller forklaring eller foretager en lovstridig anholdelse, fængsling, ransagning eller beslaglæggelse, straffes han med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 148. Når nogen, hvem domsmyndighed eller anden offentlig myndighed til at træffe afgørelse i retsforhold tilkommer, eller hvem det påhviler at virke for håndhævelse af statens straffemyndighed, forsætlig eller ved grov uagtsomhed undlader at iagttage den lovbestemte fremgangsmåde med hensyn til sagens eller enkelte retshandlingers behandling eller med hensyn til anholdelse, fængsling, ransagning, beslaglæggelse eller lignende forholdsregler, straffes han med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 149. Når nogen, hvem en fanges bevogtning eller fuldbyrdelse af domme i straffesager påhviler, lader en sigtet undvige, hindrer dommens fuldbyrdelse eller bevirker, at den fuldbyrdes på mildere måde end foreskrevet, straffes han med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 150. Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, misbruger sin stilling til at tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, straffes han med fængsel indtil 3 år.

§ 151. Den, som tilskynder eller medvirker til, at nogen, der er underordnet vedkommende i offentlig tjeneste eller hverv, forbryder sig i denne tjeneste, straffes, uden hensyn til om den underordnede kan straffes eller på grund af vildfarelse eller af andre grunde er straffri, efter den for den pågældende forbrydelse gældende bestemmelse.

§ 152. Den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Begås det i stk. 1 nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 2 år. Som særligt skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen eller udnyttelsen er sket under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

Stk. 3. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

§ 152 a. Bestemmelsen i § 152 finder tilsvarende anvendelse på den, som i øvrigt er eller har været beskæftiget med opgaver, der udføres efter aftale med en offentlig myndighed. Det samme gælder den, som virker eller har virket ved telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige.

§ 152 b. Med samme straf som efter § 152 straffes den, som udøver eller har udøvet en virksomhed eller et erhverv i medfør af offentlig beskikkelse eller anerkendelse, og som uberettiget videregiver eller udnytter oplysninger, som er fortrolige af hensyn til private interesser, og hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab.

Stk. 2. Med samme straf som efter § 152 straffes endvidere den, som virker eller har virket som ansat ved De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor, eller som arbejder eller har arbejdet i kontorets lokaler, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige statistiske oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab.

§ 152 c. Bestemmelserne i §§ 152-152 b gælder også for de pågældende personers medhjælpere.

§ 152 d. Bestemmelserne i §§ 152-152 c finder tilsvarende anvendelse på den, som uden at have medvirket til gerningen uberettiget skaffer sig eller udnytter oplysninger, der er fremkommet ved en sådan overtrædelse.

Stk. 2. Med samme straf straffes den, der uden at have medvirket til gerningen uberettiget videregiver oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1, som er fremkommet ved overtrædelse af §§ 152-152 c.

Stk. 3. På samme måde straffes den, som uden at have medvirket til gerningen uberettiget videregiver oplysninger, der er fortrolige af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar.

§ 152 e. Bestemmelserne i §§ 152-152 d omfatter ikke tilfælde, hvor den pågældende:

- 1) er forpligtet til at videregive oplysningen eller
- 2) handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

§ 152 f. Overtrædelse af §§ 152-152 d, hvorved der alene er krænket private interesser, er undergivet privat påtale.

Stk. 2. Offentlig påtale kan dog ske, når den forurettede anmoder herom.

§§ 153-154. (Ophævet)

§ 155. Misbruger nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, sin stilling til at krænke privates eller det offentliges ret, straffes han med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Sker det for at skaffe sig eller andre uberettiget fordel, kan fængsel indtil 2 år anvendes.

§ 156. Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, nægter eller undlader at opfylde pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, eller at efterkomme lovlig tjenstlig befaling, straffes han med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Uden for foranstående bestemmelse falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg.

Stk. 2. Begås overtrædelsen af en person i en ledende stilling, kan straffen stige til fængsel indtil 1 år.

§ 157. Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, gør sig skyldig i grov eller oftere gentagne forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører, straffes den pågældende med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Uden for foranstående bestemmelse falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg.

Stk. 2. Begås overtrædelsen af en person i en ledende stilling, kan straffen stige til fængsel indtil 1 år.

§ 157 a. Ved fastsættelse af straf for en overtrædelse af denne lov skal det indgå som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået ved tortur.

Stk. 2. Overtrædelsen anses for begået ved tortur, hvis den er begået i udøvelsen af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv ved at tilføje en anden person skade på legeme eller helbred eller stærk fysisk eller psykisk smerte eller lidelse

- 1) for at skaffe oplysninger eller en tilståelse fra nogen,
- 2) for at afstraffe, skræmme eller tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget eller
- 3) på grund af den pågældendes politiske overbevisning, køn, race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering.

§ 157 b. Bestemmelserne i §§ 145-157 gælder tilsvarende i udøvelse af udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, hvis handlingen er omfattet af § 157 a.

17. kapitel

Falsk forklaring og falsk anklage

§ 158. Den, som afgiver falsk forklaring for retten, herunder ved anvendelse af telekommunikation, straffes med fængsel indtil 4 år. Bestemmelsen finder tillige anvendelse på falsk forklaring for en udenlandsk ret.

Stk. 2. Med samme straf anses den, der afgiver falsk forklaring for De Europæiske Fællesskabers Domstol.

Stk. 3. Angår det falske udsagn alene noget, som er uden betydning for det forhold, der søges oplyst, kan straffen gå ned til bøde.

§ 159. Afgiver nogen falsk forklaring som sigtet i en offentlig straffesag eller under afhøring i tilfælde, hvor forklaring ifølge loven ikke må kræves, straffes han ikke.

Stk. 2. Afgives falsk forklaring under afhøring for retten i tilfælde, hvor den afhørte var berettiget til at nægte forklaring, kan straffen nedsættes og under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde.

§ 160. Gør nogen sig skyldig i grov uagtsomhed ved afgivelse af urigtig forklaring i et tilfælde, der ellers ville være strafbart efter § 158 eller § 159, stk. 2, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 161. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver en falsk erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt.

§ 162. Den, som ellers for eller til en offentlig myndighed afgiver urigtig erklæring om forhold, angående hvilke han er pligtig at afgive forklaring, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 163. Den, som i øvrigt til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 164. Den, der afgiver urigtige oplysninger til offentlig myndighed med forsæt til, at en uskyldig derved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der tilintetgør, forvansker eller bortskaffer bevis eller tilvejebringer falsk bevis med forsæt til, at nogen derved sigtes eller dømmes for et strafbart forhold.

Stk. 3. Den, der foretager en handling som nævnt i stk. 1 og 2 med forsæt til, at han selv eller en anden med dennes samtykke derved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold, som han ikke har begået, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 4. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal der lægges vægt på karakteren af det strafbare forhold, som de urigtige oplysninger vedrører, på omstændighederne ved afgivelsen af oplysningerne og på den krænkelse, der er forbundet med afgivelsen af oplysningerne.

Stk. 5. Efter den forurettedes begæring kan det i dommen bestemmes, at domsslutningen og så meget af domsgrundene, som retten skønner fornødent, ved offentlig foranstaltning skal kundgøres i en eller flere offentlige tidender.

§ 164 a. Den, som undlader at oplyse omstændigheder, der bestemt taler for, at en for en forbrydelse sigtet eller dømt er uskyldig, skønt dette kunne ske uden at udsætte den pågældende eller dennes nærmeste for fare for liv, helbred eller velfærd eller for forfølgning for vedkommende forbrydelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 165. Den, der til offentlig myndighed anmelder en strafbar handling, der ikke er begået, såvel som den, der til sådan myndighed indgiver falske klagemål, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

18. kapitel

Forbrydelser vedrørende betalingsmidler

§ 166. Den, som eftergør eller forfalsker penge for at bringe dem i omsætning som ægte, eller som i samme hensigt forskaffer sig eller andre eftergjorte eller forfalskede penge, straffes med fængsel indtil 12 år.

§ 167. Lige med eftergørelse og forfalskning straffes udgivelse af eftergjorte eller forfalskede penge. Har udgiveren modtaget pengene i god tro, kan straffen nedsættes til bøde.

§ 168. Den, der udgiver penge, som han formoder er eftergjorte eller forfalskede, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år. Har udgiveren modtaget pengene i god tro, kan straffen bortfalde.

§ 169. Med bøde straffes den, som forfærdiger, indfører eller udspreder genstande, som ved form og udstyr frembyder væsentlig ydre lighed med penge eller med et til almindeligt omløb bestemt finansielt instrument.

§ 169 a. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der uretmæssigt fremstiller, skaffer sig eller udbreder falske elektroniske penge med forsæt til, at de anvendes som ægte.

Stk. 2. Ved falske elektroniske penge forstås midler, der uden at være ægte elektroniske penge er egnede til at blive brugt som sådanne.

Stk. 3. Straffen kan stige til fængsel i 6 år, hvis handlingen er af særligt grov beskaffenhed, herunder navnlig på grund af den måde, den er udført på, eller på grund af beløbets størrelse.

§ 170. Med bøde eller fængsel indtil 3 måneder straffes den, som uden hjemmel i lovgivningen forfærdiger, indfører eller udgiver på ihændehaveren lydende forskrivninger, der fremtræder som bestemt til i snævrere eller videre kredse at benyttes som betalingsmiddel mand og mand imellem, eller som må forventes at ville blive benyttet på denne måde. Uden for foranstående bestemmelse falder fremmede pengesedler.

19. kapitel

Forbrydelser vedrørende bevismidler

§ 171. Den, der gør brug af et falsk dokument til at skuffe i retsforhold, straffes for dokumentfalsk.

Stk. 2. Ved et dokument forstås en skriftlig eller elektronisk med betegnelse af udstederen forsynet tilkendegivelse, der fremtræder som bestemt til at tjene som bevis.

Stk. 3. Et dokument er falsk, når det ikke hidrører fra den angivne udsteder, eller der er givet det et indhold, som ikke hidrører fra denne.

§ 172. Straffen for dokumentfalsk er bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Er dokumentfalsk af særligt grov karakter, eller er et større antal forhold begået, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

§ 173. Med straf som i § 172 angivet anses den, der benytter et med ægte underskrift forsynet dokument til at skuffe i retsforhold, når underskriften ved hjælp af en vildfarelse er opnået på et andet dokument eller på et dokument af andet indhold end af underskriveren tilsigtet.

§ 174. Den, som i retsforhold gør brug af et ægte dokument som vedrørende en anden person end den, hvem det virkelig angår, eller på anden mod dokumentets bestemmelse stridende måde, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 175. Den, der for at skuffe i retsforhold i offentligt dokument eller bog, i privat dokument eller bog, som det ifølge lov eller særligt pligtforhold påhviler den pågældende at udfærdige eller føre, eller i læge-, tandlæge-, jordemoder- eller dyrlægeattest afgiver urigtig erklæring om noget forhold, angående hvilket erklæringen skal tjene som bevis, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der i retsforhold gør brug af et sådant dokument eller en sådan bog som indeholdende sandhed.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, når dokumentet eller bogen er udfærdiget eller føres på andet læsbart medie.

§ 176. Med bøde eller fængsel indtil 3 år straffes den, der for at skuffe i samhandelen gør brug af genstande, som uberettiget er forsynet med offentligt stempel eller mærke, der skal afgive borgen for genstandens ægthed, art, godhed eller mængde.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der på samme måde gør brug af genstande, som uberettiget er forsynet med privat stempel, mærke eller anden betegnelse, der tjener til at angive noget genstanden vedrørende forhold, som er af betydning for samhandelen.

Stk. 3. Med straf som ovenfor angivet anses den, der på samme måde gør brug af genstande, på hvilke lovligt anbragt stempel, mærke eller betegnelse er forvansket eller fjernet.

§ 177. Med fængsel indtil 8 år anses den, der gør brug af eftergjort eller forfalsket stempelpapir, stempelmærker, andre til berigtigelse af offentlige skatter og afgifter tjenende mærker samt postfrimærker. Med en forholdsmæssig mindre straf anses den, der gør brug af tidligere benyttet papir eller mærker, på hvilke tegnet på den tidligere benyttelse er fjernet.

Stk. 2. Reglen i § 169 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til stempelmærker, postfrimærker og lignende frigørelsesmidler.

§ 178. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som for at skille nogen ved hans ret tilintetgør, bortskaffer eller helt eller delvis ubrugbargør et bevismiddel, der er tjenligt til at benyttes som sådant i et retsforhold.

§ 179. Den, som for at skuffe med hensyn til grænserne for grundejendom, grundrettigheder eller retigheder med hensyn til vandløb eller vandstrækninger sætter falsk skelsten eller andet mærke for disse

eller flytter, borttager, forvansker eller ødelægger sådant mærke, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

20. kapitel

Almenfarlige forbrydelser

§ 180. Sætter nogen ild til egen eller fremmed ejendom under sådanne omstændigheder, at han indser, at andres liv derved udsættes for overhængende fare, eller det sker med forsæt til at volde omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom eller til at befordre oprør, plyndring eller anden sådan forstyrrelse af samfundsordenen, straffes han med fængsel indtil på livstid.

§ 181. Forvolder nogen ellers ildebrand på fremmed ejendom, straffes han med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der med forsæt til at besvige brandforsikringen eller krænke panthaveres rettigheder eller med lignende retsstridigt forsæt forvolder ildebrand på egen ejendom eller på andens ejendom med ejerens samtykke.

Stk. 3. Straffen kan stige til fængsel i 10 år, hvis der foreligger særligt skærpende omstændigheder.

§ 182. Den, som af uagtsomhed forvolder ildsvåde på fremmed ejendom eller til skade for fremmed formueinteresse, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 183. Den, der med forsæt til skade på andres person eller formue forvolder sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud, jernbane- eller anden transportulykke, straffes med fængsel indtil 12 år.

Stk. 2. Foretages en af de i stk. 1 nævnte handlinger under de i § 180 angivne omstændigheder, er straffen fængsel indtil på livstid.

Stk. 3. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 183 a. Den, som ved ulovlig tvang, jf. § 260, tager kontrollen over et luftfartøj, et skib eller et andet kollektivt transportmiddel eller godstransportmiddel eller griber ind i dets manøvrering, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som ved ulovlig tvang, jf. § 260, tager kontrollen over et offshoreanlæg.

§ 184. Med bøde eller fængsel indtil 2 år eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år straffes den, der uden at være strafskyldig efter § 183 eller § 183 a forstyrrer sikkerheden for jernbaners, fartøjers, motorkøretøjers eller lignende transportmidlers drift eller sikkerheden for færdsel på offentlige færdselsveje.

Stk. 2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 185. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som, uagtet det var ham muligt uden særlig fare eller opofrelse for sig selv eller andre, undlader gennem betimelig anmeldelse eller på anden efter omstændighederne tjenlig måde efter evne at afværge ildsvåde, sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, søskade, jernbaneulykke eller lignende ulykke, der medfører fare for menneskeliv.

§ 186. Den, som forvolder fare for menneskers liv eller sundhed ved at fremkalde almindelig mangel på drikkevand eller ved at tilsætte vandbeholdninger, vandledninger eller vandløb sundhedsfarlige stoffer, straffes med fængsel indtil 10 år.

Stk. 2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 187. Med fængsel indtil 10 år straffes

- 1) den, der tilsætter ting, som er bestemt til forhandling eller udbredt benyttelse, gift eller andre stoffer, som medfører, at tingens benyttelse efter dens bestemmelse udsætter menneskers sundhed for fare,
- 2) den, der, når sådanne ting er således fordærvede, at nydelsen eller brugen af dem er på nævnte måde sundhedsfarlig, undergiver dem en behandling, der er egnet til at skjule deres fordærvede tilstand,
- 3) den, der med fortielse af den foretagne behandling stiller til salg eller i øvrigt søger at udbrede ting, der er behandlet som under 1) eller 2) nævnt.

Stk. 2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 188. Den, som uden at være strafskyldig efter § 187, nr. 3, med fortielse af tingens sundhedsfarlige beskaffenhed stiller til salg eller i øvrigt søger udbredt

- 1) nærings- eller nydelsesmidler, der på grund af fordærvelse, mangelfuld tilberedelse, opbevaringsmåde eller af lignende grunde er sundhedsfarlige,
- 2) brugsgenstande, der ved sædvanlig benyttelse udsætter menneskers sundhed for fare,

straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 189. Den, som stiller til salg eller i øvrigt søger udbredt som lægemidler eller forebyggelsesmidler mod sygdomme ting, om hvilke han ved, at de er uegnede til det angivne formål, og at deres benyttelse hertil udsætter menneskers liv eller sundhed for fare, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 190. Udsættes under tilsvarende betingelser som i §§ 186-189 angivet alene husdyrs liv eller sundhed for fare, er straffen bøde eller fængsel indtil 6 år.

§ 191. Den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, straffes med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særligt farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særligt farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.

§ 191 a. Den, som i strid med lov om forbud mod visse dopingmidler til et større antal personer, mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager dopingmidler, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der i strid med lov om forbud mod visse dopingmidler fremstiller, indfører, udfører, udleverer, fordeler eller besidder sådanne dopingmidler med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.

§ 192. Den, som ved overtrædelse af de forskrifter, der ved lov eller i medfør af lov er givet til forebyggelse eller modarbejdelse af smitsom sygdom, forvolder fare for, at sådan sygdom vinder indgang eller udbredes blandt mennesker, straffes med fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Er sygdommen en sådan, der ifølge lovgivningen skal undergives eller på den tid, da handlingen begås, er undergivet offentlig behandling, eller mod hvis indførelse i riget der er truffet særlige forholdsregler, er straffen fængsel indtil 6 år.

Stk. 3. Den, som på den angivne måde forvolder fare for, at smitsom sygdom finder indgang eller udbredes blandt husdyr eller nytte- eller kulturplanter, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 4. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 192 a. Med fængsel fra 2 år indtil 8 år straffes den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 ved under særligt skærpende omstændigheder at indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forsøge i

1) skydevåben eller

2) andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade.

Stk. 2. Den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særligt skærpende omstændigheder, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, skal det indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Besiddes der samtidig ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.

Stk. 4. Ved fastsættelsen af straffen for ulovlig besiddelse af andre våben eller eksplosivstoffer efter stk. 1, nr. 2, skal det indgå som en skærpende omstændighed, at våbnet eller eksplosivstoffet besiddes på offentligt tilgængeligt sted eller andet sted, hvor mennesker færdes eller opholder sig. Besiddes der samtidig anordninger, der kan bringe våbnet eller eksplosivstoffet til sprængning, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.

§ 192 b. Den, der med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet modtager, besidder, overdrager eller ændrer radioaktive stoffer eller fremstiller eller besidder en eksplosiv nuklear anordning eller en anordning, der er beregnet til at sprede radioaktive stoffer eller kan udsende ioniserende stråling, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Med fængsel indtil 12 år straffes den, der med forsæt til skade på andres person eller til betydelig skade på andres ting eller på miljøet eller til at tvinge nogen til at foretage eller undlade at foretage en handling

1) anvender radioaktive stoffer eller anordninger, der udsender ioniserende stråling,

2) fjerner, ændrer eller beskadiger en nødvendig beskyttelse mod spredning af radioaktive stoffer eller mod ioniserende stråling eller

3) anvender eller beskadiger et nukleart anlæg med den følge, at der sker udslip af radioaktive stoffer eller fremkaldes fare derfor.

Stk. 3. Foretages en af de i stk. 2 nævnte handlinger under de i § 180 angivne omstændigheder eller med den følge, at der sker omfattende skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor, er straffen fængsel indtil på livstid.

Stk. 4. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år.

21. kapitel

Forskellige alment skadelige handlinger

§ 193. Den, der på retsstridig måde fremkalder omfattende forstyrrelse i driften af almindelige samfundsmidler, offentlig postbesørgelse, telegraf- eller telefonanlæg, radio- eller fjernsynsanlæg, samfundsvigtige datasystemer eller anlæg, der tjener til almindelig forsyning med vand, gas, elektrisk strøm eller varme, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Begås forbrydelsen groft uagtsomt, er straffen bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 194. Den, der borttager, ødelægger eller beskadiger offentlige mindesmærker eller genstande, som er bestemte til almindelig nytte eller pryde, hører til offentlige samlinger eller er særligt fredlyste, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 195. Den, som stiller levnedsmidler til salg, der ham bevidst er eftergjort eller forfalsket, uden at deres særlige beskaffenhed på utvetydig måde er angivet på varen selv eller på dens etikette eller indpakning samt på fakturaen, hvis en sådan udstedes, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

§ 196. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der under skærpende omstændigheder i strid med miljølovgivningen

1) forurener luft, vand, jord eller undergrund med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor, eller

2) opbevarer eller bortskaffer affald eller lignende stoffer med den følge, at der sker betydelig skade på miljøet eller fremkaldes nærliggende fare derfor.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der i strid med miljølovgivningen forurener luft, vand, jord eller undergrund eller opbevarer eller bortskaffer affald eller lignende stoffer, når der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter.

§ 196 a. Med fængsel indtil 6 år straffes den, som under særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i overtrædelse af lovgivningen om handel med vilde dyr og planter. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor overtrædelsen er af systematisk eller organiseret karakter, og hvor

1) der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding eller

2) overtrædelsen har haft et betydeligt omfang.

22. kapitel

Betleri og skadelig erhvervsvirksomhed

§ 197. Den, der imod politiets advarsel gør sig skyldig i betleri, eller som tillader, at nogen under 18 år, der hører til hans husstand, betler, straffes med fængsel indtil 6 måneder. Under formildende omstændigheder kan straffen bortfalde. Advarsel efter denne bestemmelse har gyldighed for 5 år.

Stk. 2. Kravet om advarsel gælder ikke, når forholdet er begået i gågade, ved stationer, i eller ved supermarkeder eller i offentlige transportmidler.

Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået et af de steder, der er nævnt i stk. 2.

§§ 198-202. (Ophævet)

§ 203. Den, som søger erhverv ved hasardspil eller væddemål af tilsvarende art, der ikke ifølge særlig bestemmelse er tilladt, eller ved at fremme sådant spil, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 2. Retten afgør, om det vundne udbytte skal inddrages eller tilbagebetales.

§ 204. Den, som på offentligt sted yder husrum til eller foranstalter utilladt hasardspil, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Lige med offentligt sted anses foreningslokaler, når enten enhver eller enhver af en vis samfundsklasse som regel kan opnå optagelse i foreningen, eller utilladt hasardspil indgår i foreningens formål, eller der erlægges særlig betaling for deltagelse i spillet.

Stk. 3. Den, som på offentligt sted deltager i utilladt hasardspil, straffes med bøde.

§§ 205-207. (Ophævet)

23. kapitel

Forbrydelser i familieforhold

§ 208. Den, der indgår ægteskab eller lader sit partnerskab registrere, og som i forvejen er gift eller er part i et registreret partnerskab, straffes med fængsel indtil 3 år eller, hvis den anden person har været uvidende om det bestående ægteskab eller registrerede partnerskab, med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Begås handlingen af grov uagtsomhed, er straffen fængsel indtil 1 år.

Stk. 3. Den, som uden selv at være gift eller være part i et registreret partnerskab indgår ægteskab eller registreret partnerskab med en person, der allerede er gift eller er part i et registreret partnerskab, straffes med fængsel indtil 1 år.

Stk. 4. Det skal betragtes som en formildende omstændighed for den, der i forvejen er gift eller part i et registreret partnerskab, hvis det seneste ægteskab eller registrerede partnerskab ikke kan omstødes. Under samme betingelse kan straffen for den person, der hverken er gift eller part i et registreret partnerskab, helt bortfalde.

§ 209. (Ophævet)

§ 210. Den, der har samleje med en slægtning i nedstigende linje, straffes med fængsel indtil 6 år. Adoptionsforhold sidestilles med biologisk slægtskab.

Stk. 2. Den, der har samleje med sin broder eller søster, straffes med fængsel indtil 2 år. Straffen kan bortfalde for den, der ikke er fyldt 18 år.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til andet seksuelt forhold end samleje.

§§ 211-212. (Ophævet)

§ 213. Den, som ved vanrøgt eller nedværdigende behandling krænker sin ægtefælle, sit barn eller nogen hans myndighed eller forsorg undergivet person under 18 år eller en i opstigende linie beslægtet eller besvogret, eller som ved modvillig at unddrage sig en ham over for nogen af de nævnte personer påhvilende forsørgelses- eller bidragspligt udsætter dem for nød, straffes med fængsel indtil 2 år.

§ 214. (Ophævet)

§ 215. Den, som unddrager en person under 18 år forældres eller anden rette vedkommendes myndighed eller forsorg eller bidrager til, at han unddrager sig sådan myndighed eller forsorg, straffes efter reglerne i § 261.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der ulovligt fører barnet ud af landet.

§ 215 a. Med bøde eller fængsel indtil 4 år straffes den, som sender sit barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare, eller lader sit barn tage del i et sådant udlandsophold.

24. kapitel

Seksualforbrydelser

§ 216. For voldtægt straffes med fængsel indtil 8 år den, der har samleje med en person, der ikke har samtykket heri.

Stk. 2. For voldtægt straffes med fængsel indtil 12 år den, som har samleje med et barn under 12 år. På samme måde straffes den, som er fyldt 22 år og har samleje med et barn under 15 år.

Stk. 3. Straffen efter stk. 1 kan stige til fængsel i 12 år, hvis voldtægten har haft en særligt farlig karakter eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder.

Stk. 4. Ved fastsættelse af straffen skal der lægges vægt på den særlige krænkelse, der er forbundet med lovovertrædelsen.

Stk. 5. Det skal ved straffens fastsættelse i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, at forurettede er offer for menneskehandel.

§ 217. (Ophævet)

§ 218. Den, der ved udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering skaffer sig samleje med den pågældende, straffes med fængsel indtil 4 år.

§ 219. Med fængsel indtil 4 år straffes den, der er

- 1) ansat ved kriminalforsorgen, og som har samleje med en person, der er optaget i en af kriminalforsorgens institutioner, og som er undergivet den pågældendes myndighed,
- 2) ansat ved politiet, og som har samleje med en person, der er frihedsberøvet og i politiets varetægt, eller
- 3) ansat ved eller tilsynsførende med døgninstitution eller opholdssted for børn og unge, psykiatrisk afdeling, døgninstitution for personer med vidtgående psykiske handicap eller lignende institution, og som har samleje med nogen, der er optaget i institutionen.

§ 220. Den, som ved groft misbrug af en persons arbejdsmæssige, økonomiske eller behandlings- eller plejemæssige afhængighed skaffer sig samleje med den pågældende, straffes med fængsel indtil 1 år eller, såfremt forholdet er begået over for en person under 18 år, med fængsel indtil 4 år.

§ 221. Med fængsel indtil 4 år straffes den, der tilsniger sig samleje med en person, der forveksler gerningsmanden med en anden.

§ 222. Den, der har samleje med et barn under 15 år, straffes med fængsel indtil 8 år, medmindre forholdet er omfattet af § 216, stk. 2.

Stk. 2. Har gerningsmanden skaffet sig samlejet ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed ved brug af enten tvang eller fremsættelse af trusler, kan straffen stige til fængsel indtil 12 år.

Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal det indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har skaffet sig samlejet ved at udnytte sin fysiske eller psykiske overlegenhed.

§ 223. Den, som har samleje med en person under 18 år, der er den skyldiges stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse, straffes med fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Med samme straf anses den, som under groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed forfører en person under 18 år til samleje.

§ 224. Den, der medvirker til, at en person under 18 år mod betaling eller løfte om betaling har samleje med en kunde, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Den, der som kunde mod betaling eller løfte om betaling har samleje med en person under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 225. Bestemmelserne i §§ 216-224 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til andet seksuelt forhold end samleje.

§ 226. Den, der optager pornografiske fotografier, film el.lign. af en person under 18 år med forsæt til at sælge eller på anden måde udbrede materialet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

§ 227. Den, der medvirker til, at en person under 18 år deltager i en forestilling med pornografisk optræden, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Den, der som tilskuer overværer en forestilling som nævnt i stk. 1 med deltagelse af en person under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 228. Overtrædelse af §§ 218 eller 222-224, § 225, jf. §§ 218 eller 222-224, § 226 eller § 227, stk. 1, der som følge af gerningsmandens ukendskab til forurettedes tilstand eller alder ikke kan tilregnes gerningsmanden som forsætlig, straffes med en forholdsmæssig mindre straf, hvis gerningsmanden dog har handlet uagtsomt.

§§ 229-231. (Ophævet)

§ 232. Den, som ved uanstændigt forhold krænker blufærdigheden, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller, hvis forholdet er begået over for et barn under 15 år, med bøde eller fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen skal der lægges vægt på den særlige krænkelse, der er forbundet med lovovertrædelsen.

§ 233. Den, der driver virksomhed med, at en anden mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, straffes for rufferi med fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Den, der i øvrigt udnytter, at en anden erhvervsmæssigt mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år. Det samme gælder den, der fremmer, at en anden mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, ved for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde at optræde som mellemmand.

Stk. 3. Den, der udlejer værelse i hotel til brug for, at en anden erhvervsmæssigt mod betaling eller løfte om betaling har seksuelt forhold til en kunde, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 233 a. Den, der ved retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller ved anden utilbørlig fremgangsmåde formår en anden til mod betaling eller løfte om betaling at have seksuelt forhold til en kunde, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 234. Den, som sælger utugtige billeder eller genstande til en person under 16 år, straffes med bøde.

§ 235. Den, som udbreder pornografiske fotografier eller film, andre pornografiske visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor barnets liv udsættes for fare, hvor der anvendes grov vold, hvor der forvoldes barnet alvorlig skade, eller hvor der er tale om udbredelse af mere systematisk eller organiseret karakter.

Stk. 2. Den, som besidder eller mod vederlag eller gennem internettet eller et lignende system til spredning af information gør sig bekendt med pornografiske fotografier eller film, andre pornografiske visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 omfatter ikke besiddelse af fotografier, film el.lign. af en person, der er fyldt 15 år, hvis den pågældende samtykker i besiddelsen.

§ 235 a. Den, som fremstiller eller sælger eller på anden måde overdrager en dukke, som fremstår som et barn, og som er konstrueret med et seksuelt formål for øje, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Den, som besidder en dukke som nævnt i stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 236. Når nogen dømmes efter §§ 216 eller 222, § 223, stk. 2, § 224, stk. 1, § 225, jf. §§ 216 eller 222, § 223, stk. 2, eller § 224, stk. 1, § 228, jf. en af de foregående bestemmelser, § 232 eller § 262 a, stk. 2, kan der ved dommen gives den pågældende forbud mod

- 1) at opholde sig eller færdes i nærmere afgrænsede områder, hvor der er fare for, at den pågældende vil begå ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed (opholdsforbud),
- 2) uden politiets tilladelse at lade børn under 18 år tage ophold i sin bolig eller selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig børn under 18 år (boligforbud),
- 3) at modtage besøg af børn under 18 år, der ikke er ledsaget af en voksen (besøgsforbud),

4) gennem internettet eller et lignende system til spredning af information at søge at kontakte børn under 18 år, der ikke kender den dømte (kontaktforbud), eller
5) at udrejse (udrejseforbud).

Stk. 2. Forbud efter stk. 1 omfatter ikke kontakt, ophold eller færden, som af særlige grunde må anses for beføjet. Forbud efter stk. 1, nr. 2 og 3, omfatter ikke den dømtes børn eller adoptivbørn. Politiet kan under særlige omstændigheder skriftligt meddele tilladelse til, at en person, der er meddelt forbud efter stk. 1, nr. 5, kan foretage en specifik rejse.

Stk. 3. Forbud efter stk. 1, nr. 1-4, kan gives, når det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den dømtes person, herunder om tidligere kriminalitet, må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed, og at forbuddet vil være egnet til at forebygge denne fare.

Stk. 4. Forbud efter stk. 1, nr. 5, kan gives, når det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den dømtes person, herunder om tidligere kriminalitet, må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed i udlandet, og at forbuddet vil være egnet til at forebygge denne fare.

Stk. 5. Forbud gives indtil videre, jf. dog stk. 6. Forbud kan dog gives på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom.

Stk. 6. Forbud efter stk. 1, nr. 5, gives på tid fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom. Ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges forbuddet tilsvarende.

Stk. 7. Forbud må ikke stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af den pågældendes forhold, hensynet til dem, som forbuddet skal beskytte, og karakteren af det begåede forhold.

Stk. 8. Når forbud er givet indtil videre, kan den dømte efter 5 års forløb regnet fra endelig dom forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om forbuddets opretholdelse for retten. Når særlige omstændigheder taler for det, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker tidligere. § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Afgørelsen træffes ved kendelse. Hvis afgørelsen går ud på, at forbuddet helt eller delvis opretholdes, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb.

Stk. 9. Når et forbud er givet efter stk. 1, nr. 5, kan den dømte efter 1 års forløb regnet fra løsladelse eller udskrivning forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om forbuddets opretholdelse for retten. Når særlige omstændigheder taler for det, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker tidligere. § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Afgørelsen træffes ved kendelse. Hvis afgørelsen går ud på, at forbuddet helt eller delvis opretholdes, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 1 års forløb.

Stk. 10. Overtrædelse af et forbud efter stk. 1 straffes med fængsel indtil 2 år.

Stk. 11. Politiet fører tilsyn med dømtes overholdelse af forbud efter stk. 1, nr. 1-4. Politiet kan som led i tilsynets gennemførelse uden retskendelse skaffe sig adgang til den dømtes bolig og andre lokaliteter, som den dømte råder over, og foretage undersøgelse heraf. Politiet kan endvidere uden retskendelse foretage undersøgelse af breve og andre papirer og andre genstande, som den dømte råder over, og om nødvendigt medtage disse med henblik på undersøgelse af deres indhold.

Stk. 12. Tilsyn efter stk. 11 skal udføres så skånsomt, som omstændighederne tillader, og gennemførelsen af tilsynet skal stå i rimeligt forhold til tilsynets formål.

Stk. 13. Politiet kan videregive oplysninger til indehavere og ledere af virksomheder, institutioner m.v. om, hvilke personer der har fået forbud efter stk. 1, nr. 1, mod at opholde sig eller færdes i den pågældende virksomhed, institution m.v. Videregivelse må kun ske i det omfang, det er nødvendigt for at håndhæve forbud efter stk. 1, nr. 1. Oplysningerne må kun behandles af modtagerne i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til håndhævelse af forbuddet.

Stk. 14. Modtagerne har tavshedspligt med hensyn til de i stk. 13 nævnte oplysninger. Det samme gælder andre personer, som i medfør af regler fastsat efter stk. 15, nr. 3, kan behandle de pågældende oplysninger. §§ 152 og 152 c-152 f finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 15. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om

- 1) gennemførelse af tilsyn som nævnt i stk. 11, herunder om tilsynets hyppighed,
- 2) politiets videregivelse af oplysninger som nævnt i stk. 13,
- 3) modtagernes tavshedspligt og opbevaring og behandling af oplysninger som nævnt i stk. 13, herunder om, at oplysningerne i nødvendigt omfang kan behandles af andre ansatte end de i stk. 13 nævnte,
- 4) klage over politiets dispositioner i forbindelse med tilsyn som nævnt i stk. 11,
- 5) tilladelser efter stk. 2, 3. pkt., herunder om indgivelse af ansøgning, vilkår for tilladelser og tilbagekaldelse af tilladelser, og
- 6) straf af bøde for overtrædelse af regler fastsat i medfør af nr. 3.

25. kapitel

Forbrydelser mod liv og legeme

§ 237. Den, som dræber en anden, straffes for manddrab med fængsel fra 5 år indtil på livstid.

§ 238. Dræber en moder sit barn under eller straks efter fødselen, og det må formodes, at hun har handlet i nød, af frygt for vanære eller under påvirkning af en ved fødselen fremkaldt svækkelse, forvirring eller rådvildhed, straffes hun med fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Er forbrydelsen ikke fuldbyrdet, og har handlingen ikke påført barnet skade, kan straf bortfalde.

§ 239. Den, som dræber en anden efter dennes bestemte begæring, straffes med fængsel indtil 3 år.

§ 240. Den, som medvirker til, at nogen berøver sig selv livet, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 241. Den, som uagtsomt forvolder en andens død, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpene omstændigheder med fængsel indtil 10 år. Er forholdet begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, særligt hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsovertrædelser, anses dette som en særligt skærpene omstændighed.

§ 242. Den, der på en måde, som er egnet til at krænke en andens fred, systematisk og vedvarende kontakter, forfølger eller på anden måde chikanerer den pågældende, straffes for stalking med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 243. Den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol, straffes for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 244. Den, som øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Begås forhold, som er nævnt i stk. 1, gentagne gange over en periode af en person i eller nært knyttet til den forurettedes husstand, uden at forholdet er omfattet af § 245, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år.

§ 245. Den, der udøver et legemsangreb af særligt rå, brutal eller farlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling, straffes med fængsel indtil 6 år. Har et sådant legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en særligt skærpene omstændighed. Det skal endvidere betragtes som en særligt skærpene omstændighed, hvis legemsangrebet eller mishandlingen er begået mod en person under 18 år af en person i eller nært knyttet til den forurettedes husstand.

Stk. 2. Den, der uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde tilføjer en anden person skade på legeme eller helbred, straffes med fængsel indtil 6 år.

§ 245 a. Den, der ved et legemsangreb med eller uden samtykke bortskærer eller på anden måde fjerner kvindelige ydre kønsorganer helt eller delvis, straffes med fængsel indtil 6 år.

§ 246. Har et legemsangreb omfattet af § 245 eller § 245 a, været af en så grov beskaffenhed eller haft så alvorlige skader eller døden til følge, at der foreligger særdeles skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel i 10 år.

§ 247. Begås nogen af de lovovertrædelser, der er nævnt i §§ 243-246, af en person, der tidligere er dømt for forsægtligt legemsangreb, for psykisk vold eller for en forbrydelse, der har været forbundet med forsægtlig vold, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

Stk. 2. Det samme gælder, når en lovovertrædelse som nævnt i §§ 244-246 begås over for en person, der efter karakteren af sit arbejde er særligt udsat for vold.

§ 248. For legemsangreb under slagsmål, eller når den angrebne har øvet gengæld mod angriberen, kan straffen under særlig formildende omstændigheder bortfalde.

§ 249. Den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Er forholdet begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, særligt hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsovertrædelser, anses dette som en særligt skærpene omstændighed.

§ 250. Den, som hensætter en anden i hjælpeløs tilstand eller forlader en under den pågældendes varetaget stående person i en sådan tilstand, straffes med fængsel indtil 8 år.

§ 251. En kvinde, der ved sin barnefødsel på uforsvarlig måde udsætter barnet for alvorlig fare, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 252. Med fængsel indtil 8 år straffes den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs vis forvolder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der på hensynsløs måde forvolder fare for, at nogen smittes med en livstruende og uhelbredelig sygdom.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med ministeren for sundhed og forebyggelse, hvilke sygdomme der er omfattet af stk. 2.

§ 253. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som, uagtet det var ham muligt uden særlig fare eller opofrelse for sig selv eller andre, undlader

- 1) efter evne at hjælpe nogen, der er i øjensynlig livsfare, eller
- 2) at træffe de foranstaltninger, som af omstændighederne kræves til redning af nogen tilsyneladende livløs, eller som er påbudt til omsorg for personer, der er ramt af skibbrud eller anden tilsvarende ulykke.

Stk. 2. Med fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder stk. 1 i forbindelse med flugt fra et færdselsuheld, hvorved nogen er tilføjet betydelig personskade.

§ 254. Med bøde eller fængsel indtil 3 måneder straffes den, som forsægtligt eller uagtsomt overlader barn under 15 år, sindssyg, mentalt retarderet eller beruset person farligt våben eller sprængstof.

§§ 255-259. (Ophævet)

26. kapitel

Forbrydelser mod den personlige frihed

§ 260. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes for ulovlig tvang den, som

- 1) ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget,
- 2) ved trussel om at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller om at fremsætte sande ærerørige beskyldninger tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, for så vidt fremtvingelsen ikke kan anses tilbørlig begrundet ved det forhold, som truslen angår.

Stk. 2. Tvinges nogen til at indgå ægteskab eller til en religiøs vielse uden borgelig gyldighed eller til at indgå i et andet ægteskabslignende forhold, eller fastholdes nogen ved tvang i et sådant ægteskab eller forhold, kan straffen stige til fængsel indtil 4 år.

Stk. 3. Tvinges nogen til at bære en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt, kan straffen stige til fængsel indtil 4 år.

§ 260 a. Den, som forestår en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller indgåelsen af et andet ægteskabslignende forhold med en person under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som lader sit barn indgå i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold, og den, som efter at være fyldt 18 år frivilligt indgår i en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller i et andet ægteskabslignende forhold med en person under 18 år.

§ 261. Den, som berøver en anden friheden, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Sker det for vindings skyld, eller har frihedsberøvelsen været langvarig eller bestået i, at nogen uberettiget holdes i forvaring som sindssyg eller mentalt retarderet eller bringes i fremmed krigstjeneste eller i fangenskab eller anden afhængighed i fremmed land, er straffen fængsel indtil 12 år.

Stk. 3. Den, som ved grov uagtsomhed forvolder en frihedsberøvelse af den i stk. 2 nævnte art, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 262. (Ophævet)

§ 262 a. For menneskehandel straffes med fængsel indtil 10 år den, der rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, hvor der anvendes eller har været anvendt

- 1) ulovlig tvang efter § 260,
- 2) frihedsberøvelse efter § 261,
- 3) trusler efter § 266,
- 4) retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller
- 5) anden utilbørlig fremgangsmåde

med henblik på udnyttelse af den pågældende ved prostitution, optagelse af pornografiske fotografier eller film, forestilling med pornografisk optræden, tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende forhold, straffbare handlinger eller fjernelse af organer.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der med henblik på udnyttelse af den pågældende ved prostitution, optagelse af pornografiske fotografier eller film, forestilling med pornografisk optræden, tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende forhold, straffbare handlinger eller fjernelse af organer

- 1) rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person under 18 år eller
- 2) yder betaling eller anden fordel for at opnå samtykke til udnyttelsen fra en person, som har myndighed over den forurettede, og den, der modtager sådan betaling eller anden fordel.

§ 262 b. For menneskeudnyttelse straffes med fængsel indtil 6 år den, der ved udnyttelse af en andens betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager vedkommende til arbejde under åbenlyst urimelige forhold. På samme måde straffes den, der under de i 1. pkt. nævnte omstændigheder udnytter en person til prostitution, optagelse af pornografiske fotografier eller film eller forestilling med pornografisk optræden.

27. kapitel

Freds- og ærekrænkelser

§ 263. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der uberettiget skaffer sig adgang til en andens datasystem eller data, som er bestemt til at bruges i et datasystem.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, uberettiget

- 1) åbner et brev eller en anden lukket meddelelse eller optegnelse eller gør sig bekendt med indholdet eller
- 2) ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i et lukket møde, som den pågældende ikke selv deltager i, eller hvortil den pågældende uberettiget har skaffet sig adgang.

Stk. 3. Begås de forhold, der er nævnt i stk. 1 og 2, med forsæt til at skaffe sig eller gøre sig bekendt med oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder eller under andre særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år. På samme måde straffes de forhold, der er nævnt i stk. 1, når der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter.

§ 263 a. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der uberettiget

- 1) erhvervsmæssigt sælger eller i en videre kreds udbreder et adgangsmiddel til et datasystem,
- 2) videregiver et større antal adgangsmidler til et datasystem eller
- 3) skaffer sig eller videregiver et adgangsmiddel til et datasystem,
 - a) der er samfundsvigtigt, jf. § 193,
 - b) der behandler oplysninger, som er omfattet af artikel 9, stk. 1, eller artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, eller
 - c) hvortil adgangen er forbeholdt betalende brugere.

Stk. 2. Begås de forhold, der er nævnt i stk. 1, under særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen m.v. sker i særlig stort omfang eller indebærer særlig risiko for betydelig skade eller omfattende misbrug, eller hvor både stk. 1, nr. 1 og nr. 3, litra c, er overtrådt.

§ 264. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der uberettiget

- 1) skaffer sig adgang til fremmed hus eller andet ikke frit tilgængeligt sted,
- 2) skaffer sig adgang til andres gemmer eller
- 3) undlader at forlade fremmed område efter at være opfordret dertil.

Stk. 2. Begås de forhold, der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, med forsæt til at skaffe sig eller gøre sig bekendt med oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor forholdet er begået under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

§ 264 a. Den, der uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer.

§ 264 b. Den, der uberettiget ved hjælp af en gps eller et andet lignende apparat registrerer en andens færden, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 264 c. De i §§ 263, 264, 264 a og 264 b indeholdte straffebestemmelser finder tilsvarende anvendelse på den, der uden at have medvirket til gerningen uberettiget skaffer sig eller udnytter oplysninger, som er fremkommet ved overtrædelsen.

§ 264 d. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget en bredere offentlighed. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.

Stk. 2. Foreligger der under hensyn til oplysningernes eller videregivelsens karakter og omfang eller antallet af berørte personer særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 3 år.

§ 264 e. For identitetsmisbrug straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder den, der uberettiget

- 1) anvender oplysninger om en anden person, herunder cpr-nummer, navn og billede, til på utilbørlig vis at udgive sig for at være denne person eller
- 2) videregiver materiale, hvor der er gjort brug af oplysninger om en anden person, herunder cpr-nummer, navn og billede, til på utilbørlig vis at manipulere denne persons fremtræden.

§ 265. (Ophævet)

§ 266. Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at truslen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre den forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

§ 266 a. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der, uden at forholdet omfattes af §§ 136 og 266, offentligt fremsætter udtalelser, der tilstræber at fremkalde voldshandlinger eller hærværk.

§ 266 b. Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse eller tro eller sit handicap eller på grund af den pågældende gruppes seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at forholdet har karakter af propagandavirksomhed.

§ 266 c. (Ophævet)

§ 267. Den, der fremsætter eller udbreder en udtalelse eller anden meddelelse eller foretager en handling, der er egnet til at krænke nogens ære, straffes for ærekrænkelse med bøde eller fængsel indtil 1 år, jf. dog §§ 268 og 269.

Stk. 2. Stk. 1 gælder dog ikke, hvis ærekrænkelser angår en afdød og er begået senere end 20 år efter dødsfaldet, medmindre forholdet er omfattet af § 268.

§ 267 a. (Ophævet)

§ 268. Den straf, der er nævnt i § 267, kan stige til fængsel indtil 2 år, hvis

- 1) en alvorlig beskyldning er usand eller
- 2) en beskyldning er fremsat eller udbredt gennem indholdet af et massemedie, og beskyldningen er egnet til væsentligt at skade den forurettede.

§ 269. En ærekrænkelse er straffri, hvis den fremkom i en sammenhæng, hvor der var rimelig anledning til den.

Stk. 2. Ved vurderingen efter stk. 1 skal der bl.a. tages hensyn til, om sandheden af en beskyldning bevises, eller om der var et tilstrækkeligt faktisk grundlag for ærekrænkelsen, og om fremsættelsen eller udbredelsen heraf skete i god tro og til varetægelse af en anerkendelsesværdig interesse.

Stk. 3. Der kan ikke føres bevis for en strafbar handling, hvis den, beskyldningen rettes mod, er fri-fundet for handlingen ved endelig dom.

§ 270. Er en beskyldning ubeføjet, optages der efter forurettedes påstand en bemærkning herom i domsslutningen.

§ 271. Ved dom for overtrædelse af §§ 264 d, 264 e, 267 eller 267, jf. § 268, kan det samtidig bestemmes, at en udtalelse, en meddelelse eller et billede m.v. skal slettes, hvis det er muligt.

Stk. 2. Forpligtelsen efter stk. 1 påhviler den, der dømmes for overtrædelsen. Har denne ikke rådighed over udtalelsen, meddelelsen eller billedet, kan forpligtelsen pålægges den, som har en sådan rådighed.

§§ 272-274. (Ophævet)

§ 275. Forbrydelserne i dette kapitel bortset fra §§ 266-266 b er undergivet privat påtale.

Stk. 2. Efter forurettedes anmodning kan offentlig påtale ske

- 1) i sager om overtrædelse af §§ 263-264 e og § 267, jf. § 268,
- 2) i sager, hvor en person beskyldes for et forhold, der kunne eller kan medføre fortabelse af offentlig stilling eller hverv, eller
- 3) i sager, hvor en alvorlig beskyldning er udbredt anonymt.

§ 275 a. (Ophævet)

28. kapitel

Formueforbrydelser

§ 276. For tyveri straffes den, som uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse. Med rørlig ting sidestilles her og i det følgende en energimængde, der er fremstillet, opbevaret eller taget i brug til frembringelse af lys, varme, kraft eller bevægelse eller i andet økonomisk øjemed.

§ 276 a. For indbrudstyveri straffes den, som uberettiget skaffer sig adgang til fremmed hus og uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse.

§ 277. For ulovlig omgang med hittegods straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding tilegner sig en fremmed rørlig ting, som ikke er i nogens varetægt, eller som ved ejers forglemmelse eller på lignende tilfældig måde er kommet i gerningsmandens varetægt.

§ 278. For underslæb straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding

- 1) tilegner sig en fremmed rørlig ting, der er i hans varetægt, uden at forholdet falder ind under § 277,

2) fragår modtagelsen af pengelån eller andet lån til eje eller af en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag,

3) uretmæssig forbruger ham betroede penge, selv om han ikke var forpligtet til at holde disse afsondrede fra sin egen formue.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, omfatter ikke dispositioner over købte genstande, med hensyn til hvilke en sælger har forbeholdt sig ejendomsret, indtil købesummen er betalt.

§ 279. For bedrageri straffes den, som, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved retsstridigt at fremkalde, bestyrke eller udnytte en vildfarelse bestemmer en anden til en handling eller undladelse, hvorved der påføres denne eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et formuetab.

§ 279 a. For databedrageri straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding retsstridigt ændrer, tilføjer eller sletter oplysninger eller programmer til elektronisk databehandling eller i øvrigt retsstridigt søger at påvirke resultatet af sådan databehandling.

§ 280. For mandatsvig straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under §§ 276-279 a, den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding påfører en anden formuetab

1) ved misbrug af en for ham skabt adgang til at handle med retsvirkning for denne eller

2) ved i et formueanliggende, som det påhviler ham at varetage for den anden, at handle mod dennes tarv.

§ 281. For afpresning straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under § 288,

1) den, som, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, truer nogen med vold, betydelig skade på gods eller frihedsberøvelse, med at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller åbenbare privatlivet tilhørende forhold,

2) den, som truer nogen med at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller med at fremsætte sande ærerørige beskyldninger for derigennem at skaffe sig eller andre en vinding, der ikke er tilbørligt begrundet ved det forhold, som har givet anledning til truslens fremsættelse.

§ 282. For åger straffes den, som udnytter en andens persons betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold til i et aftaleforhold at opnå eller betinge en ydelse, der står i væsentligt misforhold til modydelsen, eller som der ikke skal ydes vederlag for.

§ 283. For skyldnersvig straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding

1) afhænder, pantsætter eller på anden måde råder over ham tilhørende gods, hvorover tredjemand har erhvervet en rettighed, med hvilken handlingen er uforenelig,

2) efter at hans bo er taget under konkursbehandling, eller rekonstruktionsbehandling er indledt, foretager handlinger, der går ud på, at boets ejendele og fordringer ikke kommer fordringshaverne til gode,

3) ved falske foregivender, forstikkelse, proformaretshandler, betydelige gaver, uforholdsmæssigt forbrug, salg til underpris, betaling af eller sikkerhedsstillelse for uforfaldne gældsposter eller på anden lignende måde unddrager sine ejendele eller fordringer fra at tjene sine fordringshavere eller nogen enkelt af disse til fyldestgørelse.

Stk. 2. Er handlinger af den under nr. 3 angivne art foretaget til begunstigelse af en fordringshaver, bliver denne dog kun at straffe, hvis han på en tid, da han forudså, at skyldnerens konkurs eller rekonstruktionsbehandling var umiddelbart forestående, har bestemt skyldneren til at yde ham sådan begunstigelse.

§ 284. (Ophævet)

§ 285. De i §§ 276, 276 a og 278-283 nævnte forbrydelser straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder. I de i § 283, stk. 2, nævnte tilfælde kan straffen såvel for skyldneren som for den begunstigede fordringshaver gå ned til bøde.

Stk. 2. Ulovlig omgang med hittegods straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

§ 286. Straffen kan stige til fængsel indtil 6 år, når de i §§ 276, 276 a, 281 og 282 nævnte forbrydelser er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening eller under medtagelse af våben eller andet farligt redskab eller middel, eller på grund af de stjalne genstandes betydelige værdi eller de forhold, under hvilke de befandt sig, eller fordi der er tale om tyveri begået som led i organiseret indbrudskriminalitet, eller fordi der er tale om systematisk eller organiseret afpresning, eller når et større antal forbrydelser er begået.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel indtil 8 år, når de i §§ 278-280 og 283 nævnte forbrydelser er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening, eller som følge af omfanget af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået.

§ 287. Er nogen af de forbrydelser, der er nævnt i §§ 276-283, af mindre strafværdighed på grund af de omstændigheder, hvorunder handlingen er begået, de tilvendte genstandes eller det lidte formuetabs ringe betydning eller af andre grunde, er straffen bøde. Under i øvrigt formildende omstændigheder kan straffen bortfalde.

Stk. 2. Forsøg på forbrydelse, der er omfattet af stk. 1, er strafbart.

§ 288. For røveri straffes med fængsel indtil 6 år den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af vold

- 1) fratager eller aftvinger nogen en fremmed rørlig ting,
- 2) bringer en stjålet ting i sikkerhed eller
- 3) tvinger nogen til en handling eller undladelse, der medfører formuetab for den overfaldne eller nogen, for hvem denne handler.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 10 år, når et røveri er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af dets særligt farlige karakter, udførelsesmåden eller omfanget af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller fordi gerningsmanden er trængt ind i et privat hjem for at begå røveri, eller når et større antal forbrydelser er begået.

§ 289. Med fængsel indtil 8 år straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding gør sig skyldig i overtrædelse af særligt grov karakter af skatte-, told-, afgifts- eller tilskudslovgivningen eller af § 289 a.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder kun anvendelse, hvis der i den i stk. 1 nævnte lovgivning er henvist til denne bestemmelse.

Stk. 3. Ved udmåling af tillægsbøde efter § 50, stk. 2, i forbindelse med overtrædelse af stk. 1 skal der lægges vægt på, om forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening, eller når et større antal forbrydelser er begået.

§ 289 a. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der til brug for afgørelser om betaling eller tilbagebetaling af told eller afgifter til eller udbetaling eller tilbagebetaling af tilskud eller støtte fra danske myndigheder eller De Europæiske Fællesskabers institutioner eller andre fællesskabsorganer giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, herunder undlader at opfylde en oplysningspligt af betydning for sagens afgørelse med forsæt til at unddrage sig eller andre betaling eller med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling til sig eller andre.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der uretmæssigt udnytter en lovligt opnået fordel med hensyn til betalinger som nævnt i stk. 1, og den, der uretmæssigt anvender udbetalinger som nævnt i stk. 1 til andre formål end dem, de oprindeligt var bevilget til. Dette gælder dog ikke ydelser, der bevilges til privat brug.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder kun anvendelse, hvor anden lovgivning ikke indeholder en tilsvarende regulering.

Stk. 4. Overtrædelser af stk. 1 eller stk. 2 af særligt grov karakter straffes efter § 289.

§ 290. For hæleri straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, som uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse, og den, der uberettiget ved at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virker til at sikre en anden udbyttet af en strafbar lovovertrædelse, medmindre forholdet er omfattet af § 290 a.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 6 år, når hæleriet er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af forbrydelsens erhvervsmæssige eller professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået.

Stk. 3. Straf efter denne bestemmelse kan ikke pålægges den, som modtager udbytte til sædvanligt underhold fra familiemedlemmer eller samlever, eller den, der modtager udbytte som normalt vederlag for sædvanlige forbrugsvarer, brugsting eller tjenester.

§ 290 a. For hvidvask straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, der konverterer eller overfører penge, som direkte eller indirekte er udbytte af en strafbar lovovertrædelse, for at skjule eller tilsløre den ulovlige oprindelse.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 8 år, når hvidvasken er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af forbrydelsens erhvervsmæssige eller professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået.

§ 290 b. Med bøde eller fængsel indtil 3 år straffes den, der som medlem af direktionen eller bestyrelsen i et systemisk vigtigt finansielt institut (SIFI) gør sig skyldig i overtrædelse af § 373, stk. 6 eller 7, i lov om finansiell virksomhed.

Stk. 2. Med fængsel indtil 3 år straffes den, der som medlem af direktionen eller bestyrelsen i et systemisk vigtigt finansielt institut (SIFI) gør sig skyldig i en overtrædelse omfattet af § 78, stk. 2, i hvidvaskloven.

§ 291. Den, der ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Stk. 2. Øves der hærværk af betydeligt omfang eller af mere systematisk eller organiseret karakter, eller er gerningsmanden tidligere fundet skyldig efter nærværende paragraf eller efter § 180, § 181, § 183, stk. 1 og 2, § 184, stk. 1, § 193 eller § 194, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk. 3. Forvoldes skaden under de i stk. 2 nævnte omstændigheder af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 4. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 og 2 skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, eller at hærværk er begået mod ting, der tjener til at forebygge eller bekæmpe kriminalitet. Det skal ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 og 2 endvidere indgå som skærpende omstændighed, at forholdet er begået mod ting, der tilhører en af de i § 119 nævnte personer, når gerningen har baggrund i den forurettedes udførelse af offentlig tjeneste eller hverv.

§ 292. Den, der ved at ødelægge, beskadige eller bortskaffe sine ejendele unddrager dem fra at tjene sine fordringshavere eller nogen enkelt af disse til fyldestgørelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 293. Den, som uberettiget bruger en ting, der tilhører en anden, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år, medmindre forholdet er omfattet af § 293 a. Under skærpende omstændigheder, navnlig når tingen ikke bringes tilbage efter brugen, kan straffen stige til fængsel i 2 år.

Stk. 2. Den, der uberettiget hindrer en anden i helt eller delvis at råde over ting, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år. Straffen kan stige til fængsel i 2 år, hvor der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter, eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder.

§ 293 a. For brugstyveri af motorkøretøj straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, der uberettiget bruger et motorkøretøj, der tilhører en anden. Under særligt skærpende omstændigheder, herunder navnlig i gentagelsestilfælde, kan straffen stige til fængsel i 4 år.

§ 294. Den, som ulovligt tager sig selv til rette, straffes med bøde.

§ 295. Den, som i ferske vande eller på søterritoriet i strid med privates eller det offentliges ret foretager inddæmning eller anbringer faste indretninger, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

§ 296. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, som

- 1) udspreder urigtige eller vildledende oplysninger, hvorved prisen på finansielle instrumenter eller tilsvarende aktiver kan påvirkes væsentligt,
- 2) giver urigtige eller vildledende oplysninger om juridiske persons forhold
 - a) i offentlige meddelelser om økonomiske forhold,
 - b) i lovpligtige regnskaber,
 - c) i beretninger, regnskaber eller erklæringer til generalforsamling eller lignende organ eller den juridiske persons ledelse,
 - d) ved anmeldelse til en registreringsmyndighed eller
 - e) i udbudsmateriale vedrørende den juridiske persons stiftelse eller kapitaludvidelse samt vedrørende salg af andele eller udstedelse eller salg af konvertible obligationer,
- 3) groft overtræder den for en juridisk person gældende lovgivning vedrørende
 - a) kapitaltilførsel eller
 - b) anvendelse af den juridiske persons midler,
- 4) groft undlader at opfylde krav i den for en juridisk person gældende lovgivning om
 - a) førelse af forhandlingsprotokoller,
 - b) førelse af fortegnelser og oplysningspligter vedrørende ejerandele eller
 - c) handlepligter ved konstateret kapitaltab.

Stk. 2. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen for overtrædelse af stk. 1, nr. 1, stige til fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af flere i forening, hvor der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding, eller hvor et større antal forbrydelser er begået.

Stk. 3. Begås en handling eller undladelse som nævnt i stk. 1 af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 4 måneder.

§ 297. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, som udspreder urigtige eller vildledende oplysninger, hvorved prisen på varer, fast ejendom eller tilsvarende aktiver kan påvirkes væsentligt.

Stk. 2. Begås en handling som nævnt i stk. 1 af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 4 måneder.

§ 298. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 279 foreligger,

- 1) ved urigtige foregivender angående betalingsevnen skaffer sig eller andre lån eller kredit med den følge, at formuetab dermed påføres,
- 2) ved forbrug af forudbetalt vederlag sætter sig ud af stand til at levere modydelsen,
- 3) bortfjerner sig uden at betale logi, fortæring, befordring eller anden ydelse, ved hvilken det har været en kendelig forudsætning, at betaling erlægges forinden bortfjernelsen,

4) uden erlæggelse af den fastsatte betaling tilsniger sig adgang til forestilling, udstilling eller forsamling eller til befordring med offentligt samfærdselsmiddel eller til benyttelse af anden almentilgængelig indretning.

§ 299. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 280 foreligger, i et formueanliggende, som det påhviler den pågældende at varetage for en anden, ved tilsidesættelse af sin pligt påfører denne et betydeligt formuetab, som ikke erstattes inden dom i første instans.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 4 år straffes den, som ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre på pligtstridig måde modtager, fordrer eller lader sig tilsige gave eller anden fordel, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder en sådan gave eller anden fordel.

§ 299 a. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der under særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i overtrædelse af § 4, jf. § 18, stk. 1, nr. 1-3, i lov om forretningshemmeligheder. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor handlingen har medført betydelig skade, eller der er fremkaldt nærliggende fare herfor.

§ 299 b. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding eller som i øvrigt under særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i

- 1) ophavsretskrænkelser af særligt grov karakter, jf. ophavsretslovens § 76, stk. 2, eller ulovlig import af særligt grov karakter, jf. ophavsretslovens § 77, stk. 2,
- 2) varemærkekrænkelser af særligt grov karakter, jf. varemærkelovens § 42, stk. 2,
- 3) designindgreb af særligt grov karakter, jf. designlovens § 36, stk. 2,
- 4) patentindgreb af særligt grov karakter, jf. patentlovens § 57, stk. 2,
- 5) brugsmodeleindgreb af særligt grov karakter, jf. brugsmodelelovens § 54, stk. 2, eller
- 6) overtrædelse af særligt grov karakter af § 91, jf. § 94, stk. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

§ 299 c. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der under særlig skærpende omstændigheder medvirker til, at en virksomhed eller en virksomhedssammenslutning indgår en kartelaftale omfattet af konkurrencelovens § 23, stk. 4, 2. pkt. Som særlig skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor overtrædelsen har haft et betydeligt omfang eller har været egnet til at medføre betydelig skade.

Stk. 2. Stk. 1 finder alene anvendelse på fysiske personer.

§ 299 d. Med fængsel indtil 6 år straffes den, der under særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i

- 1) overtrædelse af artikel 14, litra a og b, eller artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 596/2014 af 16. april 2014 om markedsmisbrug (forordningen om markedsmisbrug),
- 2) overtrædelse af artikel 3, stk. 1, litra a eller c, eller artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1227/2011/EU af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergi-markederne eller
- 3) overtrædelse af artikel 38, stk. 1, artikel 39, litra b, artikel 40, jf. artikel 38, stk. 1, eller artikel 39, litra b, eller artikel 41 i Kommissionens forordning (EU) nr. 1031/2010 af 12. november 2010 om det tidsmæssige og administrative forløb af auktioner over kvoter for drivhusgasemissioner og andre aspekter i forbindelse med sådanne auktioner i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet.

Stk. 2. Som særligt skærpende omstændigheder, jf. stk. 1, anses navnlig tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af flere i forening, hvor der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding, eller hvor et større antal forbrydelser er begået.

§ 300. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes

- 1) den, som på en tid, da han indser eller burde indse, at han er ude af stand til at fyldestgøre sine fordringshavere, betydeligt forværrer sin formuestilling ved stiftelse af ny gæld eller betaler eller stiller sikkerhed for betydelige forfaldne gældsposter,
- 2) den, som påfører sine fordringshavere betydeligt tab ved ødsel levemåde, ved spil, ved vovelige foretagender, der ikke står i forhold til hans formue, ved i høj grad uordentlig forretningsførelse eller anden letsindig adfærd,
- 3) den skyldner og tillidsmand, som ved afgivelse af de under rekonstruktionsbehandling fornødne erklæringer giver urigtige oplysninger eller gør sig skyldig i grov skødesløshed.

§ 300 a. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 279 foreligger, på retsstridig måde forsætligt eller groft uagtsomt bevirker, at en person, der befinder sig i en vildfarelse, af denne grund bestemmes til en handling eller undladelse, og derved påfører ham eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et betydeligt formuetab.

§ 300 b. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 282 foreligger, ved indgåelse af en aftale på utilbørlig måde benytter sig af modpartens økonomiske vanskeligheder eller i øvrigt af dennes underlegne stilling.

§ 300 c. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som overdrager et krav, der hidrører fra en andens handling af den i § 282, § 300 a eller § 300 b nævnte beskaffenhed, eller som gør et sådant krav gældende, såfremt han ved erhvervelsen af kravet udviste grov uagtsomhed med hensyn til dets beskaffenhed. På samme måde straffes den, som i øvrigt groft uagtsomt drager utilbørlig fordel af en andens handling af den i § 282, § 300 a eller § 300 b nævnte beskaffenhed.

§ 301. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der med forsæt til uberettiget anvendelse fremstiller, skaffer sig, besidder eller videregiver

- 1) oplysninger, som identificerer et betalingsmiddel, der er tildelt andre, eller
- 2) genererede betalingskortnumre.

Stk. 2. Sker den i stk. 1 nævnte videregivelse m.v. i en videre kreds eller under i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, er straffen fængsel indtil 6 år.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på ægte betalingskort.

§ 301 a. (Ophævet)

§ 302. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under § 296, den, som særligt groft overtræder lovgivningens krav til

- 1) bogføring, herunder registrering af transaktioner og udfærdigelse af regnskabsmateriale,
- 2) opbevaring af regnskabsmateriale, herunder beskrivelser af bogføring og systemer til opbevaring og fremfindelse af materiale, herunder adgangskoder m.v. og krypteringsnøgler,
- 3) offentlige myndigheders adgang til regnskabsmateriale i henhold til den for disse myndigheder særligt gældende lovgivning samt
- 4) aflæggelse af årsregnskaber eller tilsvarende regnskaber.

Stk. 2. Begås en handling eller undladelse som nævnt i stk. 1 af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 303. Den, som udviser grov uagtsomhed ved at tilforhandle sig eller på anden lignende måde modtage ting, der er erhvervet ved en berigelsesforbrydelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

§ 304. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, som i tilfælde, hvor afgørelse om et formueanliggende træffes ved afstemning, skaffer sig eller andre adgang til uberettiget at deltage i denne eller til at afgive flere stemmer, end der tilkommer ham, eller bevirker, at afstemningen forvanskes.

Stk. 2. På samme måde straffes den, som ved afstemninger i et konkurs- eller gældsfragåelsesbo eller under rekonstruktionsbehandling ved usande foregivender påvirker stemmegivningen eller yder, lover eller tilbyder, modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme i en bestemt retning eller for at undlade at stemme.

§ 304 a. Den, som uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen, der her i landet eller i udlandet virker som voldgiftsdommer, en gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade noget under udøvelsen af dette hverv, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der her i landet eller i udlandet virker som voldgiftsdommer, og som under udøvelsen af dette hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel.

§ 305. De i § 291, stk. 1 og 3, § 293, stk. 2, § 298 og § 299 omhandlede lovovertrædelser påtales kun efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale.

Stk. 2. De i § 294 omhandlede lovovertrædelser er undergivet privat påtale.

29. kapitel

Særlige bestemmelser om juridiske personer

§ 306. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelse af denne lov.

Lovændringer af ovennævnte straffelov i perioden fra 28/9 2022 til ultimo 2023:

[LOV nr 409 af 25/04/2023 § 2](#)

I § 290 b, stk. 1, ændres »stk. 6 eller 7« til: »stk. 6 eller 8«

[LOV nr 486 af 13/05/2023 § 3](#)

I § 124, stk. 1, 2. pkt., ændres »udlændingelovens § 35 eller er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36« til: »hjemrejselovens § 14 eller er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36 eller hjemrejselovens § 16«.

[LOV nr 741 af 13/06/2023 § 1](#)

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1360 af 28. september 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 409 af 25. april 2023 og § 3 i lov nr. 486 af 13. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 94, stk. 4, 1. pkt., ændres »eller af § 232« til: »eller af §§ 231 og 232«.

2. I § 216, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Det samme gælder den, der tilsniger sig samleje med en person, der forveksler gerningspersonen med en anden.«

3. I § 216, stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: », 1. pkt.,«.

4. I § 220 indsættes som 2. pkt.:

»På tilsvarende vis straffes en religiøs leder, som groft misbruger et mellem den religiøse leder og et medlem af dennes menighed bestående af afhængighedsforhold til at skaffe sig samleje med medlemmet.«

5. § 221 ophæves.

6. I § 223, stk. 1, indsættes efter »samleje med«: »eller ved uanstændigt forhold krænker blufærdigheden hos«, og efter »straffes med« indsættes: »bøde eller«.

7. I § 225 indsættes efter »samleje«: », herunder hvor gerningspersonen formår forurettede til at udføre seksuelle handlinger på sig selv«.

8. I § 226 ændres »pornografiske fotografier, film el.lign.« til: »seksuelt materiale såsom fotografier, film el.lign.«

9. I § 227, stk. 1, ændres »pornografisk« til: »seksuel«.

10. I § 228 ændres »eller § 227, stk. 1« til: », § 227, stk. 1, eller § 231«.

11. Efter § 228 indsættes:

»§ 231. For grooming straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år den, som systematisk eller ved manipulation og under udnyttelse af en på alder og erfaring beroende overlegenhed opbygger en relation til en person under 18 år med forsæt til at udsætte den pågældende for en seksualforbrydelse.«

12. I § 235, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, ændres »pornografiske fotografier eller film, andre pornografiske visuelle gengivelser eller lignende« til: »seksuelt materiale såsom fotografier, film, andre visuelle gengivelser el.lign.«

13. I § 235, stk. 3, ændres »fotografier, film el.lign.« til: »seksuelt materiale«.

14. I § 262 a, stk. 1 og 2, og § 262 b, 2. pkt., ændres »pornografiske« til: »seksuelt materiale såsom«, og »pornografisk« ændres til: »seksuel«.

[LOV nr 753 af 13/06/2023 § 32](#)

I § 57, nr. 9, ændres »foranstaltninger efter § 52 i lov om social service« til: »indsatser efter § 32 og kapitel 5 i barnets lov«.

[LOV nr 1554 af 12/12/2023](#)

I § 110 e indsættes som stk. 2: »Stk. 2. På samme måde straffes den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds gør sig skyldig i utilbørlig behandling af et skrift, der har væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund, eller en genstand, der fremstår som et sådant skrift.«

I § 136, stk. 2, indsættes efter »denne lovs 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser«: », dog ikke § 110 e«.

[LOV nr 1786 af 28/12/2023 § 1](#)

I § 81 c, stk. 1 og 2, ændres »§ 6 a i lov om politiets virksomhed« til: »§ 6 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om politiets virksomhed«, og »straf-zone« ændres til: »strafzone«.

Efter § 81 c indsættes: »§ 81 e. Den straf, der er foreskrevet i denne lovs § 191, i lovgivningen om euforiserende stoffer eller i lovgivningen om politiets virksomhed for manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om politiets virksomhed.«

BILAG B. Danmarks Statistik: Overtrædelsestyper i kriminalstatistikken, v. 1:2023

Statistikken er en opgørelse af antal anmeldte og efter straffeloven og særlove, der enten er anmeldt til politiet eller er konstateret af politiet selv. Antallet af anmeldte opdeles efter lovovertrædelsernes art, samt geografisk på regioner og kommuner.

Indholdsbeskrivelse

Anmeldelsesstatistikken er en del af kriminalstatistikken. Kriminalstatistikken omfatter opgørelser over *kriminelle forhold* fra anmeldelse via sigtelse til afgørelse samt anholdelser og fængslinger.

Anmeldelsesstatistikken er en sagsstatistik, der belyser antallet af politianmeldte overtrædelser af straffeloven og særlovene (ekskl. færdselsloven og færdselslovs-lignende særlove). Statistikken omfatter alle politianmeldelser i Danmark (ekskl. Grønland og Færøerne). Den enkelte anmeldelse er identificeret ved et éntydigt journalnummer, der kan anvendes ved kobling med andre af kriminalstatistikens områder.

Til den enkelte anmeldelse er der knyttet oplysninger om type af lovovertrædelse i henhold til politiets journalplan, gerningsdato- og tidspunkt, gerningskommune samt eventuel angivelse af, om der er rejst sigtelse i forbindelse med anmeldelsen af lovovertrædelsen.

Grupperinger og klassifikationer

Statistikken grupperes efter kommuner og regioner, samt efter gruppering af politiets gerningskoder. Der sondres mellem straffelov og særlove. Straffeloven er underopdelt i seksualforbrydelser, voldsforbrydelser, ejendomsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser.

Særlovene er for de vigtigste anført som enkeltlove, mens resten er samlet under *Særlovgivning i øvrigt*.

Straffelovens bestemmelser vedr. seksualforbrydelser gennemgik væsentlige ændringer med virkning fra 1. juli 2013. Ændringerne betød bl.a., at der nu er flere kategorier af seksualforbrydelser end tidligere, der henføres under bestemmelserne om voldtægt (§216).

Begreber og definitioner

Anmeldelse: En lovovertrædelse (et kriminelt forhold), der anmeldes eller på anden måde er kommet til politiets kendskab.

Gerningskode: Gerningskode beskriver typen af den anmeldte lovovertrædelse. Gerningskoden er overordnet inddelt i straffelovsovertrædelser og særlovsovertrædelser. Straffelovsovertrædelserne er grupperet i seksualforbrydelser, voldsforbrydelser, ejendomsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser. Særlovene er for de vigtigste anført som enkeltlove, mens resten er samlet under *Særlovgivning i øvrigt*. Den anvendte gruppering af gerningskoder findes under overtrædelsestyper i kriminalstatistikken (se nedenfor i det følgende).

Enheder

Enheden i statistikken er anmeldte lovovertrædelser. En lovovertrædelse, der begås af flere personer registreres som én anmeldelse, ligesom en lovovertrædelse, der har flere ofre (fx dobbeltdrab), registreres som én anmeldelse. Hvor flere forskellige personer (ved sammenfald mellem tid og sted) anmelder den samme lovovertrædelse, kan der (undtagelsesvis) være tale om registrering af flere anmeldelser.

Statistisk behandling

Kilden til statistikken er Rigspolitiets centrale anmeldelsesregister. Data modtages via system-til-system indberetning. De modtagne data gennemløber en sandsynlighedskontrol i form af en sammenligning med data fra året før, centrale variable fejlsøges for valide værdier. Ikke relevante anmeldelser fraselekteres, fx. anmeldelser af lovovertrædelser, der er begået på Grønland eller på Færøerne. Politiets indberettede gerningskode konverteres til en DST-gerningskode, der er hierarkisk opbygget (se nedenfor i det følgende). Der foretages ikke korrektioner af data udover det her beskrevne. Pålideligheden for anmeldelsesstatistikken vurderes af Danmarks Statistik som god. Data hidrører fra ét administrativt register, hvor alle anmeldte lovovertrædelser registreres. Analyse af de modtagne data viser, at ca. 5 pct. af de lovovertrædelser, der registreres i et kalenderår, er begået i et tidligere år. Tilsvarende er der ca. 5 pct. af de lovovertrædelser, der er anmeldt begået i et kalenderår, der først registreres i et efterfølgende år.

Population

Overtrædelser af straffeloven og særlovene (med undtagelse af færdselsloven og færdselslovs-lignende særlove) i Danmark (ekskl. Grønland og Færøerne), der er anmeldt til politiet eller er konstateret af politiet selv.

Geografisk dækning

Danmark, ekskl. Grønland og Færøerne

Tidsperiode og sammenlignelighed over tid

Statistikken er udarbejdet på det nuværende grundlag siden 1995 og er derfor på det overordnede plan sammenlignelig siden dette tidspunkt. På grund af ændringer i gruppering af lovovertrædelser og ændring i opklaringsbegrebet skal der udvises forsigtighed ved sammenligning over tid før dette år.

Med indførelsen af den nye straffelov i 1933, er det kun muligt at foretage sammenligninger med tidligere opgørelser (tilbage til 1921) på hovedgruppeniveau, dvs. for sædeligheds-, volds-, ejendoms- og andre forbrydelser under et.

Afgrænsningen af voldsforbrydelser ændredes i 1979. Voldsforbrydelser indskrænkedes til fremover alene at omfatte handlinger, der er forsætlige fysiske angreb eller trusler herom - resten blev overført til kategorien 'andre forbrydelser'. Ændringen betød et fald på ca. 800 i antallet af voldsforbrydelser og en tilsvarende stigning i antallet af 'andre forbrydelser'.

I 1981 blev der foretaget en ændring vedrørende inddeling af sædelighedsforbrydelser og andre forbrydelser.

Som følge af lovændringer eller ønsker om belysning af særlige lovovertrædelser sker der løbende ændringer i inddelingen af lovovertrædelserne. Nye og udgåede gerningskoder fra 1980 og frem er beskrevet nedenfor i det følgende.

Af væsentlig større ændringer kan nævnes:

I 1986 opdeles Blufærdighedskrænkelser i en række mere specificerede typer af blufærdighedskrænkelser.

I 1989 blev der foretaget ændringer af straffelovens §§ 244-246 vedr. voldsforbrydelser. Ændringerne medførte bl.a. at fx værtshusslagsmål og husspektakler blev strafbart efter straffeloven. Tidligere var der i disse situationer tale om brud på politivedtægten. Lovændringen medførte derfor et statistikbrud, som det dog er vanskeligt at vurdere omfanget af.

§ 265 i Straffeloven om tilhold afløses i 2012 af ny lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

I 2013 blev straffelovens afsnit om sædelighedsforbrydelser ændret. Det betød ændringer i statistikens gruppering af denne type lovovertrædelser. Med lovændringen skete der også en ændring af hvilke kategorier af seksualforbrydelser, der henføres under bestemmelserne om voldtægt (§ 216).

Fra d. 1. januar 2021 trådte det nye samtykkebegreb vedr. voldtægt i kraft. I den forbindelse har politiet oprettet nye gerningskoder, som delvis erstatter en række gerningskoder, som Danmarks Statistik definerer som voldtægt og gerningskoder, som Danmarks Statistik ikke tidligere har defineret som voldtægt jf. ovenstående beskrivelse. En stigning i antallet af anmeldte voldtægter skal således ses i lyset heraf.

Fra d. 1. januar 2022 trådte en ny bestemmelse i kraft i straffeloven vedr. stalking. Stalking indgår i kategorien 'Psykisk vold mv.' Stigningen i antallet af anmeldelser i 'Psykisk vold mv' skal ses i lyset heraf.

Fra 1. januar 1990 overgik man til indberetning fra rigspolitiets anmeldelsesregister. Endvidere oprettedes et nyt cykelregister medio 1990, - hvilket betød en stigning i antal cykeltyverier med sigtelser (opklarede). Herudover regnedes fra 1990 også forhold, hvor en mindreårig (under 15 år) er gerningspersonen og sigtet, selvom der i princippet ikke kan rejses sigtelser mod mindreårige. - De nævnte ændringer betød tilsammen en stigning i antallet af anmeldelser med sigtelser fra 1989 til 1990 på ca. 1,5 pct.

Pr. 1. januar 2018 indførtes den særlig indbrudsparagraf 276a i Straffeloven. Den nye paragraf indebar, at fjernelse af ting fra et fremmed hus nu også blev betegnet som indbrud, blot tilstedeværelsen i huset havde været uberettiget. Det var således ikke længere en forudsætning, at tilstedeværelsen var tiltvunget, fx i form af opbrud af vinduer eller døre. Det betød i praksis, at en lang række anmeldelser, der tidligere var tyveri, nu blev kategoriseret som indbrud.

Gerningstyper

Det følgende er en oversigt over de typer af overtrædelser, der optræder i Statistikbanken, og hvad de indeholder på et mere detaljeret niveau. Opdelingen er lavet af Danmarks Statistik og er forskellig fra opdelingen i Rigspolitiets statistik. Både Danmarks statistiks kriminalstatistik og Rigspolitiets statistikker er dog lavet på baggrund af samme datamateriale. Oversigten her omfatter straffelovsovertrædelser og overtrædelser af to særlove, hhv. Lov om euforiserende stoffer og Våbenloven.

- [1: Straffelov](#)
 - [11: Seksualforbrydelser](#)
 - [1110: Blodskam mv.](#)
 - [111072121: Blodskam, børn under 15 år](#)
 - [111072122: Blodskam i øvrigt](#)
 - [111072123: Blodskam mellem søskende, børn under 15 år](#)
 - [111072124: Blodskam i øvrigt, mellem søskende](#)
 - [111072125: Blodskam, anden kønslig omgang, børn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)

- [111072126: Blodskam, anden kønslig omgang mellem søskende \(Udgået 2013\)](#)
- [111072127: Blodskam i øvrigt, anden kønslig omgang \(Udgået 2013\)](#)
- [111072128: Blodskam, andet seksuelt forhold \(børn under 15 år\) \(Ny fra 2013\)](#)
- [111072129: Blodskam, andet seksuelt forhold mellem søskende \(Ny fra 2013\)](#)
- [111072130: Blodskam i øvrigt, andet seksuelt forhold \(Ny fra 2013\)](#)
- [111072233: Samleje med plejebarn/stedbarn mv. \(Udgået 2013\)](#)
- [111072244: Anden kønslig omgang med plejebarn/stedbarn \(Udgået 2013\)](#)
- [111072320: Blufærdighedskrænkelser af plejebarn/stedbarn m.v.](#)
- [111072321: Samleje med plejebarn/stedbarn mv. \(Ny fra 2013\)](#)
- [111072340: Andet seksuelt forhold med plejebarn/stedbarn mv. \(Ny fra 2013\)](#)
- [111072356: Andet seksuelt forhold m/ pleje-/stedbarn](#)
- [1120: Voldtægt mv.](#)
 - [112072211: Voldtægt \(Udgået 2013\)](#)
 - [112072215: Samleje med ulovlig tvang \(Udgået 2013\)](#)
 - [112072229: Tilsnigelse til samleje \(Udgået 2013\)](#)
 - [112072235: Anden kønslig omgang ved vold \(Udgået 2013\)](#)
 - [112072236: Anden kønslig omgang ved ulovlig tvang \(Udgået 2013\)](#)
 - [112072241: Anden kønslig omgang ved tilsnigelse \(Udgået 2013\)](#)
 - [112072301: Voldtægt ved anvendelse af vold eller trussel om vold \(Ny fra 2013\)](#)
 - [112072302: Voldtægt ved ulovlig tvang \(Ny fra 2013\)](#)
 - [112072305: Voldtægt](#)
 - [112072307: Voldtægt ved tilsnigelse](#)
 - [112072317: Tilsnigelse til samleje \(Ny fra 2013\)](#)
 - [112072330: Andet seksuelt forhold](#)
 - [112072331: Andet seksuelt forhold ved vold eller trussel om vold \(Ny fra 2013\)](#)
 - [112072332: Andet seksuelt forhold ved ulovlig tvang \(Ny fra 2013\)](#)
 - [112072338: Andet seksuelt forhold ved tilsnigelse \(Ny fra 2013\)](#)
 - [112072345: Andet seksuelt forhold](#)
 - [112072346: Andet seksuelt forhold ved tilsnigelse](#)
- [1130: Heteroseksuel sædelighedsforbrydelse mod barn under 12 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [113072232: Samleje med barn under 12 år, skærpende omstændigheder \(Udgået 2013\)](#)
 - [113072243: Anden kønslig omgang med barn under 12 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [113072262: Uagtsom seksualforbrydelse med barn under 12 år](#)
- [1131: Seksualforbrydelse mod barn under 12 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [113172304: Voldtægt ved samleje med barn under 12 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [113172334: Andet seksuelt forhold med barn under 12 år \(Ny fra 2013\)](#)

- [113172347: Andet seksuelt forhold med barn under 12 år](#)
- [1140: Heteroseksuel sædelighedsforbrydelse i øvrigt \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072221: Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072222: Samleje ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072225: Samleje med institutionsanbragt \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072227: Samleje ved misbrug af afhængigheds forhold \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072230: Samleje med prostitueret under 18 år, kunde \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072231: Samleje med barn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072234: Samleje ved forførelse \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072237: Anden kønslig omgang ved udnyttelse af psykisk abnormitet \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072238: Anden kønslig omgang med institutionsanbragt \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072239: Anden kønslig omgang ved misbrug af afhængighedsforhold \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072242: Anden kønslig omgang med barn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072245: Anden kønslig omgang ved forførelse \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072261: Uagtsom seksualforbrydelse med barn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [114072263: Uagtsom seksualforbrydelse i øvrigt \(Udgået 2013\)](#)
- [1141: Seksualforbrydelse mod barn under 15 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114172306: Voldtægt ved samleje m. barn under 15 år/gern.per. fyldt 22 år](#)
 - [114172319: Samleje med barn under 15 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114172339: Andet seksuelt forhold med barn under 15 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114172344: Andet seksuelt forhold mellem en person fyldt 22 og et barn under 15 år](#)
 - [114172348: Andet seksuelt forhold mellem en person fyldt 22 år og et barn under 15 år](#)
 - [114172355: Andet seksuelt forhold m/ barn under 15 år](#)
 - [114172361: Uagtsom seksualforbrydelse mod barn under 15 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114172364: Uagtsom seksualforbrydelse mod barn under 15 år](#)
- [1145: Seksualforbrydelse i øvrigt \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114572303: Voldtægt ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114572311: Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114572313: Samleje med institutionsanbragt/frihedsberøvet \(Ny fra 2013\)](#)
 - [114572315: Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold \(Ny fra 2013\)](#)

- [114572316: Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold](#)
- [114572322: Samleje ved forførelse \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572324: Medvirken til prostitution \(samleje\) - person under 18 år \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572325: Samleje med prostitueret under 18 år - kunde \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572333: Andet seksuelt forhold ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572335: Andet seksuelt forhold ved udnyttelse af psykisk abnormitet \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572336: Andet seksuelt forhold med institutionsanbragt/frihedsberøvet \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572337: Andet seksuelt forhold ved misbrug af afhængighedsforhold \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572341: Andet seksuelt forhold ved forførelse \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572342: Medvirken til andet seksuelt forhold i forbindelse med prostitution af person under 18 år \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572343: Andet seksuelt forhold end samleje med prostitueret under 18 år - kunde \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572349: Andet seksuelt forhold v/udnyttelse psykisk abnormitet](#)
- [114572350: Andet seksuelt forhold m/ institutionsanbragt/frihedsberøvet](#)
- [114572352: Andet seksuelt forhold v/misbrug afhængighedsforhold](#)
- [114572357: Andet seksuelt forhold v/forførelse](#)
- [114572358: Medvirken til andet seksuelt forhold ifm. Prostitution af person under 18 år](#)
- [114572359: Andet seksuelt forhold end samleje m. prostitueret u. 18 år - kunde](#)
- [114572362: Uagtsom seksualforbrydelse i øvrigt \(Ny fra 2013\)](#)
- [114572365: Uagtsom seksualforbrydelse i øvrigt](#)
- [1146: Grooming](#)
 - [114672366: Grooming](#)
- [1150: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse mod barn under 12 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [115072252: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse mod barn under 12 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [115072258: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved vold mod barn under 12 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [115072259: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved ulovlig tvang mod barn under 12 år \(Udgået 2013\)](#)
- [1160: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse i øvrigt \(Udgået 2013\)](#)
 - [116072251: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse mod barn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [116072253: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse i øvrigt \(Udgået 2013\)](#)
 - [116072254: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved vold \(Udgået 2013\)](#)

- [116072255: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved ulovlig tvang \(Udgået 2013\)](#)
- [116072256: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved vold mod barn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)
- [116072257: Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved ulovlig tvang mod barn under 15 år \(Udgået 2013\)](#)
- [1172: Blufærdighedskrænkelser ved beføling](#)
 - [117272282: Blufærdighedskrænkelser ved beføling \(Udgået 2013\)](#)
 - [117272371: Blufærdighedskrænkelser ved beføling \(Ny fra 2013\)](#)
- [1174: Blufærdighedskrænkelser ved blotteri](#)
 - [117472283: Blufærdighedskrænkelser ved blotteri \(Udgået 2013\)](#)
 - [117472372: Blufærdighedskrænkelser ved blotteri \(Ny fra 2013\)](#)
- [1176: Blufærdighedskrænkelser i øvrigt](#)
 - [117672281: Blufærdighedskrænkelser](#)
 - [117672284: Blufærdighedskrænkelser ved beluring \(Udgået 2013\)](#)
 - [117672285: Blufærdighedskrænkelser ved verbal uterlighed o.l. \(Udgået 2013\)](#)
 - [117672286: Blufærdighedskrænkelser ved anden uterlighed \(Udgået 2013\)](#)
 - [117672287: Blufærdighedskrænkelser i øvrigt \(Udgået 2013\)](#)
 - [117672373: Blufærdighedskrænkelser ved beluring \(Ny fra 2013\)](#)
 - [117672374: Blufærdighedskrænkelser ved verbal uanstændighed o.l. \(Ny fra 2013\)](#)
 - [117672375: Blufærdighedskrænkelser ved anden uanstændighed \(Ny fra 2013\)](#)
- [1180: Utugt mv.](#)
 - [118072271: Rufferi \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072275: Fremmelse af utugt \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072276: Udlejning af værelse til utugt \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072277: Alfonseri, underhold](#)
 - [118072278: Alfonseri, dele bolig](#)
 - [118072280: Utugtig foto/filmoptagelse af person under 18 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072291: Forulemper ved opfordring mv. til utugt \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072292: Rekruttere/medvirke til utugtig optræden af personer under 18 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072293: Overvære utugtig optræden af personer under 18 år \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072295: Pornografi \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072296: Børnepornografi \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072297: Overtrædelse af pålæg \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072298: Meddelt pålæg \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072299: Børnepornografi, besiddelse af/bekendt med \(Udgået 2013\)](#)
 - [118072351: Pornografiske foto/filmoptagelser af person under 18 år \(Ny fra 2013\)](#)
 - [118072353: Medvirken til pornografisk optræden af person under 18 år \(Ny fra 2013\)](#)

- [118072354: Overvære pornografisk optræden af person under 18 år \(Ny fra 2013\)](#)
- [118072360: Seksuelt materiale, foto/filmoptagelse af person under 18 år](#)
- [118072363: Medvirken til/overværer seksuel optræden af personer under 18 år](#)
- [118072378: Rufferi \(Ny fra 2013\)](#)
- [118072379: Fremmelse af prostitution \(Ny fra 2013\)](#)
- [118072380: Udlejning af værelse til prostitution \(Ny fra 2013\)](#)
- [118072382: Svigagtig eller anden utilbørlig fremmelse af prostitution \(Ny fra 2013\)](#)
- [118072385: Seksuelt materiale og genstande, salg til personer under 16 år](#)
- [118072386: Udbreder seksuelt materiale af person under 18 år](#)
- [118072387: Besiddelse af/bekendt med seksuelt materiale af person under 18 år](#)
- [118072388: Børnesexdukke, fremstilling/salg/overdragelse](#)
- [118072389: Børnesexdukke, besiddelse](#)
- [118072391: Meddelt forbud efter straffelovens §236 \(Ny fra 2013\)](#)
- [118072392: Overtrædelse af forbud efter straffelovens §236 \(Ny fra 2013\)](#)
- [12: Voldsforbrydelser](#)
 - [1210: Vold og lignende mod offentlig myndighed](#)
 - [121070300: Vold eller trussel mod polititjenestemand \(Ny fra 2005\)](#)
 - [121070301: Trusler om vold mv. mod overordnet polititjenestemand \(Ny fra 2005\)](#)
 - [121070303: Lægge hindring i vejen for udførelse \(polititjenestemand\) \(Ny fra 2005\)](#)
 - [121070304: Lægge hindringer i vejen for udførelse \(polititjenestemand\)](#)
 - [121070305: Vold mod polititjenestemand](#)
 - [121070306: Trussel mod polititjenestemand](#)
 - [121070307: Vold mod nogen i offentlig tjeneste](#)
 - [121070308: Trussel om vold mod nogen i offentlig tjeneste](#)
 - [121070310: Lægge hindring i vejen for udførelse af offentlig myndighed](#)
 - [121070311: Vold o.l. mod nogen i offentlig tjeneste mv.](#)
 - [121070312: Trusler om vold mv. mod offentlig myndighed](#)
 - [121070313: Hindring af offentlig myndighed](#)
 - [121070314: Lægge hindring i vejen for udførelsen af offentlig myndighed, skærpende omstændigheder](#)
 - [121070315: Fredskrænkelse af person i offentlig tjeneste](#)
 - [121070316: Vold mod politi mv. ved opløb/opstand](#)
 - [121070317: Lægge hindring i vejen for udførelse af offentlig myndighed, skærpende](#)
 - [121070319: Angreb med genstande mod nogen i offentlig tjeneste](#)
 - [1220: Opløb/forstyrrelse af offentlig orden](#)
 - [122070411: Ledelse og fremkaldelse af opløb](#)

- [122070418: Tildækningsforbud, overtrædelse af](#)
- [122070421: Grov forstyrrelse af offentlig ro og orden](#)
- [122070422: Maskering, forbud mod](#)
- [1230: Manddrab](#)
 - [123073111: Manddrab](#)
 - [123073121: Barsedrab](#)
- [1240: Forsøg på manddrab](#)
 - [124073112: Forsøg på manddrab](#)
- [1250: Psykisk vold](#)
 - [125073232: Stalking](#)
 - [125073235: Psykisk vold](#)
- [1252: Simple vold](#)
 - [125273241: Simple vold](#)
- [1255: Alvorligere vold](#)
 - [125573251: Alvorligere vold](#)
 - [125573252: Vold med skade på legeme eller helbred](#)
 - [125573253: Vold ved kvindelig omskæring \(Ny fra 2004\)](#)
- [1258: Særlig alvorlig vold](#)
 - [125873261: Særlig alvorlig vold](#)
 - [125873262: Særlig alvorlig vold med døden til følge](#)
- [1260: Vold mod sagesløs](#)
 - [126073214: Vold mod sagesløs](#)
- [1270: Forsætlig legemskrænkelser i øvrigt](#)
 - [127073211: Legemskrænkelser](#)
 - [127073212: Vold af særlig farlig karakter](#)
 - [127073213: Vold med skade på legeme eller helbred](#)
- [1280: Forsætlig legemsbeskadigelse](#)
 - [128073221: Legemsbeskadigelse](#)
 - [128073222: Legemsbeskadigelse med død til følge mv.](#)
 - [128073223: Legemsbeskadigelse med grov skade til følge](#)
 - [128073231: Grov legemsbeskadigelse](#)
- [1283: Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse](#)
 - [128373151: Uagtsomt manddrab](#)
 - [128373311: Uagtsom legemsbeskadigelse](#)
 - [128373313: Uagtsom grov legemsbeskadigelse](#)
 - [128373315: Uagtsom betydelig legemsbeskadigelse](#)
- [1286: Forbrydelse mod liv og legeme](#)
 - [128673131: Drab efter begæring](#)
 - [128673141: Medvirken til selvmord](#)
 - [128673321: Hensættelse i hjælpeløs tilstand](#)
 - [128673331: Uforsvarlig omgang ved barnefødsel](#)
 - [128673341: Forvolde fare for liv eller førlighed](#)
 - [128673351: Undladt at hjælpe en person i livsfare](#)
 - [128673352: Undladt at hjælpe en person ved ulykke](#)
 - [128673353: Undladt at hjælpe/flugt fra færdselsuheld \(Ny fra 2008\)](#)
 - [128673361: Overladelse af våben eller sprængstof](#)
 - [128673371: Undladt at hjælpe gravid kvinde \(Udgået 2002\)](#)
- [1289: Forbrydelse mod den personlige frihed](#)

- [128974111: Ulovlig tvang](#)
- [128974115: Religiøse vielser mv. under 18 år](#)
- [128974121: Frihedsberøvelse](#)
- [128974122: Kvalificeret frihedsberøvelse](#)
- [128974123: Frihedsberøvelse, grov uagtsomhed](#)
- [128974131: Uagtsom frihedsberøvelse](#)
- [128974135: Menneskehandel \(Ny i Offerstatistikken fra 2014\)](#)
- [128974136: Menneskeudnyttelse](#)
- [1292: Trusler](#)
 - [129270323: Trusler, vold o.l. mod vidner og deres nærmeste](#)
 - [129270325: Trusler og lignende mod vidner og deres nærmeste](#)
 - [129270326: Vold mod vidner og deres nærmeste](#)
 - [129274265: Trussel på livet](#)
 - [129274266: Bombetrusler/telefonbomber](#)
 - [129274271: Offentlig trussel om voldshandling](#)
- [13: Ejendomsforbrydelser](#)
 - [1304: Dokumentfalsk](#)
 - [130470811: Dokumentfalsk](#)
 - [130470813: Dokumentfalsk ved anvendelse af dankort](#)
 - [130470814: Dokumentfalsk ved anvendelse af øvrige kontokort](#)
 - [1308: Dokumentfalsk med check](#)
 - [130870812: Dokumentfalsk ved anvendelse af check](#)
 - [130870815: Dokumentfalsk ved anvendelse af eurochecks](#)
 - [1312: Brandstiftelse](#)
 - [131271111: Brandstiftelse, kvalificeret](#)
 - [131271121: Brandstiftelse, forsætlig](#)
 - [131271131: Brandstiftelse, uagtsom](#)
 - [1316: Indbrud i forretning, virksomhed mv.](#)
 - [131675111: Indbrud i bibliotek](#)
 - [131675112: Indbrud i børnehave/vuggestue/fritidshjem](#)
 - [131675113: Indbrud i skole](#)
 - [131675114: Indbrud i kirke/museum](#)
 - [131675115: Indbrud i kommune-/sygesikringskontor](#)
 - [131675116: Indbrud i posthus/postkontor](#)
 - [131675117: Indbrud i svømmehal/idrætsanlæg o.l.](#)
 - [131675118: Indbrud i institution/plejehjem](#)
 - [131675119: Indbrud i offentligt kontor/bygning i øvrigt](#)
 - [131675120: Indbrud i kaserne \(våben/ammunition\)](#)
 - [131675131: Indbrud i bankers/vekselerer o.l.](#)
 - [131675132: Indbrud i biograf/teater](#)
 - [131675133: Indbrud i campingplads/vandrerhjem](#)
 - [131675134: Indbrud i tankstation/autohandler](#)
 - [131675135: Indbrud i privat institution](#)
 - [131675136: Indbrud i beboerklubber](#)
 - [131675139: Indbrud i privat kontor i øvrigt](#)
 - [131675140: Indbrud i selskabslokaler](#)
 - [131675141: Indbrud i pengeinstitut](#)
 - [131675150: Indbrud i sportsforretning](#)

- [131675151: Indbrud i beklædnings-/skind-/skotøjsforretning](#)
- [131675152: Indbrud i kiosk/cigar-/vinhandel](#)
- [131675153: Indbrud i købmand/supermarked/mejeri](#)
- [131675154: Indbrud i radio-/fotoforretning](#)
- [131675155: Indbrud i urmager/guldsmed](#)
- [131675156: Indbrud i cafeteria/restaurant](#)
- [131675157: Indbrud i hotel/motel](#)
- [131675158: Indbrud i computerbutik](#)
- [131675159: Indbrud i optikerforretning](#)
- [131675169: Indbrud i forretning i øvrigt](#)
- [131675170: Indbrud i våbenlager/-fabrik/-forretning](#)
- [131675171: Indbrud i fabrik](#)
- [131675172: Indbrud i lager o.l.](#)
- [131675173: Indbrud i værksted](#)
- [131675174: Indbrud i tømmerhandel/byggemarked](#)
- [131675175: Indbrud i IT-virksomhed](#)
- [131675179: Indbrud i virksomhed i øvrigt](#)
- [131675181: Indbrud i apotek](#)
- [131675182: Indbrud i hospital](#)
- [131675183: Indbrud i lægekonsultation o.l.](#)
- [131675184: Indbrud i øvrigt](#)
- [131675191: Pengeskabstyveri ved skærebrender](#)
- [131675192: Pengeskabstyveri ved sprængstof](#)
- [131675193: Pengeskabstyveri ved vinkelslibere](#)
- [131675194: Pengeskabstyveri](#)
- [1320: Indbrud i beboelser](#)
 - [132075211: Indbrud i villa o.l.](#)
 - [132075212: Indbrud i lejlighed](#)
 - [132075213: Indbrud i værelse](#)
 - [132075217: Indbrud i landejendom](#)
- [1324: Indbrud i ubeboede bebyggelser](#)
 - [132475214: Indbrud i skib/båd \(fast bemandede\)](#)
 - [132475215: Indbrud i nybygning/prøvehus](#)
 - [132475216: Indbrud i skib/båd \(lystbåde\)](#)
 - [132475311: Indbrud i fritidshus](#)
 - [132475312: Indbrud i garage/udhus](#)
 - [132475313: Indbrud i kælder-/lofts-/pulterrum](#)
 - [132475314: Indbrud i campingvogn](#)
 - [132475315: Indbrud i kolonihavehus](#)
 - [132475331: Indbrud i arbejdsskur/kontorvogn o.l.](#)
 - [132475332: Indbrud i isbod/pølsebod](#)
- [1328: Tyveri fra bil, båd mv.](#)
 - [132875511: Tyveri fra personbil](#)
 - [132875512: Tyveri fra lastbil/varebil](#)
 - [132875513: Tyveri fra motorcykel/scooter](#)
 - [132875514: Tyveri fra knallert](#)
 - [132875515: Tyveri fra cykel](#)
 - [132875516: Tyveri fra både](#)

- [132875519: Tyveri fra andet køretøj](#)
- [1332: Butikstyverier mv.](#)
 - [133275531: Tyveri fra automat i møntvaskeri etc.](#)
 - [133275532: Tyveri fra benzinautomat](#)
 - [133275533: Tyveri fra frimærkeautomat](#)
 - [133275534: Tyveri fra vareautomat](#)
 - [133275535: Tyveri fra telefonautomat](#)
 - [133275536: Tyveri fra parkometerautomat](#)
 - [133275537: Tyveri fra spilleautomat](#)
 - [133275560: Butikstyveri fra andre forretninger](#)
 - [133275561: Butikstyveri beklædning/skind/fodtøj](#)
 - [133275562: Butikstyveri kiosk/cigar-/vinhandel](#)
 - [133275563: Butikstyveri købmand/supermarked/mejeri](#)
 - [133275564: Butikstyveri radio-/fotoforretning](#)
 - [133275565: Butikstyveri urmager/guldsmed](#)
 - [133275566: Butikstyveri møntvaskeri](#)
 - [133275570: Butikstyveri, tricktyveri](#)
 - [133275571: Rudeknusningstyveri radio-/fotoforretning](#)
 - [133275572: Rudeknusningstyveri fra urmager/guldsmed](#)
 - [133275579: Rudeknusningstyveri i øvrigt](#)
- [1336: Andre tyverier](#)
 - [133675432: Tyveri af barnevogn/klapvogn](#)
 - [133675551: Tyveri fra cafeteria/restaurant](#)
 - [133675552: Tyveri fra hotel/motel](#)
 - [133675553: Tyveri fra kasseapparat](#)
 - [133675567: Tyveri fra udstilling](#)
 - [133675568: Tyveri fra møntvaskeri](#)
 - [133675569: Tyveri fra andre butikker](#)
 - [133675574: Tyveri, tricktyveri på gadeplan \(Ny fra 2013, med i Of-ferstatistikken fra 2014\)](#)
 - [133675580: Tyveri, tricktyveri i beboelse \(udgået 2018\)](#)
 - [133675581: Tyveri fra campingplads](#)
 - [133675582: Tyveri fra garderobe](#)
 - [133675583: Tyveri fra skole/fritidshjem o.l.](#)
 - [133675584: Tyveri fra lejlighed/værelse/etageejendom](#)
 - [133675585: Tyveri fra villa/landejendom](#)
 - [133675586: Tyveri fra kælder o.l.](#)
 - [133675587: Tyveri fra svømmehal/idrætsanlæg/omklædningsrum](#)
 - [133675588: Tyveri fra udhængsskab](#)
 - [133675589: Tyveri fra hospital/plejehjem](#)
 - [133675590: Tyveri fra fritidshus](#)
 - [133675591: Tyveri fra institution](#)
 - [133675592: Tyveri fra kontor](#)
 - [133675593: Tyveri fra kaserne](#)
 - [133675594: Tyveri fra byggeplads](#)
 - [133675595: Tyveri fra døgnboks](#)
 - [133675596: Tyveri fra kaserne \(våben/ammunition\)](#)
 - [133675597: Tyveri fra pengeautomat](#)

- [133675598: Tyveri fra garage/udhus](#)
- [133675599: Tyveri fra andre steder](#)
- [133675601: Tyveri af afgrøde \(korn o.l.\)](#)
- [133675602: Tyveri af benzin/olie](#)
- [133675603: Tyveri af el/gas](#)
- [133675604: Tyveri af forsendelse](#)
- [133675605: Tyveri af husdyr](#)
- [133675606: Tyveri af nummerplader](#)
- [133675607: Tyveri fra lomme/taske/bagage](#)
- [133675608: Tyveri af taske/bagage](#)
- [133675609: Tyveri i tog/skib/fly/bus](#)
- [133675611: Tyveri i lufthavne](#)
- [133675612: Tyveri i forbindelse med prostitution](#)
- [133675613: Tyveri på banegårde](#)
- [133675614: Tyveri af narkotika](#)
- [133675615: Tyveri i plads \(tyveri fra arbejdsgiver\)](#)
- [133675616: Tyveri i forbindelse med vold](#)
- [133675619: Tyveri i øvrigt](#)
- [133675621: Tyveri af våben](#)
- [133675622: Tyveri af fiskeredskaber/-garn o.l.](#)
- [133675623: Tyveri af metaller \(skrot/afklip/afbrænding\)](#)
- [1339: Tyveri/brugstyveri af køretøj](#)
 - [133975411: Tyveri af registreret køretøj](#)
 - [133975441: Tyveri af uregistreret køretøj](#)
 - [133977271: Brugstyveri af registreret personbil](#)
 - [133977272: Brugstyveri af lastbil/varebil](#)
 - [133977273: Brugstyveri af registreret motorcykel/scooter](#)
 - [133977274: Brugstyveri af udlejningskøretøj](#)
 - [133977275: Brugstyveri af uregistreret personbil](#)
 - [133977276: Brugstyveri af uregistreret lastbil/varebil](#)
 - [133977277: Brugstyveri af uregistreret motorcykel/scooter](#)
 - [133977281: Brugstyveri af registreret personbil](#)
 - [133977282: Brugstyveri af registreret lastbil/varebil](#)
 - [133977283: Brugstyveri af registreret motorcykel/scooter](#)
 - [133977284: Brugstyveri af udlejningskøretøj](#)
 - [133977285: Brugstyveri af uregistreret personbil](#)
 - [133977286: Brugstyveri af uregistreret lastbil/varebil](#)
 - [133977287: Brugstyveri af uregistreret motorcykel/scooter](#)
- [1342: Tyveri/brugstyveri af knallert](#)
 - [134275421: Tyveri af knallert](#)
 - [134277311: Brugstyveri af ikke registreret knallert](#)
- [1345: Tyveri/brugstyveri af cykel](#)
 - [134575431: Tyveri af cykel](#)
 - [134577411: Brugstyveri af cykel](#)
- [1348: Tyveri/brugstyveri af andet](#)
 - [134875442: Tyveri af skib/båd/fly](#)
 - [134877278: Brugstyveri af skib/båd/fly](#)
 - [134877279: Brugstyveri af påhængskøretøj, registreret knallert m.v.](#)

- [134877289: Brugstyveri af andet motorkøretøj](#)
- [134877511: Brugstyveri af andet](#)
- [134877521: Brugstyveri af IT-udstyr](#)
- [1351: Ulovlig omgang med hittegods](#)
 - [135175701: Ulovlig omgang med hittegods](#)
- [1354: Underslæb](#)
 - [135476111: Underslæb/tilegnelse af ting](#)
 - [135476112: Fragåelsesunderslæb](#)
 - [135476113: Underslæb/forbrug af penge](#)
 - [135476114: Underslæb & tilegnelse af våben/ammunition](#)
 - [135476115: Underslæb - tilegnelse af IT-udstyr](#)
- [1357: Bedrageri](#)
 - [135776141: Bedrageri](#)
 - [135776144: Socialbedrageri](#)
 - [135776145: Bedrageri dankort, overtræk egen konto](#)
 - [135776146: Bedrageri øvrige kontokort, egen konto](#)
 - [135776147: Bedrageri øvrige kontokort, stjålne](#)
 - [135776148: Bedrageri, arbejdsløshedskasse](#)
 - [135776149: Bedrageri, stjålne dankort](#)
 - [135776151: Databedrageri](#)
 - [135776155: Bedrageri - betalingskort](#)
 - [135776156: Bedrageri - stjålne betalingskort](#)
 - [135776404: Socialbedrageri](#)
 - [135776405: Bedrageri, arbejdsløshedskasse](#)
 - [135776406: Bedrageri med øvrig afgifts- eller tilskudslovgivning - grov](#)
 - [135776407: Bedrageri med øvrig afgifts- eller tilskudslovgivning](#)
- [1360: Checkbedrageri](#)
 - [136076142: Bedrageri checks, overtræk egen konto](#)
 - [136076143: Bedrageri, stjålne checks](#)
- [1363: Mandatsvig](#)
 - [136376171: Mandatsvig](#)
 - [136376172: Mandatsvig checks](#)
 - [136376173: Mandatsvig dankort](#)
 - [136376181: Mandatsvig, anvendelse af IT-system](#)
- [1366: Afpresning og åger](#)
 - [136676211: Afpresning](#)
 - [136676221: Åger](#)
- [1372: Skyldnersvig](#)
 - [137276231: Skyldnersvig](#)
- [1376: Hæleri](#)
 - [137676241: Hæleri](#)
 - [137676242: Hæleri med hensyn til våben/ammunition](#)
 - [137676601: Hæleri](#)
 - [137676602: Hæleri, groft/forretningsmæssig](#)
 - [137676621: Hæleri med hensyn til våben/ammunition](#)
 - [137676622: Hæleri med hensyn til våben/ammunition, groft](#)
 - [137676631: Hvidvask](#)

- [137676633: Hvidvask, groft/forretningsmæssig](#)
- [1380: Røveri](#)
 - [138076311: Røveri mod pengeinstitut](#)
 - [138076312: Røveri mod offentligt kontor](#)
 - [138076313: Røveri mod forretning](#)
 - [138076314: Røveri mod tankstation](#)
 - [138076315: Røveri mod værditransport](#)
 - [138076316: Røveri, kassetterøveri](#)
 - [138076317: Røveri mod person i egen bolig \(Ny fra 2008\)](#)
 - [138076319: Røveri mod andre](#)
 - [138076321: Særligt farligt røveri mod pengeinstitut](#)
 - [138076322: Særligt farligt røveri mod offentligt kontor](#)
 - [138076323: Særligt farligt røveri mod forretning](#)
 - [138076324: Særligt farligt røveri mod tankstation](#)
 - [138076325: Særligt farligt røveri mod værditransport](#)
 - [138076326: Særligt farligt røveri, kassetterøveri](#)
 - [138076327: Særligt farligt røveri mod person i egen bolig \(Ny fra 2008\)](#)
 - [138076329: Særligt farligt røveri mod andre](#)
- [1384: Grov skattesvig mv.](#)
 - [138476401: Grov skattesvig](#)
 - [138476402: Grov momssvig](#)
 - [138476403: Svig med EU-midler](#)
 - [138476501: Groft smugleri](#)
- [1390: Hærværk](#)
 - [139077111: Hærværk](#)
 - [139077112: Groft hærværk](#)
 - [139077113: Groft uagtsomt hærværk](#)
 - [139077114: Hærværk, graffiti](#)
 - [139077115: Hærværk, groft, graffiti](#)
 - [139077116: Hærværk, skærpende omstændigheder](#)
 - [139077117: Hærværk, groft \(skærpende omstændighed\)](#)
 - [139077118: Hærværk, graffiti \(skærpende omstændighed\)](#)
 - [139077119: Hærværk, groft, graffiti \(skærpende omstændighed\)](#)
 - [139077121: Hærværk med hensyn til EDB-materiale](#)
- [1394: Uagtsomt hæleri](#)
 - [139477694: Uagtsomt hæleri](#)
- [1398: Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser](#)
 - [139877141: Ødelæggelse af egne ting](#)
 - [139877512: Hindringer af andres ret](#)
 - [139877611: Ulovlig selvtægt](#)
 - [139877612: Ulovlig inddæmning](#)
 - [139877621: Svig, der ikke er bedrageri](#)
 - [139877622: Svig, der ikke er bedrageri \(skærpende omstændighed\)](#)
 - [139877624: Uagtsomt svig \(ikke bedrageri\)](#)
 - [139877625: Uagtsomt svig \(ikke bedrageri\)](#)
 - [139877631: Urigtige oplysninger om et firmas økonomi](#)
 - [139877641: Svigagtig opnåelse af kredit](#)

- [139877643: Ulovligt forbrug af forudbetalt vederlag](#)
- [139877645: Bortfjernelse uden at betale](#)
- [139877647: Tilsnigelse af adgang uden at betale](#)
- [139877651: Returkommission](#)
- [139877655: Forretningshemmeligheder, overtrædelse, skærpende omstændigheder](#)
- [139877656: Markedsføringsloven, skærpende omstændigheder](#)
- [139877657: Ophavskrænkelser, skærpende omstændigheder](#)
- [139877658: Piratkopiering, særligt skærpende omstændigheder](#)
- [139877659: Kartelaftale, særligt skærpende omstændigheder](#)
- [139877660: Insiderhandel/kursmanipulation, skærpende omstændigheder](#)
- [139877661: Ulovlig forværrelse af formuestilling](#)
- [139877671: Udnyttelse af andres vildfarelse](#)
- [139877675: Udnyttelse af andres økonomiske vanskeligheder](#)
- [139877681: Efterfølgende åger](#)
- [139877685: Betalingsmiddel/-kort, uberettiget anvendelse, videregivelse](#)
- [139877686: Kode til informationssystem, uberettiget anskaffelse/videregivelse](#)
- [139877691: Uorden i forretningsbøger](#)
- [139877697: Ulovlig stemmeafgivning vedrørende økonomi](#)
- [139877698: Bestikkelse af voldgiftsdommer](#)
- [14: Andre straffelovsforbrydelser](#)
 - [1410: Forbrydelse mod offentlig myndighed mv.](#)
 - [141070095: Tavshedspligt jf. straffelov § 79 b, overtrædelse](#)
 - [141070097: Tavshedspligt jf. straffelov § 79 c, overtrædelse](#)
 - [141070111: Højforræderi](#)
 - [141070115: Krigsanstiftelse](#)
 - [141070121: Farevoldende offentlige udtalelser](#)
 - [141070125: Femte kolonnevirksomhed](#)
 - [141070126: Deltagelse i væbnet konflikt](#)
 - [141070127: Hvervning til væbnet konflikt](#)
 - [141070131: Bistand til fjenden under krig](#)
 - [141070141: Misligholdelse af kontrakt under krig](#)
 - [141070151: Erhvervsmæssigt samarbejde med fjenden](#)
 - [141070161: Utilbørligt forhold til besættelsesmagt](#)
 - [141070163: Diplomatsk landsforræderi](#)
 - [141070165: Spionage](#)
 - [141070171: Hjælp til fremmed efterretningstjeneste](#)
 - [141070173: Videregivelse af hemmelige forhandlinger](#)
 - [141070175: Forfalskning af dokumentation af betydning for staten](#)
 - [141070181: Offentlig beskrivelse af militære anlæg](#)
 - [141070185: Neutralitetskrænkelser mod staten](#)
 - [141070187: Overtrædelse af forbud til værn for staten](#)
 - [141070191: Forbrydelse mod fremmed statsoverhoved](#)
 - [141070194: Offentlig forhånelser af fremmed nation](#)
 - [141070195: Utilbørlig behandling af religiøse skrifter e.lign.\)](#)

- [141070211: Oprør](#)
- [141070221: Forbrydelse mod den danske regent](#)
- [141070231: Tvang overfor folketinget](#)
- [141070241: Ulovlig korpsvirksomhed](#)
- [141070242: Terrorisme](#)
- [141070243: Terrorisme, økonomisk støtte til](#)
- [141070244: Terrorisme, tilskyndelse til](#)
- [141070245: Samfundsorden, forstyrrelse af/økonomisk støtte](#)
- [141070246: Ulovligt militær, medlem af](#)
- [141070247: Masseødelæggelsesvåben, spredning af](#)
- [141070248: Terrorisme/modtage økonomisk støtte](#)
- [141070249: Ulovlig indrejse/ophold i konfliktområde](#)
- [141070251: Forbrydelse mod kongehuset i øvrigt](#)
- [141070261: Forhindring af folketingsvalg mv.](#)
- [141070271: Uberettiget deltagelse i folketingsvalg](#)
- [141070281: Tvang mod offentlig myndighed mv.](#)
- [141070291: Terrorisme, Europakonventionen](#)
- [141070292: Terrorisme, økonomisk støtte til](#)
- [141070293: Terrorisme, hvervning](#)
- [141070294: Terrorisme, oplæring](#)
- [141070295: Terrorisme, tilskyndelse til](#)
- [141070296: Samfundsorden, forstyrrelse af/økonomisk støtte](#)
- [141070297: Ulovligt militær, medlem af](#)
- [141070298: Masseødelæggelsesvåben, spredning af](#)
- [141070318: Fornærmelig tiltale mod polititjenestemand](#)
- [141070321: Fornærmelig tiltale af offentlig myndighed](#)
- [141070322: Bestikkelse af offentlig myndighed](#)
- [141070331: Hjælp til undvigelse](#)
- [141070332: Fanger mv., ulovlig forbindelse med](#)
- [141070335: Fange, flygtet](#)
- [141070336: Hjælp til undvigelse](#)
- [141070337: Ulovlig forbindelse med fanger mv.](#)
- [141070338: Frihedsberøvet, uretmæssig besiddelse af mobiltelefon o.l.](#)
- [141070339: Besøgende, uretmæssig medtager mobiltelefon mv.](#)
- [141070340: Forvaring, uretmæssig besiddelse af mobiltelefon o.l.](#)
- [141070341: Hindring af strafforfølgning/-fuldbyrdelse](#)
- [141070342: Overtrædelse af opholdsforbud jf. straffelov § 79 a](#)
- [141070343: Opholdsforbud jf. straffeloven § 79 b, overtrædelse](#)
- [141070344: Kontaktforbud jf. straffeloven § 79 b, overtrædelse](#)
- [141070345: Menneskesmugling, skærpende omstændighed](#)
- [141070347: Opholdsforbud jf. straffelov § 79 c, overtrædelse](#)
- [141070351: Ødelæggelse af offentlig segl/mærke](#)
- [141070352: Ødelæggelse af offentlig bekendtgørelse](#)
- [141070361: Unddragelse fra værnepligt](#)
- [141070365: Ulovlig hvervning](#)
- [141070371: Offentliggøre fortrolige forhandlinger mv.](#)
- [141070375: Offentliggørelse af usandt mødereferat](#)

- [141070376: Besidde/anvende forbudt forenings kendetegn](#)
- [141070379: Opholdsforbud, overtrædelse af \(forbudt forening\)](#)
- [141070380: Ej efterk. påbud - deltage i forsamling \(forbudt forening\)](#)
- [141070381: Uberettiget udøvelse af offentlig myndighed](#)
- [141070385: Foregivelse af offentlig myndighed](#)
- [141070386: Udøver virksomhed uden offentlig bevilling/trods frakendelse](#)
- [141070387: Medvirken til udøvelse af virksomhed trods frakendelse](#)
- [141070391: Uberettiget brug af uniform mv.](#)
- [141070397: Deltagelse i forbudt forening](#)
- [141070415: Ikke efterkomme påbud om at skilles](#)
- [141070423: Misbrug af faresignal mv.](#)
- [141070425: Offentlig tilskyndelse til forbrydelse](#)
- [141070428: Billigelse af forbrydelse ved religiøs oplæring](#)
- [141070431: Hindring af offentlig forsamling](#)
- [141070432: Forstyrrelse af folketingets møder o.l.](#)
- [141070441: Farlig beruselse](#)
- [141070451: Krænkelser af gravfreden](#)
- [141070452: Usømmelig behandling af kirken](#)
- [141070461: Offentlig forhånelser af trossamfund](#)
- [141070463: Undlade at forhindre forbrydelse](#)
- [141070471: Undladelse af bistand til offentlig myndighed](#)
- [141070475: Tilbageholde oplysninger om en persons uskyld](#)
- [1415: Forbrydelse i offentlig tjeneste](#)
 - [141570511: Offentlig myndigheds modtagelse af bestikkelse](#)
 - [141570515: Ulovlig opkrævning af skat mv.](#)
 - [141570521: Misbrug af domsmyndighed](#)
 - [141570524: Ulovlig håndhævelse af strafmyndighed](#)
 - [141570527: Ulovlig behandling af retssager](#)
 - [141570531: Hindring af dommes fuldbyrdelse](#)
 - [141570541: Misbrug af offentligt hverv](#)
 - [141570551: Tilskyndelse til underordnedes forbrydelse](#)
 - [141570561: Krænkelser af tavshedspligt](#)
 - [141570562: Meddelelshæleri](#)
 - [141570571: Tilintetgørelse af post mv.](#)
 - [141570581: Offentlige myndigheders forbrydelse](#)
 - [141570585: Anden misbrug af offentlig stilling/hverv](#)
 - [141570591: Pligtforsømmelse i offentligt hverv](#)
 - [141570595: Skødesløshed i offentligt hverv](#)
- [1420: Falsk forklaring for retten](#)
 - [142070611: Falsk forklaring for retten](#)
 - [142070621: Vidne forklaring/fritagelsesgrund](#)
 - [142070631: Grov uagtsom afgivelse af forklaring](#)
- [1425: Falsk forklaring i øvrigt](#)
 - [142570641: Falsk erklæring på tro og love](#)
 - [142570651: Urigtig forklaring/pligtforhold](#)
 - [142570661: Anden urigtig skriftlig erklæring](#)
 - [142570671: Falsk anklage/bevisforvanskelse](#)

- [142570672: Tilbageholdt oplysninger om en persons uskyld](#)
- [142570681: Falsk anmeldelse/klagemål](#)
- [1430: Forbrydelse vedrørende penge og bevismateriale](#)
 - [143070711: Pengefalsk](#)
 - [143070721: Udgivelse af falske penge](#)
 - [143070731: Udgivelse af formodede falske penge](#)
 - [143070741: Udgivelse af pengelignende genstande](#)
 - [143070745: Pengefalsk, elektronisk](#)
 - [143070751: Ulovlig udfærdigelse af betalingsmiddel](#)
 - [143070821: Dokumentsvig](#)
 - [143070831: Personelt falsk/misbrug af ægte dokument](#)
 - [143070841: Intellektuelt falsk](#)
 - [143070851: Falsk stempel/mærke mv.](#)
 - [143070861: Falsk stempelmærke/frimærke mv.](#)
 - [143070871: Dokumentundertrykkelse](#)
 - [143070881: Falske skelsten mv.](#)
- [1435: Salg af narkotika mv.](#)
 - [143571281: Salg af narkotika](#)
 - [143571285: Narkotikahæleri](#)
 - [143571286: Dopingmidler, salg af \(skærpende omstændigheder\)](#)
 - [143576611: Hæleri med hensyn til narkotika](#)
 - [143576612: Hæleri med hensyn til narkotika - groft](#)
- [1440: Smugling mv. af narkotika](#)
 - [144071282: Smugling mv. af narkotika](#)
 - [144071287: Dopingmidler, smugling mv. \(skærpende omstændigheder\)](#)
- [1445: Almenskadelige forbrydelser mv.](#)
 - [144571211: Sprængning mv., transportulykke](#)
 - [144571212: Livsfarlig sprængning mv., transportulykke](#)
 - [144571213: Uagtsom sprængning mv., transportulykke](#)
 - [144571221: Kapring af fly/skib mv.](#)
 - [144571224: Forstyrrelse af transportmidler](#)
 - [144571231: Undladt at afværge ildebrand o.l.](#)
 - [144571241: Forgiftning af drikkevand](#)
 - [144571244: Fortielse/udbredelse af sundhedsfarlige ting](#)
 - [144571251: Udbredelse af sundhedsfarlige genstande](#)
 - [144571261: Ulovlig udbredelse af lægemidler](#)
 - [144571271: Udsat dyrs sundhed for fare](#)
 - [144571289: Skydevåben, særligt skærpende, offentligt sted](#)
 - [144571290: Skydevåben, særligt skærpende, ikke offentligt sted](#)
 - [144571291: Forvoldt fare for epidemi](#)
 - [144571292: Våben og sprængstof, særdeles farlige](#)
 - [144571293: Radioaktive stoffer, besiddelse/anvendelse af](#)
 - [144571294: Våben og sprængstof, under særlig skærpende omstændighed](#)
 - [144571295: Våben og sprængstof, særlig farlig](#)
 - [144571296: Skydevåben, særlig skærpende omstændigheder](#)

- [144571297: Andre særdeles farlige våben eller eksplosive stoffer, særlig skærpene omstændigheder](#)
- [144571298: Andre våben eller eksplosivstoffer, særlig skærpene omstændigheder](#)
- [144571311: Forstyrrelse af samfærdselsmidlerne](#)
- [144571321: Ødelæggelse af mindesmærker o.l.](#)
- [144571331: Salg af forfalskede levnedsmidler](#)
- [144571341: Miljø, forurening med betydelig skade](#)
- [144571351: Handel med vilde dyr og planter, skærpene omstændigheder](#)
- [1450: Ulovligt erhverv mv.](#)
 - [145071411: Betleri, overtrædelse](#)
 - [145071412: Betleri, meddelt advarsel \(påbud\)](#)
 - [145071421: Løsgænger](#)
 - [145071431: Ulovligt erhverv](#)
 - [145071441: Erhvervsmæssig udnyttelse, spekulation](#)
 - [145071451: Hasard/væddemål](#)
 - [145071461: Hasard på offentligt sted](#)
 - [145071471: Svigagtig forledelse til udvandring](#)
- [1455: Forbrydelser i familieforhold](#)
 - [145572111: Bigami, den gifte person](#)
 - [145572112: Groft uagtsom bigami](#)
 - [145572113: Bigami, den ugifte person](#)
 - [145572131: Vanrøgt](#)
 - [145572141: Falsk fødselsanmeldelse](#)
 - [145572151: Unddragelse af forældremyndighed](#)
 - [145572153: Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling](#)
- [1460: Uagtsomt manddrab mv. i forbindelse med færdselsuheld](#)
 - [146073152: Uagtsomt manddrab i forbindelse med færdselsuheld](#)
 - [146073312: Uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med færdselsuheld](#)
 - [146073314: Uagtsom grov legemsbeskadigelse i forbindelse med færdselsuheld](#)
 - [146073316: Uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med færdselsuheld](#)
- [1475: Tilhold \(Udgået 2012\)](#)
 - [147574261: Overtrædelse af advarsel \(Udgået 2012\)](#)
 - [147574262: Begæring om advarsel](#)
 - [147574263: Meddelt advarsel](#)
- [1485: Freds- og ærekrænkelser](#)
 - [148574201: Datasystem, uberettiget adgang til](#)
 - [148574202: Brevhemmeligheden, brud på](#)
 - [148574203: Ulovlig aflytning](#)
 - [148574204: Ulovlig adgang til erhvervshemmeligheder](#)
 - [148574205: Adgangsmiddel datasystem, uberettiget salg/udbredelse](#)
 - [148574206: Adgangsmiddel datasystem, uberettiget videregivelse større antal](#)

- [148574207: Adgangsmiddel datasystem, uberrettiget anskaffelse/videregivelse, samfundsvigtigt](#)
 - [148574208: Adgangsmiddel datasystem, uberrettiget anskaffelse/videregivelse, personoplysninger](#)
 - [148574209: Adgangsmiddel datasystem, uberrettiget anskaffelse/videregivelse, betalende brugere](#)
 - [148574211: Brud på brevhemmeligheden](#)
 - [148574212: Uberrettiget adgang til andres gemmer](#)
 - [148574213: Ulovlig aflytning](#)
 - [148574215: Uberrettiget adgang til EDB-oplysninger](#)
 - [148574216: Ulovlig adgang til erhvervshemmeligheder](#)
 - [148574217: Kode til informationssystem, ulovlig anvendelse af](#)
 - [148574221: Husfredskrænkelse](#)
 - [148574225: Industrispionage](#)
 - [148574231: Uberrettiget fotografering af personer](#)
 - [148574241: Brud på privatlivets hemmeligheder](#)
 - [148574242: Uberrettiget registrering af færden](#)
 - [148574251: Udnyttelse af oplysninger om privatliv](#)
 - [148574255: Uberrettiget videregivelse af meddelelser eller billeder](#)
 - [148574257: Identitetsmisbrug](#)
 - [148574274: Racediskrimination](#)
 - [148574277: Forfølgelse ved gentagne beskyldninger](#)
 - [148574281: Ærekrænkelser](#)
 - [148574282: Ærekrænkelser \(ny 2019\)](#)
 - [148574283: Ærekrænkelser overfor døde](#)
 - [148574285: Beskyldning - usand](#)
 - [148574286: Beskyldninger via massemedier](#)
 - [148574291: Bagvaskelse](#)
 - [148574293: Fornærmelser](#)
 - [148574297: Æresfornærmelse overfor døde](#)
- - [3: Særlov](#)
 - [32: Lov om euforiserende stoffer](#)
 - [3210: Lov om euforiserende stoffer](#)
 - [321084110: Lov om euforiserende stoffer](#)
 - [321084111: Lov om euforiserende stoffer \(Salg\)](#)
 - [321084115: Lattergas, lov om markedsføring og besiddelse af](#)
 - [34: Våbenloven](#)
 - [3410: Våbenloven](#)
 - [341084170: Lov om våben og eksplosivstof](#)
 - [341084171: Våbenloven, skydevåben](#)
 - [341084172: Våbenloven, kniv på offentligt sted](#)
 - [341084173: Våbenloven, anden overtrædelse med kniv](#)
 - [341084174: Våbenloven, i øvrigt](#)
 - [341084180: Knivloven, §1, kniv på offentligt tilgængeligt sted](#)
 - [341084181: Knivloven, i øvrigt](#)

Og her følger så en samlet oversigt over de væsentligste ændringer af gerningskoder, udarbejdet af Danmarks Statistik (dateret 2021):

STRAFFELOVEN

Seksualforbrydelser

Ved lov nr. 349 af 23. maj 1997 blev straffelovens § 210 om blodskam ændret. Det betød oprettelse af gerningskoderne:

- 111072125 Blodskam anden kønslig omgang (under 15 år)
- 111072126 Blodskam anden kønslig omgang søskende
- 111072127 Blodskam i øvrigt anden kønslig omgang

Ved lov nr. 633 af 12. juni 2013 blev straffelovens afsnit om sædelighedsforbrydelser ændret. Det betød oprettelse af koderne:

- 111072128 Blodskam, andet seksuelt forhold (børn under 15 år)
- 111072129 Blodskam, andet seksuelt forhold mellem søskende
- 111072130 Blodskam i øvrigt, andet seksuelt forhold
- 111072321 Samleje med plejebarn/stedbarn mv.
- 111072340 Andet seksuelt forhold med plejebarn/stedbarn mv.
- 112072301 Voldtægt ved anvendelse af vold eller trussel om vold
- 112072302 Voldtægt ved ulovlig tvang
- 112072317 Tilsnigelse til samleje
- 112072331 Andet seksuelt forhold ved vold eller trussel om vold
- 112072332 Andet seksuelt forhold ved ulovlig tvang
- 112072338 Andet seksuelt forhold ved tilsnigelse
- 113172304 Voldtægt ved samleje med barn under 12 år
- 113172334 Andet seksuelt forhold med barn under 12 år
- 114172319 Samleje med barn under 15 år
- 114172339 Andet seksuelt forhold med barn under 15 år
- 114172361 Uagtsom seksualforbrydelse mod barn under 15 år
- 114572303 Voldtægt ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
- 114572311 Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet
- 114572313 Samleje med institutionsanbragt/frihedsberøvet
- 114572315 Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold
- 114572322 Samleje ved forførelse
- 114572324 Medvirken til prostitution (samleje) - person under 18 år
- 114572325 Samleje med prostitueret under 18 år – kunde
- 114572333 Andet seksuelt forhold ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
- 114572335 Andet seksuelt forhold ved udnyttelse af psykisk abnormitet
- 114572336 Andet seksuelt forhold med institutionsanbragt/frihedsberøvet
- 114572337 Andet seksuelt forhold ved misbrug af afhængighedsforhold
- 114572341 Andet seksuelt forhold ved forførelse
- 114572342 Medvirken til andet seksuelt forhold i forbindelse med prostitution af person under 18 år
- 114572343 Andet seksuelt forhold end samleje med prostitueret under 18 år – kunde
- 114572362 Uagtsom seksualforbrydelse i øvrigt

117272371 Blufærdighedskrænkelser ved beføling
117472372 Blufærdighedskrænkelser ved blotteri
117672373 Blufærdighedskrænkelser ved beluring
117672374 Blufærdighedskrænkelser ved verbal uanstændighed ol.
117672375 Blufærdighedskrænkelser ved anden uanstændighed
118072351 Pornografiske foto/filmoptagelser af personer under 18 år
118072353 Medvirken til pornografisk optræden af personer under 18 år
118072354 Overvære pornografisk optræden af personer under 18 år
118072378 Rufferi
118072379 Fremmelse af prostitution
118072380 Udlejning af værelse til prostitution
118072382 Svigagtig eller anden utilbørlig fremmelse af prostitution
118072385 Pornografi, salg til personer under 16 år
118072386 Børnepornografi
118072387 Børnepornografi, besiddelse af/bekendt med
118072391 Meddelt forbud efter straffelovens § 236
118072392 Overtrædelse af forbud efter straffelovens § 236

Samtidig ophørte koderne:

111072125 Blodskam, anden kønslig omgang, børn under 15 år
111072126 Blodskam, anden kønslig omgang mellem søskende
111072127 Blodskam i øvrigt, anden kønslig omgang
111072233 Samleje med plejebarn/stedbarn mv.
111072244 Anden kønslig omgang med plejebarn/stedbarn
112072211 Voldtægt
112072215 Samleje med ulovlig tvang
112072229 Tilsnigelse til samleje
112072235 Anden kønslig omgang ved vold
112072236 Anden kønslig omgang ved ulovlig tvang
112072241 Anden kønslig omgang ved tilsnigelse
113072232 Samleje med barn under 12 år, skærpente omstændigheder
113072243 Anden kønslig omgang med barn under 12 år
113072262 Uagtsom seksualforbrydelse med barn under 12 år
114072221 Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet
114072222 Samleje ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
114072225 Samleje med institutionsanbragt
114072227 Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold
114072230 Samleje med prostitueret under 18 år, kunde
114072231 Samleje med barn under 15 år
114072234 Samleje ved forførelse
114072237 Anden kønslig omgang ved udnyttelse af psykisk abnormitet
114072238 Anden kønslig omgang med institutionsanbragt
114072239 Anden kønslig omgang ved misbrug af afhængighedsforhold
114072242 Anden kønslig omgang med barn under 15 år
114072245 Anden kønslig omgang ved forførelse

114072261 Uagtsom seksualforbrydelse med barn under 15 år
114072263 Uagtsom seksualforbrydelse i øvrigt
115072252 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse mod barn under 12 år
115072258 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved vold mod barn under 12 år
115072259 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved ulovlig tvang mod barn under 12 år
116072251 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse mod barn under 15 år
116072253 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse i øvrigt
116072254 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved vold
116072255 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved ulovlig tvang
116072256 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved vold mod barn under 15 år
116072257 Homoseksuel sædelighedsforbrydelse ved ulovlig tvang mod barn under 15 år
117272282 Blufærdighedskrænkelser ved beføling
117472283 Blufærdighedskrænkelser ved blotteri
117672284 Blufærdighedskrænkelser ved beluring
117672285 Blufærdighedskrænkelser ved verbal uterlighed o.l.
117672286 Blufærdighedskrænkelser ved anden uterlighed
117672287 Blufærdighedskrænkelser i øvrigt
118072271 Rufferi
118072275 Fremmelse af utugt
118072276 Udlejning af værelse til utugt
118072280 Utugtig foto/filmoptagelse af person under 18 år
118072291 Forulemper ved opfordring mv. til utugt
118072292 Rekruttere/medvirke til utugtig optræden af personer under 18 år
118072293 Overvære utugtig optræden af personer under 18 år
118072295 Pornografi
118072296 Børnepornografi
118072297 Overtrædelse af pålæg
118072298 Meddelt pålæg
118072299 Børnepornografi, besiddelse af/bekendt med

1. januar 2021 træder det nye samtykkebegreb i kraft. I den forbindelse opstår:

112072305 Voldtægt (§ 216)

Som erstatter:

112072301 Voldtægt ved anvendelse af vold eller trussel om vold (§ 216, stk. 1, nr. 1)

112072302 Voldtægt ved ulovlig tvang (§ 216, stk. 1, nr. 2, 1. led)

114572303 Voldtægt ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand (§ 216, stk. 1, nr. 2, 2. led)

Af samme årsag opstår:

112072330 Andet seksuelt forhold (§ 225, jf. 216)

Som erstatter:

112072331 Andet seksuelt forhold ved vold eller trussel om vold (§ 225 jf. 216, stk. 1, nr. 1)

112072332 Andet seksuelt forhold ved ulovlig tvang (§ 225 jf. 216, stk. 1,2, 1. led)

114572333 Andet seksuelt forhold ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand (§ 225 jf. 216, stk. 1,2, 2. led)

Ved lov nr. 141 af 17. marts 1999 indsættes § 223a i Straffeloven. Det betød oprettelse af:
114072230 Samleje med prostitueret under 18 år, kunde

Fra 1986 opdeles 117672281 Blufærdighedskrænkelser i en række mere specificerede typer af blufærdighedskrænkelser:

- 117272282 Blufærdighedskrænkelser ved beføling
- 117472283 Blufærdighedskrænkelser ved blotteri
- 117672284 Blufærdighedskrænkelser ved beluring
- 117672285 Blufærdighedskrænkelser ved verbal uterlighed o. lign.
- 117672286 Blufærdighedskrænkelser ved anden uterlighed
- 117672287 Blufærdighedskrænkelser i øvrigt

Ved lov nr. 319 af 28. april 2009 blev § 235 a indsat i Straffeloven. Det betød oprettelse af:
118072292 Rekruttere/medvirke til utugtig optræden af personer under 18 år (§235a, stk. 1)

118072293 Overvære utugtig optræden af personer under 18 år (§235a, stk. 2)

Ved lov nr. 441 af 31. maj 2000 indsættes § 230 i Straffeloven. Det betød oprettelse af:
118072280 Utugtig foto/filmoptagelse af person under 18 år

23. juni 2020 ophører:

118072391 Meddelt forbud efter straffelovens §236

Voldsforbrydelser

Vold o. lign. mod offentlig myndighed, 1210XXX:

121070311 Vold og lign. mod nogen i offentlig tjeneste mv. Forekommer tilbage til 1980.

I 1995 kommer to nye gerningskoder vedr. trusler og hindringer for udførelse af arbejde:

121070312 Trusler om vold mv. mod offentlig myndighed (§ 119, stk. 2)

121070313 Lægge hindringer i vejen for udførelse af offentlig myndighed (§119, stk. 3)

I 2005 kommer yderligere tre gerningskoder, der udskiller polititjenestemænd:

121070300 Vold eller trussel om vold mod polititjenestemand (§ 119, stk. 1)

121070301 Trusler om vold mv. mod overordnet polititjenestemand (§ 119, stk. 2)

121070303 Lægge hindring i vejen for udførelse af myndighed, polititjenestemand (§119, stk. 3)

Ved lov nr. 1107 af 1. december 2009 indsættes 2. pkt. i §119, stk. 3. Det betød oprettelse af:

121070314 Lægge hindringer i vejen for udførelse af offentlig myndighed, skærpende omstændigheder

Som led i implementering af regeringens Respektpakke ændres § 119 og § 119a ved lov nr. 1728 af 27. december 2016. Det betød oprettelse af:

121070305 Vold mod polititjenestemand (§ 119, stk. 1)
121070306 Trussel mod polititjenestemand (§ 119, stk. 1)
121070307 Vold mod nogen i offentlig tjeneste (§ 119, stk. 1)
121070308 Trussel om vold mod nogen i offentlig tjeneste (§ 119, stk. 1)
121070315 Fredskrænkelser af person i offentlig tjeneste (§ 119a)

Samtidig ophørte koderne:

121070300 Vold eller trussel mod polititjenestemand (§ 119, stk. 1)
121070311 Vold o.l. mod nogen i offentlig tjeneste mv. (§ 119, stk. 1)

26. februar 2019 ophørte:

121070303 Lægge hindring i vejen for udførelse (polititjenestemand)(119, stk. 3)
121070313 Hindring af offentlig myndighed (119, stk. 3)
121070314 Lægge hindring i vejen for udførelsen af offentlig myndighed, skærpende omstændigheder (119, stk. 3, 2. pkt.)

Og blev erstattet af:

121070304 Lægge hindringer i vejen for udførelse (polititjenestemand)(119, stk. 4)
121070310 Lægge hindring i vejen for udførelse af offentlig myndighed (119, stk. 4)
121070317 Lægge hindring i vejen for udførelse af offentlig myndighed, skærpende (119, stk. 4, 2. pkt.)

14. december 2020 oprettes:

121070319 Angreb med genstande mod nogen i offentlig tjeneste (§ 119 b)

Lov om ændring af straffeloven (Tildækningsforbud) træder i kraft 1. august 2018

122070418 Tildækningsforbud, overtrædelse af (§ 134c)

26. februar 2019 opstod en ny paragraf i Straffeloven:

125073235 Psykisk vold (§ 243)

I 1989 gennemførtes en væsentlig forenkling af bestemmelserne i §§ 244-246 i straffeloven (vold). Herefter opdeles voldsforbrydelser i simpel vold, alvorligere vold og særlig alvorlig vold.

Gerningskoderne 1252XXX, 1255XXX og 1258XXX skal derfor ses som en afløser af gerningskoderne 1260XXX, 1270XXX og 1280XXX.

Ved lov nr. 498 af 17. juni 2008 indsættes stk. 2 i § 253. Det betød oprettelse af:

128673353 Undladt at hjælpe/flugt fra færdselsuheld

129270323 Trusler o. lign. mod vidner og deres nærmeste (§ 123)
forekommer først fra og med 1992.

For at skærpe straffen for vidnetrusler vedtages LOV nr. 141 af 28/02/2018. Gerningskode 1292520 udgår og i stedet oprettes:

129270325 Trusler og lignende mod vidner og deres nærmeste (§ 123)
129270326 Vold mod vidner og deres nærmeste (§ 123)

Ejendomsforbrydelser

Dokumentfalsk med check 1308XXX:

1. september 2020 ophører:

130870812 Dokumentfalsk ved anvendelse af check (§ 171)

130870815 Dokumentfalsk ved anvendelse af eurochecks (§ 171)

Indbrud i bank, forretninger mv. 1316XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. indbrud i banker, forretninger mv. (§ 276) er der løbende udskilt særlige kategorier:

131675140 Indbrud i selskabslokaler (1986)

131675150 Indbrud i sportsforretning (1997)

131675158 Indbrud i EDB-forretning (1997)

131675159 Indbrud i optikerforretning (1997)

131675170 Indbrud i våbenlager/-fabrik/-forretning (1986)

131675175 Indbrud i EDB-virksomhed (1998)

131675184 Indbrud i øvrigt (1989)

25. juni 2019 ophørte:

131675191 Pengeskabstyveri ved skærebrænder (§ 276)

131675192 Pengeskabstyveri ved sprængstof (§ 276)

131675193 Pengeskabstyveri ved vinkelslibere (§ 276)

Indbrud i beboelser 1320XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. indbrud i beboelser (§ 276) er følgende gerningskode udskilt:

132075217 Indbrud i landejendom (1998).

Indbrud i ubeboede bebyggelser 1324XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. indbrud i ubeboede bebyggelser (§ 276) er følgende gerningskode udskilt:

132475315 Indbrud i kolonihavehus (1999)

Butikstyverier mv. 1332XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. butikstyverier mv. (§ 276) er der løbende udskilt særlige kategorier:

133275536 Tyveri fra parkometerautomat oprettes i 1992

133275537 Tyveri fra spilleautomat (2002)

133275560 Butikstyveri fra andre forretninger (1985)

133275570 Butikstyveri Tricktyveri (1999)

1. september 2020 ophørte følgende vedr.- § 276:

133275533 Tyveri fra frimærkeautomat

133275535 Tyveri fra telefonautomat

133275571 Rudeknusningstyveri radio-/fotoforretning
133275572 Rudeknusningstyveri fra urmager/guldsmed
133275579 Rudeknusningstyveri i øvrigt

Andre tyverier 1336XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. andre tyverier (§ 276) er der løbende udskilt særlige kategorier:

133675553 Tyveri fra kasseapparat (1986)
133675574 Tyveri, tricktyveri på gadeplan (2013)
133675580 Tyveri Tricktyveri i beboelse (1998) Udgået 2018
133675590 Tyveri fra fritidshus (1995)
133675596 Tyveri fra kaserne (våben/ammunition) (1986)
133675597 Tyveri fra pengeautomat (1986)
133675598 Tyveri fra garage/udhus (1995)
133675622 Tyveri af fiskeredskab/garn o. lign. (1995)
133657623 Tyveri af metaller/skrot o. lign. (1996)

Tyveri/brugstyveri af indregistreret køretøj 1339XXX:

Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 hæves strafammen for biltyveri fra 1 år til 1 år og 6 måneder. Det betød oprettelse af nye gerningskoder (straffelovens § 293a) i politiets journalplan med virkning fra 6. juni 2002:

133977281 Brugstyveri af registreret personbil
133977282 Brugstyveri af registreret last-/varebil
133977283 Brugstyveri af registreret m.c./scooter
133977284 Brugstyveri af udlejningskøretøj
133977285 Brugstyveri af uregistreret personbil
133977286 Brugstyveri af uregistreret last-/varebil
133977287 Brugstyveri af uregistreret m.c./scooter

Disse nye koder erstattede følgende gerningskoder (straffelovens § 293, stk. 1), der udgik pr. 6. juni 2002:

133977271 Brugstyveri af registreret personbil
133977272 Brugstyveri af registreret last-/varebil
133977274 Brugstyveri af udlejningskøretøj
133977275 Brugstyveri af uregistreret personbil
133977276 Brugstyveri af uregistreret last-/varebil
133977273 Brugstyveri af registreret m.c./scooter
133977277 Brugstyveri af uregistreret m.c./scooter

Tyveri/brugstyveri af andet 1348XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. tyveri/brugstyveri af andet (§ 276) er der løbende udskilt særlige kategorier:

134877521 Brugstyveri af edb-materiel (1992)
134877279 Brugstyveri af andet køretøj (1992)
134877289 Brugstyveri af skib/båd/fly (2002)

Bedrageri 1357XXX:

Ved lov nr. 366 af 24. maj 2005 blev socialbedrageri og bedrageri af arbejdsløshedskasse omfattet af straffelovens § 289 a, mod tidligere § 279. Gerningskoder vedr. § 289 a blev imidlertid først oprettet i 2007 i politiets journalplan.

Dvs. at gerningskode 135776404 (§289 a) erstattede gerningskode 135776144 (§ 279) vedr. socialbedrageri og gerningskode 135776405 (§ 289 a) erstattede gerningskode 135776148 (§ 279) vedr. bedrageri af arbejdsløshedskasse.

I gruppen af gerningskoder vedr. bedrageri er der i øvrigt tilføjet følgende i løbet af perioden:

- 135776144 Socialbedrageri (1984)
- 135776145 Bedrageri, dankort - egen konto (1984)
- 135776146 Bedragere, øvrige kontokort - egen konto (1984)
- 135776147 Bedrageri, øvrige kontokort - stjålne (1984)
- 135776148 Bedrageri, arbejdsløshedskasse (1997)
- 135776149 Bedrageri, stjålne dankort (2002)
- 135776151 Databedrageri (1987)

Som følge af svindel med hjælpepakker i forbindelse med COVID-19, blev følgende oprettet 3. juni 2020:

- 135776406 Bedrageri med øvrig afgifts- eller tilskudslovgivning – grov (§ 289, 1. pkt.)
- 135776407 Bedrageri med øvrig afgifts- eller tilskudslovgivning (§ 289 a)

Mandatsvig 1363XXX:

I gruppen af gerningskoder vedr. mandatsvig (§ 280) er der løbende udskilt særlige kategorier:

- 136376172 Mandatsvig checks (1984)
- 136376173 Mandatsvig dankort (1984)
- 136376181 Mandatsvig/anvendelse af edb-materiel (1987)

Hæleri 1376XXX:

Ved lov nr. 465 af 7. juni 2001 blev straffelovens § 284 om hæleri ophævet og hæleri blev i stedet omfattet af § 290.

Det betød oprettelse af nye gerningskoder (straffelovens § 290) i politiets journalplan med virkning fra 2001:

- 137676601 Hæleri (§ 290, stk. 1)
- 137676602 Hæleri-groft (§ 290, stk. 2)
- 137676621 Hæleri(våben/ammunition) (§ 290, stk. 1)
- 137676622 Hæleri(våben/ammunition) -groft (§ 290, stk. 2)

Samtidig ophørte gerningskoder med relation til § 284:

- 137676241 Hæleri
- 137676242 Hæleri (våben/ammunition)

Selvstændig bestemmelse om hvidvask LOV nr. 711 af 08/06/2018:

137676631 Hvidvask (§ 290a, stk. 1)

137676633 Hvidvask, groft/forretningsmæssig (§ 290a, stk. 2)

Røveri 1380XXX:

I 2008 udskilles 138076317 Røveri mod person i egen bolig fra 138076319 Røveri mod andre (§ 288, stk. 1) og 138076327 Røveri, særlig farlig, mod person i egen bolig udskilles fra 138076329 Særligt farligt røveri mod andre (§ 288, stk. 2).

1. september 2020 ophørte:

138076316 Røveri, kassetterøveri (§ 288, stk. 1)

138076326 Særligt farligt røveri, kassetterøveri (§ 288, stk. 2)

Grov skattesvig 1384XXX:

Ved lov nr. 228 af 4. april 2000 blev straffelovens § 289 ændret så momssvig også var omfattet. I samme lov blev EU-svig kriminaliseret ved en selvstændig generel bestemmelse i straffeloven (§289a).

Det betød oprettelse af nye gerningskoder i politiets journalplan fra 2000:

138476402 Grov momssvig (§ 289, 1. pkt.)

138476403 Svig med EU-midler (§ 289a)

Hærværk 1390XXX:

I 1998 oprettes særlige gerningskoder vedr. graffiti og edb-materiel:

139077114 Hærværk, graffiti (§ 291, stk. 1)

139077115 Groft hærværk, graffiti (§ 291, stk. 2)

139077121 Hærværk m.h.t. edb-materiel (§ 291)

Som følge af lov nr. 1107 af 1. december 2009 vedr. bl.a. hærværkets omfang oprettedes i 2009 yderligere gerningskoder vedr. skærpende omstændigheder ved hærværk:

139077116 Hærværk, skærpende omstændigheder (§ 291, stk. 1, jf. stk. 4)

139077117 Hærværk, groft (skærpende omstændigheder) (§ 291, stk. 2, jf. stk. 4)

139077118 Hærværk, graffiti (skærpende omstændigheder) (§ 291, stk. 1, jf. stk. 4)

139077119 Hærværk, groft, graffiti (skærpende omstændigheder) (§ 291, stk. 2, jf. stk. 4)

1. september 2020 ophørte:

139077121 Hærværk med hensyn til EDB-materiale (§ 291)

Berigelsesforbrydelser og formuekrænkelser 1398XXX

Ved lov nr. 634 af 12. juni 2013 ændres §§ 296 og 299. Det betød oprettelse af:

139877622 Svig, der ikke er bedrageri (skærpende omstændigheder)

139877625 Uagtsomt svig (ikke bedrageri)

139877660 Insiderhandel/kursmanipulation, skærpende omstændigheder

Ved lov nr. 1404 af 27. december 2008 ændres § 299b. Det betød oprettelse af:

139877658 Piratkopiering, særligt skærpende omstændigheder

Og ophør af:

139877657 Ophavskrænkelser, skærpende omstændigheder

Ved lov nr. 352 af 19. maj 2004 indsættes §§ 299a, 301 og 301a i Straffeloven. Det betød oprettelse af:

139877656 Markedsføringsloven, skærpende omstændigheder og

139877685 Betalingsmiddel/-kort, uberettiget anvendelse, videregivelse

139877686 Kode til informationssystem, uberettiget anvendelse/videregivelse

2. januar 2019 ophørte:

139877656 Markedsføringsloven, skærpende omstændigheder (§ 299 a)

139877686 Kode til informationssystem, uberettiget anskaffelse/videregivelse (§ 301 a)

Samtidig opstod:

139877655 Forretningshemmeligheder, overtrædelse, skærpende omstændigheder (§ 299 a)

26. februar 2019 opstod:

139877698 Bestikkelse af voldgiftsdommer (§ 304 a)

Andre straffelovsforbrydelser

Forbrydelser mod offentlig myndighed mv. 1410XXX

Ved lov nr. 1880 af 29. december 2015 indsættes § 101a. Det betød oprettelse af:

141070126 Deltagelse i væbnet konflikt (§ 101a, stk. 1)

141070127 Hvervning til væbnet konflikt (§ 101a, stk. 2)

Ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 indsættes §§ 114, 114a, 114b, 114c, 114d og 114e. Det betød oprettelse af:

141070242 Terrorisme (§ 114)

141070243 Terrorisme, økonomisk støtte til (§ 114a)

141070244 Terrorisme, tilskyndelse til (§ 114b)

141070245 Samfundsorden, forstyrrelse af/økonomisk støtte (§ 114c)

141070246 Ulovlig militær, medlem af (§ 114d)

141070247 Masseødelæggelsesvåben, spredning af (§ 114e)

Ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 ændres §§ 114a og 114b. Desuden indsættes nye §§ 114c – 114e. De hidtil gældende §§ 114c-114e bliver herefter §§ 114f-114h. Det betød ophør af koderne 141070243, 141070244, 141070245, 141070246 og 141070247 og oprettelse af koderne:

141070291 Terrorisme, Europakonventionen (§ 114a)

141070292 Terrorisme, økonomisk støtte til (§ 114b)

141070293 Terrorisme, hvervning (§ 114c)

141070294 Terrorisme, oplæring (§ 114d)

141070295 Terrorisme, tilskyndelse til (§ 114e)

141070296 Samfundsorden, forstyrrelse af/økonomisk støtte (§ 114f)
141070297 Ulovlig militær, medlem af (§ 114g)
141070298 Masseødelæggelsesvåben, spredning af (§ 114h)

Ved lov nr. 642 af 8. juni 2016 indsættes §§ 114i og 114j. Det betød oprettelse af:
141070248 Terrorisme/modtage økonomisk støtte
141070249 Ulovlig indrejse/ophold i konfliktområde

I 2005 udskilles:

141070318 Fornærmelig tiltale mod polititjenestemand (§ 121) fra
141070321 Fornærmelig tiltale af offentlig myndighed (§ 121).
141070342 Opholdsforbud ved dom, overtrædelse (§ 124a)

Ved lov nr. 382 af 06/06/2002 ændres straffelovens § 124 så stk. 1 nu affattes således:
»Den, der flygter som anholdt eller fængslet, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.«
Stk. 1 og 2 blev herefter stk. 2 og 3. Det betød ophør af gerningskoderne:
141070331 Hjælp til undvigelse (§ 124, stk. 1)
141070332 Ulovlig forbindelse med fanger mv. (§ 124, stk. 2)

Og oprettelse af koderne:

141070335 Fange/flygtet (§ 124, stk. 1)
141070336 Hjælp til undvigelse (§ 124, stk. 2)
141070337 Ulovlig forbindelse med fanger mv. (§ 124, stk. 3)

Ved lov nr. 527 af 06. juni 2007 ændredes indholdet af § 124, stk. 4. Samtidig blev stk. 5 indsat. Det betød oprettelse af følgende gerningskoder:
141070338 Frihedsberøvet uretmæssig besiddelse af mobiltelefon el.lign. (§ 124, stk. 4, 1. pkt.)
141070339 Besøgende uretmæssig medtager mobiltelefon mv. (§ 124, stk. 4, 2. pkt.)
141070340 Forvaring, uretmæssig besiddelse af mobiltelefon o.l. (§ 124, stk. 5)

Ved lov nr. 1723 af 27. december 2016 indsættes § 136, stk. 3. Det betød oprettelse af:
141070428 Billigelse af forbrydelse ved religiøs oplæring (§ 136, stk. 3)

28. juni 2018 oprettes følgende koder:

141070376 Besidde/anvende forbudt forenings kendetegn (§132a, stk. 2)
141070379 Opholdsforbud, overtrædelse af (forbudt forening)(§ 132b, stk. 4)
141070380 Ej efterkomme påbud - deltage i forsamling (forbudt forening) (§ 132b, stk. 5)

23. juni 2020 oprettedes følgende:

141070343 Opholdsforbud jf. straffeloven § 79 b, overtrædelse (§ 124 a)
141070344 Kontaktforbud jf. straffeloven § 79 b, overtrædelse (§ 124 a)

1. september 2020 ophørte:

141070461 Offentlig forhånelse af trossamfund (§ 140)

Forbrydelse i offentlig tjeneste 1415XXX:

1. september 2020 ophørte:

141570571 Tilintetgørelse af post mv. (§ 153)

Falsk forklaring i øvrigt 1425XXX

Ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 indsættes § 164a. Det betød oprettelse af:

142570672 Tilbageholdt oplysninger om en persons uskyld

Salg af narkotika mv. 1435XXX:

Ved lov nr. 1620 af 26. december 2013 (gen)indsættes § 191a. Det betød oprettelse af koderne:

143571286 Dopingmidler, salg af (skærpende omstændigheder)

144071287 Dopingmidler, smugling mv. (skærpende omstændigheder)14

Ved lov nr. 465 af 7. juni 2001 ophævedes straffelovens § 191 a om narkotikahæleri, der i stedet blev omfattet af § 290. Det betød ophør af gerningskode:

143571285 Narkotikahæleri (§ 191a)

Og oprettelse af gerningskoderne:

143576611 Narkotikahæleri (§ 290, stk. 1)

143576612 Narkotikahæleri-groft (§ 290, stk. 2)

Almenskadelige forbrydelser mv. 1445XXX:

6. november 2018 blev følgende kode oprettet:

144571351 Handel med vilde dyr og planter, skærpende omstændigheder (§ 196a)

Ved lov nr. 500 af 17. juni 2008 ændredes straffelovens § 192 a. Det betød oprettelse af følgende gerningskoder:

144571294 Våben og sprængstof, under særlig skærpende omstændighed (§ 192a, stk. 1)

144571295 Våben og sprængstof, særlig farlig (§ 192a, stk. 2)

Ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 ændres straffelovens § 192 a igen, hvilket betød, at gerningskoderne 144571294 og 144571295 ophørte igen. Desuden ophørte 144571292 Våben/sprængstof, særdeles farlig (§ 192a) I stedet oprettedes følgende gerningskoder:

144571296 Skydevåben, særlig skærpende omstændigheder (§ 192a, stk. 1, nr. 1)

144571297 Andre særdeles farlige våben eller eksplosive stoffer, særlig skærpende omstændigheder (§ 192a, stk. 1, nr. 2)

144571298 Andre våben og eksplosive stoffer, særlig skærpende omstændigheder (192a, stk. 2)

I 2018 udgår gerningskoden 144571296 og i stedet opstår følgende gerningskoder:

144571289 Skydevåben, særligt skærpende, offentligt sted (§ 192a, stk. 1, nr. 1)

144571290 Skydevåben, særligt skærpende, ikke offentligt sted (§ 192a, stk. 1, nr. 1)

Forbrydelser i familieforhold 1455XXX:

2. januar 2019 opstår:

145571253 Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling (§ 215 a)

Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld 1460XXX:

Ved lov nr. 272 af 3. maj 1989 bortfaldt sondringen mellem uagtsom og uagtsom grov legemsbeskadigelse i straffelovens § 249. Det betød at følgende gerningskoder ophørte:

146073312 Uagtsom legemsbeskadigelse ved færdselsuheld (§ 249, stk. 1)

146073314 Uagtsom grov legemsbeskadigelse i forbindelse med færdselsuheld (§ 249, stk. 2)

Og følgende gerningskode blev oprettet:

146073316 Uagtsom, betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med færdselsuheld (§ 249)

Tilhold 1475XXX

§ 265 i Straffeloven afløses i 2012 af ny lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Derfor ophører:

147574261 Overtrædelse af advarsel

147574262 Begæring om advarsel

147574263 Meddelt advarsel

Freds- og ærekrænkelser 1485XXX

Ved lov nr. 352 af 19. maj 2004 ændres § 263, stk.3 (strafskærpelse). Samtidig indsættes § 263a. Det betød oprettelse af:

148574216 Ulovlig adgang til erhvervshemmeligheder

148574217 Kode til informationssystem, ulovlig anvendelse af

2. januar 2019 ophører:

148574211 Brud på brevhemmeligheden (§ 263 stk.1,nr.1)

148574212 Uberettiget adgang til andres gemmer (§ 263 stk.1,nr.2)

148574213 Ulovlig aflytning (§ 263 stk.1,nr.3)

148574215 Uberettiget adgang til EDB-oplysninger (§ 263, stk. 2)

148574216 Ulovlig adgang til erhvervshemmeligheder (§ 263, stk. 3)

148574217 Kode til informationssystem, ulovlig anvendelse af (§ 263a)

148574277 Forfølgelse ved gentagne beskyldninger (§ 266c)

148574281 Ærekrænkelser (udgået 2019)(§ 267)

148574291 Bagvaskelse (§ 268)

148574293 Fornærmelser (§ 270, stk. 1)

148574297 Æresfornærmelse overfor døde (§ 274, stk. 1)

Samtidig opstod:

148574201 Datasystem, uberettiget adgang til (§ 263, stk. 1)

148574202 Brevhemmeligheden, brud på (§ 263, stk. 2, nr.1)

148574203 Ulovlig aflytning (§ 263, stk.2, nr.2)

- 148574204 Ulovlig adgang til erhvervshemmeligheder (§ 263, stk. 3)
- 148574205 Adgangsmiddel datasystem, uberettiget salg/udbredelse (§ 263a, stk.1, nr.1)
- 148574206 Adgangsmiddel datasystem, uberettiget videregivelse større antal (§ 263a, stk.1, nr.2)
- 148574207 Adgangsmiddel datasystem, uberettiget anskaffelse/videregivelse, samfundsvigtigt (§ 263a, stk.1,nr.3a)
- 148574208 Adgangsmiddel datasystem, uberettiget anskaffelse/videregivelse, personoplysninger (§ 263a, stk.1, nr.3b)
- 148574209 Adgangsmiddel datasystem, uberettiget anskaffelse/videregivelse, betalende brugere (§ 263a, stk.1,nr.3c)
- 148574242 Uberettiget registrering af færden (§ 264b)
- 148574282 Ærekrænkelser (ny 2019) (§ 267, stk. 1)
- 148574283 Ærekrænkelser overfor døde (§ 267, stk. 2)
- 148574285 Beskyldning – usand (§ 268, stk.1, nr.1)
- 148574286 Beskyldninger via massemedier (§ 268, stk.1, nr.2)

SÆRLOVE

Lov om euforiserende stoffer 3210XXX:

321084111 Lov om euforiserende stoffer(salg). Gerningskoden oprettes i 1993.

Våbenloven 3410XXX:

341084170 Våben, lov om våben/eksplosivstof opdeles i 2009 i:

341084171 Våbenloven, skydevåben

341084172 Våbenloven, kniv på offentligt sted (§ 4, stk. 1)

341084173 Våbenloven, anden overtrædelse med kniv

341084174 Våbenloven, i øvrigt

Ved lov nr. 376 af 27. april 2016 samles reglerne om knive i en ny og selvstændig knivlov.

Det betød oprettelse af gerningskoderne:

341084180 Knivloven, §1, kniv på offentligt tilgængeligt sted

341084181 Knivloven, i øvrigt